

ÅRSREDOVISNING
2021
SKARA KOMMUN

63,8 mnkr
 Årets resultat
 2021

SNABBFAKTA

Kommunen	2021
Folkmängd	18 732
Kommunal skattesats	21,50
Årets resultat (mnkr)	63,8
Investeringar (mnkr)	121,6
Soliditet (%)	37,6

HUNDRALAPPEN

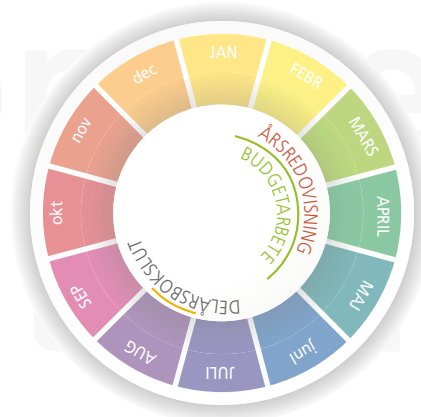

SÅ HÄR ANVÄNDS HUNDRA KRONOR I SKATT TILL SKARA KOMMUN

BEFOLKNINGS- UTVECKLING

ÅRSJUL FÖR EKONOMI

OMSLAGSBILD OCH OVAN: Klostersjön – en win-win-win Munkarnas sjö i Varnhem har återskapats för att ge större biologisk mångfald, berika områdets kulturhistoriska värde och ge en ännu bättre upplevelse av platsen för boende och besökare.

Översta bilden: Vattensläpp

Mellanbilden: Sommaridyll med den nyskapade våtmarken.

Nedre bilden: Skara kommun utsågs med Klostersjön till Årets Hållbarhetskliv i Skaraborg. Vinstsumman 10 000,- kommer att användas till en hållbarhetsåtgärd.

TILL VÄNSTER

Axvall – en av de orter i kommunen där bostadsbyggandet nu tar fart. Foto: Patrik Borgenhard

Innehåll

1	SKARA VISION 2025.....	6	4	RÄKENSKAPER	53
2	ORGANISATION OCH POLITIK	7		Resultaträkning kassaflödesanalys	54
	Kommunstyrelsens ordförande har ordet	8		Balansräkning	57
	Organisationsschema	9		Driftsredovisning	59
	Mandatfördelning i fullmäktige	9		Nämndernas ackumulerade resultat.....	60
3	FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	11		Investeringar	61
	Översikt över verksamhetens utveckling.....	12		Exploatering.....	63
	Tioårsöversikt	13		Tilläggsupplysningar	64
	Den kommunala koncernen	14		Notförteckning (Tkr)	66
	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	16	5	Begreppsförklaring räkenskaper	70
	Internationell ekonomi	16		VERKSAMHET	71
	Svensk ekonomi	16		Kommunfullmäktige	72
	Regional ekonomi	17		Revisionen.	73
	Kommunsektorn	18		Valnämnden	73
	Viktiga framtidsfrågor	22		Överförmyndarnämnden	73
	Riskhantering och känslighetsanalys	23		Kommunstyrelsen	74
	Pensionsförpliktelser	26		Nämnden för Service och Teknik.....	86
	Händelser av väsentlig betydelse	26		Barn- och utbildningsnämnden	90
	Händelser efter räkenskapsårets utgång.....	26		Omsorgsnämnden	96
	Styrning och uppföljning av den kommunala			Kultur- och fritidsnämnden	101
	verksamheten	26		Miljö- och byggnadsnämnden	105
	Ansvarsstruktur	27		Centrumbostäder i Skara AB	108
	Skara kommuns styrmodell	27		Skara Energi AB	111
	Struktur för styrning av den kommunala			Kommunalförbund samt övriga	
	koncernen	28		samverkansorganisationer	113
	Kommunfullmäktiges mål	29		Kommunalförbundet Skaraborgsvatten	113
	Uppsiktsplikt och intern kontroll	30		Kommunalförbundet Göliska IT	113
	Kvalitetsredovisning	32		Avfall & Återvinning	113
	Kvalitetsrapport.....	32		Skaraborgs kommunalförbund	113
	Medborgarundersökning.....	34		Samhällsskydd Mellersta Skaraborg	113
	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	38		Lönenämnd	113
	Balanskravsresultat	40		Revisionsberättelse	114
	Förväntad utveckling	40			
	Väsentliga personalförhållanden	41			
	Miljöredovisning	47			
	Folkhälsoredovisning	50			

SKARA VISION 2025

TILLSAMMANS SKAPAR VI DET GODA LIVET FÖR INVÅNARNA I SKARA KOMMUN

EN VÄLFÄRD MED GOD KVALITET ÄR SJÄLVKLAR. MEN VI VILL MER ÄN SÅ. VI VILL SKAPA ATTRAKTIONSKRAFT! BÅDE INOM OCH UTANFÖR KOMMUNEN. I VISIONEN HAR VI PEKAT UT UTVECKLINGSOMRÅDEN DÄR SKARA HAR EXTRA STOR POTENTIAL. VI SKA HA MOD ATT PRIORITERA OCH LÄGGA KRAFT PÅ DET SOM BEHÖVS, NU OCH FRAMÅT:

- I SKARA ÄR VI STOLTA
- LIVSSTILEN SOM KONKURRENSKRAFT
- VI FRÄMJAR ENTREPRENÖRSKAPET
- SJÄLVKLART HÅLLBART

I SKARA ÄR VI STOLTA

År 2025 genomsyras Skara av en stolthet. Som invånare trivs vi med att leva och bo i Skara. Vi inser vad det är som gör Skara speciellt. I Skara kommuns organisation är vi stolta över vårt arbete och vi motiveras av ett tydligt och visionärt ledarskap. Vi vågar göra prioriteringar och val utifrån vår situation. Skara har hittat sin egen väg framåt. Tillsammans bidrar vi alla till att stärka varumärket Skara både i och utanför kommunen.

LIVSSTILEN SOM KONKURRENSKRAFT

I Skara är det lätt att få familje- och yrkeslivet att gå ihop. Det är nära till allt och man kan kombinera det goda livet på landet med stadens utbud. Här finns mötesplatser för kreativitet, gemenskap, fritid och företagande. Hos oss finns tid att njuta och plats för alla. Det äkta och det okonstlade finns ständigt närvarande i den vackra naturen, i våra levande kulturmiljöer och i den närproducerade maten. Bra kommunikationer och snabba uppkopplingar tar oss ut i världen och hem igen. Skara är en kreativ och livskraftig kommun mitt i Skaraborg som erbjuder en attraktiv livsstil i tiden.

VI FRÄMJAR ENTREPRENÖRSKAPET

I Skara är kreativitet och entreprenörskap givna inslag i vardagen – i alla åldrar. Barn och unga uppmuntras att prova nya saker och att utveckla sina förmågor och talanger. I Skara finns en mycket väl fungerande samverkan och dialog med näringslivet. Skolan har ett givande samarbete med högre utbildning och arbetsliv. Därför är möjligheten att starta eget företag ett lika självklart val som fortsatta studier och anställning efter studenten. Skara har blivit hela Sveriges förebild för grön innovation och landsbygdsnäringar. Det driver på en spännande samverkan mellan landsbygdsentreprenörer som syns på många håll i kommunen.

SJÄLVKLART HÅLLBART

I Skara är det självklart att vi skyddar miljön och använder energi och naturresurser på ett effektivt vis. Våra hållbara vanor gör oss till ett föredöme som stärker normer och värderingar. Både på landsbygden och i staden finns goda möjligheter till att försörja sig. Skara kommun har en stabil ekonomi, och vi tar vara på lokala produkter och tjänster. Vi har en långsiktigt hållbar tillväxt. Folkhälsan är god. Det finns ett starkt socialt skyddsnät och ett aktivt civillsamhälle där föreningslivet spelar roll. Våra invånare mår bra och deltar i samhället – oavsett bakgrund och livsstil. Det får hela Skara att må bra.

2

ORGANISATION OCH POLITIK

Under avsnittet Organisation och politik finns kommunstyrelsens ordförandes inledande ord till 2021 års årsredovisning samt information om hur Skara kommun är organiserad och hur den politiska mandatfördelningen i kommunfullmäktige ser ut.

Kommunstyrelsens ordförande har ordet 8

Organisationsschema 9

Mandatfördelning i fullmäktige 9

KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE HAR ORDET

Skara utvecklas och växer, samtidigt som ekonomin i kommunen har stabiliserat sig på en stark nivå. Skara redovisar ett resultat på 63,8 miljoner kronor, för kommunkoncernen är resultatet 87,2 miljoner. De prioriteringar som gjorts för att kvaliteten i välfärden ska kunna värnas och utvecklas får därmed förutsättningar att fortsätta vilket ger varje invånare de förutsättningar till ett gott liv som är vår gemensamma vision. De senaste årens investeringar i äldreboenden och förskolor förverkligas, bostäder i såväl kommunal som privat regi tillkommer och unikt omfattande satsningar på kultur- och fritidsliv bidrar till medborgarnas livskvalitet och stärker Skaras attraktionskraft. Såväl det enastående Vilanprojektet som utvecklingen av Petersburg har tillkommit tack vare samverkan med föreningar och näringsliv. Tillsammans utvecklar vi Skara.

Skara har antagit ett ambitiöst tillväxtmål som visar på en stark framtidstro, där kommunens resurser och möjligheter tas tillvara. Dialogen med näringsliv och föreningsliv är ett fokus som stärkts och kommunens insatser baseras på den starka kraft och drivande framåtvilja som alla delar av Skara visar. De kommunala satsningar som gjorts på att förverkliga landsbygdsstrategin möts upp av civilsamhället vilket innebär att hela kommunens tillgång till service har stärkts. Det nyrenoverade Ardalabadet, dygnetruntöppna butiker och utvecklade fritidsanläggningar utanför tätort bidrar till landsbygdens livskvalitet.

En ny arbetsmarknadsstrategi har antagits som förbättrar och förenklar vägen till utbildning och jobb, och stärker arbetsgivarnas tillgång på arbetskraft i Skara. Arbetsmarknadsstrategin sätter tron på varje människas förmåga i centrum och ställer krav på såväl individen som kommunen. Den höjda ambitionsnivå som genomsyrar de kommunala verksamheterna under året kommer varje invånare till gagn.

Trots att vi fortfarande levt med restriktioner pga pandemin har Skara under 2021 sett hur kulturen i Skara blomstrat med teaterverksamhet i nya lokaler, Bokäventyret har etablerat sig som ett nytt besöksmål, flera företag har etablerat sig eller utökat sin verksamhet i Skara och vi har fått inviga en ny sjö som visar Skaras höga hållbarhetsmål och vår kommuns unika möjlighet att knyta an till vår fantastiska historia för att skapa nya möjligheter för framtiden.

Skara har visat att vi står starka inför utmaningar. I detta har kommunens medarbetare, näringslivet, föreningslivet, Skaras alla bildningsinrättningar, Skaraborg och alla våra invånare spelat bärande roller. Jag vill framföra ett varmt och innerligt tack till alla som bidragit till att förverkliga Skaras viktigaste mål – en gemenskap att vara stolta över.

YLVA PETERSSON

Kommunstyrelsens ordförande

SKARA KOMMUNS POLITISKA ORGANISATION

Organisationsschema vid årsskiftet 2021/2022

KOMMUNFULLMÄKTIGE

KOMMUNFULLMÄKTIGES
ORDFÖRANDE

SVEN-OLOF ASK (M)

JOHAN HJERTÉN

1:e vice ordförande

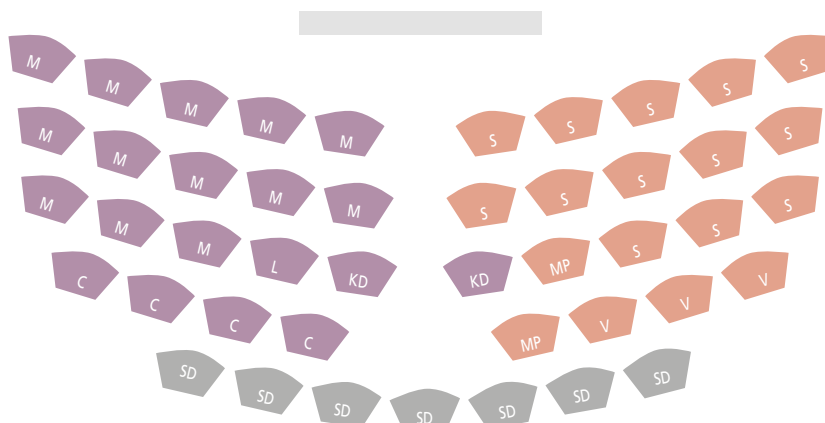
JESSICA BREDENBERG

2:e vice ordförande

MANDATFÖRDELNING I FULLMÄKTIGE

Vid årsskiftet 2021/2022 består den politiska ledningen i Skara kommun av Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna. Tillsammans har partierna 20 av kommunfullmäktiges 45 mandat.

PARTI	MANDAT
Moderaterna	13
Socialdemokraterna	13
Sverigedemokraterna	7
Centerpartiet	4
Vänsterpartiet	3
Miljöpartiet	2
Kristdemokraterna	2
Liberalerna	1

TEGLAGÅRDEN

KVARTERET STINSEN

KVARTERET MUNIN

BOSTADSBYGGANDE

Under året genomfördes flera markanvisningar och byggnationer av flerbostadshus planerades eller påbörjades.

TEGLAGÅRDEN – särskilt boende för 107 boende och 8 LSS-platser, klart 2023. Skara kommun.

KVARTERET STINSEN– 48 hyreslägenheter för 65+ , klart 2023. Centrumbostäder.

Markanvisningar och tomtstläpp:

KVARTERET MUNIN – Bostadsrätter. Säljstart under 2022.

SÖRSKOGEN NORRA – Flerbostadshus, radhus och hyreslägenheter samt småhustomter. Byggnation beräknas kunna påbörjas 2022.

LJUNGSTORP – Ett mindre tomtstläpp i Ljungstorp genomfördes under hösten.

SÖRSKOGEN NORRA

3

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Under avsnittet Förvaltningsberättelse finns information om viktiga händelser under räkenskapsåret. Här framgår hur väl kommunfullmäktiges strategiska mål är uppfyllda. Här finns också en Sammanställd personalredovisning, miljöredovisning, folkhälsoredovisning samt en kvalitetsredovisning som visar hur kommunens tjänster står sig i jämförelse med andra kommuner. Här går att ta del av kommunens ekonomiska ställning och utveckling över en tioårsperiod.

Översikt över verksamhetens utveckling.....	12
Tioårsöversikt	13
Den kommunala koncernen	14
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	16
Internationell ekonomi	16
Svensk ekonomi	16
Regional ekonomi	17
Kommunsektorn	18
Viktiga framtidsfrågor	22
Riskhantering och känslighetsanalys	23
Pensionsförpliktelser	26
Händelser av väsentlig betydelse	26
Händelser efter räkenskapsårets utgång.	26
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	26
Ansvarsstruktur	27
Skara kommuns styrmodell	27
Struktur för styrning av den kommunala koncernen	28
Kommunfullmäktiges mål	29
Uppsiktsplikt och intern kontroll	30
Kvalitetsredovisning	32
Kvalitetsrapport.....	32
Medborgarundersökning.....	34
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	38
Balanskravsresultat	40
Förväntad utveckling	40
Väsentliga personalförhållanden	41
Miljöredovisning	47
Folkhälsoredovisning	50

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

I denna förvaltningsberättelse är syftet att ge en övergripande och tydlig bild av Skara kommuns verksamhet det gångna året. Informationen om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen är upprättade i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, 11 kapitlet.

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

Skara kommunkoncern redovisar ett starkt ekonomiskt resultat för pandemiåret 2021. Det samlade resultatet för kommunkoncernen uppgår till 87,4 mnkr vilket är 16,1 mnkr bättre än föregående år. Det förbättrade resultatet är en följd av att kommunens resultat ökat och uppgår till 63,8 mnkr. Det förbättrade resultatet påverkas främst genom en gåva till kommunen på 20,6 mnkr. Regeringen har också tillskjutit kraftiga stöd till kommunen genom att ge ökade bidrag och andra stöd såsom kostnadstäckning för sjuklöner.

Pandemin har också detta år haft stor påverkan på kommunens olika verksamheter. Några av omsorgens verksamheter har varit stängda eller bedrivits med mindre omfattning liksom skolan som tidvis bedrivits med fjärrundervisning. Under slutet av året har det varit väldigt stort fokus på att hantera den stora frånanvar som delar av verksamheten haft när omikronvarianten spridits.

Nettoinvesteringarna för 2021 uppgår till 120,2 mnkr och det nya särskilda boendet, Teglagården, är det största projektet för året. Teglagården kommer stå klart under hösten 2023 och kostnaderna bedöms uppgå till 320 mnkr före investeringsbidrag. Teglagården kommer inrymma 115 lägenheter varav 107 särskilda boendelägenheter och 8 lägenheter för personlig assistans. Centrumbostäder i Skara AB har också påbörjat att bygga ett 40-tal lägenheter på stationsområdet. Investeringsåret 2021 har en låg in-

vesteringsnivå utifrån beslutad investeringsbudget och det härrör till att de stora investeringarna har påbörjats eller varit i projekteringsfas. Den nya förskolan på Marieberg är nu färdig att gå in i byggnationsfas och också stå klar hösten 2023.

I samband med att Teglagården tas i bruk kommer Skarahemmet avvecklas och det särskilda boendet i Viktori-ahuset att byggas om till administration och rehab. Dessa byggnationer som riktar sig främst till de äldre kommer att initialt möta upp det förväntade behovet från den demografiska utvecklingen.

Skara kommuns digitaliseringsarbete för ett förändrat arbetssätt fortsätter på så sätt att vissa arbetsuppgifter kan skötas med en ”robot”. Arbetet görs för att få ”händerna” att arbeta på rätt ställe som skapar ett större mervärde för medborgarna. Utifrån den demografiska utvecklingen är det ett viktigt steg i att klara kompetensförsörjningen framöver.

Under 2021 har implementering av ett nytt ekonomi och e-handelssystem skett tillsammans med fem andra kommuner i västra Skaraborg. Systemet har driftsatts med en effektivare ekonomiadministration och förbättrade inköp som mål.

Under 2021 har också ett 20-tal E-tjänster såsom automatiserade självbetjäningstjänster både internt för medarbetare och externt för medborgarna utvecklats.

Pandemin Covid-19 påverkade verksamheterna starkt även detta år. En effekt blev också att många hemestrade. Besöksstrycket ökade starkt i vår natur när ute blev det nya inne.

TIOÅRSÖVERSIKT

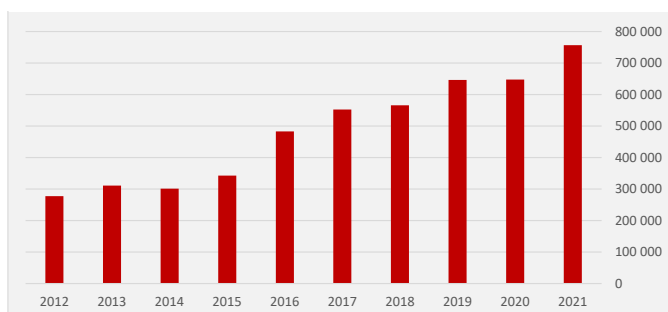
I tioårsöversikt redovisas kommunens ekonomiska ställning och utveckling över en tioårsperiod. Materialet presenteras dels i form av resultat- och balansräkning och dels i form av några viktiga nyckeltal samt diagram.

Kommunen har främst redovisat positiva resultat och uppfyllt balanskravet den senaste tioårsperioden förutom 2018 och 2019. Kommunens finansiella mål innebär att det genomsnittliga resultatet från år 2000 som andel av skatteintäkter och statsbidrag ska inflationssäkra kommunens tillgångar. Årets resultat på 63,8 mnkr ger ett genomsnittligt resultat på 2,4 procent för perioden 2000-2021 och för de senaste tio åren på 2,9 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Därmed lever kommunen upp till kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning avseende det finansiella resultatmålet. Resultatet förklaras främst av att kommunen haft högre statsbidrag och stöd till följd av pandemin samt en extraordinär gåva på 20,6 mnkr. Verksamhetsresultatet som andel av skatteintäkter och statsbidrag uppgår till 95,7 procent, vilket är en lägre nivå jämfört med genomsnittet för de senaste tio åren. I balansräkningen framgår att anläggningstillgångarna ökat med 644,3 mnkr under perioden 2011-2021 medan det egna kapitalet ökat med 300,6 mnkr under samma period. Detta innebär att kommunen har fått öka sin lånefinansiering de senaste åren. Investeringsvolymen uppgår under perioden 2011-2021 till 1 004,1 mnkr. Stora investeringar de senaste åren försämrar soliditeten med 6,0 procentenheter sedan 2011. Soliditeten inklusive samtliga pensionsåtaganden har dock ökat, från -1,0 procent till 19,0 procent

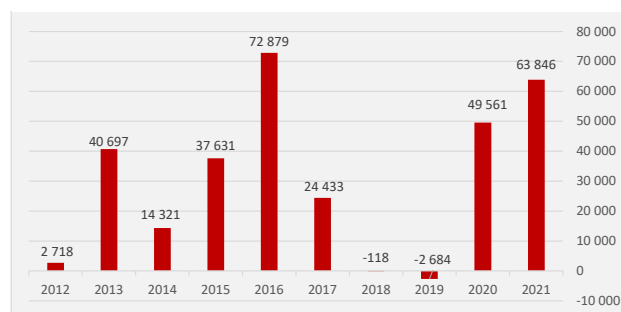
under samma period till följd av att ansvarsförbindelsen för pensionsåtagande minskat de senaste åren. Den ökade investeringsvolymen sedan 2011 innebär att låneskulden för hela perioden har ökat med 479,6 mnkr till totalt 756,8 mnkr. Pågående investeringar nytt särskilt boende och nya lägenheter samt tidigare investeringar i ny grundskola, idrottshall och stadshus är den främsta förklaringen till den ökade lånevolymen. I nyckeltalssammanställningen framgår att utdebiteringen varit oförändrad på 21,50 kronor för året men att den ökat med 93 öre under 10 års period. Skara kommuns utdebitering ligger något under genomsnittet i Västra Götaland. Invånarantalet har ökat med 37 personer till 18 732 och jämfört med för tio år sedan har invånarantalet ökat med 451 personer.

Nettokostnaderna per invånare har under de sista 10 åren ökat relativt mycket. Från 45 tkr till 61 tkr per invånare vilket är en ökning med cirka 36 procent. Denna ökning täcks dock fullt ut av skatteintäkter och generella bidrag som ökat med 46 procent motsvarande period. Perioden rymmer både en stor flyktingvåg till Sverige och en pandemi vilket ökat bidragsdelen men där även utdebitering ökat med 93 öre.

LÅNGFRISTIGA SKULDER 2012 – 2021, TKR

RESULTAT 2012 – 2021, TKR

Tio år i sammandrag	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
RESULTATRÄKNING										
Verksamhetens intäkter	409 296	394 514	425 121	441 761	480 977	470 598	404 903	365 369	345 911	350 120
Verksamhetens kostnader	-1 501 092	-1 452 080	-1 466 340	-1 453 952	-1 462 883	-1 365 765	-1 294 361	-1 207 422	-1 135 638	-1 147 938
Avskrivningar	-49 137	-48 418	-47 249	-43 151	-35 222	-28 608	-25 851	-29 182	-27 291	-27 081
Jämförelsestörande poster	3 000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Verksamhetsresultat	-1 140 933	-1 105 984	-1 088 468	-1 055 342	-1 017 128	-923 775	-915 309	-871 235	-817 018	-824 899
Skatteintäkter och generella statsbidrag	1 191 978	1 151 274	1 081 550	1 046 402	1 036 660	988 402	947 978	878 617	851 157	818 315
Finansnetto	-7 849	4 271	4 234	8 822	4 901	8 252	4 962	6 939	6 558	9 302
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto	43 196	49 561	-2 684	-118	24 433	72 879	37 631	14 321	40 697	2 718
Extraordinära poster	20 650	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	63 846	49 561	-2 684	-118	24 433	72 879	37 631	14 321	40 697	2 718

BALANSRÄKNING**TILLGÅNGAR**

Anläggningstillgångar	1 397 248	1 362 227	1 371 067	1 322 197	1 309 407	1 204 987	983 698	900 949	830 112	752 952
Fordringar	198 905	132 267	113 654	116 811	121 915	131 167	89 294	95 413	89 957	108 527
Förråd	8 152	11 586	8 941	6 615	4 195	5 359	27 287	27 518	12 943	9 524
Likviditet	302 867	184 643	95 966	101 205	174 679	123 328	111 199	52 461	73 374	69 605
Summa tillgångar	1 907 172	1 690 723	1 589 628	1 546 828	1 610 196	1 464 841	1 211 478	1 076 341	1 006 386	940 608

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Eget kapital	654 099	604 538	604 537	607 339	582 907	510 027	472 396	458 075	417 378	414 660
varav resultatutjämningsreserv (RUR)	139 942	88 291	51 833	51 833	51 833	49 420	47 399	40 470	36 366	0
Årets resultat	63 846	49 561	-2 684	-118	24 433	72 879	37 631	14 321	40 697	2 718
Summa eget kapital	717 945	654 099	601 853	607 221	607 340	582 906	510 027	472 396	458 075	417 378
Avsättningar	72 382	76 902	81 403	83 610	79 672	78 067	77 630	65 544	14 522	17 093
SKULDER										
Långfristiga skulder	756 809	647 120	646 442	565 550	552 296	482 844	342 572	301 035	310 544	277 250
Kortfristiga skulder	360 036	312 602	257 246	290 447	370 888	321 024	281 249	237 366	223 245	228 887
Summa skulder	1 116 845	959 722	903 688	855 997	923 184	803 868	623 821	538 401	533 789	506 137
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	1 907 172	1 690 723	1 586 944	1 546 828	1 610 196	1 464 841	1 211 478	1 076 341	1 006 386	940 608

ÖVERSIKT NYCKELTAL

Tio år i sammandrag	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Årets resultat, mnkr	63,8	49,6	-2,7	-0,1	24,4	72,9	37,6	14,3	40,7	2,7
Skattesats, %	21,5	21,5	21,1	21,1	21,1	21,1	21,1	20,82	20,82	20,57
Antal invånare	18 732	18 695	18 837	18 829	18 843	18 979	18 711	18 747	18 580	18 281
Skatter och generella statsbidrag, mnkr	1192,0	1151,3	1081,6	1046,4	1036,7	988,4	948,0	878,6	851,2	818,3
Förändring av skatter och generella statsbidrag, %	3,5	6,4	3,4	0,9	4,9	4,3	7,9	3,2	4,0	0,2
Verksamhetens nettokostnader, mnkr	1140,9	1106,0	1088,5	1055,3	1017,1	923,8	915,3	871,2	817,0	824,9
Förändring verksamhetens nettokostnader, %	3,2	1,6	3,1	3,8	10,1	0,9	5,1	6,6	-1,0	2,1
Nettokostnad, kr/inv.	60 908	59 159	57 784	56 049	53 979	48 674	48 918	46 473	43 973	45 123
Nettokostnadernas andel av skatt och generella statsbidrag, %	95,7	96,1	100,6	100,9	98,1	93,5	96,6	99,2	96,0	100,8
Nettoinvesteringar, mnkr	120,2	53,1	134,6	65,2	115,1	232,0	130,2	44,4	67,6	41,7
Soliditet exkl. ansvarsförbindelse pensioner, %	38	39	38	39	38	40	42	44	46	44
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse pensioner, %	19	17	15	15	14	13	8	4	0	-1
Budgetavvikelser nämnder, mnkr	22,5	25,9	-13,0	-6,9	-19,2	33,2	2,9	1,0	16,5	-15,9

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

INTERNATIONELL EKONOMI

ÅTERHÄMTNING OCH MINDRE EXPANSIV EKONOMISK POLITIK

Ekonomierna har hämtat sig i många länder främst genom en tilltagande tjänstekonsumtion under 2021, fler restaurangbesök och ett ökat resande. Det är speciellt tydligt i södra Europa. Återhämtningen bedöms fortgå i såväl Europa som USA med drygt 4,0 procents tillväxt 2022 och runt 2–2,5 procent 2023. Global BNP ökar än mer då tillväxten är högre i utvecklingsländerna.

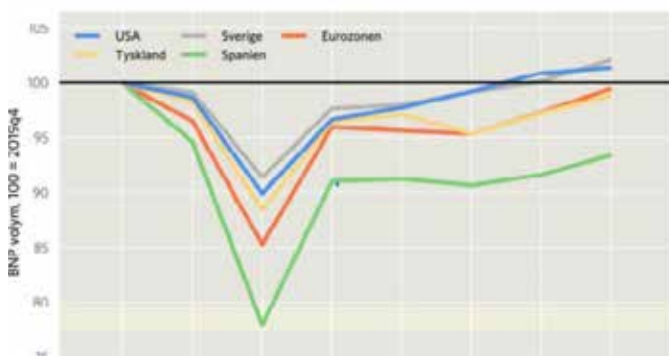
Den globala efterfrågan fortsätter att utvecklas starkt trots att den ekonomiska politiken blir mindre expansiv, främst i USA. Att centralbanker nu måste hantera högre inflationsnivåer har redan prissatts på räntemarknaden. De västerländska ekonomierna kommer under året att fortsätta återhämtningen genom att tjänstekonsumtionen tar fart igen. Detta då omikronvarianten lett till hög smittspridning, men med begränsade hälsoeffekter. Många länder ser nu covid-19 som en icke samhällsfarlig sjukdom och distanseringen mellan människor kommer att avta allteftersom. Att tjänste- och varukonsumtion fortsätter att normaliseras kommer att leda till att arbetsmarknaden också återhämtar sig framöver. Främst är det besöksnäringen som drabbats hårt i många länder. Ett högt resursutnyttjande i många länder tillsammans med minskade utbudsrestriktioner kommer även att öka investeringarna framöver. SKR bedömer att Sveriges BNP ökar med 3,6 procent i år och 1,6 procent 2023 samtidigt som arbetslösheten långsamt faller tillbaka. Även skatteunderlaget ökar kraftigt i år och nästa år. Inflationen faller tillbaka under senare delen av 2022 efter att ha drivits upp av höga energipriser i slutet av förra året och början på 2022.

SVENSK EKONOMI

Hög BNP-tillväxt i Sverige 2022 BNP-nivån är nu återhämtad i många länder men inte antalet arbetade timmar. Det är problem med jämvikt mellan efterfrågan och utbud på varu respektive tjänstesidan. Samtidigt har inflationen stigit till höga nivåer i främst USA, där den var 7,5 procent i januari 2022, vilket beror främst på en hög varukonsumtion och efterföljande utbudsproblem samt höga energipriser. Centralbanker och finansiella marknader pratar nu om hur snabbt styrräntan bör höjas och hur snabbt de kvantitativa lättnaderna bör ”backas ut”. Det är som sagt ett stort problem i USA där inflationen nu måste bringas under kontroll, men även i Eurozonen om än mindre än i USA. I Sverige är det inte något större problem med inflationen om vi räknar bort energipriserna. Här handlar det mer om att den ekonomiska politiken måste bli mindre expansiv allteftersom arbetsmarknaden blir mer ansträngd, ett normalt penningpolitiskt handlande. Omikronvarianten har visat sig vara mindre farlig än tidigare varianter. Smittspridningen har varit väldigt hög men faller nu tillbaka samtidigt som det är färre som ligger på IVA än vid tidigare faser av hög smittspridning. Vi tror att återhämtningen bara blir något begränsad i slutet av 2021 och i början av 2022. Trots vissa negativa effekter av höga energipriser och högre räntor i USA är den globala ekonomiska utvecklingen framöver stark, återhämtningen mot trend fortgår. Speciellt när hushållens konsumtion växlar tillbaka mot tjänstebanscher. Sammantaget tror vi på en lite starkare konjunktur i Sverige 2021 och 2022. Främst med högre export 2022 och lite lägre konsumtion för hushållen. Vi tror att de utbudsproblem som finns främst i den internationella handeln fortsatt kommer att lättas upp under året. Samti-

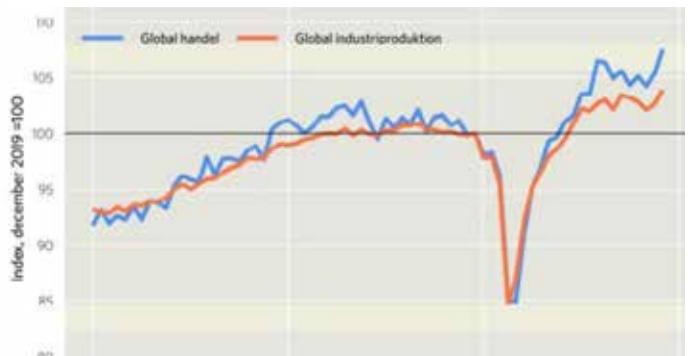
FORTSATT STORA SKILLNADER I BNP-ÅTERHÄMTNINGEN

INDEX

GLOBAL HANDEL OCH PRODUKTION ÖKAR IGEN

INDEX

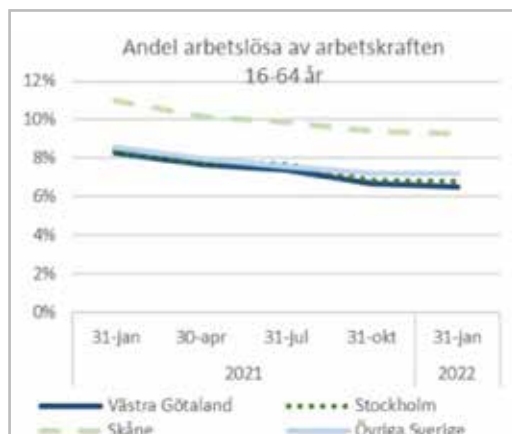
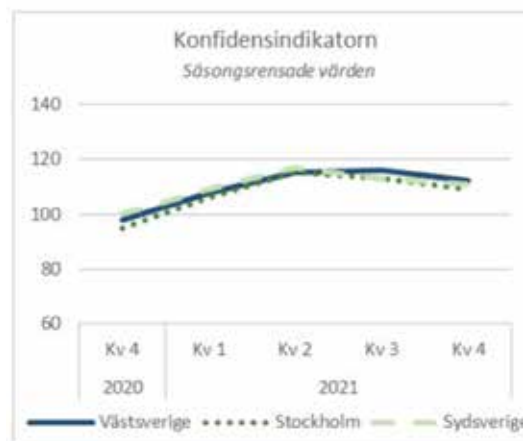
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
BNP*	-3,2	4,9	3,6	1,6	1,4	1,8
Realt skatteunderlag	2,1	5,0	4,2	3,9	3,3	3,3
Timlön	2,1	2,8	2,5	2,5	2,6	3,0
Sysselsättning, timmar*	-3,8	1,3	3,3	2,3	0,7	0,2
Öppen arbetslöshet, nivå	8,6	8,8	7,8	7,5	7,5	7,5
Konsumentprisindex	0,5	2,2	2,7	1,4	2,1	2,4

* Kalenderkorrigerad utveckling. Källa: Sveriges kommuner och regioner.

dig är de höga energipriserna negativa för köpkraften och en ökad osäkerhetsfaktor för hushållen. BNP ökar enligt SKR:s bedömning med 3,6 procent i år och 1,6 procent 2023, samtidigt som arbetslösheten fortsätter att gå tillbaka långsamt. Sysselsättningen fortsätter att stiga, men så gör även arbetsutbudet. Framöver ser vi en normalisering även på arbetsmarknaden, efter en kraftig ökning av antalet arbetade timmar 2022, men även ett starkt 2023. Det bidrar till att skatteunderlaget ökade kraftigt 2021 och fortsätter att öka 2022. Inflationen faller tillbaka under andra halvan av 2022, efter att ha drivits upp av höga energipriser.

REGIONAL EKONOMI

Västra Götalandsregionen har för andra halvåret 2021, i likhet med Sverige i stort, haft ett konjunkturläge som utvecklats stabilt trots hög spridningstakt av Covid-19 med utökade restriktioner i samhället som följd. I slutet av året

	Antal arbetslösa 16-64 år		Andel arbetslösa av arbetskraften 16-64 år	
	31 januari respektive år			
	2021	2022	2021	2022
Västra Götaland	73 800	56 200	8,3 %	6,5 %
Fyrbodal	13 400	10 060	10,1 %	8,3 %
Göteborgsregionen	44 100	33 100	7,9 %	6,2 %
Sjuhärad	8 300	6 300	7,3 %	5,7 %
Skaraborg	9 900	7 500	7,5 %	5,9 %

Med öppet arbetslösa och arbetssökande i program med aktivitetsstöd. Källa: Arbetsförmedlingen.

Uppgifter om sysselsättning kommer från Arbetskraftsundersökningen, AKU. Källa: SCB. På grund av omläggning av genomförandet av arbetskraftsundersökningarna från och med januari 2021 bör jämförelser med tidpunkter före 2021 göras med försiktighet.

	Näringslivets omsättning miljarder kronor		Nystartade företag antal		Konkurser antal	
	Kvartal 3					
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Västra Götaland	457,8	506,8	3 010	3 070	290	280
Fyrbodal	49,5	57,5	400	390	40	50
Göteborgsregionen*	322,3	352,0	2 070	2 100	200	180
Sjuhärad	39,5	43,8	350	370	30	40
Skaraborg	53,3	59,4	370	360	30	30

* I Göteborgsregionen ingår Kungälv som inte är en del av Västra Götaland.

och början av 2022 kunde en liten avmattning skönjas då konjunkturindikatorn vände ner marginellt för riket i stort och även i Väst Sverige. Västra Götaland hade ett konfidensvärde på 112 och det ger dock att det är en fortsatt stark konjunkturtrend. Arbetsmarknaden och arbetslösheten har också haft en positiv utveckling under hela året och där arbetslösheten i Västra Götaland gått från över 8 procent till 6,5 procent. Ser man till Skaraborgsområdet så är arbetslösheten än lägre. Trenden förväntas fortsätta och stärkas ytterligare utifrån de slojade restriktionerna som hållit tillbaka framförallt vissa sektorer såsom upplevelse-baserade verksamheter inom kultur- och fritidsområdet samt hotell och restaurangbranschen. Antalet nystartade företag i Västra Götaland ökade med 60 till 3 070 stycken och konkurserna minskade från 290 till 280 stycken. näringslivets totala omsättningen ökade med 10,7 procent till 506,8 miljarder kronor. Skaraborg har en i stort sett likartad utveckling som Västra Götaland i stort.

KOMMUNSEKTORN

Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, har de senaste åren varit tydliga med att kommunsektorns behov av resurser ökar. Hitintills har dock kommunerna haft höga resultatnivåer då stora bidrag och andra stöd kopplat till flyktingvågen och nu de senaste åren till pandemin lett till stora överskott. Denna bild syns i resultatnivåerna då främst 2019 års resultat i flera kommuner var negativa för att under 2020 och 2021 redovisa stora överskott för sektorn i nästan alla kommuner.

De stora kommunala överskotten påvisar dock inte den problembild som finns. Den underliggande utmaningen finns kvar i form av den demografiska effekten som syns i diagram nedan och som nu tydligt börjar påverka kommunerna. SKR har flaggat för att många kommuner kommer ha svårt att få ekonomin att gå ihop utan större åtgärder på verksamheterna och välfärden de kommande åren.

Utifrån att arbetslösheten ökat under pandemin så kommer också behovet av arbetsmarknadspolitiska program sannolikt behövas och det är viktigt att staten och tar det ansvaret och inte vältrar över det på kommunerna. Det finns också en förstärkt del i det nya omställningsavtalet mellan SKR och arbetsmarknadens parter till en utökad möjlighet att studera som startar 2023.

SKARA KOMMUN

De finansiella profiler som årligen upprättas av Kommunforskning i Väst visar att Skara kommuns finansiella resultatutveckling gentemot de andra ingående kommunerna i Halland och Västra Götalands län som är med i jämförelsen är negativ.

Sammanfattningsvis kan konstateras att för åren 2018 till 2020 har Skara haft ett genomsnittligt resultat före extraordinära poster som uppgår till 1,1 procent. Genomsnittet för de deltagande kommunerna är för perioden 2,3 procent så resultatnivån i Skara har varit lägre än för de andra kommunerna. Skara klarar precis att hamna i gruppen med varken svagt eller starkt resultat. Om Resultatnivåerna för kommunkoncernen vägs in så hamnar Skara kommun i den högsta gruppen med starkt resultat.

Skara har i ett längre tidsperspektiv från år 2000 till 2021 haft en resultatnivå som överstiger det resultatmål man haft i kommunen och som presenteras i måluppfyllelse under ekonomiperspektivet.

Skara placerar sig i gruppen varken stark eller svag finansiell ställning som definieras av de kommunerna med en soliditet mellan 0 och 20. Skaras soliditet, uttryckt som långsiktig ekonomisk styrka, efter pensionsförpliktelser uppgår till 19 procent (år 2021). Om interna lån inom koncernen räknas bort ökar kommunens soliditet till 22 procent vilket är mer korrekt mått att jämföra med övriga kommuners genomsnittliga soliditetsvärde på 23 procent. På kommunkoncernnivå så har Skara kommun en bättre soliditetsnivå, 28 procent än genomsnittlig soliditetsnivå för ingående kommuner i ovan län som uppgår till 21

procent. Detta indikerar att Skara kommuns bolag har en relativt god ekonomisk ställning gentemot ett genomsnittligt kommunvärde för de medverkande kommunerna. Sammantaget på koncernnivå så placeras Skara i gruppen med starkt resultat och stark finansiell ställning.

Skara har ett nyckeltal som har förändrats mycket de sista åren och det är självfinansiering av investeringar som har gått från ett starkt värde (för Skara var detta genom att investeringsnivåer tidigare varit låga) till ett svagt värde och nu placeras Skara i gruppen med varken hög eller låg skattefinansiering av investeringar. Det är att beakta att nyckeltalet baseras på de sista 3 åren vilket är en kort tid för investeringsfinansiering.

De kommande åren 2021-2024 innehåller investeringar i förskolor och särskilt boende. Detta kommer säkert att innebära att självfinansieringen minskar. Investeringstakten är planerad och kalkylerad och Skara har ett relativt bra utgångsläge när investeringsnivåerna åter blir mer normala då fastighetsbeståndet bedöms vara i ett bra skick utan större underhållsunderskott.

BEFOLKNING

Skaras invånarantal har, sett över den senaste tioårsperioden, ökat med 512 personer. De senaste fem åren visar istället på en minskning med 247 personer. Invånarantalet ökade under 2021 med 37 personer och uppgick den 31 december 2021 till 18 732. Befolkningsökningen det senaste året beror dels på ett positivt flyttnetto. Under 2021 uppgick inflyttningsnettot till 9 personer. De senaste tre årens genomsnittliga inflyttningsnetto ligger på minus 106 personer. Födelseöverskottet under 2021 visar på 23 personer, vilket är den högsta siffran sedan 2014 (31 personer).

Under 2021 flyttade 1 112 personer till kommunen. De senaste tre årens genomsnittliga inflyttning har legat på 1 147 personer per år. Inflyttning från utlandet har ökat de senaste åren men har avstannat under Pandemin och uppgick till 108 personer under 2021. De flesta som flyttar till kommunen kommer från Västra Götaland. Utflyttningen uppgick 2021 till 1 103 personer. Utflyttningssiffran är lägre än föregående år (1 306 personer 2020).

Födelseantalet är för andra året i rad runt 200 där genomsnittet för de senaste fem åren ligger på 198 födda barn. Under 2021 föddes 200 barn vilket är det sjätte högsta födelseantalet senaste tioårsperioden (2014 föddes 222).

Antalet avlidna per år är förhållandevis konstant och ligger mellan 183 och 206 personer. Genomsnittet för de senaste fem åren ligger på 195 avlidna. Under 2021 avled 177 personer vilket är lägre än genomsnitt under 5 och 10 år samt det lägsta antalet avlidna sedan 2007.

Medellivslängden i kommunen har ökat de senaste åren. Andelen personer över 65 år av den totala befolkningen har också ökat.

Under de senaste tio åren har en förändring av könsfördelningen inom kommunen skett. Under 2009 var

fördelningen 9 068 män och 9 387 kvinnor. Under 2015 var första året sedan början av år 1990 som männen blev fler än kvinnorna. Under 2021 var det 144 fler män än kvinnor folkbokförda i kommunen.

Under 2021 bosatte sig 12 nyanlända individer i Skara kommun. Av dessa var 1 ensamkommande barn, 3 egenbosatta, 6 anhöriginvandrare. 3 individer från 2020 års anvisning bosatte sig i Skara kommun, varav 2 kvotflyktingar. Ingen av de 9 individer som hade anvisats 2021 anlände till Skara kommun. Det kommer fortsätta att vara svårt att ta sig till Sverige varför prognosen för hur många människor som väntas söka skydd i Sverige under 2022 skrivs ner ytterligare. Samtidigt påverkar ny lagstiftning på migrationsområdet samtliga av Migrationsverkets ärendeslag, enligt myndighetens senaste prognos.

2022 ska Skara kommun ta emot 12 nyanlända personer för bosättning. (enligt 2021 års kommundal).

BOENDE

Intresset för bostadsmarknaden i Skara stiger. Bostadspri-serna på enbostadshus har enligt Svensk Mäklarstatistik ökat mer än riket under 2021 och antalet som står i tomt-kön för småhustomter har under samma period ökat från 40 personer till 84 personer. En annan faktor som pekar i samma riktning är att det är fler intressenter för de mark-anvisningar som genomförts än tidigare för bostadsändamål. Totalt har sex olika exploatörer lämnat anbud på de markanvisningar som genomförts och olika exploatörer har tilldelats de fyra olika projekten. När 2021 summeras kan man konstatera att sex olika bostadsprojekt är igång innefattande ca 150 hyresrätter och ca 40 bostadsrätter/äganderätter. Utöver dessa uppförs 115 boendeplatser på det nya särskilda boendet Teglagården samt ett antal enbostadshus fördelat i både tätorten och på landsbygden.

Det för Skara stora antalet bostäder som är på gång kan delvis förklaras med Centrubostädernas 65+boende Stinsen med 48 lägenheter nu är under uppförande efter att upphandlingen överklagades och att de 28 lägenheter som Arkadia Bostad AB nu fått ett lagakraftvunnet bygglov efter att ha överklagats två gånger tidigare. I Sörskogen norra etapp 2 genomfördes under våren både tomtsläpp för 14 villatomter samt markanvisning för tre kvarter som

ser ut att kunna tillskapa ca 65 hyresrätter och ca 10 radhus istället för de 13 villor som var ursprungligen var tänkt för de tomtarna som istället markanvisades.

Samrådsförslag av den nya översiktsplanen har under 2021 arbetats fram samtidigt som 7 detaljplaner med ändamål bostäder varit under framtagande varav 3 har startats upp under året. Avsaknaden av en aktuell översiktsplan gör att det saknas stöd för att kunna göra mer omfattande detaljplaner för obebyggd mark vilket krävs för att komma ikapp den efterfrågan som finns på småhustomter.

Under 2021 färdigställdes 33 nya bostadslägenheter (nybyggnad av bostadshus och lägenheter i redan befintliga byggnader) vilket är mer än något av de föregående tre åren. Majoriteten av bostadslägenheterna har tillskapats genom att ställa om andra typer av lokaler till bostäder och endast 6 stycken enbostadshus är ren nybyggnation.

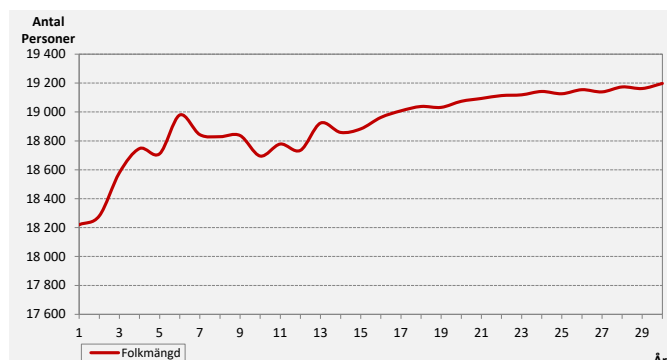
Utmaningarna framåt på bostadsmarknaden är att bli mer attraktiv som boendeort så att de som redan bor här idag väljer en ny bostad i Skara kommun när behoven ändras och de ska byta bostad samt attrahera de som kommer ut i arbetslivet att bosätta sig och bygga sitt liv i Skara. Det kan delvis lösas genom att tillskapa fler lägenheter där man även ska kunna bo om även man har begränsad rörlighetsförmåga. Det kan frigöra befintliga enbostadshus som idag bebos av äldre invånare. Som komplement behöver det finnas tillgängliga tomter i attraktiva områden på flera platser i Skaras olika tätorter för att kunna attrahera en bredare målgrupp med olika behov och önskemål om plats där man vill bygga sin nya bostad.

NÄRINGS-LIV

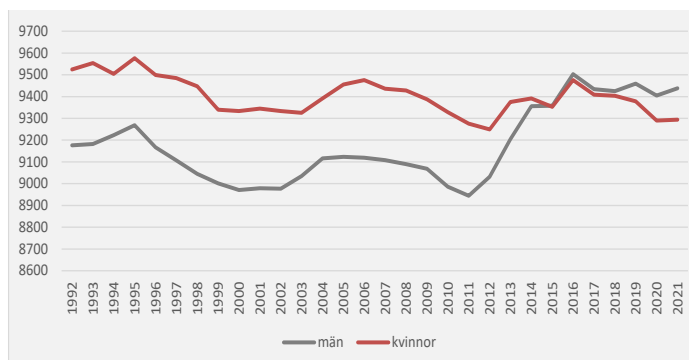
Med mer än 2 440 företag inom olika branscher har Skara en omfattande och mångsidig företagsamhet. Gröna näringar, transporter/logistik, handel och besöksnäring är utmärkande branscher för Skara. Skara ligger i hjärtat av Skaraborg har ett strategiskt läge för att nå företag och människor i regionen. Inom en 45 minuter når man cirka 260 000 invånare, inom 40 mil når du 80 procent av hela Sveriges befolkning och dessutom de nordiska storstäderna Oslo och Köpenhamn.

En förutsättning för ett bra företagsklimat är dialog, tydlighet och engagemang. Under 2020 inleddes arbetet med att etablera en ny paraplyfunktion i näringslivet där

BEFOLKNINGSPROGNOS SKARA KOMMUN

FOLKMÄNGD I SKARA EFTER KÖN

flera olika aktörer, såsom föreningar, företag och kommunen kunde samlas för att stärka näringslivet i Skara. I mars 2021 startade den nya näringslivsföreningen MEGA+ och har sedan dess varit en stark aktör för dialog, remiss och genomförande av aktiviteter i Skara. I MEGA+ är stoltheten och samverkan nyckelord.

I samarbetet med näringslivet har en ny arbetsmarknadsstrategi framtagits. Den nya strategin har fastställts av kommunfullmäktige.

I Svensk näringslivs enkät om företagsklimatet hamnar Skara på plats 123 (2020: 89) när Sveriges 290 kommuner rankas. I det sammanfattade omdömet fick Skara 3,38 (2020: 3,51).

I den årliga NKI-mätningen bland företag som haft kontakt med kommunens myndighetsutövning, uppgår Skara till 75, vilket är en bra nivå. Resultatet visar dock på en negativ utveckling över tid (2019:76).

En attitydundersökning genomförs vartannat år av Fastighetsföretagarna i Skara. Fastighetsföretagarna svarar på hur de upplever olika fastighetsägarrelaterade frågor. Skara fick ett sammanfattande omdöme på index 99 och Skara hamnade på plats två av de sju deltagande kommunerna.

I arbetet med att så många som möjligt i Skara kommun ska vara sysselsatta genom anställning, utbildning eller genom att starta företag, pågår en rad olika aktiviteter. Dels i dialog med företagen, dels genom att uppmuntra till nyföretagande och genom att inspirera unga. Under 2021 bildades två olika branschnätverk vars syfte är att föra dialog och nätverka. Nätverken som har bildats är för tillverkningsindustrin och besöksnäring, kulturella och kreativa näringar.

Skara kommun har ett nära samarbete med Nyföretagarcentrum och har under 2021 arbetat mycket med att stötta nystartade verksamheter.

Under året har arbetet med att utveckla Samverkan Skola Arbetsliv (SSA) fortsatt. Under året genomfördes livesändningen 'I soffan med JOBB SKARA', som en ersättning för den uteblivna praoen för årskurs 8 och 9.

Katedralskolan fick även detta år motta flera fina priser på årets digitala UF-mässa, kallad E-week, och fick bland annat priset Årets UF-skola. Senare tilldelades även Skara kommun priset Årets UF-kommun för sitt övergripande arbete med Ung Företagsamhet inom hela kommunens verksamheter.

Under sommaren har åtta ungdomar fått chansen att prova på att driva eget företag. Genomförandet har skett genom organisationen Ung Drive.

Skara är en av Skaraborgs mest uppskattade och besökta kommuner. Besöksnäringen är stark med reseanledningar som Skara Sommarland, Hornborgasjön, Kata gård och Skara domkyrka lockar Skara kommun flera olika målgrupper från olika länder. Under 2021 har det nya besöksmålet Bokäventyret i Gamla biblioteket öppnat vilket bidragit till en levande stadskärna och många nya besökare till kommunen.

SKARA KOMMUN FRÄMJAR LANDSBYGDSFÖRETAGANDE OCH ENTREPRENÖRSKAP

I Landsbygdsstrategin uttalas att Skara kommun ska stärka sin position som centrum för utbildning- och utvecklingsinsatser inom de gröna näringarna. Under hösten 2021 inleddes arbetet med planeringen av en förstudie för ändamålet, där Skara kommun är en av drivande parter.

LIVSSTILEN SOM KONKURRENSKRAFT

En trygg kommun är en attraktiv kommun och näringslivet har under året blivit än mer aktiva i trygghetsarbetet. Skara lyfts fram som ett inspirerande exempel i en guide av Svenskt näringsliv, polisen, Brottsförebyggande Rådet (BRÅ) och Länsstyrelsen, på hur näringslivet och kommunen samverkar runt trygghetsfrågor. Samverkan sker genom projektet Purple Flag, BRÅ, Effektiv Samverkan Trygghet (EST) och näringslivets delaktighet i medborgarlöftet.

Via Business Region Skaraborgs (BRS) arbete har projektet Inflyttarservice inletts. Projektet syftar till att locka nyckelkompetenser och inflyttning till Skaraborg.

Under 2022 kommer arbetet fortsätta med att stärka dialog, tillgänglighet och service. Införandet av en Företagslots 2.0 och bättre vägledning via webb och e-tjänster är en del av det arbetet. Projektet Drömgrannen, vars syfte är att hitta utveckling och etableringsidéer via det befintliga näringslivet, fortsätter och förstudieprojektet Green Innovation Park Skara (GIP Skara) kommer att kartlägga möjligheterna att stärka grön innovation ytterligare i Skara. Genom att fortsätta att stärka SSA stärker vi både den lokala arbetsmarknaden och elevernas motivation och resultat. Under pandemin har SSA-arbetet utmanat möjligheterna till studiebesök och samverkan. Kopplat till det satta befolkningsmålet är det viktigt att arbeta vidare med de byggstenar som gör Skara till en attraktiv boendekommun.

INFRASTRUKTUR OCH KOMMUNIKATIONER

Infrastruktursatsningar är en strategisk viktig fråga för en fortsatt regional utveckling och för att Skaraborg ska bli ett lokalt arbetsmarknadsområde. Ett fortsatt kontinuerligt arbete på strategisk nivå i samarbete med övriga kommuner och Skaraborgs kommunalförbund är avgörande för att möjliggöra fortsatta satsningar i regionen. I kommande regional plan finns endast ett nytt större objekt utpekad och det är halva sträckan mellan Varnhem och Skövde på väg 49.

Vad gäller nationell plan så är det kapacitetsbristen på stambanan som är den stora frågan. Planerna på höghastighetståg gör att satsningar på stambanan på 10 – 15 års sikt riskerar att utebli. En annan utmaning är att medel för underhåll till det mindre vägnätet på landsbygden minskar.

En fortsatt utveckling av kollektivtrafiken och mobili-

teten i stort möjliggör ett mer hållbart resande. Skara är placerat utmed det mest turtäta kollektivtrafikstråket i Skaraborg vilket tillsammans med kommunens fördelaktiga geografiska läge gynnar både näringslivet och möjligheten att attrahera nya kommuninvånare.

Fortsatta satsningar på utbyggnad av gång- och cykelvägar, parkeringsstrategins genomförande, laddinfrastruktur och olika mobilitets tjänster är områden som också är avgörande för en ökad hållbarhet. Olika mobilitetsprojekt så som Smart-projektet och Kom Iland är testarenor för att hitta fungerande lösningar

Kommunen arbetar för att driva på de infrastrukturåtgärder som redan är beslutade och ligga väl framme med de åtagande som ligger an på kommunen. De objekt som är beslutade på väg 49 är båda försenade. Vad gäller väg 49 etapp Axvall - Varnhem så har vägplanen under 2021 varit tvungen att ställas ut ytterligare en gång. Det innebär en försening av byggstarten som nu är planerad till 2023.

Vad gäller planerade åtgärder på väg 49 norr om Skara centrum med cirkulationsplatser och planfria korsningar för oskyddade trafikanter så avvaktar Skara kommun fortfarande att Trafikverket ska starta upp vägplanen för deras åtagande. Under året har Skara kommun påbörjat planeringen av kommunens åtagande. Projekteringen kommer att ske under 2022. Kommunens åtgärder består i en ny väg och en ny cirkulationsplats direkt söder om Trafikverkets nya cirkulationsplats på väg 49 och en planfri korsning vid Gråbrödragatan upp mot planeringen

Utbyggnaden av E20 mellan Vilan och södra avfarten in till Lundsbrunn färdigställdes under hösten. En process mellan Trafikverket och kommunen kring de massor som placerats i anslutning till trafikplats Vilan pågår.

För kollektivtrafiken har Västtrafik en pågående förstudie inför deras upphandling av busstrafiken i Skaraborg som börjar trafikera sommaren 2024. Kollektivtrafiken i stråken mot Skövde, Lidköping, Falköping och Götene beskrivs ha potential för ökat resande och behov av mer trafik.

Under året meddelade Västtrafik att dagens upplägg för Skara stadstrafik inte kommer fortsätta. En utredning pågår för att hitta en bra lösning. Övrig trafik till största

delar med landsbygdskaraktär kommer behållas i stora drag med dagens utbud.

ARBETSMARKNAD OCH INTEGRATION

Under 2021 har återhämtningen på arbetsmarknaden varit stark. I december 2021 konstaterade Arbetsförmedlingen en stor ökning av antalet jobb på Arbetsförmedlingens platsbank, stora anställningsplaner hos arbetsgivare, fortsatt låga varseltal och en minskad arbetslöshet i alla grupper bortsett från gruppen långtidsarbetslösa.

Antalet inskrivna arbetslösa i Sverige var i december 2021 tillbaka på samma nivåer som innan pandemin. Arbetsfördelningen bedömer att arbetslösheten kommer att fortsätta minska under 2022, om än i mindre takt. De inskrivna arbetslösa som har gått till arbete under 2021 är framför allt personer med kortare tid i arbetslöshet och som nästan uteslutande har en gymnasieutbildning. Detta gör att långtidsarbetslösheten är kvar på samma nivåer trots att arbetslösheten i övrigt sjunker. Gruppen långtidsarbetslösa utgör nationellt sett cirka hälften av alla arbetslösa. Trots den höga arbetslösheten har arbetsgivare svårt att hitta personal eftersom de arbetssökande saknar efterfrågad kompetens. Detta är en stor utmaning både för arbetsgivares kompetensförsörjning och för den enskilde individen. Utvecklingen i Skara kommun följer i stort den nationella.

I december 2021 var andelen inskrivna arbetslösa (16-64 år) i Skara 6,7 procent vilket är en minskning med 2,0 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2020. I december 2021 var arbetslösheten i Västra Götalandsregionen 6,5 procent och arbetslösheten i riket 7,2 procent.

I december 2021 var andelen inskrivna arbetslösa unga (18 - 24 år) i Skara 6,8 procent vilket är en minskning med 4,7 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2020. Motsvarande andel i Västra Götalandsregionen var 7,6 procent vilket är en minskning med 3,0 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2020. Motsvarande andel för riket var i december 2021 8,9 procent vilket är en minskning med 3,1 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2020.

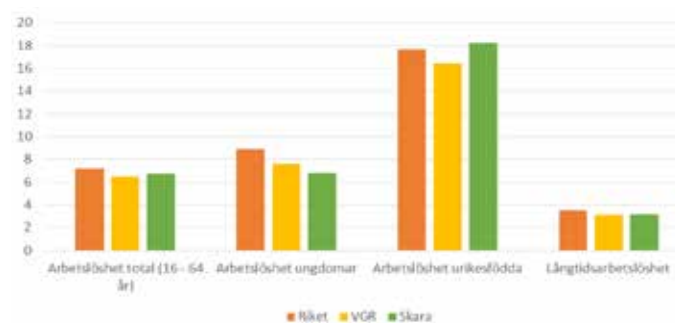
I december 2021 var andelen inskrivna arbetslösa utrikesfödda i Skara 18,2 procent vilket är en minskning med 6,3 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2020. Motsvarande andel för Västra Götalandsregionen var 16,4 procent och för riket 17,7 procent. Detta är en minskning med 3,8 respektive 3,4 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2020.

I december 2021 var andelen långtidsarbetslösa (6 månader eller längre) 3,2 procent vilket är en minskning med 0,6 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2021.

Under hösten 2021 antog Kommunfullmäktige den strategi för arbetsmarknadsfrågor som Skara kommuns arbetsmarknadsgrupp tagit fram under året. I strategin lyfts de utmaningar som kommunen ska prioritera i

ARBETSLÖSHETEN I PROCENT I DECEMBER 2021

Källa: Arbetsförmedlingen

arbetsmarknadsarbetet framåt både på kort och lång sikt. Skara, liksom många andra kommuner i Sverige har en hög arbetslöshet samtidigt som arbetsgivare inte kan hitta relevant kompetens. En förståelse för arbetsmarknadens behov måste ligga till grund för hur arbetsmarknadsinsatser, exempelvis utbildning dimensioneras. På grund av en föränderlig arbetsmarknad kommer också allt fler att behöva ställa om och byta arbete under arbetslivet. Därför är studie- och yrkesvägledning både innan och under arbetslivet är viktigt att prioritera. Skara kommun som arbetsgivare står också inför kompetensförsörjningsutmaningar och ska i arbetet med detta utveckla metoder som både kommunen och privat näringsliv kan ta del av. Att medborgarna har en egen försörjning genom anställning, studier eller egenföretagande är en den viktigaste förutsättningen för att ett socialt hållbart samhälle. Det är också en förutsättning för egenmakt och därmed stolthet över att bo och verka i Skara.

Under 2022 fortsätter arbetsförmedlingen reformering och med det införandet av systemet Rusta och Matcha, som kom till Skara i december 2021 och i huvudsak innebär att fristående leverantörer ska stötta medborgaren på vägen till egen försörjning. Arbetet med att skapa samverkansformer mellan kommun och fristående leverantörer har påbörjats och drivs av Arbetsförmedlingen på V6-nivå. En utmaning för Skara kommun är att hitta samverkansformer med de fristående leverantörerna inom Rusta och Matcha för att medborgaren ska få bästa möjliga stöd på sin väg till egen försörjning.

Under 2021 bosatte sig 12 nyanlända individer i Skara kommun. Av dessa var 1 ensamkommande barn, 3 egenbosatta, 6 anhöriginvandrare. 3 individer från 2020 års anvisning bosatte sig i Skara kommun, varav 2 kvotflyktingar. Ingen av de 9 individer som hade anvisats 2021 anlände till Skara kommun. Det kommer fortsätta att vara svårt att ta sig till Sverige varför prognosen för hur många människor som väntas söka skydd i Sverige under 2022 skrivs ner ytterligare. Samtidigt påverkar ny lagstiftning på migrationsområdet samtliga av Migrationsverkets ärendeslag, enligt myndighetens senaste prognos.

2022 ska Skara kommun ta emot 12 nyanlända personer för bosättning. (enligt 2021 års kommuntal).

Skara kommun fortsätter arbetet med att vägleda och stötta individer till egen försörjning. Under 2021 har också ett arbete med föräldrastödsutbildning för nyanlända påbörjats med medel från Länsstyrelsen. Kunskap i svenska språket samt digital kompetens är förutsättningar för att kunna ta del av insatser som syftar till delaktighet i samhällets alla delar. Detta är stora utmaningar för hela Sverige liksom för Skara kommun.

VIKTIGA FRAMTIDSFRÅGOR

DEMOGRAFI

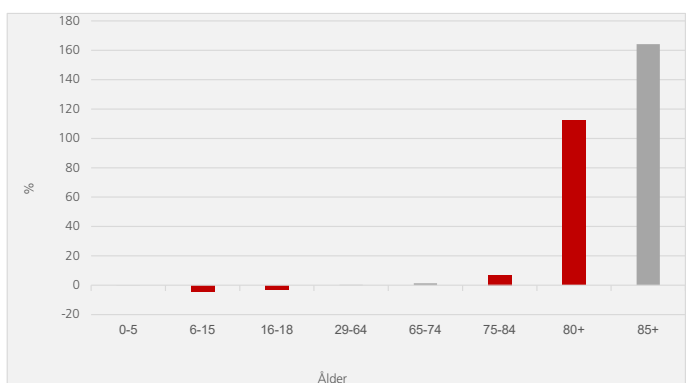
Den demografiska utvecklingen med fler äldre invånare har börjat att påverka Skaras omsorgsverksamhet. Under 2021 öppnades ytterligare 9 platser på Vallehemmet upp och antalet äldre ökar och därmed konsumeras mer verksamhet som ska finansieras. Den stora förändringen sker nu mellan åren 2020-2035 då Skaras invånare över 80 år prognostiseras öka med närmare 600 personer vilket är en ökning upp mot 60 procent. Detta innebär i praktiken utifrån en enkel framskrivning att någonstans runt 70-80 nya platser inom särskilda boenden behöver tillskapas under perioden utöver de som avvecklas. Kommunen bygger nu Teglagården, ett nytt modernt särskilt boende vid Viktoriasjöarna och mitt i centrum på stationsområdet bygger Centrumbostäder ett boende som riktar sig mot en äldre målgrupp.

Utöver nya boenden så kommer en stor del av dessa invånare också att behöva hemvårdsinsatser. Här är det viktigt att Skara kommun arbetar aktivt för att stödja de äldre att anamma kommande ny teknik som kan hjälpa de äldre att ha en stor integritet och också kunna klara en självhushållning så länge som möjligt. En enkel uppskattning utifrån ovan resonemang av den ekonomiska aspekten antyder att den påverkan kan komma att summeras upp mot 70-80 miljoner kronor i dagens penningvärde.

Det förväntade framtida elevunderlaget genererar sammantaget ingen större förändring vilket ger allt annat lika liknande framtida kostnadsbild för barn- och utbildningsverksamheten. De investeringar som görs är inriktade på att ersätta några äldre fastigheter och tillfälliga paviljonger för att få till bättre och mer funktionella förskolor.

Utöver den demografiska effekten så ställer invånarna allt större krav gällande tillgänglighet och kvalitativt innehåll på den kommunala servicen. Denna trend har varit stark under lång tid vilket ökat kommunernas kostnader mer än vad som varit motiverat utifrån demografikutvecklingen. Möjligheter för att möta denna utmaning och trygga framtidens välfärd finns sannolikt inom den tekniska utvecklingen samt att utveckla olika samverkansformer mellan kommuner och andra organisationer.

PROCENTUELL FÖRÄNDRING AV ANTALET PERSONER I OLIKA ÅLDERSGRUPPER 2020-2027

DIGITALISERING

Skara kommun har tagit flera viktiga kliv framåt under 2021 inom digitaliseringsområdet; kommunen kan nu skicka digital post till invånare, en ny systemförvaltningsmodell är framtagen, kommunen har publicerat de första öppna-data-mängderna och ett stort antal nya e-tjänster har utvecklats. Många fler aktiviteter har genomförts men ovan är exempel där vi nyttjar digitaliseringen för att förenkla för invånare och samtidigt effektivisera interna arbetssätt.

Under 2022 kommer våra två största förvaltningar byta sina respektive verksamhetssystem. Detta kommer att ta mycket tid i anspråk men skapa förutsättningar för mer effektiva arbetssätt. Den systemförvaltningsmodell som togs fram under 2021, och som ska pilottestas under 2022, skapar förutsättningar för en professionell förvaltning av våra system. Ska vi få ut den verksamhetsnytta vi vill från våra system måste kunskapen om systemförvaltning höjas. Detta kräver nya roller och kompetenser. Den digitala transformation vi står inför kommer även att kräva andra roller, exempelvis förändringsledare och objektledare. Men det krävs också en organisation där dessa roller bereds plats så att forum skapas där verksamhetsutvecklingen på bästa sätt kan bedrivas.

Det arbete som påbörjades under 2021 där arbetssätten inom V6-samarbetet (Essunga, Grästorp, Götene, Lidköping, Skara och Vara kommuner) avseende digitalisering förändrades och effektiviserades behöver fortsätta under kommande år. Ett samarbete har inletts med Högskolan i Skövde för att ta stöd i forskning för att arbeta på smartast möjliga sätt.

Ett väldigt efterfrågat område vi behöver arbeta vidare med framåt är juridiken kopplat till e-signaturer. Det finns ett stort tryck från verksamheterna i denna fråga då man ser att digitala signaturer verkligen kan effektivisera arbetssätten. Öppna data och Internet of Things (IoT) är andra områden som det finns stor potential i. Genom att arbeta med öppna data och publicera datamängder skapar vi också förutsättningar att arbeta med Artificiell intelligens, ett område vi behöver lära oss mer om för att kunna nyttja i våra verksamheter.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Utifrån den demografiska utvecklingen med en åldrande befolkning blir utmaningen att i framtiden få tag i medarbetare samt att de har rätt kompetens. Skara kommun kommer behöva anställa upp mot 300-350 personer fram till och med år 2030 inom omsorgsverksamheten för att möta kommande pensionsavgångar och för att klara en utökad verksamhet. Att få ett ökat arbetskraftsdeltagande på arbetsmarknaden i stort, central nivå genom regering och avtalsparter, samt att attrahera nya grupper till den offentliga verksamheten, lokal nivå genom regioner och kommuner, blir avgörande för att lyckas. Samtliga instanser måste samverka för att få full effekt och framgång i

detta arbete och på så sätt inkludera samtliga grupper på arbetsmarknaden.

Pensionsavgångarna innebär att värdefull kompetens och arbetslivserfarenhet kan gå förlorad. Samtidigt kommer en yngre generation medarbetare som tillför nya perspektiv och kompetenser till arbetsplatserna – kompetenser som kommer vara viktiga för att driva digitalisering, verksamhetsutveckling och innovation. Att attrahera kompetens och talang till den kommunala sektorn kommer sannolikt att vara en stor utmaning framåt för många arbetsgivare.

Skara kommun står inför likande utmaning som andra kommuner när det kommer till kompetensförsörjning inom välfärden. Det pågår ett nationellt arbete inom kommuner och regioner för att heltidsarbete ska bli norm. I Skara har man valt att påbörja arbetet mot en heltidsorganisation med en hållbar heltid med fokus på nya arbetssätt och bemanning.

RISKHANTERING OCH KÄNSLIGHETSANALYS

Skara kommun är i sin verksamhet utsatt för olika typer av risker som behöver kännas till. Beroende på riskens karaktär och omfattning kan man behöva hantera och bemöta den på något sätt. Ett sätt är att försäkra bort den helt eller delvis eller fullt ut acceptera risken och konsekvensen som den kan orsaka.

De risker som ofta identifieras är exempelvis finansiella risker, borgensåtaganden, skador på kommunal egendom, verksamhetsrisker, störningar i verksamhet och IT-system.

Utifrån årets pandemi kan man också dra slutsatser att en beredskap för olika typer av händelser i vår omvärld bör beaktas och hanteras med olika strategier och beredskapsplaner.

FINANSIELLA RISKER

VALUTARISK

Skara kommun, Skara Energi AB och Centrumbostäder i Skara AB har antagit en finanspolicy som anger de risknivåer som gäller vid finansiering och placering av tillgångar. Finansverksamheten har uppfyllt de målsättningar och risknivåer som angetts i finanspolicyn.

Med valutarisk menas risken för ökade kostnader på grund av valutakursförändringar. Skara kommunkoncern tar på sig valutarisk då handel och inköp på elmarknaden till kommunen sker i euro. Sammantaget utifrån kommunkoncernens omsättning så bedöms valutarisken vara låg och hanterbar och över tid utjämnad varvid ingen säkring av denna risk görs. Kommunkoncernens låneskuld samt tillgångar är i sin helhet placerad i svensk valuta och kommunkoncernen har inga större löpande in- eller utbetalningar i utländsk valuta.

2018

2019

2020

VAD ÄR DEN FINANSIELLA PROFILEN?

Den finansiella profilen är en modell i form av ett polärtdiagram som redovisar en kompletterande dimension av en kommuns finansiella ställning och utveckling.

Profilen bygger på att kommunens utveckling och ställning jämförs med ett antal andra kommuner. Analysen görs län- eller gruppvis.

Profilen är relativ, vilket innebär att kommunen måste röra sig i annorlunda riktning än genomsnittet för att förändra sin finansiella profil.

LIKVIDITETSRIK

Kommunen har i finanspolicyn reglerat hur strukturen på låneportföljen ska utformas samt på vilket sätt tillgångar får placeras för att minimera likviditetsrisken.

Kapitalförfallet på låneportföljen ska spridas ut över åren för att undvika att omsätta stora delar av lånevolymen vid en tid då tillgången på likviditet är begränsad eller inte finns tillgänglig. Detta kan ske på olika former av marknadsrisk. Den genomsnittliga kapitalbindningen vid årets slut var 2,5 år.

Likviditetsrisken kan delas upp i två riskområden. Den första rör tillgången på likviditet och risken att kommunen inte kan betala för den verksamhet som bedrivs. Genom medlemskapet i Kommuninvest har koncernkoncernen kunnat skaffa kapital på ett effektivt sätt. Till koncernkontot finns en checkkredit på 80,0 mnkr knuten som kan utnyttjas utan förbehåll. Denna kredit nyttjas förutom av koncernkoncernen även av kommunalförbundet Göliska IT.

Den andra riskdelen finns om kommunen vid behov inte kan realisera sina eventuella tillgångar till rätt pris för att kunna finansiera verksamheten. Kommunen har inte placerat några medel i sådana tillgångsslag.

RÄNTERISK

Med ränterisk menas risken att räntekostnaderna höjs på grund av ändrade räntenivåer. Genom att binda räntan minimeras risken eftersom kostnaden blir stabil och förutsägbar.

Kommunen har fastställt en finanspolicy som bland annat reglerar hur strukturen på låneportföljen ska utformas för att minimera ränterisken. Enligt policy ska den genomsnittliga räntebindningstiden inte understiga två år och inte heller överstiga fyra år. Skara kommun har inte använt några derivatinstrument. Räntebindningen frikopplas från de enskilda lånen vilket ger koncernkoncernen möjligheter att, när som helst, förändra räntebindningstiden för att kunna möta förändringar på räntemarknaden.

Av den koncerngemensamma skuldportföljen på 743,5 mnkr kronor har 263,5 mnkr rörlig ränta. I finanspolicyn anges att målet för skuldportföljens genomsnittliga räntebindning är mellan två och fyra år. Vid årets slut var räntebindningen 2,4 år. De genomsnittliga räntekostnaderna under 2021 var 0,8 procent.

BORGENSÅTAGANDEN

KOMMUNINVEST

Skara kommun är medlem i Kommuninvest ekonomisk förening som är en förening för kommuner och regioner avseende finansiella tjänster och då främst kopplat till upplåning av kapital på finansmarknaderna. Kommuninvest har 294 medlemmar vilket innebär att de flesta kommuner och regioner är medlemmar.

Skara kommun har, liksom övriga medlemmar, ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Mellan medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Ansvaret fördelas dels i förhållande till hur stora medel som respektivemedlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Kommuninvest har sammantaget förpliktelser på 511,0 miljarder kronor och Skara kommuns andel av dessa uppgår till 857,8 miljoner kronor. Kommuninvests tillgångar uppgår till 518,7 miljarder och Skara kommuns andel uppgår till 869,3 miljoner kronor.

Risken att kommunen måste infria sina åtaganden vid bokslutet 2021 bedöms vara mycket liten.

KOMMUNÄGDA BOLAG

Skara kommun har borgensåtagande för de kommunala bolagens skulder då dessa lån upptas från kommunen. Sammantaget har kommunen lånat ut 294,5 mnkr till bolagen och för dessa lån svarar kommunen mot Kommuninvest ekonomiska förening.

ÖVRIGA BORGENSÅTAGANDEN

Skara kommun har gått i borgen för Skara Äldrehem ekonomiska föreningens samtliga lån. Föreningen äger och förvaltar fastigheter för omsorgs verksamhet i kommunen och borgensåtagandet uppgår per 2021-12-31 till 98,2 mnkr.

Skara kommun har också gått i borgen på 38,0 mnkr till föreningsägda anläggningar som bland annat avser byggnader och vatten och avlopp. Det senaste borgensåtagandet 2017 uppgick till 30,0 mnkr för Skaraortens ryttarförening nya ridanläggning på Skålltorp.

BORGENSFÖRLUSTER

Kommunen har inte gjort några borgensförluster de senaste 10 åren.

INTERN KONTROLL

Kommunfullmäktige har antagit ett reglemente för intern kontroll. Den interna kontrollen baseras på särskilda riskanalyser som görs av kommunstyrelsen och nämnderna. Under 2021 omfattade den interna kontrollen bland annat processkartläggningar av huvudprocesser. En systematisk uppföljning av årets interna kontrollplaner har genomförts. Skara kommun utvärderar årligen förutsättningarna för den interna kontrollen.

FÖRSÄKRINGSSKYDD

Skara kommuns nu gällande försäkringsavtal löper ut den 31 december 2023. De försäkringsavtal som kommunen

och Centrubostäder i Skara AB och Skara Energi AB har, innehåller bland annat fullvärdesförsäkring av fastigheter samt en ansvarsförsäkring. Övriga försäkringar som kommunen har tecknat avser olycksfallsförsäkring, utställningsförsäkring, tjänstereseförsäkring, fordonsförsäkring, miljöansvarsförsäkring samt saneringsavtal.

SÄKERHETSARBETE

Det kommunala säkerhetsarbetet samordnas av en särskild säkerhetssamordnare som organisatoriskt finns under gemensam räddningsnämnd med Falköpings kommun. I kommunens säkerhets-, risk- och skadeförebyggande arbete har kommunfullmäktige antagit en risk- och sårbarhetsanalys för Skara kommun.

KÄNSLIGHETSANALYS

RÄNTEFÖRÄNDRING

Skara kommun har räntesäkrat sin låneportfölj genom olika räntebindningstiden på lånen, inga derivat används för detta. Om räntan ökar med 1,0 procent rakt över samtliga bindningstider och med full effekt på hela låneportföljen ökar kommunens räntekostnader med 7,4 mnkr årligen. De kommunala bolagen belastas då med 2,9 mnkr av dessa vilket påverkar bolagens resultat.

I och med att låneportföljen på kort sikt inte är utsatt i sin helhet för ränteändringar uppgår risken till 3,8 mnkr vid en ränteuppgång på 1,0 procent i början av 2022 vilket skulle belasta kommunen med cirka 1,8 mnkr.

INVÅNARANTAL

Invånarantalet påverkar kommunens statsbidrag. En förändring av invånarantalet med 100 personer förändrar de budgeterade skatteintäkterna med cirka 5,9 mnkr utifrån ett genomsnitt. Utfallet kan variera utifrån vilken åldersfördelning med mera som de 100 invånarna har.

KÄNSLIGHETSANALYS

Faktor	Konsekvens (mnkr)
Ränteförändring 1%	3,8
Löneförändring 1%	9,6
Verksamhetens kostnader 1%	15,0
Befolkningsutveckling, ökning 100 invånare	5,9
Förändring utdebitering 1 kr	44,6
10 heltidstjänster	5,5

Ränteförändring på låneportfölj för år 2022.
(På längre sikt är räntekänsligheten 7,4 mnkr)

HÄNDELSE AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Coronapandemin är den enskilt största händelsen och har påverkat den kommunala verksamheten direkt eller indirekt under 2021. Kommunen har främst arbetat med att hantera en hög sjukfrånvaro och klara grunduppdragen. Den ekonomiska återhämtningen har dock ändå varit bra med högre skatteintäkter än planerat, krisstöd via direkta och generella bidrag från regeringen, återbetalda sjuklöner har haft en väsentlig betydelse för årets resultatnivå.

Skara kommun är nu igång och bygger ett nytt särskilt boende med 115 boendeplatser, Teglagården, där även ett nytt kommunarkiv inryms, för 299,0 mnkr inkl. investeringsbidrag på 21,0 mnkr. Centrubostäder i Skara AB är efter vunnit överklagande igång och bygger 48 lägenheter med inriktning mot äldre invånare till 80 mnkr på stationsområdet.

Skara Energi AB har fortsatt att amortera och är nästan helt skuldfria. Detta väntas ske under 2022.

SKR har i december kommit överens med de fackliga organisationerna i sektorn och har nu tagit ett samlat grepp på tre viktiga områden som förbättrar arbetsvillkoren för välfärdens medarbetare. En enkel och tydlig pensionslösning, attraktiva kompetenshöjande omställningsinsatser och en partsgemensam satsning på förbättrad arbetsmiljö. Detta avtal förväntas öka kommunens pensionskostnader med mellan 10-15 mnkr.

HÄNDELSE EFTER RÄKENSKAPSÅRETS UTGÅNG

Folkhälsomyndigheten har i början av 2022 ändrat förhållningsreglerna för hur länge och när man ska stanna

hemma vid sjukdom i Covid 19. Detta har underlättat bemanningssituationen betydligt även om sjukfrånvaron fortsatt är relativt hög.

Inflationen har fortsatt att öka kraftigt och prisuppgångar i producentleden fortsätter. Riksbanken har inte ännu aviserat om ändringar i sin räntestrategi men marknaden har prisat in att räntorna kommer öka snabbare och mer än vad riksbanken nu gör i sin bedömning. En ökad ränta påverkar kommunens ekonomi negativt i enlighet med känslighetsanalysen.

Krig i Europa, Ryssland och Ukraina. Hur och på vilket sätt det påverkar är ännu oklart men kraftiga sanktioner som införts kommer påverka handelsmönster och konjunkturen på något sätt. Energipolitiska åtgärder kan inte uteslutas och skulle kunna innebära svårigheter i produktionsleden och kraftigt fördyrade produktionskostnader med mera.

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

I Skara kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Med den kommunala koncernen avses kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, Skara Energi AB, Centrubostäder i Skara AB samt kommunens nämnder. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur den kommunala koncernen är strukturerad. Styrningen och uppföljningen är, så långt det är möjligt med hänsyn till verksamhetens art och lagstiftning, utformad med syftet att styra på ett likartat sätt oberoende av vilken verksamhet eller juridisk organisationsform som berörs. I detta avsnitt beskrivs utformningen av strukturen

PENSIONS FÖRPLIKTELSE

Pensionsförpliktelse, Tkr	Kommun		Koncern	
	2021	2020	2021	2020
1. Total pensionsförpliktelse i balansräkningen	374 150	383 999	374 150	383 999
a. inkl. särskild löneskatt	16 801	16 569	16 801	16 569
b. Ansvarförbindelse inkl. särskild löneskatt	357 349	367 430	357 349	367 430
2. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkringen	79 231	73 476	79 231	73 476
3. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelsen	0	0	0	0
4. Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring och stiftelse)	453 381	457 475	453 381	457 475
<u>Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde</u>				
5. Totalt pensionsförsäkringskapital	70 366	71 459	70 366	71 459
b. Varav överskottsmedel	4 807	4 643	4 807	4 643
6. Totalt kapital pensionsstiftelse	0	0	0	0
7. Finansiella placeringar avseende pensionsmedel	0	0	0	0
8. Summa förvaltade pensionsmedel	70 366	71 459	70 366	71 459
<u>Finansiering</u>				
9. Återlånade medel	383 015	386 016	383 015	386 016
10. Konsolideringsgrad	6,44	6,40	6,44	6,40

UPPLYSNING AVSEENDE EGNA FÖRVALTADE PENSIONSMEDEL

Kommunen har inga egna förvaltade pensionsmedel.

UPPLYSNING AVSEENDE VILKA FÖRPLIKTELSE SOM HAR TRYGGATS GENOM PENSIONS FÖRSÄKRING

Pensionsförpliktelser avs., intjänade from 1998, pensionsavsättning, som har tryggats genom pensionsförsäkring uppgår till 79 231 tkr.

för styrning och uppföljning inom Skara kommunkoncern. Ansvarsstruktur inom Skara kommunkoncern finns flera nivåer av politiskt styrande instanser – kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns det en tjänstemannaorganisation till stöd för det politiska styret och för genomförandet av verksamheten.

ANSVARSTRUKTUR

Inom Skara kommunkoncern finns flera nivåer av politiskt styrande instanser – kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns det en tjänstemannaorganisation till stöd för det politiska styret och för genomförandet av verksamheten. I bilden nedan illustreras struktur och roller för styrning och uppföljning inom den kommunala koncernen. Kommunfullmäktige med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högsta beslutande och styrande organet. Kommunfullmäktiges roll i styrningen är att fastställa kommunövergripande visioner, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen. Detta görs framförallt genom årliga beslut om nästa års budget och översiktsplan för de nästkommande två åren. I samband med budget fastställer kommunfullmäktige konkreta mål för god ekonomisk hushållning samt ekonomiska krav och ramar för kommande år. Fullmäktige ska också fatta beslut i alla frågor av principiell beskaffenhet, lägga fast reglementen, bolagsordningar och ägardirektiv för att styra den kommunala koncernen. Fullmäktige tillsätter ledamöter i kommunstyrelse och nämnder samt föreslår styrelseledamöter till de kommunala bolagen. Fullmäktiges roll i uppföljningen är att godkänna delårsrapporter och årsredovisning samt besluta om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder inom kommunens nämndsorganisation. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering vilket innebär ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen svarar således för planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet för kommunens nämnder, de kommunala bolagen samt kommunalförbunden. Betydande delar av detta ansvar är kopplat till uppsiktsplikten och den interna kontrollen (se särskilda rubriker nedan). Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige. Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås. Den kommunala koncernens tjänstemän ansvarar för att tillse att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten.

SKARA KOMMUNS STYRMODELL

Skara kommun är en politiskt styrd organisation där kommunens förtroendevalda företräder invånarna och ansvarar för kommunens service och tjänster i syfte att skapa bästa möjliga livskvalitet för de som bor och verkar i Skara. För att styra Skara kommuns verksamheter fattade kommunfullmäktige i november 2019 beslut om en ny styrmodell för Skara kommun. Styrmodellen är de förtroendevaldas verktyg för att styra Skara kommuns verksamheter. Den nya styrmodellen tillämpas för första gången i Budget och plan 2021-2023.

VISION SKARA 2025

Visionen anger riktningen för Skara kommuns verksamheter och utgör en kommungemensam långsiktig målbild för framtiden. Visionen tydliggör för organisationen på vilket sätt de förtroendevalda långsiktigt vill utveckla Skara kommun.

PROGRAM FÖR MANDATPERIODEN

Programmen beskriver den politiska viljeinriktningen som kommunfullmäktige beslutar för varje mandatperiod. Programmet utgår från kommunens vision och i programmet anger de styrande på vilket sätt de vill utveckla Skara kommun under fyraårsperioden. Programmet utgör ett underlag för kommunens styrdokument, kommunens inriktningar samt inriktningar för nämnder och bolag.

KOMMUNENS INRIKTNINGAR

Inriktningarna visar vad de förtroendevalda vill att organisationen ska fokusera på för att Skara kommun ska utvecklas i riktning mot visionen. Inriktningarna utgår från programmet för mandatperioden och andra styrdokument. Mottagare av inriktningarna är nämnder och bolag som ansvarar för att arbeta utifrån dessa. Inriktningarna är tvärssektoriella, har ett koncernperspektiv och bör gälla för hela mandatperioden. Inriktningarna målsätts inte men de följs upp utifrån hur Skara utvecklas i förhållande till dessa inriktningar.

STYRDOKUMENT

Kommunens egna styrdokument förtydligar politiska viljeinriktningar och ambitioner eller ett förhållningssätt till något. Styrdokumentet är underlag för att prioritera och ta fram politiska mål. Ansvar och uppföljning av styrdokument bör framgå av varje styrdokument.

KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL

Nämndernas och bolagens mål

För att styra och prioritera fastställer kommunfullmäktige mål för kommunens nämnder och bolag. Kommunens nämnder och bolag ansvarar för arbetet att uppnå målen. Målen tydliggör politiska prioriteringar och har invånarna och visionen i fokus. Målen är mätbara så långt det är möjligt och den verksamhet som målen riktar sig till ska kunna påverka måluppfyllelsen.

NÄMNDENS OCH BOLAGETS GRUNDUPPDRAG

Alla nämnder och bolag har ett grunduppdrag som beskriver syftet med verksamheten. Nämndernas grunduppdrag redovisas i reglementet och bolagens grunduppdrag redovisas i ägardirektivet. Förvaltning och bolag informerar nämnden och bolagsstyrelsen om verksamhetens resultat i relation till verksamhetens grunduppdrag.

NÄMNDENS OCH BOLAGETS INRIKTNING

Utöver grunduppdraget kommuniceras också den politiska inriktningen för varje nämnd och bolag. Syftet är att tala om för förvaltningen och bolaget i vilken riktning de förtroendevalda vill utveckla verksamheten under mandatperioden. Denna inriktning tar sin utgångspunkt i programmet för mandatperioden och nämndens eller bolagets grunduppdrag. Inriktningen beslutas av kommunfullmäktige. Inriktningarna följs upp men målsätts inte.

NÄMNDENS MÅL

Nämnden och bolaget föreslår kommunfullmäktige mål. Kommunfullmäktige fastställer sedan mål för kommunens nämnder och bolag. (se rubrik Kommunfullmäktiges mål här ovan.)

INTERN KONTROLL

Intern kontroll är en ständigt pågående process där politiker och tjänstemän samverkar. Syftet är att med en rimlig grad av säkerhet, kunna uppnå att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Att lagar, reglementen och riktlinjer finns och efterlevs samt att tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten finns.

STRUKTUR FÖR STYRNING AV DEN KOMMUNALA KONCERNEN

I Skara kommun utgår, så långt det är möjligt, styrning och uppföljning utifrån tre kommunövergripande inriktningar samt utifrån mål med verksamheterna i den kommunala koncernen. För medborgaren är det verksamheten som är väsentlig. Ekonomiska ramar och mål sätts således för verksamheter, sedan är det nämnden/styrelsen som har ansvar för att verksamheten uppnår målen inom de ekonomiska ramarna. Kommunfullmäktige beslutar om mål för god ekonomisk hushållning, riktlinjer och övergripande styrdokument.

Verksamheterna delas för styrningsändamål in i tre delar: verksamheter som är huvudsakligen finansierad av skatter och statsbidrag, verksamheter som finansieras med självkostnadsreglerade avgifter samt affärsdrivande verksamheter.

STRUKTUR FÖR STYRNING AV SKARA KOMMUNALA KONCERN

Koncernnivå	SKARA KOMMUNALA KONCERN		
Finansieringsnivå	SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET	AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET	AFFÄRSDRIVANDE VERKSAMHET
Verksamhetsnivå	Vård och omsorg	Vatten och avlopp	Fastigheter
Barnomsorg		Kommunal renhållning	Energi
Grundskola			
Gymnasie- och vuxenutbildning			
Individ- och familjeomsorg			
Kultur- och fritid			
Gata och park			
Miljö, plan- och bygg			
Övrig skattefinansierad verksamhet		Övrig avgiftsfinansierad verksamhet	Övrig kommersiell verksamhet

KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL

NÄMNDEN FÖR SERVICE OCH TEKNIK

INRIKTNING

Nämnden för Service- och Teknik har en kostnads-effektiv och professionell förvaltning som sätter medborgarna i fokus och möter verksamheternas behov genom att erbjuda god och näringsrik mat, välvärdade och ändamålsenliga lokaler samt en trygg tilltalande trafik- och utemiljö.

KF Mål	Årsredovisning
Lokalnöjdheten ska öka	● Prognosen är att målet uppnås under mandatperioden
Förbättra måltidsupplevelsen	● Prognosen är att målet uppnås under mandatperioden
Öka gata/parks medborgarindex	● Prognosen är att målet uppnås under mandatperioden

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

INRIKTNING

Barn i behov av särskilt stöd ska identifieras i tidig ålder.

Alla barn och elever i Skara ska ges förutsättningar att nå sin fulla potential, genom trygghet och studiero samt god kvalitet på utbildningen.

Genomströmningen av elever på Katedralskolan ska visa en positiv trend.

KF Mål	Årsredovisning
Högre måluppfyllelse i årskurs 3, 6 och 9 samt gymnasiet	● Prognosen är att målet inte uppnås under mandatperioden
Den upplevda tryggheten på Viktoriaskolan ska öka	● Prognosen är att målet uppnås under mandatperioden
Genomströmningen av elever på Katedralskolan ska öka	● Prognosen är att målet uppnås under mandatperioden

OMSORGSNÄMNDEN

INRIKTNING

Hållbar bemanning utifrån: Effektivitet, Kvalitet, Arbetsmiljö, Ekonomi

Utveckla metoder och insatser i syfte att individerna förvaltningen möter ska uppnå makt att förändra sin situation mot självförsörjning, självständighet, självbestämmande

KF Mål	Årsredovisning
Sjukskrivningarna ska minska med 2 procentenheter från 2019 års nivå 7,1 procent fram till årsskiftet 22/23.	● Prognosen är att målet inte uppnås under mandatperioden
Bruktiden ska öka inom hemtjänsten och 2021 ska brukartiden uppgå till lägst 55 procent.	● Prognosen är att målet inte uppnås under mandatperioden
Minska antalet hushåll som uppstår försörjningsstöd från 433 st, år 2019 till 250 st, år 2022.	● Prognosen är att målet inte uppnås under mandatperioden

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

INRIKTNING

Skara kommuns invånare i alla åldrar skall ha ökad tillgång till bibliotekets lokaler, medier och programverksamhet. Läsförbättrande verksamhet för barn- och unga ska öka i Gamla biblioteket för att nyttja lokaler och intensifiera generationsöverskridande aktiviteter.

En ökad satsning på idrottsturism skall innebära effektivare användande av våra fritidsanläggningar.

KF Mål	Årsredovisning
Antal besökare till biblioteket ska öka och uppgå till minst 10 000 besökare, varav 800 barn inom gruppen barnverksamhet från förskole- och skolverksamhet i Skara kommun under 2021.	● Prognosen är att målet uppnås under mandatperioden
Antalet besökare och intäkter i samtliga fritidsanläggningar i kommunen ska öka.	● Prognosen är att målet uppnås under mandatperioden

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN

INRIKTNING

Miljö- och byggnadsnämnden fullgör kommunens myndighetsuppgifter inom miljöbalkens och plan- och bygglagens område, utför livsmedelstillsyn, beslutar om och verkställer bostadsanpassningsåtgärder. I Skara kommun är fokus på ett hållbart klimat och en god livsmiljö. Kommunen ska säkerställa god tillgänglighet till grön- och rekreationsområden, sammanhållna grönstrukturer och den tätortsnära naturen. Invånare och företagare ska enkelt kunna utföra sina miljö, plan- och bygg ärenden via smarta digitala tjänster.

KF Mål	Årsredovisning
Minska miljöpåverkan på Skara kommuns vattendrag genom förvaltningssamverkan och öka kunskap.	● Prognosen är att målet inte uppnås under mandatperioden
Ökad kundnöjdhet för kommunens service inom nämndens myndighetsområden.	● Målet är uppnått

KOMMUNSTYRELSEN

INRIKTNING

I Skara ska kreativitet och entreprenörskap vara givna inslag i vardagen i alla åldrar. Skara kommun ska ha en väl fungerande samverkan och dialog med näringslivet och skolan har ett givande samarbete med högre utbildning och arbetsliv. Det ska vara enkelt för invånare, företag och organisationer att komma i kontakt och samarbeta med kommunen.

KF Mål	Årsredovisning
Skara kommun ska genom dialog, service och tillgänglighet skapa ett företagsklimat i toppklass och därmed de bästa förutsättningarna för hållbart företagande.	● Prognosen är att målet inte uppnås under mandatperioden
Ökad upplevd trygghet i Skara kommun.	● Prognosen är att målet uppnås under mandatperioden
Resultatet över tid ska säkra kommunens tillgångar från inflation.	● Målet är uppnått
Kommunen ska över tid amortera på de lån som kommunen har (exkl. bolagens andel) utifrån låneportföljens storlek.	● Målet är inte uppnått

CENTRUMBOSTÄDER AB

INRIKTNING

Hållbarhet- Miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet. Centrumbostäder fokuserar på en hållbar utveckling- Minskad klimatpåverkan- Värna en god ekonomi som skapar möjligheter- Sociala utmaningar.

KF Mål	Årsredovisning
Vakansgraden skall inte överstiga 2,5 procent för bostäder 2021.	● Målet är uppnått
Energiförbrukningen skall till 2021 minska med 6,0 procent jmf med referensår 2018. Måttenhet kWh/kvm.	● Målet är uppnått

SKARA ENERGI AB

INRIKTNING

Fjärrvärmeverksamhet samt produktion av och handel med el ska bedrivas på affärsmässig grund. VA- verksamhet ska bedrivas i enlighet med lokaliseringsprincipen, förbudet mot spekulativ verksamhet och självkostnadsprincipen. Vid drift av allmän Va-anläggning i annan kommun görs avsteg från lokaliseringsprincipen samt ställs krav på affärsmässig grund.

KF Mål	Årsredovisning
Uppnå minst 6,0 procent avkastning på sysselsatt kapital (exklusive Vatten och avlopp).	● Målet är uppnått
Skara energi ska ha en prissättning som innebär att priserna understiger medelpriset i Västra Götaland i den s.k. Nils Holgersson-undersökningen.	● Målet är uppnått

ANALYS - PROGNOIS FÖR FINANSIELLA MÅL

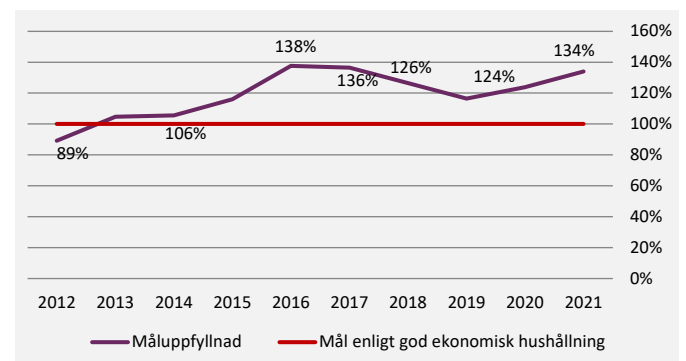
KOMMUNSTYRELSEN

Kommunfullmäktiges mål Resultatet över tid, ska säkra kommunens tillgångar från inflation, är uppnått. Resultatnivån från år 2000 fram till nu uppgår till 133 procent och överstiger därmed målet enligt diagram nedan. Årets resultat för hela kommunen uppgår till 63,8 mnkr vilket överstiger de 23,3 mnkr som är det resultatvärde som år 2021 behövs för att ge inflationsskydd av kommunens tillgångar. Det ackumulerade resultatet från år 2000 uppgår till 464,5 mnkr vilket ger ett årligt genomsnittligt resultat på 21,1 mnkr. Resultatnivån har inte räckt till att självfinansiera investeringarna fullt ut som påvisas i det andra målet.

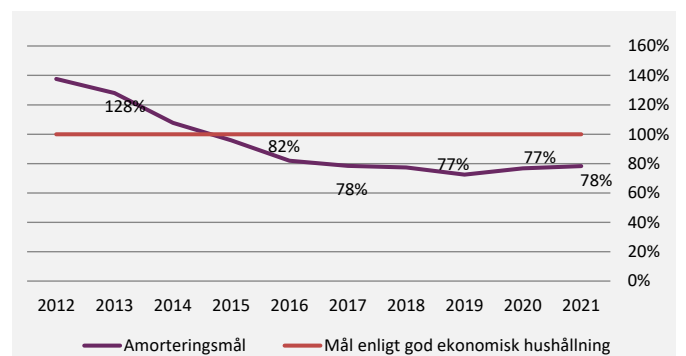
Kommunfullmäktiges mål, Amortering över tid av kommunens lån utifrån låneportföljens storlek, är inte uppfyllt. Målet avser att styra kommunens långsiktiga utveckling av kassaflöden (resultat plus avskrivningar minus investeringar). Desto högre belåning och risk desto bättre kassaflöden behövs över tid för att klara framtida reinvesteringar och konsolidera kommunens ekonomiska läge.

Skara kommun är inne i en investeringsintensiv period och lånar upp kapital för att finansiera investeringar i nya tillgångar. Målet som mäts från år 2000 uppfylls till 83 procent, se diagram nedan vilket är en förbättring mot föregående år. Det innebär dock att kommunen under perioden inte har skapat tillräckliga kassaflöden för att klara av att finansiera sina nya tillgångar och skapa amorteringsmöjlighet. Det ackumulerade värdet av kassaflöden

MÅLUPPFYLLELSE RESULTATMÅL ACKUMULERAT, KOMMUNSTYRELSEN

ACKUMULERAD AMORTERINGSMÖJLIGHET, KOMMUNSTYRELSEN

Purple Flag – ett trygghetsprojekt med bred uppslutning.

från år 2000 uppgår till -287,7 mnkr. När investerings-
takten minskar är det viktigt att bibehålla bra resultatnivåer
för att återställa underskottet och bygga upp kapital för
framtida investeringar.

UPPSIKTSPLIKT OCH INTERN KONTROLL

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela
den kommunala koncernen. Uppsiktsplikten tar utgångs-
punkt i budget, flerårsplan, ägardirektiv samt nämnds- och
affärsplaner. Väsentliga avvikelser mellan utfall och plan
analyseras och bedöms för att eventuella åtgärder ska
kunna beslutas i tid. Särskilda uppföljningar har under
året skett med omsorgsnämnden. När det gäller omsorgs-
nämnden avsåg uppföljningen ett stort prognostiserat
underskott. Kommunstyrelsen beslutade att nämnden
skulle vidta åtgärder för att begränsa underskottet.
Kommunstyrelsen har inom ramen för uppsiktsplikten ett
övergripande och samordnande ansvar för intern kontroll.
Kommunstyrelsen ska driva det koncernövergripande
internkontrollarbetet och följa upp att den interna kon-
trollen är ändamålsenlig. Under 2021 har nämnder och
bolag arbetat med att utveckla risk- och väsentlighets-
analyser, processkartläggningar samt skapa och dokumen-
tera kontrollmoment som skall hantera/eliminera att risker
faller ut. Vid kommunens årliga utvärdering av den interna
kontrollen bedömdes den interna kontrollen i stort funge-
ra väl. Brister har dock upptäckts, då det finns få förslag på
åtgärder vid avvikelser.

KOMMUNENS INRIKTNINGAR

INNOVATION, NYTÄNKANDE OCH SAMVERKAN SKA GENOMSYRA ALL VERKSAMHET

För att möta framtidens utmaningar behöver Skara vara
en kommun i utveckling som tar tillvara innovation och
nya idéer, både när den egna verksamheten utvecklas
men även för att skapa förutsättningar för företag och
människor att verka i Skara. Kommunens egna verksam-
heter ska sträva efter att hitta nya smartare sätt att arbeta.
Utveckling kräver också samarbete och Skara ska vara en
drivande kraft för mer samarbete, såväl mellan kommu-
nens förvaltningar och bolag, med kommuninvånarna,
näringslivet samt med andra kommuner.

SKARA SKAPAR TILLVÄXT - LÅNGSIKTIG OCH HÅLLBAR

Skara ska ha det bästa klimatet för företagsamma
människor, där dialogen mellan näringslivet och kommu-
nen ska förenklas och förbättras ytterligare. I Skara ska
det vara enkelt att starta och driva företag, det ska finnas
ett bra utbud av kreativa mötesplatser där företagsamma
människor kan mötas. Skara kommun ska skapa förutsätt-
ningar för att möta behovet av att bygga verksamhetsloka-
ler i Skara.

SKARA SKA UPPLEVAS SOM EN TRYGG PLATS

Samtliga kommunens verksamheter ska arbeta trygghets-
skapande inom sina områden och i samverkan med andra
aktörer för att öka den upplevda tryggheten hos invånarna
i Skara. I Skara ska människor i alla åldrar tryggt kunna röra
sig överallt i hela kommunen, under alla tider på dygnet.

KVALITETSREDOVISNING

Kvalitetsredovisningen skall ge en samlad bild av hur Skara kommuns välfärdstjänster står sig i förhållande till andra kommuner samt invånares upplevelse av dessa.

Skara deltar tillsammans med mer än 260 andra kommuner i ett nationellt kvalitetsprojekt, Kommunens Kvalitet i korthet (KKiK). Projektet administreras och samordnas av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Inom ramen för projektet görs jämförelser mellan kommunerna inom tre perspektiv; barn och unga, stöd och omsorg och samhälle och miljö. Totalt redovisas cirka 40 olika nyckeltal. Projektet utgår från befintliga nationella nyckeltal som kompletteras med mätningar som görs i den egna kommunen. Sammanställningen är tänkt att ge stöd till förtroendevalda i dialogen med medborgarna om kommunens verksamhet. KKiK kan även ses som ett verktyg för kommunen att utveckla sin styrning mot ett ökat fokus på sina resultat. För att ge en bild av hur Skara kommuns resultat förhåller sig i jämförelse med andra kommuner redovisas genomsnittet i riket.

Årets UF-kommun och Årets UF-skola – Skara kommun skördade många framgångar i Ung Företagsamhet under 2021.

LÄSANVISNING

För varje nyckeltal redovisas Skara kommuns värden för vart och ett av åren för perioden 2017-2021, vilket ger möjlighet att följa Skaras utveckling över tiden. Saknas ett värde något år har det inte gjorts någon mätning det året. För varje resultat finns en färgmarkering (betyg); grön, gul eller röd, som visar din kommuns värde relativt landets

andra kommuner. Är färgen grön tillhör kommunen de 25 procent av kommunerna med bäst resultat, gul motsvarar de 50 procent i mitten och följaktligen står röd för de 25 procent av kommunerna som har minst fördelaktigt resultat. Samtliga resultat och nyckeltalens definitioner finns i databasen Kolada, www.kolada.se

BARN OCH UNGA

	Betyg	2021	2020	2019	2018	2017
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, antal	●	-	5,2	5,5	5,9	5,5
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	●	-	156 158	148 306	147 593	140 795
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	●	-	-	66	55	72
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%)	●	77,3	85,1	87,4	83,5	85,5
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	●	75,8	81,5	83,9	83,6	78,1
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	●	76,5	83,0	86,2	84,6	81,8
Elever i åk 9: Jag är nöjd med min skola som helhet, positiva svar, andel (%)	●	62,7	-	-	50,6	-
Elever i åk 9 med lägst betyget E i idrott och hälsa, kommunala skolor, andel (%)	●	90,5	92,6	92,6	92,0	-
Kostnad grundskola F-9 hemkommun, kr/elev	●	-	113 052	110 377	108 404	102 404
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	●	66,5	61,0	67,1	75,2	74,4
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	●	69,2	65,1	69,1	74,3	77,0
Gymnasieelever med inddraget stuedestöd pga. ogiltig frånvaro, hemkommunen, andel (%)	●	-	8,6	9,6	8,5	6,5
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	●	-	136 017	135 444	128 546	127 247
Aktivitetsstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-20 år	●	-	43,6	65,0	47,9	43,4
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	●	-	28	32	30	32
Elevplatser i musik- eller kulturskola, 6-15 år, andel (%)	●	-	7	-	7	-

STÖD OCH OMSORG

	Betyg	2021	2020	2019	2018	2017
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - förbättrad situation, andel (%)	●	-	-	60	60	73
Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	●	81	80	89	98	92
Väntetid i antal dagar från ansökan till beslut om försörjningsstöd, medelvärde	●	8	7	5	7	9
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	●	-	4 340	4 072	4 253	4 341
Väntetid i antal dagar från beslut till insats avseende boende enl. LSS § 9.9, medelvärde	-	-	-	-	-	-
Brukarbedömning gruppboend LSS - Brukaren trivs alltid hemma, andel (%)	●	-	-	84	-	86
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)	●	71	-	-	-	-
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK enl SFB, kr/inv	●	-	7 988	7 655	7 638	6 899
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	●	102	121	69	53	32
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	●	14	13	14	16	17
Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel (%) av maxpoäng	●	20	8	28	-	-
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	●	-	80	84	78	83
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	●	-	88	88	88	92
Sjuksköterskor/plats i boende för särskild service för äldre, vardagar, antal	●	-	-	0,05	0,04	0,04
Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+	●	-	264 223	267 024	254 920	250 390

Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om stöd och service (LSS), socialförsäkringsbalken (SFB), Försäkringskassan (FK)

SAMHÄLLE OCH MILJÖ

	BETYG	2021	2020	2019	2018	2017
Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	●	86,6	-	-	-	-
Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andel (%)	●	68,8	-	-	-	-
Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng	●	63	65	55	-	-
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	●	-	46	45	30	20
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%)	●	-	42	41	24	37
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	●	-	75	76	79	71
Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar	●	-	25	19	14	-
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person	●	-	596	543	529	538
Fosiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	●	-	16,6	-	-	-
Måltidssvinn, grund- och gymnasieskola, gram/ätande	-	-	-	-	-	-
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	●	-	18	20	17	19
Nöjd med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel (%)	●	71,2	-	-	-	-

Öppna jämförelser (ÖJ), Nöjd kundindex (NKI)

MEDBORGARUNDERSÖKNING

Statistiska centralbyrån (SCB) har för Skara kommuns räkning genomfört en undersökning om vad Skara kommuns invånare tycker om Skara kommun som boendeort och om den kommunala verksamheten. Undersökningen genomfördes under hösten 2021 med urval på 1 200 personer i åldrarna 18-84 år. Svarsfrekvensen var 36 procent, vilket är en minskning med 6 procent jämfört med undersökningen 2020. För riket som helhet var svarsfrekvensen 38 procent. Det var första gången 2021, undersökningen genomfördes i den nya formen där sammanställningen grundar sig på procentuellt svar av mycket bra och ganska bra. Undersökning omfattar 13 delområde. Noteras att undersökningen är gjord under rådande Covid-19 pandemi.

MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM SKARA KOMMUNS SOM HELHET

Invånarna bedömer att Skara kommun är mycket eller ganska bra som en plats att bo och leva till 86 procent, vilket är något lägre än riket, där motsvarande bedömning är 92 procent.

	Riket 2021		Skara 2021
Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	92	●	86
Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%)	81	●	81
Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra, andel (%)	19	●	17
Kan rekommendera andra att flytta till kommunen, andel (%)	62	●	44

MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM SKARA KOMMUNS SKOLA OCH OMSORG

Invånarna bedömer att Skara kommun sköter sina verksamheter på ett mycket eller ganska bra sätt till 81 procent, vilket är något lägre än riket, 87 procent

	Riket 2021		Skara 2021
Förskolan fungerar bra i kommunen, andel (%)	87	●	81
Grundskolan fungerar bra i kommunen, andel (%)	75	●	73
Gymnasieskolan fungerar bra i kommunen, andel (%)	79	●	63
Äldreomsorgen fungerar bra i kommunen, andel (%)	58	●	62
Kommunala vuxenutbildningen fungerar bra i kommunen, andel (%)	76		-
Kommunens verksamhet för personer med funktionsnedsättning fungerar bra i kommunen, andel (%)	69	●	65
Socialtjänstens stöd och hjälp för utsatta personer fungerar bra i kommunen, andel (%)	51	●	48

Färgerna används för att visa hur resultatet ligger till jämfört med andra kommuner. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner efter sina resultat, och de bästa resultaten får grön färg, de sämsta får röd färg och de i mitten får gul färg. Saknas data på något nyckeltal visas det streck.

Tänk på att färgsättningen visar om resultatet är bra eller dåligt i jämförelse med andra. Den talar inte om ifall resultatet är bra eller dåligt. Kommunen kan ha dåliga resultat jämfört med andra, vilket ger röd färg, trots att resultatet egentligen är bra (och vice versa).

MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM LOKALA ARBETS- OCH UTBILDNINGSMÖJLIGHETER

Inom detta frågeområde ligger svaren i samma nivå som 50 procent av övriga kommuners svar.

	Riket 2021		Skara 2021
Bra möjlighet för kommunens invånare att ha ett arbete inom rimligt avstånd från bostaden, andel (%)	82	●	79
Bra möjlighet för kommunens invånare att bo kvar i kommunen och genomföra eftergymnasiala studier, andel (%)	78	●	64

MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM SAMHÄLLSSERVICE

Invånare är i stort nöjda med samhällsservicen, där bland annat hela 93 procent tycker att utbudet av livsmedelsaffär nära boende är mycket eller ganska bra.

	Riket 2021		Skara 2021
Bra tillgång till kommunal service utanför kommunens centralort, andel (%)	79	●	75
Bra utbud av paketutlämning inom rimligt avstånd från bostaden, andel (%)	91	●	88
Bra tillgång till hälso- sjukvård inom rimligt avstånd från bostaden, andel (%)	90	●	85
Bra utbud av livsmedelsaffärer inom rimligt avstånd från bostaden, andel (%)	90	●	93
Täcker internetuppkopplingen i din bostad behovet som du och hushållet har? (%)	86	●	87

MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM RESOR OCH KOMMUNIKATIONER

Invånarnas bedömning av gång- och cykelvägar är övervägande mycket eller ganska bra. Inom frågeställningarna kollektivtrafik till fritidsaktiviteter, utbud av laddningsstationer samt utbud av pendlarparkeringar finns möjlighet till utveckling för att uppnå nöjdare invånare.

	Riket 2021		Skara 2021
Utbudet av gång- och cykelvägar är bra, andel (%)	81	●	87
Säkerheten på gång- och cykelvägar är bra, andel (%)	71	●	79
Möjligheterna att enkelt använda kollektivtrafik för vardagliga resor är bra, andel (%)	68	●	47
Möjligheterna att enkelt använda kollektivtrafik för fritidsaktiviteter är bra, andel (%)	58	●	37
Möjligheterna att enkelt kunna göra längre resor från kommunen utan bil är bra, andel (%)	66	●	53
Möjligheterna att enkelt kunna transportera sig med bil är bra, andel (%)	92	●	94
Kommunens utbud av laddningsstationer är bra, andel (%)	28	●	29
Utbudet av bilpooler i kommunen är bra, andel (%)	37	-	-
Utbudet av pendlarparkering i kommunen är bra, andel (%)	55	●	35

MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM BIBLIOTEK, KULTURLIV OCH MÖTESPLATSER

Invånarna i Skara kommun svarar 94 procent att de är mycket eller ganska nöjda med utbudet när det gäller böcker och tidskrifter. Samtidigt är uppfattar 36 procent att utbudet av ställen för unga att träffas i kommunen som fritidsgårdar och ungdomsklubbar mycket eller ganska bra, vilket i sig är högre än riket.

	Riket 2021		Skara 2021
Bra utbud av böcker och tidskrifter i kommunens bibliotek, andel (%)	95	●	94
Bra digitalt utbud av böcker och tidskrifter i kommunens bibliotek, andel (%)	89	-	-
Bra utbud av aktiviteter (tex bokklubbar, författarbesök, sagostunder, utbildning), andel (%)	79	-	-
Bra utbud av caféer och restauranger i kommunen, andel (%)	83	●	75
Bra utbud av lekplatser, parklekar etc i kommunen, andel (%)	82	●	79
Bra utbud av ställen för unga att träffas på i kommunen, andel (%)	30	●	36
Bra utbud av ställen (tex träffpunkter) för äldre att träffas på i kommunen, andel (%)	48	●	60
Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra, andel (%)	62	●	40
Kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet är bra, andel (%)	58	●	45

MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM IDROTT, MOTION OCH FRILUFTSLIV

En stor andel av invånarna är mycket eller ganska nöjd vad gäller idrott, motion och friluftsliv. Av samtliga fem frågor ligger kommunen bland de 25 procent bästa kommunerna i tre frågor.

	Riket 2021		Skara 2021
Bra öppettider vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar, andel (%)	81	●	86
Bra möjlighet att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar, andel (%)	79	●	85
Bra utbud av belysta motionsspår i kommunen, andel (%)	72	●	81
Bra utbud av allmänna träningsplatser i kommunen, andel (%)	67	●	64
Bra utbud av friluftsområden i kommunen, andel (%)	88	●	81

MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM UNDERHÅLL AV OFFENTLIGA MILJÖER

En stor andel av invånarna är mycket eller ganska nöjd vad gäller underhåll av offentliga miljöer. Hela 92 procent är positiva till kommunens skötsel av idrotts- och motionsanläggningar.

	Riket 2021		Skara 2021
Skötsel av gator och vägar fungerar bra i kommunen, andel (%)	65	●	58
Snöröjning av gator och vägar fungerar bra i kommunen, andel (%)	66	●	65
Skötsel av gång- och cykelvägar fungerar bra i kommunen, andel (%)	71	●	75
Snöröjning av gång- och cykelvägar fungerar bra i kommunen, andel (%)	63	●	65
Skötsel av kommunens idrotts- och motionsanläggningar fungerar bra, andel (%)	81	●	92
Skötsel av allmänna platser fungerar bra i kommunen, andel (%)	80	●	79
Skötsel av naturområden fungerar bra i kommunen, andel (%)	84	●	80
Skötsel av badplatser fungerar bra i kommunen, andel (%)	78	●	77
Åtgärder mot skadegörelser eller annan förstörelse fungerar bra i kommunen, andel (%)	59	●	64
Skötsel av byggnader där kommunen har verksamhet fungerar bra i kommunen, andel (%)	71	●	81

MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TRYGGHET I SAMHÄLLET

Skara kommuns invånare har en uppfattning om trygghet i samhället är låg. Bilden som svaren ger innebär att kommun ligger inom spannet för de 25 procent av kommuner där tryggheten upplevs lägst.

	Riket 2021		Skara 2021
Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel (%)	73	●	68
Trygg utomhus i området där du bor när det är ljust ute, andel (%)	94	●	90
Oro för att drabbas av inbrott i hemmet, andel (%)	27	●	27
Oro för att utsättas för sexuella trakasserier eller liknande, andel (%)	15	●	16
Oro för att bli utsatt för våldsbrott eller hot om våld, andel (%)	27	●	29
Oro för att bli utsatt för hot och trakasserier på nätet, andel (%)	11	●	14
Oro för att bli utsatt för identitetsstöld, andel (%)	34	●	39
Oro att det kommer ske en allvarlig samhällsstörning i kommunen, andel (%)	19	●	13
Oro för att det kommer ske en terrorhandling i kommunen, andel (%)	21	●	18
Problem med personer eller gäng som bråkar eller stör i kommunen, andel (%)	42	●	56
Problem med personer som är påverkade av alkohol eller narkotika i kommunen, andel (%)	42	●	52
Problem med narkotikahandel i kommunen, andel (%)	58	●	69
Problem med våldsbrott i kommunen, andel (%)	44	●	55
Problem med inbrott eller stölder i kommunen, andel (%)	51	●	55
Problem med störande trafik med motorfordon i kommunen, andel (%)	36	●	35
Problem med hot och trakasserier på nätet i kommunen, andel (%)	21	●	26
Problem med bristande eller trasig utomhusbelysning i kommunen, andel (%)	22	●	26
Problem med skadegörelse eller klotter i kommunen, andel (%)	33	●	27
Problem med nedskräpning i kommunen, andel (%)	-	-	-
Räddningstjänsten i kommunen fungerar bra, andel (%)	96	●	95
Kommunen informerar bra vid samhällsstörningar, andel (%)	76	●	69
Polisens närvaro i kommunen är bra, andel (%)	53	●	41

MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM KLIMAT OCH MILJÖARBETE

Skaras invånares uppfattning om klimat och miljöarbetet är generellt hög. Med undantag för frågan, om möjligheten att kunna återvinna avfall utan att behöva transportera bort det med bil eller annat motordrivet fordon, där 38 procent svarar mycket eller ganska bra.

	Riket 2021		Skara 2021
Hämtningen av hushållsavfall fungerar bra, andel (%)	93	●	92
Utbudet av platser för förpackningsåtervinning är bra, andel (%)	82	●	85
Utbudet av återvinningscentraler i kommunen är bra, andel (%)	78	●	73
Möjligheten att återvinna avfall utan transport med bil är bra, andel (%)	40	●	38
Kommunens arbete för att minska miljö- och klimatpåverkan i egna verksamheter är bra, andel (%)	66	●	56
Information från kommunen om vad enskilda kan göra för att minska miljö- och klimatpåverkan fungerar bra, andel (%)	56	●	49
Kommunens arbete för att säkerställa tillgången till dricksvatten är bra, andel (%)	89	●	91

MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM BEMÖTANDE, INFORMATION OCH INFLYTANDE

Av invånarna uppfattar 87 procent att de får ett mycket eller ganska bra bemötande av tjänstepersoner. Samtidig uppfattar 27 procent att de har möjlighet att delta aktivt i kommunens utvecklingsarbete genom exempelvis medborgardialog och samråd.

	Riket 2021		Skara 2021
Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	81	●	87
Bra bemötande vid kontakt med politiker i kommunen, andel (%)	70	●	-
Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andel (%)	68	●	69
Möjlighet att påverka inom de kommunala verksamheterna fungerar bra, andel (%)	39	●	34
Möjlighet att påverka politiska beslut i kommunen fungerar bra, andel (%)	26	●	24
Möjlighet att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen fungerar bra, andel (%)	32	●	27
Kommunens information kring större förändringar fungerar bra, andel (%)	51	●	51

MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM JÄMLIKHET OCH INTEGRATION

Skara kommuns invånare uppfattning om jämlikhet och integration speglar genomsnittet av riket.

	Riket 2021		Skara 2021
Kommunens arbete för att förbättra integration och delaktighet i samhället fungerar bra, andel (%)	26	●	25
Möjlighet att vara den man är och leva det liv man vill leva, andel (%)	86	●	84
Kommunens arbete för att minska diskriminering fungerar bra, andel (%)	31	●	32
Kommunens arbete för att öka toleransen för människors olikheter fungerar bra, andel (%)	33	●	32

MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM FÖRTROENDE

Skaras invånare och dess uppfattning om förtroende är generellt låg. Lägst procentandel med uppfattningen mycket eller ganska bra finns inom frågorna, om kommunens politiker upplevs som lyhörda för idéer (15 procent) och frågan om upplevelse om transparens i hur politiska beslut fattas (20 procent). Noteras att riket genomgående har låga utfall i svaren mycket eller ganska bra.

	Riket 2021		Skara 2021
Kommunens politiker upplevs arbeta för kommunens bästa, andel (%)	43	●	34
Kommunens anställda upplevs arbeta för kommunens bästa, andel (%)	55	●	55
Kommunens politiker upplevs som ansvarstagande, andel (%)	35	●	28
Kommunens politiker upplevs som lyhörda för idéer, andel (%)	23	●	15
Beslut som fattas i kommunen upplevs som genomtänkta och genomarbetade, andel (%)	25	●	22
Beslut som fattas i kommunen upplevs som transparenta, andel (%)	23	●	20
Korruption upplevs förekomma inom kommunens verksamheter, andel (%)	29	●	26
Förtroende för kommunens politiker, andel (%)	40	●	30
Förtroende för riksdagens politiker, andel (%)	42	●	41
Man kan generellt lita på människor, andel (%)	63	●	56

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

Skara kommun uppfyller målen för god ekonomisk hushållning. Tillgängliga resurser definieras genom ekonomiperspektivet av två övergripande finansiella mål. Det övergripande långsiktiga finansiella resultatmålet har uppfyllts 2021 samt målen att alla verksamheter ska kostnadskontroll/ekonomisk balans. Resultatnivån för att nå målet att självfinansiera investeringarna har dock inte räckt till fullt ut. Av Skara kommuns 21 mål har sex mål uppnåtts, åtta mål förväntas nås inom mandatperioden, sex mål bedöms ej uppnås under mandatperioden och ett mål uppnås ej (målet för amortering). Analysen av de av kommunfullmäktige beslutade kommunövergripande inriktningarna visar att kommunen är på god väg mot dessa.

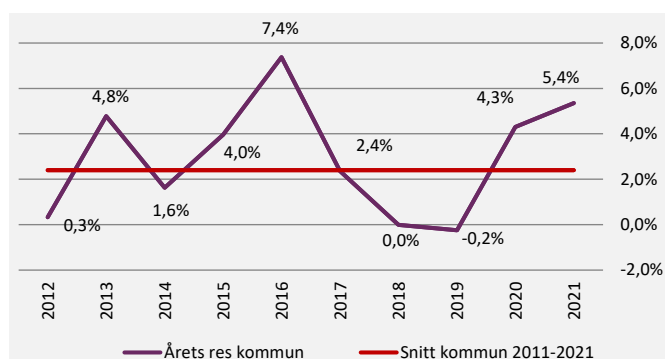
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

I kommunallagen anges att för den kommunala verksamheten ska det finnas mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen och riktlinjerna ska omfatta såväl ekonomi som verksamhet.

God ekonomi är en förutsättning för att kommunen ska kunna utvecklas och tillgodose kommuninvånarnas behov av service och trygghet. Ett beslutsfattande som präglas av långsiktighet och ansvarstagande är därför av stor betydelse i arbetet med att skapa möjligheter för god ekonomisk hushållning och upprätthållande av servicen i kommunens olika verksamheter över tid.

Skara kommun har definierat om vad god ekonomisk hushållning innebär för kommunen och arbetat fram ekonomiska mål därefter. God ekonomisk hushållning för Skara kommun innebär att varje generation ska bära sina egna kostnader för den service som konsumeras och att så stor nytta som möjligt skapas för kommuninvånarna. Detta förutsätter en god kvalitativ måluppfyllelse inom ramen för tillgängliga resurser. De ekonomiska målen som är kopplade till detta är ett amorteringsmål utifrån hur stor skuldsättning som kommunen har samt att resultatet ska inflationsskydda kommunens tillgångar. Beroende på hur stora tillgångar kommunen har så kommer målsättningen för resultatet att variera över tiden. Generellt kan dock sägas att det över tid bör vara i paritet med 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. De ekonomiska förutsättningarna och konjunkturer varierar över tiden vilket ställer större krav på att kommunerna kan upprätthålla en bra resultatnivå i goda tider för att kunna använda vid en svagare ekonomisk utveckling.

ÅRETS RESULTAT / SKATTER OCH BIDRAG

NÄMNDERNAS VERKSAMHET

Nämnderna har trots rådande omständigheter med coronapandemin genomfört sina uppdrag på ett bra sätt 2021. För att bedöma stadens resultat försöker vi så långt det går att göra jämförelser över tid och med andra kommuner.

Inom arbetet med att minska antalet hushåll som uppstår försörjningsstöd ses en positiv utveckling. Antalet i försörjningsstöd minskar och samtidigt ses goda resultat i arbetet inom arbetsmarknadsenheten att avsluta ärende, där individer går ut i arbete eller studier. Skara kommun har en effektiv hantering av nybesök till beslut inom försörjningsstöd. Väntetid i dagar är lägre än snittet för riket.

Inom hemtjänsten når man inte upp till målet att brukartiden ska uppgå till lägst 55 procent (vårdpersonalens samlade tid hos brukaren i förhållande till sammanlagt arbetstid). Rådande pandemi har påverkat efterfrågan av hemvård vilket ställt stora krav på verksamhetens planering och schemaläggning. Personalkontinuiteten inom hemtjänsten är ett område där kommunen ligger bra till i jämförelse.

Kultur- och fritidsverksamheten har under drabbats hårt av restriktioner. Detta till trots kan verksamheten se genom besöken på bokäventyret, Ostmässan och utomhusbadet en ökad efterfrågan där målen förväntas uppnås under mandatperioden.

När kommunen frågar högstadieläverna om trygghet svarar 91 procent att de alltid eller oftast upplever trygghet. I Skolverkets enkät till elever i årskurs 9 blir svaren om studiero och trygghet något lägre än riksgenomsnitt. Vid jämförelse med föregående mätning 2018 har studiero förbättrats medan tryggheten försämrats. Genomströmningen av antalet elever på gymnasiet (Katedralskolan) ökar och för de nationella programmen är siffran 64 procent. Arbetet fortskrider inom trygghet och genomströmning och målen förväntas nås under mandatperioden. Grundskolan har en utmaning i att skapa en högre måluppfyllelse inom årskurs 3,6 och 9. Arbetet fortskrider där bland annat fokus ligger på en likvärdig skola. Resultaten i årskurs 9 visar en negativ utveckling i jämförelse med föregående år. Positivt i sammanhanget är att om man följer samma årskull de senaste tre åren syns en positiv progression där meritvärdet ökat.

INNOVATION – TILLVÄXT – TRYGGHET

Kommunfullmäktige har beslutat om tre inriktningar: Innovation, nytänkande och samverkan ska genomsyra all verksamhet, Skara skapar tillväxt - långsiktig och hållbar samt att Skara ska upplevas som en trygg plats. Innovationsarbetet och nytänkande genomsyrar organisationen och fortgår enligt plan. Fler initiativ och lösningar kommer från verksamheterna för att utveckla nya välfärds- och kommunlösningar. Strävan att arbeta smartare och effektivare arbetssätt fortgår genom samverkan och främst inom V6.

Förutsättningarna för tillväxt stärks genom flera detaljplaner skapa tillväxt i verksamhetslokaler förenkla ansökningshandlingar. Ett näringsliv som utvecklas där företagen ger bra betyg till kommunens myndighetsutövning jämfört med andra kommuner. Riktade insatser till självförsörjning visar goda resultat vilket skapar förutsättningar för människor och företag att verka i kommunen.

Samtliga kommunens verksamheter arbetar med trygghetsskapande inom sina områden och i samverkan med andra aktörer för att öka den upplevda tryggheten hos invånarna i Skara. Trots detta visar mätningar på att den upplevda tryggheten är lägre än i övriga riket. Nya projekt som Purple Flag är ett exempel på ett kommunövergripande arbete för att stärka den upplevda tryggheten.

BUDGETFÖLJSAMHET FÖR DRIFT OCH INVESTERINGAR

För att uppnå god ekonomisk hushållning är en viktig förutsättning att verksamheterna följer sin budget. Den totala budgetavvikelsen för kommunen uppgår till 73,8 mnkr i överskott för 2021. Högre skatteintäkter än budgeterat samt extraordinär post i form av gåva till kommunen är större förklaringar till detta. Nämndernas sammantagna överskott för 2021 ingår med 22,5 mnkr. De poster som bidrar till nämnders överskott är lägre nettokostnader i verksamheten än budgeterat. Jämfört med bokslut 2020 gav budget 2021 en möjlig nettokostnadsveckling om 4,6 procent för ett balansläge. Utfallet kom in på en nettokostnadsökning om 2,6 procent. Coronapandemin har spelat in utifrån att vissa verksamheter fått hålla stängt under perioder och inte varit lika kostnadsdrivande, bland annat i form av personal och vikarier, som normalt. Men även riktade statsbidrag till följd av coronapandemin har spelat roll för intäkter. Investeringsbudgeten uppgick till 330,0 mnkr varav 209,0 mnkr fanns på budgetåret. Nettoinvesteringarna för 2021 uppgick till 120,6 mnkr. Skillnaden, (209,3 mnkr mellan budget och utfall), beror framför allt på ett par större projekt inom Kommunstyrelsens- (Särskilt boende, projektbudget 299,0 mnkr, varav 65,2 ianspråktagits ack. 2021), och Nämnden för service och tekniks ansvarsområden (Förskolor, projektbudget 85,0 mnkr, varav 1,1 mnkr ianspråktagits ack. 2021) där beslutsåret inte speglar uppförandeåret. Det finns även projekt som förskjutits i

tid och är pågående över årsskiftet. Ser man till beräknade förväntade totala avvikelsen för samtliga beslutade budgeterade investeringsprojekt så uppgår denna till 1,7 mnkr relaterat en total om 498,2 mnkr.

I kapitlet om driftredovisning på sidan 57 finns mer information om nämnders resultat för 2021. Investeringsredovisningen finns på sidan 61.

KOMMUNENS EKONOMI

Skara kommuns resultat på 63,8 mnkr motsvarar 5,4 procent av skatter och bidrag. Kommunens resultatnivåer har varierat kraftigt de senaste åren men över tid har resultatnivån varit bra och uppgår till 2,4 procent som framgår i måluppfyllelsen. Koncernens resultat uppgår till 87,4 mnkr. Bolagens resultat och verksamhet har varit stabila och bolagens utveckling framåt förväntas fortsatt vara positiva. Skara kommun har erhållit utdelning från bolagen på 5-7 mnkr de senaste åren som används i den skattefinansierade verksamheten.

Skara kommun behöver för att upprätthålla ett ekonomisk stabilt läge över tid ha ett årligt resultat mellan 20-30 mnkr för att framöver kunna amortera av skuld och bygga upp framtida likvida medel till sin investeringsverksamhet.

Soliditeten inklusive pensionsförpliktelsen fortsätter att stärkas. Från en negativ soliditet för 10 år sedan till 19 procent år 2021. Räknas de kommunala bolagen in i stärks nyckeltalet än mer till 29 procent.

Skara kommun har en skattesats som är 29 öre lägre än det ovägda genomsnittet i Västra Götaland. Det ger en viss handlingsfrihet att förstärka resultatet och konsolidera den ekonomiska ställningen ytterligare vid behov.

Skara kommun har investerat 1,0 miljard de sista 10 åren. Investeringsstakten de närmaste åren är fortsatt hög. Avskrivningarna har ökat och uppgår nu till 49,1 mnkr per år. De förväntas öka ytterligare till 55,4 mnkr de kommande åren. Kommunen har inte haft tillräckligt med egna medel för denna investeringstunga period utan har ökat sin långfristiga skuldnivå från 277,3 mnkr till 756,8 mnkr. Kommunens andel av skulden är vid årsskiftet 462,3 mnkr. Centrubostäder i Skara AB förväntas öka sina lån för nybyggnation på stationsområdet. Detsamma gäller kommunen då nytt särskilt boende, nya förskolor och betalning av medfinansiering av E20 pågår. Risken i upplåningen har ökat något då inflationstrycket ökat och räntorna förväntas stiga framöver.

FORTSATT GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Kommunfullmäktige har höga ambitioner om en hållbar utveckling i Skara kommun. Nämnderna arbetar utifrån de kommunövergripande inriktningarna samt beslutade mål och även om kommunen ännu inte når ända fram är bedömningen att kommunen utifrån förutsättningar och resultat har en god ekonomisk hushållning.

BALANSKRAVSRESULTAT

Balanskravet för kommunerna tillkom i lagstiftningen utifrån att återkommande underskott redovisades. Senare tillkom också begreppet god ekonomisk hushållning vilket innefattade att kommunerna över tid behöver ha ett positivt resultat för att kunna återinvestera och inte skjuta fram en skuld till kommande generationer. Lagstiftningen läste in kommunerna relativt hårt att sköta sin ekonomi och endast synnerliga skäl gav möjlighet att använda eventuella förmögenheter.

Kommunerna gavs efter finanskrisen 2009/2010 en möjlighet, vilket Skara kommun har anammat, att inrätta en resultatutjämningsfond som därmed öppnade upp möjligheten att använda tidigare års överskott vid kriser och lågkonjunkturer för att undvika en ryckig styrning av de kommunala verksamheterna.

Skara kommun har inga negativa balanskravsresultat att återställa.

Årets balanskravsutredning startar med årets resultat på 63,8 mnkr som minskas med realisationsvinster på 0,3 mnkr från försäljning av anläggningstillgång. Skara kommun har inga realisationsförluster att tillföra utredningen och inga placeringar i värdepapper finns att redovisa inom ramen för utredningen.

Skara kommun har en positiv soliditet inklusive ansvarsförbindelsen, 19 procent, för pensionsrätter intjänade före 1998. Detta nyckeltal styr möjligheten hur stor andel av resultatet som kommunen får sätta av till resultatutjämningsreserven. Har kommunen en soliditet över noll kan allt över 1 procent av skatter och generella bidrag, 11,9 mnkr, sättas av till fonden. Detta innebär då att 51,7 mnkr läggs till resultatutjämningsfonden.

Skara kommun har därmed per 2021-12-31 en resultatutjämningsfond som uppgår till 140,0 mnkr.

ÅRETS RESULTAT I FÖRHÅLLANDE TILL BALANSKRAVET, TKR

	Kommunen 2021	Kommunen 2020	Kommunen 2019
Årets resultat enligt resultaträkningen	63 846	49 561	-2 684
- Samtliga realisationsvinster	-275	-1 590	-598
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
+/- Återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjustering	63 571	47 971	-3 282
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-51 651	-36 458	0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	11 920	11 513	-3 282

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Utifrån att pandemin fortsatt har dominerat skeendet ger det en stor osäkerhet när planeringen har lagts för 2022 och framåt. Sveriges kommuner och Regioner har efter att budgeten för 2022 skrivit upp sin ekonomiska prognoser för de kommande åren kraftigt. Omfattningen av bidrag och krisstöd är också osäkert i vilken omfattning dessa kommer att kvarstå eller lyftas bort.

Skara kommun har budgeterat de kommande åren utifrån den osäkerhet som råder och konjunkturbild som ges. En förväntad återhämtning i takt med ett mer normaliserat läge utifrån pandemins påverkan förväntas och därmed blir förhoppningarna att de kommunala verksamheterna kan återgå till ett ”normalläge under 2022”.

Skara kommer planera att under hösten 2023 färdigställa och ta i drift det nya särskilda boendet och centrala lägenhetsboenden för äldre men även för de yngre barnen i förskolan i form av ny förskola på Marieberg.

Centrumbostäder AB har en viktig roll framåt genom att skapa bra boenden för äldre samt arbeta med den upplevda tryggheten och motverka utanförskap i sitt övriga bestånd. En extra satsning har startats under 2021 för detta som kommer kvarstå framöver.

Skara Energi AB har arbetat och tagit aktiv del i landsbygdsutvecklingen då man grävt vatten och avlopp och lagt fiber på landsbygden. Bolaget har varit och är i en ekonomisk konsolideringsfas de kommande åren och planerar att i närtid vara skuldfria. Inom en 5-10 års plan behöver ett nytt värmeverk anläggas varvid nyuppläning väntas ske.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING OCH ÖVERSIKT ÖVER DEN EKONOMISKA PLANERINGEN

	Bokslut 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens intäkter (mnkr)	429 946	395 000	395 000	395 000
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-1 501 092	-1 589 163	-1 606 741	-1 636 990
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	1 191 978	1 196 327	1 211 674	1 242 436
Finansnetto (mnkr)	-7 849	5 500	3 500	1 500
Årets resultat (mnkr)	63 846	7 664	6 433	1 946

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Skara kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som möjliggör verksamhetens utveckling och säkerställer en god service av hög kvalitet till våra medborgare. Vägledande i det arbetet är våra värdeord mod & initiativ, engagemang & service och tillsammans & framåt.

MÅLSÄTTNING

Att trygga kompetensförsörjning idag och i framtiden är en gemensam utmaning för offentliga och privata aktörer såväl i Skara kommun som i övriga landet. Det förutsätter samarbete och gemensamma insatser på både kort och lång sikt för att utveckla Skaras attraktionskraft både som arbetsgivare, boendeort och geografiskt område. Tillgång till medarbetare med rätt kompetens är en förutsättning för både näringslivets och kommunens möjlighet att växa, utvecklas och skapa hållbar tillväxt. Som arbetsgivare handlar det om att skapa en organisationskultur som präglas av tillit, trygghet och trivsel där medarbetare och ledare arbetar tillsammans mot gemensamma mål.

Kommunens medarbetare är en av Skara kommuns viktigaste resurser, ett gott personalstrategiskt arbete är avgörande för att nå vision Skara 2025. Utifrån visionen ska medarbetare kunna förena arbetsliv med privatliv. Det ska inom kommunens organisation finnas plats för samverkan, kreativitet och internt entreprenörskap. Genom att erbjuda bra arbetsmiljöer, utvecklingsmöjligheter och goda anställningsvillkor där heltid är norm ges förutsättningar för ett hållbart yrkesliv.

Medarbetarpolicyn vänder sig till alla medarbetare. Den beskriver förhållningssätt och vilka förväntningar samt krav kommunen som arbetsgivare har på medarbetarna oavsett arbetsuppgift, ställning eller placering i organisationen. I policyn framgår också vad medarbetarna kan förvänta sig av kommunen som arbetsgivare. Strategin för kompetensförsörjning lägger fokus på Skara kommun som arbetsgivare och visar riktningen för att skapa ett hållbart yrkesliv på alla arbetsplatser i kommunen. Strategin bygger på kompetensförsörjningsmodellen ARUBA, Attrahera, Rekrytera, Underhålla, Behålla och Avsluta, där fokus i strategin inriktas främst på att Utveckla och Behålla medarbetare.

Utifrån denna inriktning lyfts tre fokusområden fram som särskilt viktiga i strategin för kompetensförsörjning:

- Ledarskap och medarbetarskap i samspel
- Arbetsmiljö och hälsa
- Kompetensutveckling

LEDARSKAP

I Skara ska alla chefer vara nyckelpersoner och förebilder i arbetet med att organisera och utveckla verksamhet samt i att skapa förutsättningar för medarbetarnas utveckling. Ledare och medarbetare ska arbeta tillsammans för att uppnå goda resultat. Medarbetare motiveras av ett tydligt, närvarande och hälsofrämjande ledarskap.

Genom god dialog och samverkan skapas trygga relationer och ger medarbetarna möjlighet till delaktighet. Som chef är vetskap om medarbetarnas kompetenser och förhållningar för att lösa uppdraget grundläggande för att skapa robusta och hållbara verksamheter. En organisation som bygger på tillit vågar testa nya metoder, arbeta innovativt och fatta modiga beslut tillsammans.

I Skara ses ledarskapet som en viktig strategisk framgångsfaktor. Ledarprogrammet ska säkerställa den kunskap som krävs för att chefen ska kunna leda sina medarbetare och verksamheten. Ledarprogrammet innefattar ett antal olika delar i syfte att stärka ledaren att tillsammans med sina medarbetare arbeta i riktning mot visionen, de inriktningar och mål som politiken beslutat om och verksamhetens prioriterade områden.

Målet är att alla chefer ska vara certifierade ledare. Certifiering uppnås när chefen genomgått utbildningen Utvecklande ledare samt kommunens 11 certifieringskurser. Totalt inom kommunen är 28 chefer av 89 certifierade. Ytterligare delar som erbjuds i ledarprogrammet är ledardagar där alla chefer i kommunen samlas två gånger per år. Under 2021 har ledardagarna i kommunen genomförts digitalt och på grund av pandemin ställdes höstens ledardag in. Varje chef tillhör ett chefsnätverk där chefer från olika förvaltningar möts för att samverka och utbyta erfarenheter kring aktuella teman. Under året har nätverken träffats regelbundet för att diskutera aktuella frågor exempelvis att leda under pandemin.

Medarbetarenkäten som genomfördes 2020 visar på att medarbetarna överlag är nöjda med kommunens chefer. Under områdena ledarskap och styrning har det i samtliga frågor har resultatet fortsatt förbättrats. I medarbetarpolicyn som arbetades fram 2020 tydliggörs förväntningar och förhållningssätt för chefer i kommunen. Under 2021 har medarbetarpolicyn implementerats genom information och dialog samt att den arbetats in i kommunens styrprocesser.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

I kommunen uppgick personalomsättningen till 8,0 procent 2021 vilket är en minskning från 9,4 procent 2020 och 10,9 procent 2019. Under perioden 2022-2031 uppskattas cirka 324 medarbetare gå i pension (räknat på avgångsålder 68 år) i kommunen. Det motsvarar 21,0 procent av de tillsvidareanställda medarbetarna. Förutom pensionsavgångar kommer ytterligare ett antal medarbetare att sluta i Skara kommun för att byta arbete. Befolkningsprognosen för Skara visar att behovet av välfärdstjänster kommer att öka med anledning av att den äldre befolkningen blir fler. Samtidigt minskar befolkningen inom det arbetsföra åldersspannet i kommunen.

Genom att arbeta med strategisk kompetensförsörjning ska det säkerställas att det finns rätt kompetens för att uppnå verksamhetens mål. Det innebär att arbeta långsiktigt, strukturerat och målmedvetet med insatser som syftar till att Skara kommun som arbetsgivare, i enlighet med ARUBA-modellen kan attrahera och rekrytera, utveckla och behålla samt avveckla medarbetare vid exempelvis pensionering eller vid förändring av verksamhet. Fokusområden utifrån strategi för kompetensförsörjning är att utveckla och behålla medarbetare, där hållbar heltid, arbetsmiljö- och samverkansprocessen varit prioriterade.

För att säkerställa kompetensförsörjningen har projektet Hållbar heltid medvetandegjort verksamheten om vikten av heltidsarbete. Från och med januari 2021 var målet att tillsvidareanställning på heltid är det normala vid nyanställning, att redan anställda medarbetare erbjuds heltidsarbete och för de medarbetare som har en heltidsanställning men som av olika skäl jobbar deltid, ska heltidsarbete uppmuntras. Under 2021 har arbetet varit inriktat på att arbeta med hållbar bemanning och schemaläggning samt att analysera erfarenheterna av projekt Hållbar heltid.

I kommunens styrmodell ska samtliga verksamheter som en del i verksamhetsstyrningen arbeta fram verksamhetsplaner som också innefattar delen kompetensplanering. I kompetensplaneringen ligger att varje verksamhet ska analysera behovet av kompetens och upprätta en kompetensförsörjningsplan med planerade aktiviteter. Det kan till exempel handla om vart kommunen ska synas för att attrahera nya medarbetare, att arbeta med arbetsmiljöfrågor för att behålla medarbetare, att erbjuda kompetensutveckling och karriärvägar för att utveckla befintliga medarbetare eller att avveckla på ett sätt som ger arbetsgivaren värdefull information för att kunna förbättra verksamheten. Under året har arbetet med detta inletts men på grund av pandemin har arbetet blivit eftersatt.

Under 2021 har riktade kompetensutvecklingsinsatser påbörjats inom omsorgsförvaltningen i syfte att höja kompetens och utveckla kunskap för att möta behov och krav i verksamheterna. Utbildningsinsatserna är exempelvis Yrkessvenska med stöd av Omställningsfonden och Äldreomsorgslyftet.

MEDARBETARE

ANTAL ANSTÄLLDA MEDARBETARE – TILLSVIDARE OCH VISSTID

Nämnder	KS	KFN	BUN	ON	SoT	Totalt
Tillsvidare	76	27	574	735	188	1 600
Visstid	7	6	82	58	31	184
Totalt	83	33	656	793	219	1 784

SYSSELSÄTTNINGSGRAD – ANDEL HELTIDSANSTÄLLDA

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för 2021 har ökat och är 96,4 procent, jämfört med 95,9 procent 2020 och 96,1 procent år 2019. Sysselsättningsgraden har ökat inom alla kommunens förvaltningar utom förvaltningen för Service och teknik där den minskad med 0,5 procentenheter.

Vad gäller andelen heltidsanställda har 83,6 procent av de tillsvidareanställda medarbetarna en heltidsanställning. Detta är en ökning med 1,5 procentenheter sedan föregående år. Andel heltidsanställda har ökat inom gruppen kvinnor under 2021 men minskat hos männen.

Även andel tillsvidare helårsarbetare har ökat under 2021 vilket innebär att fler är anställda på heltid. Andelen timavlönande helårsarbetare har även ökat under 2021, en orsak till det kan vara de stora bemanningsbehov som pandemin inneburit inom främst barn- och utbildnings- samt omsorgsförvaltningen.

Projektet Hållbar heltid har fortsatt medvetandegjort heltidsarbetets betydelse för kompetensförsörjning och jämställdhet vilket gett resultat i kommunen som helhet. Ett av besluten kring projektet Hållbar heltid är att från och med januari 2021 ska alla nya tillsvidareanställningar erbjudas på heltid och vara det normala. Ett annat är att, från samma datum, har alla deltidsarbetande i kommunen erbjudits heltidsarbete och de medarbetare som önskar en högre sysselsättningsgrad har möjlighet att anmäla in sitt anspråk.

KÖNSFÖRDELNING

Av kommunens sammanlagt 1 784 anställda är 80,0 procent kvinnor jämfört med 82 procent (2020), 80,0 procent (2019) och 79,9 procent (2018). Det är inom Omsorgs- och Barn- och utbildningsförvaltningen som andelen kvinnor är högst.

I Skara kommun har vi år 2021 totalt 89 chefer, av dessa är 67 kvinnor och 22 män. 81,0 procent av cheferna i Skara kommun är chef på enhets-/rektorsnivå, av dessa är 78,0 procent kvinnor. 14,6 procent är chefer på avdelningsnivå, där är 61,5 procent kvinnor. På förvaltningschefs nivå är tre av fyra kvinnor.

Utöver dessa chefer i kommunen finns ytterligare två bolagschefer, båda är män.

SYSSELSÄTTNINGSGRAD I PROCENT

	2021	2020	2019	2018
KS	97,7	97,6	96,8	96,0
KFN	92,7	92,4	94,7	92,0
BUN	97,3	96,5	97,1	96,9
ON	95,5	95,4	95,1	94,1
SOT	95,3	95,6	95,4	94,7
Totalt	95,2	96,1	95,9	96,4

ANDEL HELTIDANSTÄLLDA

Förvaltning/ kön	2021			2020			2019		
	Män	Kvinnor	Total	Män	Kvinnor	Total	Män	Kvinnor	Total
KS	92,0	94,8	94	96,1	92,8	93,9	94,4	91,1	92,0
KFN	100,0	72,7	81,8	100	72,7	82,3	100,0	81,0	87,5
BUN	89,6	90,2	90,1	88,7	88,4	88,5	88,6	89,3	89,1
ON	90,2	76,5	78,4	89,8	74,8	76,8	86,1	74,8	76,4
SoT	98,7	68,5	79,0	98,7	66,4	78,0	98,7	64,6	76,6
Totalt	92,5	81,4	83,6	92,1	79,4	82,1	91,2	79,6	81,9

ANSTÄLLDA TILLSVIDARE HELÅRSARBETARE

Förvaltning/ kön	2021			2020			2019		
	Män	Kvinnor	Total	Män	Kvinnor	Total	Män	Kvinnor	Total
KS	21	53	74	21	48	69	15	39	54
KFN	9	17	26	9	17	26	7	18	25
BUN	113	449	562	112	438	550	115	447	562
ON	98	605	703	94	598	692	94	623	717
SoT	59	120	179	63	119	182	64	118	182
Totalt	300	1244	1544	299	1220	1519	295	1245	1540

ANSTÄLLDA VISSTID HELÅRSARBETARE

Förvaltning/ kön	2021			2020			2019		
	Män	Kvinnor	Total	Män	Kvinnor	Total	Män	Kvinnor	Total
KS	3	4	7	5	7	12	2	4	6
KFN	2	3	5	3	3	6	4	1	5
BUN	16	59	75	25	45	70	21	42	63
ON	11	43	54	12	50	62	11	29	40
SoT	17	13	30	15	11	26	14	16	30
Totalt	49	122	171	60	116	176	52	92	144

TIMAVLÖNADE ARBETADE TIMMAR OMRÄKNAT TILL HELÅRSARBETARE

Nämnd	2021	2020	2019	2018
KS	0,5	0,6	1,0	1,2
KFN	2,1	2,3	4,3	3,7
BUN	26,7	22,6	30,3	31,7
ON	92,7	83,9	86,4	76,2
SoT	6,2	5,3	9,1	8,6
Totalt	128,1	114,6	131,1	121,5

MEDARBETARE I ARBETSMARKNADSPOLITISKA INSATSER

Under 2021 har 45 personer varit anställda på bestämmelser för arbetstagare i arbetsmarknadspolitiska insatser. 41 av dessa har varit anställda via kommunens arbetsmarknadsenhet Spektra och fyra personer på Skara kommuns dagliga verksamhet.

Anställningarna har varit en del av kommunens Lokala jobbspår och utgjorts av extratjänster samt andra anställningsstöd inom ramen för arbetsmarknadsenheten Spektras Jobbprojekt. 12 personer har gått ut i reguljärt arbete inom kommunens verksamheter efter avslutat Lokalt jobbspår.

Under 2021 har antalet beviljade extratjänster minskat på grund av förändringar på Arbetsförmedlingen. Kommunen kommer framledes inte att kunna nyttja extratjänster varför antalet arbetsmarknadspolitiska anställningar inom kommunen riskerar att minska. För att kunna upprätthålla och utveckla Lokala jobbspår som en del i kommunens kompetensförsörjning behöver därför kommunen utveckla metoder som inte är avhängigt arbetsmarknadspolitiska insatser.

PENSIONAVGÅNGAR

Under året har 20 medarbetare gått i pension i kommunen, jämfört med 31 medarbetare 2020. Den första januari 2020 ändrades LAS-åldern till 68 år. Under perioden 2022-2031 kommer totalt 324 medarbetare att avgå med pension, beräknat på den nya pensionsåldern. 141 av dessa 324 medarbetare är idag anställda vid omsorgsförvaltningen, 104 medarbetare vid barn- och utbildningsförvaltningen, och 84 vid förvaltningen för service och teknik. Från och med år 2023 kommer avgångsåldern enligt LAS öka till 69 år.

I pågående insatser kring att utveckla och behålla medarbetare läggs fokus på att skapa arbetsmiljöer som i sin tur leder till att medarbetare både kan arbeta heltid och ha ett längre yrkesliv. I arbetet med kompetensplanering i kommunens verksamhetsstyrning skapas underlag för att proaktivt möta upp framtida kompetensförsörjningsbehov med tanke på kommande pensionsavgångar.

REKRYTERING

Pandemins fortsatta framfart har påverkat kommunens förvaltningar på olika sätt och med det också bemanning och rekrytering. Omsorgsförvaltningen och vissa övriga enheter inom kommunen har blivit påverkade i den dagliga bemanningen vid sjukdomsstoppar. Det har inneburit mycket nyrekryteringar av intermitterande anställningar.

Till utannonserade tillsvidarejänster och särskilt specialisttjänster finns fortfarande ett gott inflöde av ansökningar i kommunen. Trots högt söktryck har det funnits problem med att hitta den kompetens som eftersökts. Det har gjort att flera av förvaltningarna ibland tvingats att sänka sina kompetenskrav för att möjliggöra anställning. Exempelvis märks en stor konkurrens mellan kommuner-

na kring utbildade lärare och sjuksköterskor.

Rekryteringsprocessen har under året kartlagts, där är behovs- och kravprofiler digitaliserats och implementering har påbörjat.

ARBETSMILJÖ OCH HÄLSA

Under 2021 har arbetet fortsatt med att bygga upp och implementera SAM-modulen i Stratsys, kommunens kvalitets- och uppföljningssystem. Modulen är ett verktyg för att tydligare kunna planera, följa upp, riskbedöma och ta fram handlingsplaner gällande det systematiska arbetsmiljöarbetet. Under året har chefer och skyddsombud informerats och utbildats i systemet av HR och successivt börjat använda systemet som stöd i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

2021 arbetades även en ny rutin för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet fram. Den årliga uppföljningen genomförs, dokumenteras och följs upp i SAM-modulen i Stratsys på samtliga nivåer i kommunen. För att säkerställa att Skara kommun som arbetsgivare fördelar arbetsuppgifter i verksamheten på ett sådant sätt att arbetsmiljökraven uppfylls, har även riktlinjer för fördelning av arbetsmiljöuppgifter arbetats fram. Riktlinjerna tydliggör fördelning till varje chefsled samt ser till att de som tilldelats uppgifter har tillräckliga befogenheter, resurser, kunskaper och kompetens.

Utöver implementeringen av SAM-modulen och de nya styrdokumenterna genomfördes den årliga Arbetsmiljödagen för att stärka kunskapen och samverka kring hur chef, skyddsombud och medarbetare tillsammans skapar en hälsofrämjande arbetsmiljö med fokus på friskfaktorer.

I Skara kommun erbjuds friskvårdsinsatser på individ-, grupp- och organisationsnivå för att öka motivationen att vårda sin hälsa. Alla medarbetare erbjuds friskvårdsbidrag. I 2020 års medarbetarundersökning angav 50 procent att de nyttjat bidraget under året. Medarbetare har möjlighet att delta på kostnadsfria gruppträningspass, men under våren kunde insatsen inte genomföras på grund av rådande pandemi. Träningspassen återupptogs hösten 2021 med ett genomgående högt deltagande.

Inför 2021 beviljades 10 enheter friskvårdsbidrag för enhet och under 2021 fick ytterligare fem enheter beviljat ett extra friskvårdsbidrag för enhet. Beloppet att fördela utökades när andra aktiviteter ställdes in till följd av pandemin. Exempel på aktiviteter som beviljades var padel, turriddning, minigolf, bowling och gymträning.

En forskningsbaserad inspirationsföreläsning erbjöds alla medarbetare på temat ”100 % Hälsa”, om hur vardagsrörelse är livsviktig för god hälsa. Föreläsningen genomfördes både fysiskt och digitalt vilket ledde till många deltagare.

Förvaltningen för service och teknik har även under året deltagit i EFS projektet DOSA- Diskrimineringsfri och säker arbetsmiljö som avslutas våren 2022. Syftet med projektet är att arbeta fram metoder för att stärka

arbetsmiljöarbetet och sprida det bland olika funktioner i organisationen.

ARBETSMILJÖ- OCH HÄLSOENKÄT

I Skara kommun genomförs en medarbetarundersökning vartannat år. Regelbundenheten ger arbetsgivaren möjlighet att se hur resultatet utvecklas över tid. Senast genomfördes undersökningen i november 2020. Då fick kommunens medarbetare möjlighet att återigen tycka till om sin arbetsmiljö och uttrycka hur de upplever sin arbetssituation.

Senaste medarbetarundersökningen för kommunen 2020 visade som helhet på en positiv trend inom alla indexområden som mäts, arbetsmiljö, arbetsinnehåll, organisation/struktur, ledarskap, samarbete, utveckling/kompetens, hälsa och stress samt helhetsomdöme utom ett där resultatet är lika från föregående undersökning 2018. I medarbetarundersökningen finns även HME-frågor (hållbart medarbetarengagemang) med. HME-frågor ställs inom motivation, styrning och ledarskap. Här har kommunen en möjlighet att jämföra sitt resultat med andra kommuner.

Bästa resultaten i senaste mätningen var upplevelse av arbetsinnehåll samt utveckling och kompetens. De värden som låg lägre var arbetsmiljö samt hälsa och stress. Utvecklingsområden som identifierades framåt för medarbetare och chefer var hur den positiva trenden i 2020 års mätning kan behållas och vad som kan förbättras, samt vad som krävs för att behålla och utveckla duktiga medarbetare. På kommunövergripande nivå har detta varit grund för de olika hälsofrämjande insatserna och utvecklingen av arbetsmiljö- och samverkansprocessen i kommunen.

TILLBUD OCH ARBETSSKADOR

I Skara kommun rapporteras och hanteras arbetsskador, riskobservationer och tillbud i det digitala systemet KIA. Medarbetarna använder KIA systemet för att på ett enkelt sätt direkt rapportera in arbetsskador, riskobservationer och tillbud via länk på intranätet eller via IA-appen. Denna anmälan genererar ett mail till ansvarig chef samt skyddsombud för att signalera att utredning ska genomföras och för att identifiera eventuella åtgärder som behöver vidtas för att förebygga ohälsa eller olycksfall i arbetet.

Under 2021 erbjöds chefer och skyddsombud kontinuerligt möjlighet till digitala utbildningar i KIA systemet. Den digitala utbildningen innefattar praktisk hantering och uppföljning i systemet men även genomgång av definitioner av relevanta begrepp, exempelvis vad som är ett tillbud och vad som är en arbetsskada. Under 2021 har många medarbetare i kommunen vanemässigt använt sig av systemet och uppföljning av rapporterade händelser på enhetsnivå har bidragit till det systematiska arbetsmiljöarbetet och förbättringsarbete. Under 2022 kommer KIA-systemet utvecklas ytterligare genom att även eventuella upplevelser eller iakttagelser av kränkande särbehandling eller trakasserier kan rapporteras i systemet.

SJUKFRÅNVARO (PROCENT AV AVTALAD TID)

	2021		2020		2019	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
0-29 år	3,7	7,0	5,3	7,6	3,5	5,6
30-49 år	5,4	7,1	5,1	7,7	2,9	5,9
50- år	6,3	9,7	4,6	9,5	4,3	7,9
Totalt	5,5	8,3	4,9	8,5	3,5	6,7

SJUKFRÅNVARO PER NÄMND, PROCENT

	KS	KFN	BUN	ON	SoT	Totalt
>59 dagar	69,6	14,4	36,7	45,3	36,8	41,9
<59 dagar	30,4	85,6	63,3	54,7	63,2	58,1
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

SJUKDAGAR/ANSTÄLLD PER NÄMND

	2021 Kvinnor	2021 Män	2021 Totalt
Kommunstyrelse	24,5	7,8	19,6
Barn-och utbildningsnämnd	18,4	13,9	17,5
Omsorgsnämnd	21,7	10,0	19,6
Nämnden för service och Teknik	28,4	20,6	25,7
Kultur- och fritids nämnd	21,2	19,6	19,6
Miljö- och byggnadsnämnd	-	-	-
Totalt kommunen	21,1	13,1	19,5
Centrumbostäder i Skara AB	0,7	2,8	2,0
Skara Energi AB	4,3	2,5	2,9
Totalt koncernen	18,2	7,6	15,2

SAMLAD BILD AV SJUKFRÅNVARON

	Den kommunala koncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Total sjukfrånvaro av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	7,5	7,6	7,7	7,7
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	41,7	30,4	41,9	30,5
Sjukfrånvaro för kvinnor	8,2	8,5	8,3	8,5
Sjukfrånvaro för män	5,2	4,8	5,5	4,9
Sjukfrånvaro i åldrarna 29 år eller yngre	6,0	6,8	6,1	6,9
Sjukfrånvaro i åldrarna 30 - 49 år	6,6	7,0	6,7	7,1
Sjukfrånvaro i åldrarna 50 år eller äldre	8,8	8,5	9,1	8,6

SAMLAD BILD AV SJUKFRÅNVARO I PROCENT PER FÖRVALTNING

Sjukfrånvaro i %	2021	2020	2019
Kommunstyrelse	5,8	4,5	4,6
Barn-och utbildningsnämnd	6,7	6,4	5,0
Omsorgsnämnd	8,8	9,4	7,2
Nämnden för service och Teknik	7,6	7,2	5,7
Kultur- och fritids nämnd	5,5	5,7	4,6
Totalt	7,7	7,7	6,07

SJUKFRÅNVARO

Sjukfrånvaron har under 2021 på samma sätt som föregående år påverkats av pandemin. Den totala sjukfrånvaron kvarstår på samma nivå som 2020 med 7,7 procent. Det är en fortsatt hög nivå jämfört med tidigare år då kommunen sett sjunkande sjukfrånvaro med 6,1 procent år 2018 till 6,0 procent år 2019.

Det som tydligt har skiftat under 2021 är att andel långtidssjukskrivna ökat. Under året har andel långtidssjukskrivna ökat från 30,5 procent 2020 till 41,9 procent 2021.

Sjukfrånvaron har ökat främst i de äldre åldersspannen. Det finns tydlig korrelation mellan ålder och ohälsa. Sjukfrånvaron är fortfarande högre bland kvinnor men har dock minskat från föregående år från 8,5 procent 2020 till 8,3 procent 2021. Mäns sjukfrånvaro har dock ökat från 3,5 procent år 2019, 4,9 procent år 2020 till 5,5 procent 2021.

Genom projektet Hållbart yrkesliv har chefer och medarbetare fått verktyg och insikter för att arbeta aktivt såväl förebyggande som rehabiliterande. För att fortsätta utvecklingen med att sänka sjukfrånvaron måste arbete ske genom att systematiskt följa upp alla ärenden skyndsamt. Det gäller såväl långtids- som upprepad korttidsfrånvaro. Det är viktigt att arbeta förebyggande genom att bygga på friskfaktorer som gott arbetsklimat, tydliga och greppbara uppdrag, att kunna påverka sin arbetssituation och ett ledarskap som är närvarande, tillitsfullt och engagerat. Som en hälsofrämjande insats har nätverksfrukostar för chefer erbjudits i syfte att belysa aktuella frågor kring hälsa och rehabilitering.

Skara kommun erbjuder också medarbetare att kunna delta i en riktad hälsofrämjande insats i syfte att främja välmående, där deltagare får en individuell träningsplan. Under 2021 kunde insatsen inte erbjudas med anledning av pandemin men kommer under 2022 påbörjas igen.

SJUKLÖNEKOSTNAD

Sjuklönekostnaden har under 2021 minskat med 2 937 tkr och uppgick därmed till 20 592 tkr, vilket skall jämföras med 23 529 tkr under 2020. Sjuklönekostnaden uppgick till 3,1 procent av den totala lönekostnaden exklusive social avgifter, vilket är en minskning mot 2020 med 0,6 procentenheter.

ANDEL LÅNGTIDSSJUKSKRIVNA AV TOTAL SJUKFRÅNVARO

	2021		2020		2019	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
0-29 år	0	15,2	0,4	14,3	0,0	19,2
30-49 år	24,6	39,1	9,6	28,9	10,2	32,0
50- år	48,4	51,3	34,1	39,1	32,2	49,0
Totalt	32,7	43,6	16,6	32,7	18,6	39,5

LÖNER OCH ARVODE

Kostnader för löner och arvoden inklusive personalomkostnader uppgick till 892,1 mnkr, att jämföra med 861,0 mnkr för 2020. Den årliga löneökningen för året uppgår till 19,0 mnkr att ställa mot en högre lönekostnad om 31,1 mnkr enligt ovan.

LÖNER OCH ARVODEN, Tkr	2021	2020	2019	2018
Arvode	5 053	4 173	4 713	4 746
Lön	668 058	641 847	644 198	645 953
Personalomkostnader	218 979	214 977	218 129	217 123
Totalt	892 090	860 997	867 040	867 822

SEMESTER OCH ÖVERTIDSLÖNESKULD

Semester- och övertidslöneskulden består av ej uttagen semester och ej uttagen ersättning för arbetad övertid. Skulden har ökat med 4,0 mnkr till 42,4 mnkr främst orsakad av sparade semesterdag samt löneökningar.

SEMESTER OCH ÖVERTIDSSKULD, Tkr	2021	2020	2019	2018
Semesterlöneskuld	41 147	37 315	33 999	36 159
Övertidsskuld	1 288	1 145	1 151	1 134
Totalt	42 435	38 460	35 150	37 293

PENSIONER

Kommunens totala pensionsskuld inklusive löneskatt har minskat med 9,9 mnkr och uppgår totala till 374,2 mnkr. Pensioner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse och uppgår till 357,4 mnkr.

LÖNEPOLITIK

Skara kommuns medarbetare har som sin primära uppgift att skapa förutsättningar för medborgarna att vara nöjda med att leva och bo i Skara. I detta arbete är lönen ett styrmedel som ska stimulera till goda arbetsinsatser, engagemang och utveckling.

Under 2019 och 2020 pågick ett utvärderings- och utvecklingsarbete för att anpassa lönepolitiska riktlinjer samt mallar för medarbetar- och lönesamtal till Skara kommuns styrmodell. De nya mallarna togs i bruk under 2021.

Under året har den centrala huvudöverenskommelsen (HÖK) för Lärarnas samverkansråd förhandlats om. Avtalet är i likhet med övriga löneavtal (exklusive Kommunal) utan angiven nivå för att möjliggöra en lokalt anpassad lönepolitik. I HÖK för Lärarnas samverkansråd ingick för 2021 ett engångsbelopp på 2 000 kr till månadsavlönade med anställning under perioden april-juni. Summan betalades ut i förhållande till anställningstid och proportionerligt i förhållande till sysselsättningsgrad under perioden.

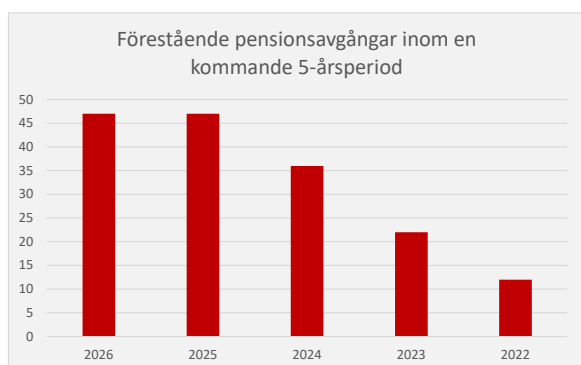
Avtalet för Kommunal gav ett utrymme på 530 kr per tillsvidareanställd medlem. I avtalet fanns dessutom ett extra utrymme om 0,3 procent till yrkesutbildade inom vård, skola och omsorg. I överenskommelse med Kommunal fattades beslut om att det extra utrymmet skulle fördelas till samtliga yrkesgrupper där arbetsgivaren hade krav på yrkesutbildning inom vård, skola och omsorg.

Personalutskottet beslutade att inte särskilt prioritera någon yrkesgrupp i löneöversyn 2021, de gav förvaltningsarna möjlighet att göra egna prioriteringar. Beslutet baserades på att det inte funnits möjlighet att göra en kvalitativ analys då löneöversynen för majoriteten av kommunens medarbetare slutfördes i november/december 2020. Orsak till den försenade löneöversynen var att centrala parter varit överens om att skjuta på avtalsrörelsen med anledning av pandemiläget.

Löneöversynen genomfördes enligt modellen dialog chef-medarbetare med samtliga förbund förutom Kommunal där parterna har en lokal förhandlingsordning och med Lärarnas Riksförbund som fortsatt valt traditionell förhandling.

Utifrån utvärdering av löneöversyn 2021 har ett utvecklingsarbete skett genom att digitalisera medarbetar- och lönesamtalen och på så sätt även säkerställa processen vid chefsbyten.

Löneökningarna för 2021 innebar en total höjning med 2,21 procent.

MILJÖREDOVISNING

Skara kommuns övergripande miljömålsättning är att alla ska kunna leva i ett samhälle som tar ansvar för klimat och miljö samt att alla kommunala beslut ska bidra till ett miljömässigt hållbart samhälle.

Skara kommun har utifrån Skaras Vision 2025 och de nationella och regionala miljömålen tagit fram sex övergripande lokala miljömål som anger målsättningen för kommunens miljö- och klimatarbete.

- Minskad energianvändning och minskade utsläpp av växthusgaser
- Minskade utsläpp från persontransporter samt fler som väljer cykel, gång eller kollektivtrafik
- Hållbar bebyggd miljö i hela kommunen
- Minimerad risk för allvarlig skada på människors hälsa och natur
- Värdefulla natur-, vatten- och kulturmiljöer bevaras och förvaltas väl
- Välja varor, kemikalier och byggmaterial med låg negativ miljöpåverkan

För att strukturera kommunens miljö- och klimatarbete har Skara kommun en miljöstrategi med mål och delmål. Under 2020 tog Skara kommun fram en ny miljöplan med 55 konkreta åtgärder som kommunen planerar att genomföra under perioden 2020-2025. Kommunen har till den nya översiktsplanen under året tagit fram en stor mängd texter, kartor, utredningar och ställningstagande. Dessa ska bidra till ökade kunskaper om kommunens mark- och vattenområden och hur miljön kan användas, utvecklas och förvaltas väl, nu och i framtiden.

ENERGI

Skara kommun har under flera år arbetat med att minska kommunens utsläpp av växthusgaser genom att fasa ut uppvärmning och el framställd med fossila bränslen i kommunens fastigheter. Kommunen har som många andra kommuner också satsat på att energieffektivisera genom att byta ut gammal gatubelysning mot modern energisnål LED-belysning. Centrumbostäder har till exempel byta ut äldre armaturer till led-belysning under 2021 och har på så sätt förbättrat sin energiprestanda och sänkt energikonsumtionen med sju procent per kvm mellan åren 2018-2021. Det är exempel på bra insatser för klimatet som dessutom minskar energikostnaderna för de boende. Förvaltningen för Service och teknik har räknat ut att de investeringar som gjorts i energieffektiviseringar under de senaste 10 åren har energikostnaderna minskat med flera

Skara kommuns klimatomål lanserades.

miljoner årligen. Förutom nya smarta tekniska lösningar kan energianvändningen minskas ytterligare genom att arbeta med beteendeförändringar.

Idag är solenergi populärare än någonsin. En rejäl utbyggnad av sol är både möjlig och rimlig om Skara ska nå målet att vara fossiloberoende år 2030. Skara Energi har sedan ett par år en solcellspark bestående av sammanlagt 728 solpaneler. Service och teknik byggde för ett par år sedan en solelanläggning på taket till fastigheten Harven och har under året anlagt ytterligare en solcellsanläggning på Viktoriaskolans tak. Den nya anläggningen består av 304 solcellspaneler och har en installerad effekt 137 kW_p (kilowatt peak). Anläggningen har kostat 840 000 kronor att bygga och beräknas vara helt betald på mindre än sex år. Centrumbostäder satsar även de på solenergi och har beställt sina första solcellsanläggning. En kommer att sättas upp på kvarteret Abboten i Skara och den andra i Axvall. Flera andra aktörer i kommunen satsar idag på att bygga solcellsanläggningar och Vallebyggdagens energi har en större anläggning utanför Axvall.

TRANSPORTER

I dag står transporterna för cirka 60 procent av Skaras territoriella utsläpp av koldioxid och för en betydande del av alla luftföroreningar. Sverige har som mål att hela den svenska fordonsflottan ska vara fossiloberoende år 2030. En övervägande del av kommunens resor och transporter sker idag med fossildrivna fordon. Av kommunens

personbilar är numera endast knappt 10 procent klassade som miljöbilar enligt senaste miljöbilsdefinitionen. Andelen kommunägda personbilar som drivs med förnybara drivmedel har under flera år stadigt minskat, men i år verkar det ha det vänt och fler el- och gasbilar har införskaffats. Under 2022 kommer kommunen börja bytta ut dieseln till HVO 100. Det innebär att i stort sett alla Skara Energis och Service och tekniks dieselfordon och maskiner framöver kommer kunna köras på HVO 100, som är ett förnybart och fossilfritt drivmedel.

Eftersom transporter står för en stor del av kommunens utsläpp av växthusgaser gjorde Skara kommun en utredning om vad som behöver göras för att minska dess miljö- och klimatpåverkan. Utredningen visade att både miljö- och kostnadsvinster kan uppnås genom att skapa en kommungemensam organisation som ansvarar för kommunens alla fordon. Förhoppningsvis kommer en gemensam fordonsorganisation kunna implementeras snart.

Det är viktigt att kommunen är med och skapar goda förutsättningar för ökad elektrifiering och en långsiktig hållbar laddningsinfrastruktur. Under 2022 kommer därför kommunen att ta fram en långsiktig laddinfrastrukturplan. En annan viktig fråga som kommun arbetar löpande med att bygga nya samt att göra befintliga gång- och cykelvägar säkrare. Glädjande är att andelen resfria möten har ökat markant de senaste två åren, vilket resulterat i både tidsbesparing, kostnadsminskning och minskade utsläpp.

KLIMAT

Klimatproblemen är globala men åtgärderna behöver sättas in lokalt, och det berör oss alla. Skara kommun är med i kraftsamlingen Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om. Klimat 2030 arbetar för att utsläppen av växthusgaser i Västra Götaland ska minska med 80 procent till år 2030 (jämfört med 1990-års nivå). Dessutom har Klimat 2030 satt som mål att utsläppen av växthusgaser från konsumtionen ska minska med 30 procent jämfört med 2010. Skara kommun deltog under 2021 i satsningen och lyckades under året uppnå 8 av 16 avlagda löften. Kommunen har för 2022 antagit 15 klimatlöften som ska minska kommunens klimatpåverkan.

Ett av Skaras klimatlöften både 2021 och 2022 är att ta fram och arbeta med en koldioxidbudget. En koldioxidbudget har ett tydligt fokus på ackumulerade utsläpp. Skaras koldioxidbudget är nu klar att användas och den visar att det är riktigt bråttom om vi ska nå målen i Parisavtalet. 2022 kommer fokus ligga på att ta fram plan och arbetsätt för att hålla budgeten och minska de lokala fossila koldioxidutsläppen med 19 procent per år till 2030.

Den globala uppvärmningen kommer medföra förändrade förutsättningar, och det är därför viktigt att utreder vilka risker och konsekvenser klimatförändringarna kan få för alla de som verkar och bor i Skara kommun. Kommunen kan inte förhindra de globala klimatförändringarna, men kan tillsammans med andra lokala och regionala ak-

törer förebygga många av klimatförändringarnas negativa effekter. För att kommunen och andra aktörer ska kunna göra rätt val behöver kunskapen om klimatpåverkan och klimatanpassning ökas. Det har under året, som en del i kunskapsunderlaget till översiktsplanarbetet, tagits fram skyfallskarteringar av Skara och Ardala tätort samt en enklare skyfallsplan. Det är bra, men även de andra tätorterna i kommunen behöver skyfallskarteras.

Vad vet vi då om klimatförändringarna? Det som anses säkert är att det kommer bli vanligare med värmeböljor och extremväder, i form av långa perioder med torka, kraftiga stormar och häftiga skyfall. Klimatförändringarna i området mellan Vänern och Vättern förutspås även leda till både längre växtodlingssäsong och torrare somrar, vilket kommer leda till ökad risk för torka och bränder.

En minskad vattentillgång kan få mycket negativa effekt för de boende med egen brunn, besöksnäringen och de gröna näringarna. Skaras värdefulla natur och många arter påverkas även negativt av klimatförändringarna. Antalet sjukdomar och skadedjursangrepp som drabbar träd har ökat kraftigt de senaste åren - sjukdomar som ofta leder till att träden dör. I Skara handlar det framför allt om almsjuka, askskottsjuka och de verkningar som granbarkborren förorsakar. Ökningen antas bland annat bero på att träden blivit stressade av vattenbrist och milda vintrar. Antalet invasiva växter som rapporterats in har även ökat på senare år, men kan till viss del förklaras av den ökade mediala uppmärksamheten som flera invasiva arter fått.

VATTEN

Skaras vattendrag är alla relativt små, med små vattenflöden, vilket gör att halterna av näringsämnen lätt höjs jämfört med vattendrag med större vattenmängder. Framförallt Dofsan har höga, och ibland extremt höga halter av kväve, fosfor och zink. Kunskapen om miljötillståndet i kommunens sjöar och vattendrag bygger på mätningar som kommunen, Vattenrådet och Länsstyrelsen genomför, så kallad miljöövervakning. I Skara kommun övervakas en sjö och två vattendrag kontinuerligt.

Skara Energi och Vallebygdens energi bygger ut kombinerade ledningsnät för vatten, avlopp och fiber på landsbygden. Kommunen och Skara Energi arbetar även med att identifiera föroreningskällor där vattenreningsinsatser kan sättas in vid källan.

Skara kommun har i år lyckats återskapa Klostersjön i Varnhem. Klostersjön är en våtmark som anlades av munkarna redan på 1100-talet. Att anlägga våtmarker är en av de allra bästa naturvårdsåtgärder man kan göra, och då speciellt på gamla torvmarker. Våtmarker gör nytta på så många olika sätt. De minskar övergödningen, ökar den biologiska mångfalden, minskar klimatpåverkan samt utjämnar vattenflöden och bidrar till skydd mot översvämningar.

Skara kommun har tagit fram ett styrdokument för hur dagvatten ska tas om hand med fokus på hållbar dagvattenhantering, det vill säga minska risker för skador vid

I dag står inrikestransporter för cirka 60 procent av Skaras territoriella utsläpp av koldioxid.

översvämningar samt begränsa utsläpp av dagvattenföroreningar. Kommunen har under året anlagt en öppen dagvattenhantering med fördröjning i Sörskogen. Service och teknik har även anlagt en ”saltång” i trafikmiljö som gynnar pollinerare samtidigt som den minskar behovet av bevattning. Vid nyplantering av till exempel perenner tas numera lite extra hänsyn till pollinering och bevattningsfrågan.

TVå av konstgräsplanerna på Vilans fritidsområde har bytts ut mot nya, med lite bättre miljöprestanda. I samband med bytet av konstgräset har olika åtgärder gjorts för att minska att mikroplaster (granulaterna) sprids utanför planerna och ut i vattendraget. Nytt är också att dräneringen från planerna är kopplade till en samlingsbrunn. Samlingsbrunnen har ett filter som fångar upp både mikroplaster och renar dagvattnet från zink och andra ämnen innan vattnet släpps vidare ut till vattendraget.

INKÖP OCH LIVSMEDEL

En av de absolut viktigaste miljöåtgärderna man kan göra är att redan vid inköpet välja varor som kan användas under lång tid och som medför lite miljöpåverkan. Genom att ställa relevanta hållbarhetskrav i upphandlingarna kan kommunen minska klimat- och miljöpåverkan. Men det räcker inte med hållbara upphandlingar. Det krävs skarpa och tydliga inköpsriktlinjer för att säkerställa att de varor och tjänster som faktiskt köps in har rätt kvalitet, till rätt pris och ger upphov till låg miljöpåverkan. Att uppdatera och tydliggöra kommunens inköpsriktlinjer borde ligga i allas intresse.

Ett stort antal miljögifter släpps ut till vatten och luft, eller finns i de varor som vi köper och använder i vardagen. Små barn och många djur och växter är känsliga för redan små mängder miljögifter och det är därför viktigt att skydda dem och de miljöer de leker och vistas i genom att köpa varor som inte är skadliga. Skara Energi arbetar kontinuerligt med att minska antalet kemikalier och har sedan flera år tillbaka ett kemikaliehanteringssystem. Vilans Fritidsområde har infört en digital plattform för hantering av verksamhetens kemikaliedokumentation. Även lokalvården har minskat användningen av onödiga kemikalier och har provat att städa med kemikaliefria rengöringsmedel.

Service och teknik har under året undersökt vilka fossilbaserade engångsprodukter som är möjliga att byta ut. På lokalvården har det identifierats att insatspåsar möjligen skulle kunna bytas ut. Under 2022 kommer förnybara insatspåsar att testas.

Idag är nästan allt kött och fågel som kommunen köper in svenskt. Andel ekologiska livsmedel som köps in av kommunen är 20 procent. Det är betydligt lägre än riksgenomsnittet och det nationella målet om 60 procent ekologiskt till 2030.

FOLKHÄLSOREDOVISNING

Folkhälsoarbetet i Skara utgår också från Västra Götalandsregionens vision Det goda livet och Skara kommuns vision Tillsammans skapar vi det goda livet för invånarna i Skara.

Skara kommuns Folkhälsostrategi 2021-2023 strävar mot att nå det nationella folkhälsomålet som antogs av riksdagen i juni 2018, att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Folkhälsoarbetet utgår också från Västra Götalandsregionens vision Det goda livet och Skara kommuns vision Tillsammans skapar vi det goda livet för invånarna i Skara.

STRATEGISKA INRIKTNINGAR FÖR SKARA KOMMUNS FOLKHÄLSOARBETE

JÄMLIKA, JÄMSTÄLLDA OCH GODA LEVNADSVANOR OCH LIVSVILKOR

Ett samhälle med jämlika livsvillkor bidrar till att människor mår bättre, stärker sammanhållningen samt bidrar till ökad trygghet och tillit. En god folkhälsa skapas då i alla samhällsgrupper och ger goda livsvillkor och levnadsvanor för invånarna. Ett mer jämlikt samhälle blir tryggare med mindre kriminalitet och social oro. En medveten samhällsplanering underlättar för människor att vara fysiskt aktiva, känna sig trygga och må bra.

- Främja jämlika, jämställda och goda livsvillkor oavsett socioekonomiska förutsättningar, identitet eller funktionsvariationer och på så sätt minska de påverkbara hälsoklyftorna
- Inspirera invånarna till goda och hälsosamma levnadsvanor
- Miljöer i Skara ska främja fysisk aktivitet, trygghet och gemenskap.

JÄMLIKA OCH JÄMSTÄLLDA LIVSVILKOR

Socialstyrelsen gör en socioekonomisk klassning av kommuner och tar fram ett sorteringsnyckeltal. Sorteringsnyckeltalet kan vara mellan ett och åtta. Ett lågt sorteringsnyckeltal innebär god socioekonomisk klassning och åtta en låg socioekonomisk klassning. Klassningen indikerar behovet av ekonomiskt bistånd, vilket innebär att en kommun med högt sorteringsnyckeltal visar på att det finns ett större behov av ekonomiskt bistånd.

Det socioekonomiska sorteringsnyckeltalet för Skara kommun är sex, vilket är högt och visar på behov av ekonomiskt bistånd.

Utbildningsnivån i Skara är låg. Jämfört med riket är det en lägre andel av befolkningen som har en eftergymnasialutbildning i Skara. Det är fler kvinnor än män i Skara som har en eftergymnasial utbildning. År 2019 var det 37,5 procent av kvinnor mellan 25-75 år som hade eftergymnasialutbildning och 24,7 procent av männen i Skara mellan 25-75 år som hade en eftergymnasial utbildning. Motsvarande siffra för riket är 47,0 procent för kvinnor och 36,6 procent för män. Andelen män och kvinnor som har förgymnasial utbildning är högre i Skara jämfört med riket.

Både nationellt och i Skara kommun är sjukpenningtalet bland kvinnor nästan dubbelt så stort som bland män. Sjukpenningtalet i Skara kommun är högre än i riket. Sjukpenningtalet för kvinnor var 17,6 i Skara december 2021 och 9,2 för män. Motsvarande siffra för riket var 12,0 för kvinnor och 6,6 för män.

FRÄMJANDE MILJÖER

En miljö som snabbt förändrats för våra barn och unga i Sverige är tillgången till internet och till exempel sociala medier. Sedan 2010 har andelen barn mellan 9 och 16 år som upplever att de använder internet minst 3 timmar om dagen ökat kraftigt. En ökning som tycks sammanfalla med ökningen av fetma i samma åldersgrupp under samma period.

I den LUPP-enkät (lokal uppföljning av ungdoms politik) som genomfördes i Skara kommun 2021 anger 81,2 procent av ungdomarna i åk 8 att de alltid känner sig trygga i hemmet och 2,7 procent att de aldrig känner sig trygga i hemmet. 73,7 procent av ungdomarna i årskurs 8 uppger att de oftast eller alltid känner sig trygga på stan eller i centrum. 79,0 procent av dessa ungdomar anser sig vara trygga på internet.

När det gäller elever i år 2 på gymnasiet anger 77,7 procent att de alltid känner sig trygga i hemmet och 4,7 procent att de aldrig känner sig trygga i hemmet. 64,1 procent anger att de oftast eller alltid känner sig trygga på stan eller i centrum. Av dessa ungdomar anser sig 82,1 procent vara trygga på internet.

När det gäller trygga miljöer visar den trygghetsmätning polisen genomfört att de platser som anses vara otrygga i Skara är busstationen, Valhall och centrum. Dessa platser upplevs otrygga främst kvälls- och natttid.

GOD SAMHÖRIGHET OCH TILLIT MELLAN MÄNNISKOR OCH TILL SAMHÄLLET

Delaktighet och inflytande är bland de mest grundläggande förutsättningarna för en god folkhälsa. För att må bra har människor behov av att känna samhörighet och tillit, känna sig inkluderade och ha möjlighet att påverka sina egna liv och samhällsutvecklingen. Tilliten mellan människor och till samhället i stort är grundstenar i en fungerande demokrati.

- Främja barn- och ungdomars möjligheter att påverka och ha inflytande.
- Förebygga och tidigt upptäcka alla former av fysiskt och psykiskt våld i nära relationer, inklusive hedersrelaterat våld
- Stärka den sociala gemenskapen bland äldre, för att på så vis motverka ofrivillig ensamhet och psykisk ohälsa samt ge äldre möjlighet att påverka sin livssituation.

UNGDOMARS MÖJLIGHET ATT PÅVERKA OCH HA INFLYTANDE

I den LUPP enkät (lokal uppföljning av ungdoms politiken) som genomfördes i Skara kommun 2021 svarar 33,8 procent av ungdomarna i årskurs 8 att de vill vara med och påverka frågor som rör deras kommun. I år 2 på gymnasiet är det 48 procent som vill vara med och påverka frågor som rör deras kommun. I årskurs 8 är det 18,6 procent som uppger att de har mycket stora eller ganska stora möjligheter att föra fram sina åsikter till dem som bestämmer i kommunen. 41,1 procent vet inte om de har möjligheter att föra fram sina åsikter till de som bestämmer i kommunen.

I år 2 på gymnasiet är det 19,2 procent som anser att de har stora eller ganska stora möjligheter att föra fram sina åsikter till dem som bestämmer i kommunen. 48,8 procent anger att de inte vet vilka möjligheter de har att föra fram sina åsikter till dem som bestämmer i kommunen.

VÅLD I NÄRA RELATION

När det gäller våld i nära relation så har antalet anmälningar till socialtjänsten i Skara inte ökat under pandemin. Det är svårt att mäta förekomsten av våld i nära relation då mörkertalet anses stort.

OFRIVILLIG ENSAMHET BLAND ÄLDRE

72 procent av dem som är 85 år och äldre har någon nära vän de kan prata med om vad som helst. I hela befolkningen, 16 år och äldre, är motsvarande siffra högre, 87 procent. Äldre bor också ensamma i större utsträckning än yngre, enligt SCB.

FULLFÖLJDA STUDIER – BARN OCH UNGA SKA HA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ETT GOTT LIV

Att alla barn och unga har möjligheter till att leva hälsosamt och har möjligheter för utbildning är viktiga komponenter i en hållbar samhällsutveckling. Tidiga insatser för att ge barn goda förutsättningar att klara grundskolan och gymnasiet betyder mycket för barns välmående och möjlighet till framtida försörjning och god hälsa.

- Stärka barns och ungdomars psykiska och fysiska hälsa genom att motverka och förebygga orsaker och konsekvenser till ohälsa bland barn och unga.
- Främja barn och ungas hälsa genom hälsofrämjande och förebyggande insatser för att minska bruket av alkohol, tobak, narkotika och spel.

BARN OCH UNGAS HÄLSA

Andelen alkoholkonsumenter såväl som mängden konsumerad alkohol bland svenska skolelever är historiskt låg. Detta gäller även i Skara där senaste mätningen år 2019 visar att 37 procent av eleverna i åk 9 konsumerat alkohol.

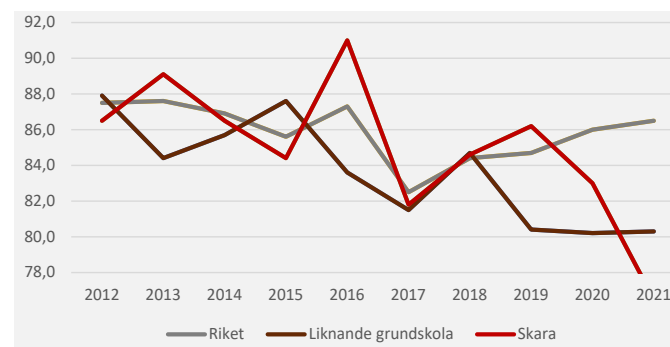
Den upplevda skaderisken förknippat med att testa cannabis har successivt minskat i Sverige bland elever i årskurs 9 och gymnasiet år 2 sedan 2012. Detta visar nationell statistik. Idag anser omkring var fjärde pojke i gymnasiet att det inte finns någon skaderisk alls med att prova cannabis några gånger. Ungdomar har idag en liberalare syn på bruk av cannabis.

Samma undersökning visar också att 56 procent av eleverna i årskurs 9 och år 2 på gymnasiet i Skara uppger att de är nöjda med sig själva.

Generellt i Sverige äter ungdomar alldeles för lite frukt och grönt, men för mycket rött kött och chark. De flesta får ändå tillräckligt med vitaminer och mineraler, utom tonårstjejer där var tredje har tecken på järnbrist.

Andelen barn i Sverige som har övervikt och fetma är högre på landsbygden än i storstadsområden. Andelen barn som har övervikt och fetma inom östra hälso- och sjukvårdsnämndens område har de senaste åren legat på drygt 13 procent mätt på 4-årskontrollen på barnhälso-

ELEVER I ÅK 9 SOM ÄR BEHÖRIGA TILL YRKESPROGRAM, HEMKOMMUN, ANDEL (%)

vården. Snittet för Västra Götalandsregionen är cirka 12 procent.

Enligt Luppenkäten är det 46,5 procent av eleverna i åk 8 som känner sig stressade varje dag eller flera gånger per vecka. Motsvarande siffra för elever i år 2 på gymnasiet är 50,4 procent.

Behörigheten till gymnasieutbildning bland elever i årskurs nio har minskat i Skara, både för pojkar och flickor.

PANDEMINS EFFEKTER PÅ FOLKHÄLSAN

Förutsättningarna för en god och jämlik hälsa har förändrats under pandemin.

De grupper som redan före pandemin hade förhöjd risk för ohälsa har drabbats mest inom skolan, på arbetsmarknaden och i samhället i stort.

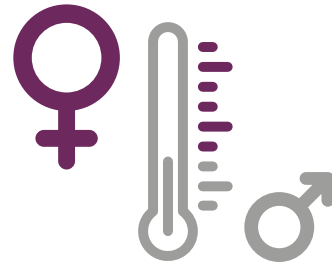
Den allmänna hälsan är fortsatt god, men något fler uppger lätta psykiska besvär. Antalet suicid och suicidförsök har inte ökat under pandemin. Fysisk aktivitet har minskat och stillasittande ökat. Många av de folkhälsorelevanta insatser har ställts in och ersatts med andra alternativ.

FRAMTIDA UTMANINGAR

En utmaning i folkhälsoarbetet är att återuppta de folkhälsoinsatser som varit pausade under pandemin och rikta fokus på hälsofrämjande och förebyggande arbete. Folkhälsofrågor är komplexa därför krävs samverkan mellan olika aktörer för att arbetet ska bli effektivt.

Områden som är viktiga att arbeta med i Skara är att öka andelen elever som är behöriga till gymnasiet, ytterligare stärka arbetet med ungdomars möjligheter till inflytande och engagemang och att minska den ofrivilliga ensamheten. En utmaning är också att öka rörelserikedomen både när det gäller utformning av miljöer både utomhus och inomhus, men även främja barns rörelseförståelse.

Då Skara är en socioekonomiskt utsatt kommun enligt Socialstyrelsens sorteringsnyckeltal är en framtida utmaning att jobba med ett jämlikhetsperspektiv i allt arbete.

Sjukpenningtalet i Skara är nästan dubbelt så högt bland kvinnor som bland män.

Cirka 50 procent av ungdomar i år 2 på gymnasiet vet inte om de har möjlighet att framföra sina åsikter till politiker.

Var fjärde pojke på gymnasiet anser att det inte finns någon skaderisk med att prova cannabis några gånger.

4

RÄKENSKAPER

Under avsnittet Räkenskaper beskrivs och analyseras kommunens ekonomi, de kommunala bolagen och koncernen. En beskrivning av vad skattepengarna används till och hur vår finansiering är uppbyggd.

Resultaträkning kassaflödesanalys	53
Balansräkning	54
Driftsredovisning	57
Nämndernas ackumulerade resultat.....	59
Investeringar	61
Exploatering.....	63
Tilläggsupplysningar	64
Notförteckning (Tkr)	64
Not 1. Redovisningsprinciper	64
Not 2. Uppskattningar och bedömningar	65
Not 3. Verksamhetens intäkter	66
Not 4. Verksamhetens kostnader	66
Not 5. Av- och nedskrivningar	66
Not 6. Skatteintäkter	66
Not 7. Generella statsbidrag och utjämning	66
Not 8. Finansiella intäkter	66
Not 9. Finansiella kostnader	66
Not 10. Mark, byggnader och anläggningar	67
Not 11. Maskiner och inventarier	67
Not 12. Finansiella anläggningstillgångar	67
Not 13. Bidrag till infrastruktur	67
Not 14. Förråd	67
Not 15. Fordringar	68
Not 16. Kassa och bank	68
Not 17. Eget kapital	68
Not 18. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	68
Not 19. Andra avsättningar	68
Not 20. Långfristiga skulder	68
Not 21. Kortfristiga skulder	69
Not 22. Panter och därmed jämförliga säkerheter	69
Not 23. Pensionsförbindelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	69
Not 24. Operationella leasingavtal överstigande 1 år	69
Not 25. Justering för ej likvidpåverkade poster	69
Not 26. Upplysning om upprättade särredovisningar	69
Not 27. Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision	69
Begreppsförklaring räkenskaper	70

RESULTATRÄKNING OCH KASSAFLÖDESANALYS

Årets resultat för kommunen uppgår till 63,8 mnkr och balanskravsresultatet till 11,9 mnkr. Kommunen har inte någon förpliktelse att återställa negativa balanskravsresultat. Skara kommun har således inte heller någon förpliktelse att återställa för år 2022.

EKONOMISKT RESULTAT

Skara kommuns resultat uppgår till 63,8 mnkr. Det är 14,2 mnkr bättre än föregående år. Resultatet påverkas positivt av en extraordinär gåva på 20,6 mnkr samt att kommunen sålt exploateringsmark för 8,6 mnkr. Resultatet belastas av en ökad kostnad för finansiering av E20 utbyggnad om 13,5 mnkr då prisindex som reglerar kommunens medfinansiering ökat kraftigt. Resultatet påverkas positivt av de bidrag och andra stöd från staten som kommunen erhållit utifrån Coronapandemin.

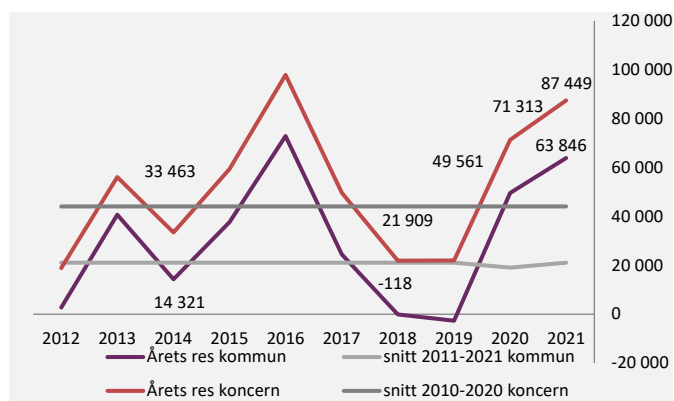
Resultatet uppgår till 5,4 procent av skatter och bidrag vilket är högre än de senaste årens resultatnivå. För perioden år 2000 till 2021 uppgår det genomsnittliga resultatet till 2,4 procent av skatter och generella bidrag vilket är en resultatnivå över tid som ger bra förutsättningar för en stabil grund och framtida investeringar. Årets balanskravsresultat uppgår efter avdrag för realisationsvinster och avsättning till resultatutjämningsreserven med 51,9 mnkr till 11,9 mnkr.

Skara kommuns resultatutjämningsreserv uppgår efter året till 140,0 mnkr (föregående år 88,3 mnkr) att använda för att inte återställa negativa resultat som kan uppkomma vid definierade lågkonjunkturer och därmed lägre intäktsnivåer.

Skara kommuns samlade resultat inklusive de kommunala bolagen uppgår till 87,4 mnkr efter eliminering av koncerninterna poster och skatt. Skara Energi AB redovisar ett resultat på 12,5 mnkr (föregående år 15,6 mnkr) efter skatt och Centrumbostäder i Skara AB redovisar ett resultat på 10,3 mnkr (föregående år 7,3 mnkr) efter skatt.

Skara kommun har efter beslutade justeringar budgeterat ett resultat om -10,0 mnkr för 2021. Avvikelsen mot budget uppgår därmed till 73,8 mnkr. Nämndernas verk-

ÅRETS RESULTAT, TKR

RESULTATRÄKNING, TKR

Resultat	Not	Koncern		Kommun	
		2021	2020	2021	2020
Verksamhets intäkter	3	610 488	578 407	409 296	394 514
Verksamhets kostnader	4	-1 626 443	-1 565 301	-1 501 092	-1 452 080
Avskrivningar	5	-88 276	-102 017	-49 137	-48 418
Verksamhets nettokostnader		-1 104 231	-1 088 911	-1 140 933	-1 105 984
Skatteintäkter	6	907 531	860 089	907 531	860 089
Generellt statsbidrag	7	284 447	291 185	284 447	291 185
Verksamhets resultat		87 747	62 363	51 045	45 290
Finansiella intäkter	8	2 877	17 668	12 106	13 064
Finansiella kostnader	9	-23 825	-8 718	-19 955	-8 793
Resultat efter finansiella poster		66 799	71 313	43 196	49 561
Extraordinära poster		20 650	0	20 650	0
Årets resultat		87 449	71 313	63 846	49 561

samheter avviker med 22,5 mnkr och finansförvaltningens poster med 33,0 mnkr. Skatteintäkter och generella bidrag avviker med 35,2 mnkr och finansnettot i kommunen har ett negativt utfall på 16,9 mnkr mot budget.

VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER

Verksamhetens nettokostnader definieras som driftskostnader exklusive finansiella kostnader minus intäkter förutom skatteintäkter, generella statsbidrag och finansiella intäkter. Verksamhetens nettokostnader ska långsiktigt harmonisera och följa utvecklingen av skatteintäkter och generella bidrag för att inte kommunen ska hamna i en för stor ekonomisk obalans. Nyckeltalet speglar hur stor del av skatteintäkter och statsbidrag som kommunens löpande driftsverksamhet tar i anspråk och vad som finns kvar för amortering, sparande eller investeringsfinansiering. Nettokostnadsutvecklingen mellan år 2020 och 2021 är 34,9 mnkr eller 4,8 procent, att jämföra med 17,5 mnkr eller 1,8 procent mellan 2019 och 2020. Kommunen har ökat sina verksamhetskostnader med 49,7 mnkr samtidigt som verksamhetens intäkter ökat med 14,8 mnkr. Kostnadsförändringen ska belysas i relation med att de också påverkas av de årliga löneökningar samt inflationen vilket motsvarar upp mot 25,0 mnkr i årliga kostnadsökningar.

Verksamheterna har ökat sina kostnader i linje med de ökade intäkterna och budgetanslagen.

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår till 95,7 procent (96,1 procent). Dessa bör över tid ligga runt 97-98 procent för att ge utrymme för reinvesteringar så att inte framtida generationer ska behöva betala för nuvarande konsumtion. Det genomsnittliga värdet för nyckeltalet för perioden 2011-2021 uppgår till 97,8 procent vilket är i paritet med en långsiktig god ekonomisk utveckling.

Kommunen har under 2021 investerat 120,6 mnkr. För perioden 2015-2021 har kommunen investerat totalt 861,1 mnkr i det pågående särskilda boendet, ny idrottshall, ny skola och en ombyggnad av skola till stadshus tillsammans med årliga inventarier och maskiner med mera. Sammantaget har kostnaderna för avskrivningar ökat med 23,3 mnkr från år 2015. Avskrivningar ingår i verksamhetens nettokostnader med 49,1 mnkr för år 2021.

Kostnaderna för avskrivningarna uppgår till 4,1 procent av skatter och generella statsbidrag. Skara kommuns avskrivningar är i jämförelse med andra kommuner relativt låg. En förklaring till detta är att kommunen hyr stora delar av omsorgsverksamhetens lokalbehov externt samt att vatten och avloppsverksamheten bedrivs i bolagsform via Skara Energi AB.

Kommunens finansnetto, ränteintäkter och utdelningar minus räntekostnader är negativ och uppgår till -7,8 mnkr motsvarande 0,7 procent av skatter och statsbidrag. Kommunen har vid årsskiftet vidareutlånat 294,5 mnkr av de totala lånen på 743,5 till de kommunala bolagen vilket är en minskning med 35 mnkr. Kommunen har erhållit 3,4 mnkr i ränteintäkter och 7,0 mnkr i aktieutdelning från de kommunala bolagen under året. De finansiella kostnaderna har ökat kraftigt från 8,8 mnkr till 20,0 mnkr. Här påverkar den förväntade kostnadsökningen för E20 med 13,5 mnkr och denna borträknad är utfallet mer i paritet med föregående år.

SKATTER OCH GENERELLA STATS BIDRAG

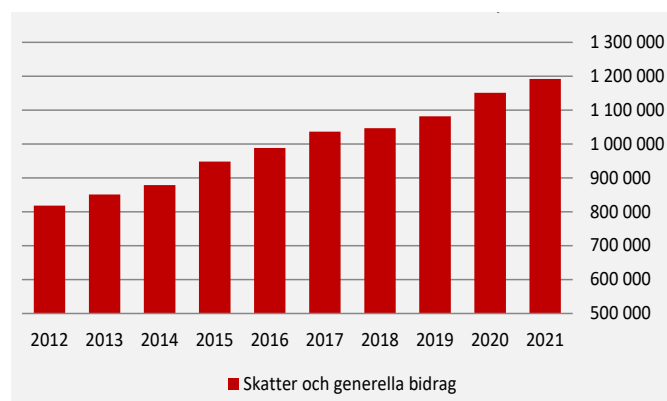
Kommunalskatten ger en bild av vilken möjlighet kommunen har att påverka sina intäkter. En låg kommunalskatt ger ett större utrymme för att hantera stora och långsiktiga svängningar i verksamheten och ekonomin. Kommunens nivå på skattesats kan också användas som en indikation på huruvida kommunen bedrivs på ett effektivt sätt genom att ställa verksamhetens omfattning, kvalitet och resultat mot använda resurser. Skara kommuns utdebitering 2021 har varit 21,50 skattekrone vilket är oförändrat jämfört med år 2020 men 40 öre högre jämfört med 2019. Skaras skattesats har därmed varit 29 öre lägre än det ovägda genomsnittet i Västra Götalands län samt 19 öre lägre än det ovägda genomsnittet i Skaraborg. Utöver den kommunala inkomstskatten betalas även en regionskatt på 11,48 skattekrone vilket summerar till 32,98 skattekrone. Skara har 2021 erhållit 1 192,0 i skatter och generella statsbidrag. Detta är 35,2 mnkr mer än vad som antogs i budgetbesl-

tet. Jämfört med föregående år ökade skatteintäkterna med 47,4 mnkr eller 5,5 procent medan generella bidrag minskade med 6,7 mnkr eller 2,3 procent. Sammantaget ökade skatteintäkter och generella statsbidrag med 40,7 mnkr vilket motsvarar 3,5 procent. Intäktsökningen är större än den nivå som krävs för att möta de årliga kostnadsökningarna för löner och inflation. Beroende på investeringstakt i kommunen så ska intäktsökningen även finansiera ökade kapitalkostnader från de investeringar som görs i befintliga och nya anläggningar. Skaras skattekraft uppgår till 92,9 procent (92,5 procent) av rikets medel- skattekraft för år 2021. Skattekraften har minskat något från år 2012 då den uppgick till 94,5 procent. Skara har i relation till ovägd genomsnittlig skattekraft i Skaraborg som uppgår till 89,2 procent, en högre skattekraft.

ÅRETS KASSAFLÖDE

Kassaflödesanalysen visar att de likvida medlen i kommunen har ökat med 118,2 mnkr till 302,9 mnkr vid årets utgång. Kassaflödet från den löpande verksamheten före rörelseförändringar före förändringar i rörelsekapital uppgår till 110,9 mnkr. Det förändrade rörelsekapitalet påverkas av att de kortfristiga fordringarna ökat med 63,8 mnkr och att de kortfristiga skulderna ökat med 55,4 mnkr vilket ger att kassaflödet från den löpande verksamheten uppgår till 95,1 mnkr. Investeringsverksamheten har påverkat kassaflödet med -120,0 mnkr och det är materiella anläggningstillgångar i sin helhet. Sammantaget uppvisar kommunen ett negativt kassaflöde på 24,9 mnkr före finansieringsverksamheten som uppgår till 143,1 mnkr. Därav ökningen av de likvida medlen för året på 118,2 mnkr. De stora pågående investeringsprojekten nya lägenheter på stationsområdet samt det nya särskilda boendet är anledningen till ökningen av lån i slutet av året. Skara kommunkoncern har utöver de likvida medlen tillgång till en outnyttjad koncernkontokredit på 80,0 mnkr. Balanslikviditeten beskriver betalningsberedskapen på kort sikt. Om måttet är 100 procent innebär det att omsättningstillgångarna är lika stora som de kortfristiga skulderna. Balanslikviditeten ökar från 105 procent 2020 till 142 procent 2021. Räknas kreditutrymmet in uppgår balanslikviditeten till 164 procent 2021.

SKATTER OCH GENERELLA BIDRAG, TKR

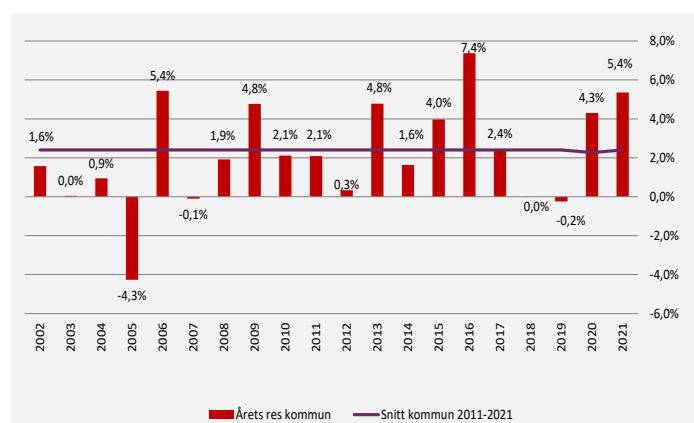

KASSAFLÖDESANALYS

Tkr	Not	Koncern		Kommun	
		2021	2020	2021	2020
<u>Den löpande verksamheten</u>					
Årets resultat		87 449	71 313	63 846	49 561
Justering för av- och nedskrivningar		88 276	102 017	49 137	48 418
Justering för övriga ej likviditetspåverkande men resultatpåverkande poster	25	999	-18 965	-2 064	-4 426
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		176 724	154 365	110 919	93 553
<u>Förändringar i rörelsekapital</u>					
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-66 790	-36 876	-66 711	-18 613
Ökning/minskning förråd, varulager och exploateringsstillgångar		3 122	-2 486	3 433	-2 644
Ökning/minskning kortfristiga skulder		65 913	70 656	47 434	55 357
Kassaflöde från den löpande verksamheten		178 969	185 659	95 075	127 653
<u>Investeringsverksamheten</u>					
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-169 204	-113 111	-120 631	-59 479
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		645	1 744	645	1 688
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-339	-1 342		0
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		0	-50		-50
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	16 083		4 188
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-168 898	-96 676	-119 986	-53 653
<u>Finansieringsverksamheten</u>					
Nyupptagna lån		150 000	0	150 000	0
Amortering av skuld		-40 228	-678	-40 228	-678
Ökning/minskning långfristiga fordringar		-1 637	355	33 363	15 355
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		108 135	-323	143 135	14 677
Årets kassaflöde		118 206	88 660	118 224	88 677
Likvida medel vid årets början		184 668	96 008	184 643	95 966
Likvida medel vid årets slut		302 874	184 668	302 867	184 643

ÅRETS RESULTAT / SKATTER OCH BIDRAG

BALANSRÄKNING

Kommunens balansomslutning ökar med 216,4 mnkr och uppgår till 1 907,2 mnkr.
Koncernen har ökat balansomslutningen med 234,4 mnkr och uppgår till 2 400,3 mnkr.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Kommunens materiella anläggningstillgångar har ökat med 70,7 mnkr och uppgår till 1 001,7 mnkr. Ökningen avser de bruttoinvesteringar som gjorts under året på 120,6 mnkr i materiella anläggningstillgångar före investeringsbidrag och försäljningar minskat med avskrivningar på 49,1 mnkr. Större delen av tillgångarna avser skolfastigheter, fritidsfastigheter samt gator och vägar. De finansiella tillgångarna har minskat med 35,6 mnkr och avser till stor del att den långfristiga utlåningen till de kommunala bolagen minskat. Skara Energi AB har amorterat 27,5 mnkr och Centrumbostäder 7,55 mnkr under året. Koncernens samlade anläggningstillgångar uppgår till 1 742,4 mnkr och är en ökning med 5,0 mnkr. Bolagens anläggningstillgångar avser främst hyresfastigheter, näringslivslokaler, vatten- och avloppsanläggningar samt fiber- och fjärrvärmeanläggningar.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

Kommunens omsättningstillgångar uppgår till 509,9 mnkr och är en ökning med 181,4 mnkr. Den största förändringen kommer från att likvida medel har ökat från 184,6 mnkr till 302,9 mnkr. Likviditeten avser koncernens samlade medel samt Fastbit AB och kommunalförbundet GöLiSka IT och redovisas i kommunens balansräkning i sin helhet. Kommunkoncernens andel av de likvida medlen fördelas vid bokslutet till kommunen 262,9 mnkr, Skara Energi AB 42,3 mnkr, Centrumbostäder i Skara AB 7,8 mnkr, Fastbit AB 16,9 mnkr, GöLiSka IT -27,0 mnkr. Kommunkoncernen har också en kreditram om 80 mnkr som kan nyttjas.

Fordringarna uppgår till 198,8 mnkr och avser främst fordringar på staten 46,0 mnkr, kommunalskattfordringar 50,9 mnkr, fordringar hos koncernföretagen 27,0 mnkr. Kundfordringarna uppgår till 18,2 mnkr för kommunen vilket är en liten ökning från föregående år. Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader uppgår vid bokslutet till 56,1 mnkr vilket är en minskning från föregående år med 21,9 mnkr.

EGET KAPITAL

Det egna kapitalet i kommunen ökade från 654,1 mnkr till 717,9 då resultatet för kommunen 2021 var 63,8 mnkr. Av det egna kapitalet på 717,9 mnkr är 140,0 mnkr avsatt till resultatutjämningsreserven och motsvarar 11,7 procent av skatter och generella bidrag för år 2021. Kommunkoncernens samlade egna kapital uppgår till 1 062,1 mnkr och är en ökning med 88,2 mnkr.

AVSÄTTNINGAR

Kommunens avsättningar uppgår till 72,4 mnkr. De består av pensionsskuld till de anställda på 16,9 mnkr vilket är i pa-

ritet med föregående år samt avsättningar för finansieringen av kommande byggnation av europaväg 20 på 52,1 mnkr. Därutöver har avsättningar gjorts på 3,4 mnkr för framtida återställande av deponi. Pensionsavsättningen består av intjänade pensionsrätter för politiska företrädare samt för-
mänsbestämd ålderspension för anställda före år 1998.

Utöver den pensionsskuld som redovisas som avsättning så har kommunen förpliktelser för samtliga pensioner som är intjänade före år 1998. Delar av ansvarsförbindelsen har försäkrats bort och vid bokslutet beräknas kvarvarande ansvarsförbindelse uppgå till 357,4 mnkr vilket är en minskning med 10,0 mnkr. Kommunens totala pensionsförpliktelser uppgår därmed till 374,3 mnkr och är återlånade i sin helhet.

SKULDER

Skara kommun är internbank för kommunen och de kommunala helägda bolagen. Därutöver ingår det kommunala delägda bolaget Fastbit AB samt kommunalförbundet GöLiSka IT.

Kommunens långfristiga skulder har under året ökat med 110 mnkr. Kommunen har placerat samtliga skulder 743,5 mnkr hos Kommuninvest i Sverige AB. Ökningen av långfristiga lån gjordes i slutet av året därav den större ökningen av de likvida medlen för 2021. Under 2022 kommer kommunen och Centrumbostäder att ha större investeringskostnader för byggnation av särskilt boende och lägenheter.

Kommunen vidareutlånar medel till de kommunala bolagen och de långfristiga fordringarna på koncernbolagen uppgår till 294,5 mnkr (329,5 mnkr) medan Skara kommun har lån om 449,0 mnkr (304,0 mnkr). Skara Energi AB har amorterat 27,5 mnkr till kommunen under året och har vid årets utgång en skuld till kommunen som uppgår till 15,0 mnkr. Skara Energi har de sista 9 åren amorterat 187,5 mnkr. Centrumbostäder i Skara AB har amorterat 7,5 mnkr under år 2021 och har därmed en skuld till kommunen som uppgår till 279,5 mnkr. De sista 10 åren har Centrumbostäder i Skara AB inklusive tidigare Näringsrådhuset ökat sin låneskuld med 234,7 mnkr.

Kommunen har via avtal en skuld till Skaraborgs kommunalförbund för medfinansiering av kommande ombyggnad av Europaväg 20. Skulden uppgår vid årsskiftet till 52,1 mnkr efter indexering som ökat skulden med 13,5 mnkr och gjord utbetalning på 17,9 mnkr under året. En avsättning på hela det indexerade beloppet fram till år 2021 är gjord och kostnadsaktivering gjordes från och med år 2015 vilket innebär att bokförda värdet på tillgången uppgår till 41,6 mnkr.

De kortfristiga skulderna har ökat med 47,4 mnkr till 360,0 mnkr. Leverantörsskulderna har ökat med 20,8 mnkr jämfört med föregående årsskifte.

BALANSRÄKNING

Tkr	Not	Koncern		Kommun	
		2021	2020	2021	2020
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten		0	23	0	0
Utsläppsrätter		3 447	3 726	0	0
Immateriella anläggningstillgångar		3 447	3 726	0	0
Materiella tillgångar					
Mark, fastigheter och anläggningar	10	1 398 104	1 323 681	953 340	879 123
Maskiner och inventarier	11	330 340	324 700	48 349	51 894
Summa materiella anläggningstillgångar		1 728 444	1 648 381	1 001 689	931 017
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier och andelar	12	37 348	37 766	51 077	49 205
Långfristig utlåning	12	7 302	7 537	301 802	337 037
Bidrag till statlig infrastruktur	13	42 680	44 968	42 680	44 968
Summa finansiella anläggningstillgångar		87 574	90 271	395 559	431 210
Summa Anläggningstillgångar		1 819 221	1 742 378	1 397 248	1 362 227
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager, exploatering	14	10 194	13 316	8 152	11 586
Kortfristiga fordringar	15	267 759	225 538	198 905	132 267
Kassa och bank	16	302 874	184 668	302 867	184 643
Summa Omsättningstillgångar		580 827	423 522	509 924	328 496
Summa Tillgångar		2 400 048	2 165 900	1 907 172	1 690 723
Eget Kapital, Avsättningar och skulder					
Eget kapital	17	834 757	814 604	514 157	516 247
Årets resultat		87 449	71 313	63 846	49 561
Resultatutjämningsreserv		139 942	88 291	139 942	88 291
Summa Eget kapital		1 062 148	974 208	717 945	654 099
Avsättningar					
Pensionsåtagande	18	16 853	16 569	16 853	16 569
Uppskjuten skatteskuld		52 966	53 666	0	0
Andra avsättningar	19	55 529	60 333	55 529	60 333
Summa Avsättningar		125 348	130 568	72 382	76 902
Skulder					
Långfristiga skulder	20	756 809	647 120	756 809	647 120
Kortfristiga skulder	21	455 743	414 004	360 036	312 602
Summa Skulder		1 212 552	1 061 124	1 116 845	959 722
Summa Eget kapital, Avsättningar och Skulder		2 400 048	2 165 900	1 907 172	1 690 723

LÅNEPORTFÖLJ

Förfallostruktur	Kapitalförfall		Ränteförfall	
	mnkr	%	mnkr	%
Förfall < 1 år	306,0	41,1	388,5	52,2
Förfall 1-2 år	82,5	11,1	0	0
Förfall 2-3 år	46,0	6,2	46,0	6,2
Förfall 3-4 år	50,0	6,8	50,0	6,8
Förfall 4-5 år	190,0	25,5	190,0	25,5
Förfall 5-10 år	69	9,3	69,0	9,3
SUMMA	743,5	100	633,5	100

BORGEN OCH ÖVRIGA ANSVARSFÖRBINDELSER

Panter, borgen och ansvarsförbindelser (Tkr)	Not	Koncern		Kommun	
		2021	2020	2021	2020
Panter		0	0	0	0
Pensionsförpliktelser ej upp- tagna som skuld	23	357 349	367 430	357 349	367 430
Borgensåtagande	22	137 988	153 375	137 988	153 375
Leasing	24	17 111	21 029	15 829	18 294
Garanti		5 300	5 300	5 300	5 300
Summa panter och ansvarsförbindelser		517 748	547 134	516 466	544 399

Av låneportföljens 743,5 mnkr är 65,0 procent bundet med fast ränta och 35,0 procent rörlig ränta. Anledningen till den högre andelen fast ränta är att det har varit billigare att binda räntan på 1-3 år än att ha rörlig 3 månaders ränta. Den genomsnittliga räntekostnaden under året har uppgått till 0,8 procent vilket 0,2 procentenheter lägre än förra året. Under år 2022 kommer 125 mnkr, 17 procent av låneportföljen att omsättas vilket påverkar räntenivån för framtiden beroende på strategi och val av kommande löptider och risknivåer. De längre löptiderna har de sista månaderna stigit på högre inflation än som tidigare förväntats.

DRIFTSREDOVISNING

Kommunens budgeterade resultat för 2021 uppgår till -10,0 mnkr medan utfallet uppgår till 63,8 mnkr. Det ger en avvikelse om totalt 73,8 mnkr mot budget där avvikelsen för nämnder och styrelse uppgår till 22,5 mnkr. Finansförvaltningens avvikelse uppgår till 33,0 mnkr. Avvikelsen för skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår till 35,2 mnkr medan avvikelsen för finansnetto uppgår till 16,9 mnkr.

Årets resultat för 2021 uppgår till 63,8 mnkr, (jmf 49,6 mnkr 2020). Resultatet är därmed 73,8 mnkr bättre än det budgeterade resultatet om -10,0 mnkr. (Nämnderna har under innevarande år fått tilläggsbudget från KF på sammantaget 11,7 mnkr).

Nämndernas verksamheter har sammantaget en avvikelse mot budget om 22,5 mnkr. Finansförvaltningens poster en avvikelse mot budget om 31,3 mnkr och skatteintäkter, generella bidrag samt finansiella kostnader och intäkter har sammantaget en avvikelse mot budget om 20,0 mnkr.

Nämndernas överskott om 22,5 mnkr härrör sig i stora drag till följande. (För en mer detaljerad redovisning av nämndernas avvikelser hänvisas till avsnittet verksamhet där en utförligare ekonomisk redovisning finns för respektive nämnd).

Barn och utbildningsnämnden redovisar ett överskott om 3,5 mnkr mot budget och härrör sig främst till verksamhetsanpassningar, lägre måltidskostnader relaterat fjärr./ distansundervisning, statlig ersättning för sjuklönekostnader, lägre vikarietkostnader samt högre statsbidrag till vuxenutbildningen. Överskottet reduceras främst beroende på färre elever i kommunens gymnasieskola, ökade kostnader för behovsprövade resurser i grundskola och kompensation till anställda via engångsbelopp för ändring i centralt avtal.

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott mot budget på 4,7 mnkr mot budget. Det är framförallt högre intäkter inom planenheter relaterat taxor och avgifter och energirådgivning än budgeterat. Minskat antal resor med färdtjänst relaterat covid-19 ger överskott för samhällsbetalda resor. Vidare bidrar personalvakanser inom verksamheterna och lägre IT-kostnader än budgeterat till överskottet.

Miljö- och byggnadsnämnden redovisar ett överskott mot budget om 1,8 mnkr. Ökade intäkter från taxor och avgifter från byggenheten har bidragit till överskottet. En orsak är att större byggprojekt påbörjats under året. Vidare finns överskott mot personalkostnader relaterat vakanser och lägre kostnader för bostadsanpassning.

Överförmyndarnämnden redovisar ett underskott mot budget om 0,6 mnkr. Avvikelsen relaterar arvodeskostnader som ändå är i ungefärlig paritet med de två senaste boksluten.

Omsorgsnämnden redovisar ett överskott mot budget om 11,9 mnkr. Förklaring ligger i lägre utfall av IT kostnader än budgeterat samt vakanser på personal inom centrala enheter och administration. Överskottet härleds även till Avdelning för vård och omsorg relaterat riktade statliga bidrag, minskad efterfrågan på hemvård under pandemin samt lägre kostnader för verksamheter med begränsade öppettider under året. Underskott finns inom avdelning

för Myndighet, stöd och behandling, främst inom personlig assistans, gruppboheter, LSS och missbruksvård.

Nämnden för Service och teknik redovisar ett överskott mot budget om 2,9 mnkr. Gata/park har ett överskott relaterat kapitalkostnader och sena investeringar. Vidare bidrar lägre utfall för underhåll. Fastighet och lokalvård redovisar ett överskott relaterat personalvakanser. Akuta och planerade underhållsåtgärder på fastigheter balanserar. Inom lokalvård finns lägre utfall för förbrukningsinventarier och fordonskostnader än budgeterat. Det har även utförts fler städtimmar jämfört med budget vilket gett positiv avvikelse för intäkterna. Kost redovisar ett underskott då pandemin har inneburit lägre antal försålda portioner vilket påverkat intäkterna negativt.

DRIFTSREDOVISNING

Tkr	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse 2021	Bokslut 2020
Kommunfullmäktige	-2 693	-1 871	822	-1 656
Revision	-1 099	-1 094	5	-1 085
Valnämnd	0	-8	-8	-1
Kommunstyrelsen	-76 354	-71 631	4 723	-67 696
Överförmyndare	-1 473	-2 088	-615	-2 074
Räddningstjänst (SMS)	-17 600	-17 854	-254	-17 109
Barn- och utbildningsnämnd	-490 557	-487 031	3 526	-469 399
Omsorgsnämnd	-475 178	-463 305	11 873	-454 484
Kultur- och fritidsnämnd	-46 613	-48 809	-2 196	-51 813
Miljö- och byggnadsnämnd	-8 646	-6 886	1 760	-6 745
Nämnd för service och teknik	-31 657	-28 746	2 911	-28 538
Summa nämnder	-1 151 870	-1 129 323	22 547	-1 100 600
Finansförvaltning				
Pensionskostnad blandmodellen	-23 000	-21 370	1 630	-21 776
Lönejusteringsmedel	0	0	0	0
Differens PO-pålägg	0	-213	-213	-5 568
Justering kapitalkostnad	11 000	9 328	-1 672	19 573
Övriga poster	0	31 560	31 560	2 387
Summa finansförvaltning	-12 000	19 305	31 305	-5 384
Verksamhetens nettokostnader	875 676	907 531	31 855	860 089
Skatteintäkter	270 708	274 078	3 370	291 185
Generella statsbidrag	14 500	12 106	-2 394	13 064
Finansiella intäkter	-7 000	-19 851	-12 851	-8 793
Finansiella kostnader	1 153 884	1 173 864	19 980	1 155 545
Summa skatteintäkter och finansiella intäkter/ kostnader	1 128 371	1 155 545	27 174	1 086 587
Årets resultat	-9 986	63 846	73 832	49 561

Budgeterat resultat 2021, KF 2020-11-30 § 133: 1 708 tkr. KF 2021-04-27 § 33: Tilläggsbudget relaterat åtgärder till närings- och föreningsliv med anledning av Coronapandemin, nämnden för Service och teknik, 50 tkr. Miljö- och byggnadsnämnden, 345 tkr. KF 2021-06-14 § 64: Utgiftsbeslut under budgetår med anledning av ökade kostnader för barn- och utbildningsnämnden, 4 300 tkr samt omsorgsnämnden, 7 000 tkr.

Kommunfullmäktige redovisar ett överskott mot budget om 0,8 mnkr och det avser främst överskott för posterna arvoden, utbildning och vänortsvksamhet.

Den gemensamma nämnden Samhällsskydd Mellersta Skaraborg redovisar en negativ avvikelse mot budget om 0,3 mnkr för Skaras del. Nämndens arbete styrs och leds från Falöpings kommun som är nämndens organisatoriska hemvist.

Kultur- och fritidsnämndens redovisar ett underskott mot budget om 2,2 mnkr och det avser till största delen minskade intäkter på kommunens fritidsområden då anläggningar och verksamheter på regeringens och folkhälsomyndighetens uppmaning relaterat pandemin varit stängda delar av året.

Under finansförvaltningen redovisas kostnader och intäkter som är hänförliga till nämndernas verksamheter. Nämndernas pensionskostnader och sociala avgifter betalas till finansförvaltningen som in sin tur ansvarar och betalar in kommunens samlade skatter, avgifter och kostnader till rätt myndighet/institut. På finansförvaltningen redovisas också köp och försäljning av tillgångar.

Finansförvaltningen redovisar en avvikelse mot budget om 31,3 mnkr mot budget och här ingår som större avvikelser,

NÄMNDERNAS PROGNOSSÄKERHET

Driftredovisning (Tkr)	Prognos augusti	Bokslut 2021	Avvikelse 2021
Kommunfullmäktige	693	822	129
Revision	0	5	5
Valnämnd	0	-8	-8
Kommunstyrelse	2 491	4 723	2 232
Överförmyndare	-827	-615	212
Räddningstjänst (SMS)	-237	-254	-17
Barn- och utbildningsnämnd	1 200	3 526	2 326
Omsorgsnämnd	9 700	11 873	2 173
Kultur- och fritidsnämnd	-2 331	-2 196	135
Miljö- och byggnadsnämnd	200	1 760	1 560
Nämnd för service och teknik	-800	2 911	3 711
Summa	10 089	22 547	12 458

NÄMNDERNAS ACKUMULERADE RESULTAT

Driftsredovisning (Tkr)	Ingående ackumulerat resultat 2021	Resultat 2021	Resultatjustering	Utgående ackumulerat resultat 2021
Kommunfullmäktige	0	822	-822	0
Revision	0	5	-5	0
Överförmyndarnämnd	0	-615	615	0
Valnämnd	0	-8	8	0
Kommunstyrelsen	6 313	4 724	0	11 037
Barn- och utbildningsnämnd	12 303	3 526	-1 220	14 609
Omsorgsnämnden	4 674	11 872	0	16 546
Kultur- och fritidsnämnd	2 131	-2 196	0	-65
Miljö- och byggnadsnämnd	0	1 760	0	1 780
Samhällsskydd Mellersta Skaraborg	0	-254	254	0
Nämnd för service och teknik	4 259	2 911	-2 991	42 59
Summa nämnder	29 680	22 547	-4 081	48 146

via övriga poster, en extraordinär gåva om 20,7 mnkr samt försäljning av exploateringsmark om 8,6 mnkr.

Skatteintäkter, generella bidrag och finansnettot redovisar en avvikelse mot budget om 20,0 mnkr. Det är framförallt skatteintäkter som kommit in bättre med 31,9 mnkr mot budget, relaterat ett bättre skatteunderlag under 2021 än den prognos som fanns vid budgetbeslutet, men även generella bidrag visar överskott med 3,4 mnkr mot budget. De finansiella posterna avviker däremot negativt, (-15,2 mnkr mot budget), framförallt på kostnadssidan, till större del relaterat ökad indexeringskostnad för E20.

NÄMNDERNAS PROGNOSSÄKERHET

Ett mått som visar på hur ekonomistyrningen i kommunen bidrar till god kontroll är hur väl nämnderna kan styra sina ekonomiska utfall.

En god prognossäkerhet innebär att kommunen lättare kan anpassa sig efter förändrade förutsättningar under året. Pandemiåren 2020 och 2021 har inneburit löpande förändringar i verksamhetens omfattning och inriktning vilket försvårat arbetet med att kunna ha en god framförhållning i det ekonomiska utfallet.

Prognosavvikelsen för nämnderna redovisas i nedan tabell. Avvikelsen mellan nämndernas lämnade prognos för över/underskott i augusti uppgår till 12,5 mnkr vilket motsvarar 1,1 procent (underskattning) av nämndernas slutliga nettokostnader.

Budgetföljsamhet är ett annat mått på kommunens finansiella kontroll. Budgetavvikelsen bör teoretiskt ligga så nära noll som möjligt. I samband med delårsbokslutet i augusti 2021 visade prognosen på en sammantagen förväntad positiv avvikelse mot budget för nämnder och styrelse på 10,1 mnkr. Nämnder och styrelses sammantagna slutliga resultat i bokslutet visar ett överskott mot budget med motsvarande 22,5 mnkr.

Ser man från prognoser under året fram till bokslut så har successiv förbättring av resultatet skett.

NÄMNDERNAS ACKUMULERADE RESULTAT

I enlighet med kommunfullmäktiges ekonomistyrningsprinciper så ska nämnderna i den utsträckning som det ger möjlighet till kunna hantera sin ekonomi på ett förnuftigt sätt. Om det uppstår överskott under ett år ska nämnden kunna ta del av detta överskott i framtiden med restriktioner att det inte långsiktigt får öka nämndens kostnadsnivå. Om ett underskott uppstår ska nämnden ha ansvaret för att detta underskott arbetas in inom 3 år genom att planera sin verksamhet med ett överskott. Över/underskott som uppstår kan resultatjusteras bort utifrån om nämnden inte haft en direkt påverkan på att det uppstår.

De senaste åren har större underskott resultatjusterats bort för framförallt omsorgsnämnden.

INVESTERINGAR

Under 2021 har nettoinvesteringar genomförts om 120,6 mnkr.
De totala budgeterade investeringarna uppgick till 330,0 mnkr.

Kommunfullmäktige beslutar om investeringsbudget för budgetåret och fyra planeringsår, sammantaget 5 år. Kommunfullmäktige beslutar om anslagsbindning per projekt och total avsatt budgetpeng för investeringsprojektet. Fullmäktige tilldelar också nämnderna ramanslag för vissa investeringstyper, t.ex. inventarier samt för komponentbyten. Dessa ramar fördelar respektive nämnd i sin internbudget efter behov. Investeringarna har en femårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de fyra därefter följande åren utgör planeringsår. Den beslutade totalutgiften för investeringsprojekt, vars planerade genomförandetid omfattar flera år, fördelas på anslag för budgetåret och respektive planeringsår. Ej förbrukade investeringsmedel per projekt förs enligt huvudregeln över till nästkommande år om investeringsprojektet är pågående. Kvarstår medel för påbörjade projekt vid årets slut, för årligen återkommande investeringsprojekt ska nämnden särskilt motivera varför dessa ska överföras till nästkommande år. Ej påbörjade projekt avslutas eller flyttas till den tidsperiod som kommunfullmäktige beslutat/beslutar om.

Under 2021 har nettoinvesteringar genomförts om 120,6 mnkr. De totala budgeterade investeringarna uppgick till

330,0 mnkr. Sammantaget har 37 procent av beslutade budgeterade investeringar genomförts. Anledningen till avvikelsen beror på att politiken fattat beslut om större investeringar vars uppförandetid pågår över flera år, och att år 2021 till del handlat om projekteringar och inledande faser av de större beslutade investeringsprojekten i ett nytt särskilt boende och en ny förskola. Investeringen i en förskola på Marieberg går in i byggnationsfas och för det nya särskilda boendet förväntas byggnationsfas främst under 2022 och 2023. Investeringsbudgeten upprättas inte utifrån när utgifter förväntas uppstå utan mer utifrån beslut om att bevilja utgifter för projekten.

Självfinansieringen eller skattefinansieringsgraden (resultat + avskrivningar/nettoinvesteringar) av investeringarna uppgår för året till 94 procent (165 procent). Ackumulerad självfinansiering för perioden 2000-2021 uppgår till 78 procent (77 procent) vilket innebär att kommunen inte helt har finansierat sina investeringar de sista 20 åren med egna resultatöverskott. Det är viktigt att se investeringsnivåer över tiden då större investeringar som kommunen ska nyttja under mer än 50 år påverkar enskilda år kraftigt.

INVESTERINGSREDOVISNING

Projekt (Tkr)	Kommunen				Utgifter sedan projektens start		Varav årets investeringar (inkl. överförda)		
	Beslutad totalutgift	Projekt, utfall Ack 2021	Beräknad totalutgift	Beräknad avvikelse	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Överförs till 2022	
SERVICE & TEKNIK FASTIGHET	137 892	38 056	135 526	2 366	133 034	33 111	99 922	100 226	
Ny förskola ca 70 barn	25 000	0	25 000	0	25 000	0	25 000	25 000	
Förskola Mariebergsområde	60 000	1 220	60 000	0	59 884	1 105	58 779	58 779	
Källeskolan. fasadrenovering	12 000	11 217	11 217	783	12 000	11 164	836	0	
Förstudie flytt inom BoU	3 000	0	3 000	0	3 000	0	3 000	3 000	
Konstgräs	7 200	4 892	5 042	2 158	7 138	4 830	2 308	2 308	
Ishall ny kylmaskinanlägg	5 000	4 831	4 831	169	320	116	204	0	
Ardalabadet, renov. bassäng	2 000	3 379	3 379	-1 379	2 000	3 379	-1 379	0	
Multif.byggn vid idrottsh	6 000	0	6 000	0	6 000	0	6 000	6 000	
Tennishall	900	0	900	0	900	0	900	900	
Solceller tak	1 092	841	1 092	0	1 092	841	251	251	
Säkra fastigheter	500	465	465	35	500	465	35	0	
Energieffektivisering	1 500	1 160	1 500	0	1 500	1 160	340	340	
Fastighet komponentinvestering *	13 700	10 051	13 100	600	13 700	10 051	3 648	3 648	
SERVICE & TEKNIK GATA/PARK	38 363	17 256	38 150	163	28 563	6 664	21 898	20 892	
Maskiner och fordon	2 000	984	985	1 015	2 000	985	1 015	0	
Inventarier	100	0	0	100	100	0	100	0	
Infrastruktur	2 748	246	2 748	0	2 748	246	2 501	2 501	
Stationsområdet	9 800	10 797	10 797	-997	0	204	-204	0	
Trafiksäkerhetsåtgärder	300	0	300	0	300	0	300	300	
Omgestaltning S-K-J-gator	1 400	0	1 400	0	1 400	0	1 400	1 400	
Toppbeläggningar asfalt	2 642	2 536	2 642	0	2 642	2 536	106	106	

Projekt (Tkr)	Beslutad totalutgift	Projekt, utfall Ack 2021	Beräknad totalutgift	Beräknad avvikelse	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Överförs till 2022
Djäkneparken utemiljö	1 000	69	1 000	0	1 000	69	931	931
Skaravallen väg/parkering	1 300	0	1 300	0	1 300	0	1 300	1 300
Bel.stolpar/gatubel/laddstolpa	600	0	600	0	600	0	600	600
Genomfart o cirkulation Malmg.	4 700	0	4 700	0	4 700	0	4 700	4 700
Julbelysning	700	240	700	0	700	240	460	460
Station grå/svartvatten	250	205	205	45	250	205	45	0
Dammen Bernstorp	5 600	89	5 600	0	5 600	89	5 511	5 511
Olins lekplats och park	2 000	0	2 000	0	2 000	0	2 000	2 000
Broar	2 923	1 840	2 923	0	2 923	1 840	1 083	1 083
Lekplatser	300	250	250	0	300	250	50	0
KOMMUNSTYRELSEN	309 391	74 939	306 391	-2 501	156 648	74 196	82 452	236 953
Särskilt boende	299 000	65 321	299 000	0	146 853	65 174	81 679	233 679
Centrumutveckling	4 091	3 281	4 091	0	4 091	3 281	810	810
Markinköp, markreserv	3 000	0	0	3 000	3 000	0	3 000	0
Inventarier	300	0	300	0	300	0	300	300
Inköp konstgräsplan Vilan	0	5 501	0	-5 501	0	5 501	-5 501	0
Digitala skyltar 10 år	2 000	89	2 000	0	1 969	58	1 911	1 911
Utrustning Stadshuset	1 000	747	1 000	0	435	182	253	253
NÄMND FÖR SERVICE & TEKNIK	320	145	145	175	320	145	175	0
Kost: inventarier	70	74	74	-4	70	74	-4	0
Lokalvård: Inventarier	250	71	71	179	250	71	179	0
BARN & UTBILDNINGSNÄMND	8 100	4 157	3 943	1 443	8 100	4 157	3 943	2 500
Inventarier och maskiner	5 600	4 157	1 443	1 443	5 600	4 157	1 443	0
Lastbil, katedral	2 500	0	2 500	0	2 500	0	2 500	2 500
OMSORGSNÄMND	1 500	1 503	1 503	-3	1 500	1 503	-3	0
Inventarier och maskiner	1 200	1 461	1 461	-261	1 200	1 461	-261	0
Gemensamma utrymmen SäBo	300	42	42	258	300	42	258	0
KULTUR & FRITIDSNÄMND	2 609	1 656	1 595	81	1 809	856	953	872
Inventarier och maskiner	900	669	886	14	900	669	231	217
Utsmyckning Skara	709	94	709	0	709	94	615	615
Meröppet 10 år	1 000	893	933	67	200	93	107	40
SUMMA	498 175	137 712	137 712	1 724	329 974	120 632	209 340	361 443

Kolumn Budget 2021: Avser budgetbeslut KF nov 2020 § 133: 208 970 tkr, beslutade överförda medel från tidigare år: 118 704 tkr, samt ökad investeringsram barn- och utbildningsnämnden om 2,3 mnkr, KF § 117,

I kolumn beslutad total budget ingår utökad budget Särskilt boende (med 25 mnkr) till total 299 mnkr, feb 2021 § 13, omfördelad/ökad investeringsram för ny förskola Marieberg, 5 mnkr, KF § 146.

Erhållna investeringsbidrag 2021: Muninprojekt (gestaltning Skaraborgsgatan) 203 tkr, Projekt Cykelstrategi 193 tkr.

KOMMENTARER TILL KOMMUNENS INVESTERINGAR

Under 2021 var byggnationer hänförligt Särskilt boende det största projektet med ett utfall på 65,1 mnkr. Färdigställandet beräknas till 2023.

Andra större projekt 2021 avser fasadrenovering av Källeskolan om 11,2 mnkr och renovering av bassängduk och sarg på Ardala fritidsanläggning om 3,4 mnkr. I sistnämnda fall blev projektet dyrare än budgeterat på grund av mer omfattande dräneringsarbeten och materialkostnader. Konstgräsplanerna på Vilanområdet är i bruk men det kvarstår justeringsarbeten som sker 2022.

Fastighetsinvesteringar om budgeterade 13,7 mnkr som görs varje år utifrån utbyte av komponenter i befintliga

fastigheter har bland annat inneburit fönsterbyten på Varnhemsskolan, ventilation på Källeskolan och dränering på Vilan.

Övriga investeringar som belastat året är främst gatubeläggningar, investeringar i broar och investeringar/reinvesteringar i inventarier och maskiner.

Flera projekt har status pågående över årsskiftet. Bland annat pågår projektering av förskola Marieberg där byggnation beräknas påbörjas våren 2022. Vad gäller ny förskola med beslutad projektbudget om 25,0 mnkr pågår områdesutredning.

EXPLOATERING

Exploateringsverksamhet består av åtgärder som syftar till att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för bostads- och industriändamål. I de fall avsikten är att avyttra färdigställd exploateringsfastighet ska denna klassificeras och värderas som omsättningstillgång. Tillgångar som kommer att kvarstå i kommunens ägo redovisas som anläggningstillgångar. Exploateringsutgifterna uppgår till 5,6 mnr medan inkomster uppgått till 8,2 mnr. Nettot av nedlagda exploateringsutgifter uppgår vid bokslutet till totalt 6,2 mnr där Sörskogen Norra Etapp 2 är klart störst med 7,7 mnr.

Enheten för mark- och exploatering har inte under 2021 avslutat exploateringsprojekt med resultatpåverkan.

De exploateringsutgifter som behålls i kommunal ägo, såsom vägar parkmark med mera, aktiveras som en tillgång och skrivs av systematiskt över nyttjandetiden. Detta innebär att exploateringsintäkter erhålls direkt medan de investeringsutgifterna som servar området fördelas på många år.

EXPLOATERINGSREDOVISNING

Exploatering (Tkr)	Ingående balans 2021	Årets utgifter	Årets inkomster	Omklassificering/nedskrivning	Utgående balans 2021
Sörskogen Norra Etapp 2	2 815	5 224	-350		7 689
Kastanjen-Lönnen	3 095		-464		2 631
Munin	1 959	28	-178		1 809
Stationsområdet	771	8	-2 933		-2 154
Skaraberg Äsvägen	2	199			201
Sörskogen Etapp 3	-32		-568		-600
Hästhagen	-113	107	-3 797		-3 803
Krämarens och Bilisten	-98				-98
Vattentornsparken	565	3			568
Summa exploatering	8 964	5 569	-8 290		6 243

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Denna årsredovisning är upprättad med utgångspunkt från lagen om den kommunala redovisningen, lag (2018:597) om kommunal bokföring redovisning (LKBR).

NOT 1. REDOVISNINGSPRINCIPER

Denna årsredovisning är upprättad med utgångspunkt från lagen om den kommunala redovisningen, lag (2018:597) om kommunal bokföring redovisning (LKBR). I redovisningssystemet ingår förvaltningsberättelse, resultaträkning, drift- och investeringsredovisning, finansieringsanalys och balansräkning. Vidare finns en sammanställd redovisning som omfattar även kommunal verksamhet som bedrivs genom annan juridisk person. Rådet för kommunal redovisning ger dessutom anvisningar kring hur speciella redovisningsfrågor ska tillämpas. I årets redovisning och bokslut har redovisningslagens bestämmelser och redovisningsrådets anvisningar i allt väsentligt tillämpats. Nedan följer en kort beskrivning av vissa väsentliga principer som påverkar redovisning och bokslut.

PERIODISERING

Periodisering av intäkter och kostnader har gjorts enligt god redovisningssed. I allt väsentligt har leverantörs- och kundfakturer hänförliga till räkenskapsåret bokförts som skuld respektive fordran. Utgifts- och inkomsträntor och statsbidrag har periodiserats. Även december månads timlöner har periodiserats. Enligt försiktighetsprincipen får tillgångar och intäkter inte övervärderas medan skulder och kostnader inte får undervärderas.

SKATTEINTÄKTER

Skatteintäkterna periodiseras i enlighet med de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning. Detta innebär att kommunens skatteintäkter består av följande delposter:

- Preliminära skattebetalningar
- Prognos över innevarande års slutavräkning enligt Sveriges Kommuner och Regioners anvisning
- Rättning av den prognos som gjordes till föregående års bokslut

PENSIONSSKULD

Redovisningen av pensionsskuld följer bestämmelserna i den kommunala redovisningslagen LKBR kap 5 kap 4 § och 6 kap 4 § och redovisas enligt den s.k. blandmodellen. Detta innebär bl.a. att pensionsförmåner som intjänats före år 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Utbetalningar av pensionsförmåner som intjänats fr.o.m. år 1998 redovisas som kostnader i resultaträkningen. Samtliga uppgifter grundas på beräkningen som kommunen erhåller från pensionsbolaget Skandia och RIPS 17 har tillämpats.

PENSIONSUTFÄSTELSE

I kommunen förekommer inga s.k. fallskärmsavtal, d.v.s. utfästelser att utbetala avgångsvederlag – ofta ett visst antal årslöner – om vederbörande tvingas sluta. Pensionsutfästelser i form av visstidspension förekommer inte heller.

SEMESTERLÖNESKULD

De anställdas fordran på kommunen i form sparade semesterdagar och okompenserad övertid tillsammans med sociala avgifter är bokförd på respektive nämnd. Årets förändring bokförs på resultaträkningen.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Med anläggningstillgång menas tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. För att klassa som anläggningstillgång ska värdet vara över ett prisbasbelopp. Materiella anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet. Investeringsbidraget tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningarnas respektive nyttjandeperiod. Som finansiella anläggningstillgångar redovisas innehav av aktier och andelar samt långfristig utlåning. Exploateringsmark klassificeras som omsättningstillgång. De materiella anläggningstillgångarna ska delas upp i separata komponenter om skillnaden i nyttjandeperiod är väsentlig mellan anläggningens olika delar. Enligt RKR:s rekommendation R4 har komponenterna i allmänhet olika långa nyttjandeperioder och skrivs därför av separat. Återanskaffning av en komponent ska anses vara anskaffning av en ny anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som avser verksamhetsfastigheter och publika fastigheter, har delats upp i separata komponenter där skillnaden i nyttjandeperioden är väsentlig mellan anläggningens olika delar.

AVSKRIVNINGAR

För publika fastigheter tillämpas följande komponenter och avskrivningstider: Förstärkningslager, ingen avskrivning

- Slitlager, 10-30 år
- Broar, 50 år
- Gatubelysning, brunnar, dränering, 20-30 år
- Parkanläggning, 10-15 år
- Vandringsleder, 5 år

För verksamhetsfastigheter tillämpas följande komponenter och avskrivningstider med beaktande av kommunens egen bedömning av tillgångarnas beräknade nyttjandetid:

- Stomme, 50 år
- Markanläggning, 15 år
- Utvändigt bygg, 30 år
- Invändigt bygg, 30 år
- Inre ytskikt, 15 år
- Utrustning, 10 - 15 år
- Avskrivningstiden för inventarier är 3-10 år.

För att en tillgång ska klassificeras som en investering ska följande kriterier vara uppfyllda: värdet överskrider ett prisbasbelopp samt nyttjandetiden är minst 3 år. Inventarier som inte uppfyller ovannämnda krav ska inte aktiveras. Avskrivningstiderna baseras på anläggningstillgångarnas beräknade nyttjandeperiod. Avskrivningarna sker linjärt och görs från den tidpunkt investeringen tas i bruk.

LEASING

Finansiell leasing skall redovisas som en tillgång i balansräkningen och inte som en hyreskostnad. För att betraktas som finansiellt leasingavtal skall risker och fördelar som förknippas med ägandet i allt väsentligt överföras till leasingtagaren. Kommunen har ett leasingavtal som klassificerats som finansiell leasing. Övriga leasingavtal är operationell leasing och redovisas som en kostnad.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

Skara kommun bedriver verksamhet också i bolagsform, både i helägda bolag och tillsammans med andra ägare. Syftet med den sammanställda redovisningen är att visa kommunens totala ekonomiska åtagande oavsett val av verksamhetsform. I denna redovisning ingår de aktiebolag i vilka kommunen har ett bestämmande inflytande. Detta uppnås vid mer än 50 procent röstinnehav i företagets beslutande organ. Den sammanställda redovisningen omfattar Skara kommun, Skara Energi AB, Centrumbostäder i Skara AB samt 1/2 del av intresseföretaget Fastbit AB. Kommunen har även ägarinnehav i kommunalförbundet GöLiSka IT och Skaraborgsvatten. Dessa ingår dock inte i den sammanställda redovisningen eftersom vi bedömer att det inte tillför väsentlig information i förhållande till kommunens resultat och balansräkningar. Utgångspunkten för den sammanställda redovisningen är de fastställda resultat- och balansräkningarna för kommunen och dotterföretagen. Transaktioner mellan de olika enheterna har eliminerats. Redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Med förvärvsmetoden avses att det av kommunen vid förvärvstillfället förvärvade egna kapitalet i dotterföretagen har eliminerats. Med proportionell konsolidering avses att om dotterföretagen inte är helägda ingår endast ägda andelar av räkenskaperna i den sammanställda redovisningen. Skara kommun har inte anpassat redovisningsprinciperna mellan bolagen och kommunen. Denna avvikelse bedöms inte ha en väsentlig

påverkan på redovisningen. För bolagens redovisning lämnar Redovisningsrådet och Bokföringsnämnden rekommendationer, anvisningar och uttalanden.

NOT 2. UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Skara kommun har överklagat avslag för återsökta medel från migrationsverket på 1,1 mnkr. Utifrån och med stöd i försiktighetsprincipen har inga intäkter bokats upp för detta.

De sökta medlen som kommunen sökt utifrån merkostnader för Coronapandemin som regeringen beslutat om så har 80 procent av de sökta medlen bedömts som sannolika och bokats upp på 2021.

Skara kommun har år 2013 beslutat och avsatt medel för medfinansiering av utbyggnad av Europaväg 20. Indexering har skett löpande med trafikverkets vägindex och år 2021 har indexet ökat kraftigt. En ökad kostnad med 13,5 mnkr har därmed belastat året. Arbetet med E20 har påbörjats och utbetalningar har skett från år 2020.

Avsättning för återställning av framtida deponier är bedömd utifrån nuvärdet av den framtida återställningskostnaden.

NOTFÖRTECKNING (Tkr)

Not 3. Verksamhetens intäkter	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Verksamhetens intäkter	609 294	577 952	408 102	394 059
Interna intäkter som kostnadsförs på investeringar	1 194	455	1 194	455
Summa	610 488	578 407	409 296	394 514
Försäljningsintäkter	38 914	41 127	39 274	41 929
Taxor och avgifter	162 172	146 896	31 933	29 357
Hyror och arrenden	120 352	119 764	70 903	72 509
Bidrag/transferingar	133 122	140 869	133 122	140 869
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	123 966	106 584	123 966	106 584
Intäkter från exploateringsverksamhet	8 629	1 221	8 629	1 221
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	275	1 590	275	1 590
Övriga verksamhetsintäkter	21 864	19 901	0	0
Varav jämförelsestörande poster	3 000	0	3 000	0
Summa	609 294	577 952	408 102	394 059

Not 4. Verksamhetens kostnader	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	926 211	904 394	892 090	876 515
Pensionskostnader	69 304	65 795	66 884	63 753
Lämnade bidrag	52 163	51 331	52 163	51 331
Köp av huvudverksamhet	147 076	146 162	147 076	146 162
Lokal- och markhyror	42 076	41 885	53 263	52 699
Material, tjänster och övriga verksamhetskostnader	235 655	244 210	181 934	184 164
Realisationsförluster och utrangeringar	404	169	404	169
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	0	0	0	0
Bolagsskatt	3 488	6 681	0	0
Övriga verksamhetskostnader	150 066	104 674	107 278	77 287
Summa	1 626 443	1 565 301	1 501 092	1 452 080

Not 5. Av- och nedskrivningar	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Avskrivning immateriella tillgångar	0	0	0	0
Avskrivning byggnader och anläggningar	50 988	49 348	37 599	36 404
Avskrivning maskiner och inventarier	37 288	38 639	11 538	12 014
Nedskrivning byggnader och anläggningar	0	14 030	0	0
Summa av - och nedskrivningar	88 276	102 017	49 137	48 418

Not 6. Skatteintäkter	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Preliminär kommunalskatt	883 021	878 163	883 021	878 163
Skatteavräkning föregående år	3 108	-4 607	3 108	-4 607
Skatteavräkning innevarande år	21 402	-13 467	21 402	-13 467
Summa	907 531	860 089	907 531	860 089

Not 7. Generella statsbidrag och utjämning	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Inkomstutjämning	179 198	184 809	179 198	184 809
Kostnadsutjämning	-3 202	4 426	-3 202	4 426
Reglerinsbidrag	55 672	19 281	55 672	19 281
Kommunal fastighetsavgift	42 406	38 996	42 406	38 996
Bidrag för LSS-utjämning	4	2 391	4	2 391
Övriga bidrag	10 369	41 282	10 369	41 282
Summa	284 447	291 185	284 447	291 185

Not 8. Finansiella intäkter	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Utdelningar från koncernföretag	0	0	7 000	5 000
Utdelningar på aktier och obligationer	1 567	3 407	498	759
Realiserad vinst på försäljning av placeringsmedel	0	0	0	0
Orealiserad värdestegring på placeringsmedel	0	0	0	0
Ränteintäkter	984	978	4 282	5 881
Borgensavgifter	5	5	5	5
Övriga finansiella intäkter	321	13 278	321	1 419
Summa	2 877	17 668	12 106	13 064

Not 9. Finansiella kostnader	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Räntekostnader på lån	4 967	7 057	5 335	7 132
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	81	377	81	377
Förlust vid försäljning av placeringsmedel		0	0	0
Orealiserad värdeminskning placeringsmedel		0	0	0
Övriga finansiella kostnader	18 777	1 284	14 539	1 284
Summa	23 825	8 718	19 955	8 793
Genomsnittlig upplåningsränta efter räntesäkring	0,8	1,0	0,8	1,0
Genomsnittlig upplåningsränta före räntesäkring	0,8	1,0	0,8	1,0
Räntesäkringen har påverkat kostnaden med	0	0	0	0

Not 10. Mark, byggnader och anläggningar	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Ingående anskaffningsvärde	1 996 858	1 941 827	1 407 401	1 364 981
Inköp	156 578	94 949	113 549	50 068
Försäljningar		0	0	0
Utrangeringar	-9 029	-3 620	-6 448	-370
Överföringar	-29 373	-36 298	-2 559	-7 278
Utgående anskaffningsvärde	2 115 034	1 996 858	1 511 943	1 407 401
Ingående ack. avskrivningar	-671 479	-623 233	-523 855	-487 821
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	7 274	1 102	7 274	370
Överföringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	-50 988	-49 348	-37 599	-36 404
Utgående ack. avskrivningar	-715 193	-671 479	-554 180	-523 855
Ack. uppskrivningar				
Ingående ack. uppskrivningar	16 754	0	0	0
Årets uppskrivning	0	16 754	0	0
Årets avskrivning på uppskrivningar	-493	0	0	0
Utgående ack. uppskrivningar	16 261	16 754	0	0
Ingående ack. nedskrivningar	-18 453	-4 423	-4 423	-4 423
Försäljningar		0	0	0
Utrangeringar		0	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	455	-14 030	0	0
Utgående ack. nedskrivningar	-17 998	-18 453	-4 423	0
Utgående redovisat värde	1 398 104	1 323 680	953 340	883 546
Därav finansiell leasing	0	0	0	0
Genomsnittlig nyttjandeperiod	5	25	25	25

Under 2021 har utrangeringen av anläggningstillgångar gjorts.

Not 11. Maskiner och inventarier	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Ingående anskaffningsvärde	817 070	779 274	157 573	155 640
Inköp	67 111	20 571	7 082	9 411
Försäljningar		0		0
Utrangeringar	-10 329	-18 386	-10 366	-17 204
Överföringar	-22 634	35 611	2 559	9 726
Utgående anskaffningsvärde	851 218	817 070	156 848	157 573
Ingående ack. avskrivningar	-492 048	-472 650	-105 357	-110 150
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	8 785	17 801	8 718	16 807
Överföringar	0	1 417	0	0
Årets avskrivning	-37 293	-38 616	-11 538	-12 014
Utgående ack. avskrivningar	-520 556	-492 048	-108 177	-105 357
Ingående ack. nedskrivningar	-322	-153	-322	-153
Försäljning	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Årets nedskrivning/återföringar	0	-169	0	-169
Utgående ack. nedskrivningar	-322	-322	-322	-322
Utgående redovisat värde	330 340	324 700	48 349	51 894
Därav finansiell leasing	813	1 041	1 113	1 041
Genomsnittlig nyttjandeperiod		5	5	5

Under 2021 har utrangeringen av maskiner och inventarier gjorts.

Not 12 Finansiella anläggningstillgångar	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Kommuninvest ek.för.	756	756	756	756
Kommuninvest särskild insats	12 994	11 123	12 994	11 123
Södra Skogsägarna ek.för.	120	120	120	120
Skara Energi AB	0	0	20 100	20 100
Centrumbostäder i Skara AB	0	0	8 691	8 691
Förlagsbevis, Kommuninvest ek.för.	0	0	0	0
Avfallshantering Östra Skaraborg	8 150	8 150	8 150	8 150
Fastbit AB	4 596	4 010		0
Billinge Energi AB	8 973	12 973		0
Skara Biogas AB	7	7		0
Netwest Sweden AB	142	142		0
Bostadsrätter	163	163	163	163
Övrigt	1 447	322	103	102
Summa aktier och andelar	37 348	37 766	51 077	49 205
Långfristig utlåning				
Skara Energi AB	0	0	15 000	42 500
Centrumbostäder i Skara AB	0	0	279 500	287 000
Övriga långfristiga fordringar	7 302	7 537	7 302	7 537
Summa långfristig utlåning	7 302	7 537	301 802	337 037
Summa finansiella anläggningstillgångar	44 650	45 303	352 879	386 242

Not 13. Bidrag till infrastruktur	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Väg 2677 Vinköl - Härlunda	2 000	2 000	2 000	2 000
Ack upplösning	-908	-808	-908	-808
Medfinansiering E20	57 000	57 000	57 000	57 000
Ackumulerad upplösning	-15 412	-13 224	-15 412	-13 224
Varav årets upplösning	-2 287	-2 289	-2 187	-2 289
Summa bidrag till infrastruktur	42 680	44 968	42 680	44 968

Not 14. Förråd	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Tomter för försäljning	6 242	8 964	6 242	8 964
Service och Teknik förråd	951	1 107	951	1 107
Turistbyråns förråd	13	17	13	17
Badhusets förråd	246	148	246	148
Omsorgsförvaltning förråd	700	1 350	700	1 350
Centrumbostädernas förråd	211	180	0	0
Skara Energis förråd	1 831	1 550	0	0
Summa	10 194	13 316	8 152	11 586

Not 15. Fordringar	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Fordringar				
Kundfordringar	52 150	48 156	18 167	12 173
Statsbidragfordringar	46 035	28 349	46 035	28 349
Kommunalskattefordringar	51 792	24 976	50 893	24 976
Övriga kortfristiga fordringar	41 336	28 458	27 705	13 794
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	76 446	95 599	56 105	52 975
Summa	267 759	225 538	198 905	132 267

Not 16. Kassa och bank	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Kassa	17	44	11	19
Bank och plusgiro	302 857	184 624	302 857	184 624
Summa	302 874	184 668	302 868	184 643

Not 17. Eget kapital	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Ingående eget kapital	835 001	814 604	514 157	516 247
Resultatutjämningsreserv	88 291	51 833	88 291	51 833
Ökning innevarande år	51 651	36 458	51 651	36 458
Årets resultat	87 449	71 313	63 846	49 561
Summa eget kapital	1 062 392	974 208	717 945	654 099

Not 18. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Ingående avsättning	16 569	15 867	16 569	15 867
Nyintjänad pension, varav	-197	40	-197	40
-förmånsbestämd ålderspension	2		2	
- särskild ålderspension	-200	40	-200	40
- efterlevande pension	1		1	
- övrigt	0		0	
Ränte- och basbeloppsuppräknings	212	344	212	344
Ändring av försäkringstekniska grunder	487	-47	487	-47
Pension till efterlevande				
Övrig post	41	426	41	426
Förändring av löneskatt	81	285	81	285
Årets utbetalningar	-340	-346	-340	-346
Utgående avsättning	16 853	16 569	16 853	16 569
Aktualiseringsgrad	99 %	99 %	99 %	99 %
Antal anställda med rätt till visstidspension	0	0	0	0
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	3	3	3	3
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	0	0	0	0

Not 19. Andra avsättningar	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Avsättning för återställande av deponi				
Redovisat värde vid årets början	2 825	2 262	2 825	2 262
Nya avsättningar	563	563	563	563
lanspråktaga avsättningar				
Förändring av nuvärdet				
Utgående avsättning	3 388	2 825	3 388	2 825
Avsättning för bidrag till trafikverket				
Redovisat värde vid årets början	56 610	63 164	56 610	63 164
Nya avsättningar	0	0	0	
lanspråktaga avsättningar	-17 926	-5 134	-17 926	-5 134
Förändring av nuvärdet	13 457	-1 420	13 457	-1 420
Utgående avsättning	52 141	56 610	52 141	56 610
Avsättning för bidrag till övrigt				
Redovisat värde vid årets början	898	0	898	0
Nya avsättningar	0	898		898
lanspråktaga avsättningar	-898	0	-898	0
Förändring av nuvärdet	0	0		0
Utgående avsättning	0	898	0	898
Summa andra avsättningar	55 529	60 333	55 529	60 333

Not 20. Långfristiga skulder	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	743 500	633 500	743 500	633 500
Finansiell leasing	813	1 041	813	1 041
Förutbetalda intäkter anläggningsavgifter	0		0	
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	12 496	12 579	12 496	12 579
Summa långfristiga skulder	756 809	647 120	756 809	647 120
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta %	0,8	1	0,8	1
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	2,5	3	2,5	3
Kapitalförfall andel av lån				
0-1 år	306,0	140	306,0	140
1-3 år	128,5	207,5	128,5	207,5
3-5 år	240,0	96	240,0	96
5-10 år	69,0	190	69,0	190
Över 10 år	-	-	-	-
Genomsnittlig räntebindingstid inkl derivat	2,4	2,6	2,4	2,6
Genomsnittlig räntebindingstid exkl derivat	2,4	2,6	2,4	2,6
Marknadsvärde säkringsinstrument				
Säkrad låneskuld	-	-	-	-
Marknadsvärde derivat	-	-	-	-

Not 21. Kortfristiga skulder	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	66 913	66 269	66 913	66 269
Leverantörsskulder	89 977	64 284	69 381	48 591
Personalens skatter, avgifter och avdrag	34 429	34 328	31 237	34 250
Semester och overtidsskuld	69 062	65 782	68 763	63 253
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	144 300	63 724	111 913	67 173
Övriga kortfristiga skulder	51 062	119 617	11 829	33 066
Summa kortfristiga skulder	455 743	414 004	360 036	312 602

Not 22. Panter och därmed jämförliga säkerheter	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Borgensåtagande kommunala bolag				
Skara Energi AB	0	0	0	0
Centrumbostäder i Skara AB	0	0	0	0
Övriga borgensförbindelser				
Riksbygge, RKHF Skara Äldre-hem Ek. för.	98 221	102 277	98 221	102 277
Stiftelsen Skara skolscen	1 800	1 800	1 800	1 800
Föreningar	37 967	49 297	37 967	49 297
Kommunalt förlustansvar för egna hem	0	0	0	0
Summa borgensåtagande	137 988	153 374	137 988	153 374

Not 23. Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Ingående ansvarsförbindelse	367 431	370 476	367 431	370 476
Ränte- och basbeloppsuppräkning	4 991	8 899	4 991	8 899
Ändringar av försäkringstekniska grunder	6 989	-1 470	6 989	-1 470
Pension till efterlevande	0	0	0	0
Övrig post	-4 138	6 179	-4 138	6 179
Årets utbetalningar	-15 956	-16 058	-15 956	-16 058
Löneskatt	-1 968	-595	-1 968	-595
Summa ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser	357 349	367 431	357 349	367 431

Övrig ansvarsförbindelse:

Skara kommun har i okt. 1997, KF § 78, ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Skara kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 139 tkr och totala tillgångar till 518 679 716 tkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 857 840 tkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 869 346 tkr.

Skara kommuns insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening är 18 711 tkr.

Not 24. Operationella leasingavtal överstigande 1 år	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Därav förfall inom 1 år	9 451	10 543	8 824	8 931
Därav förfall inom 1-5 år	7 660	10 486	7 005	9 363
Summa	17 111	21 029	15 829	18 294

Not 25. Justering för ej likvidpåverkande poster	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Avskrivningar				
Nedskrivningar				
Utrangeringar				
Gjorda avsättningar	847	2 053	847	2 053
Återförda avsättningar	-5 367	-6 554	-5 367	-6 554
Intäktsförda ej likvida gåvor			0	
Orealiserade kursförändringar			0	
Upplösning av bidrag till infrastruktur	2 287	2 289	2 287	2 289
Övriga ej likviditetspåverkande poster	3 232	-16 753	169	-2 214
Summa ej likvidpåverkande poster	999	-18 965	-2 064	-4 426

Not 26. Uppllysning om upprättade särredovisningar

	Lagstiftning
Va-redovisning	Lag om allmänna vattentjänster
Fjärrvärmeverksamhet	Fjärrvärmelagen
Elnätsverksamhet	Ellagen

Not 27. Uppllysning om kostnader för räkenskapsrevision	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Kostnader för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	340	385	120	131
Förtroendevalda revisorer	56	56	56	56
Summa kostnad för räkenskapsrevision	396	441	176	187
Kostnad för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	693	644	693	629
Förtroendevalda revisorer	224	269	224	269
Summa kostnad för övrig revision	917	913	917	898
Total kostnad för revision	1 313	1 354	1 093	1 085

BEGREPPSFÖRKLARING RÄKENSKAPER

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten. Kan vara immateriella (exempelvis goodwill), materiella, (exempelvis byggnader) eller finansiella, (exempelvis aktier).

ANTAL ÅRSARBETARE

Antalet personer som innehar tillsvidareanställningar under december månad omräknat till heltidstjänster.

AVSÄTTNINGAR

Förpliktelser som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias.

BALANSRÄKNING

Visar den ekonomiska ställningen per den 31/12 och hur den förändrats under året.

DRIFTBUDGET

Omfattar kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året.

KOMMUNBIDRAG

Tilldelade budgetanslag till nämnder och styrelser.

EGET KAPITAL

Kommunens förmögenhet. Totala tillgångar minus totala skulder och avsättningar.

ELIMINERING

Innebär att interna poster tas bort, så att uppgifter om intäkter, kostnader, fordringar och skulder inte anger för stora värden.

FINANSNETTO

Skillnaden mellan posterna finansiella intäkter och finansiella kostnader i resultaträkningen.

KASSAFLÖDESANALYS

Analysen visar kassaflödet från verksamheterna, investeringarna och finansieringen. Summan av dessa poster utgör förändringen av likvida medel.

KASSALIKVIDITET

Omsättningstillgångarna i relation till de kortfristiga skulderna. Visar kommunens betalningsstyrka på kort sikt. Vid 100 procent täcks de kortfristiga skulderna av likvida medel, kortfristiga fordringar och kortfristiga placeringar.

KOMPONENTAVSKRIVNING

När skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter förväntas vara väsentlig, ska tillgången delas upp på olika komponenter. Respektive komponent ska skrivas av separat.

KORTFRISTIGA SKULDER

Lån och övriga skulder som förfaller till betalning inom ett år.

LÅNGFRISTIGA SKULDER

Lån och övriga skulder med en löptid överstigande ett år.

NETTOKOSTNADER

Kostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar med mera.

NETTOKOSTNADSANDEL

Hur stor andel av skatteintäkterna och generella statsbidrag som har gått åt till att finansiera verksamheternas nettokostnader.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

Tillgångar som inte innehas för stadigvarande bruk, utan förbrukas i samband med framställning av produkter eller tjänster eller på annat sätt används i rörelsen.

RESULTATRÄKNING

Visar hur förändringen av det egna kapitalet under året har uppkommit.

SOLIDITET

Eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas. Ju högre soliditet desto större finansiellt handlingsutrymme.

ÅRETS RESULTAT

Förändringen av det egna kapitalet.

5

VERKSAMHET

Under avsnittet Verksamhet beskriver nämnder och bolag sin verksamhet, måluppfyllnad och ekonomi för året 2021, samt ger sin syn på framtiden och dess utveckling.

Kommunfullmäktige	72
Revisionen.	73
Valnämnden	73
Överförmyndarnämnden.....	73
Kommunstyrelsen	74
Nämnden för Service och Teknik.....	86
Barn- och utbildningsnämnden	90
Omsorgsnämnden	96
Kultur- och fritidsnämnden	101
Miljö- och byggnadsnämnden	105
Centrumbostäder i Skara AB	18
Skara Energi AB	111
Kommunalförbund samt övriga samarbetsorganisationer	113
Kommunalförbundet Skaraborgsvatten	113
Kommunalförbundet Göliska IT	113
Avfall & Återvinning	113
Skaraborgs kommunalförbund	113
Samhällsskydd Mellersta Skaraborg	113
Lönenämnd	113
Revisionsberättelse	114

VERKSAMHET

Nettokostnadsomslutning 2021 för kommunens verksamhet i form av nämnder och styrelse uppgick till 1 129,3 mnkr mot budgeterade 1 151,8 mnkr innebärande en positiv avvikelse om 22,5 mnkr. Kommunens helägda bolag, Centrubostäder AB och Skara energi AB visar ett resultat 2021 om 22,8 mnkr efter skatt. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 33,5 mnkr mot budgeterade 25,3 mnkr.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande grupp. De 45 ledamöterna väljs direkt av medborgarna vart fjärde år i allmänna val.

Kommunfullmäktige bestämmer de övergripande målen för kommunen och fattar beslut i de stora frågorna. Det kan till exempel handla om hur skolan och äldreomsorgen ska utvecklas, hur hög kommunalskatten ska vara, var det ska byggas nya bostäder och hur mycket barnomsorgen ska kosta.

Fullmäktige fastställer kommunens budget och bestämmer hur mycket pengar de olika verksamheterna får. Kommunfullmäktige väljer även ledamöter till kommunstyrelsen och nämnderna. Fullmäktige sammanträdde sex gånger under 2021.

EKONOMISK ÖVERSIKT

Kommunfullmäktige totalt redovisar en positiv avvikelse mot budget med 0,8 mnkr för 2021. Överskottet är relaterat arvoden/utbildningskostnader och vänortsverksamhet.

ÅRETS RESULTAT

Nettokostnad per verksamhet (Tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Kommunfullmäktige	917	1 387	470	722	1 002
Partistöd	954	1 205	251	934	913
Vänortsverksamhet	0	101	101	0	1
Summa nettokostnad	1 871	2 693	822	1 656	1 916

(Tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Intäkter	0	0	0	0	0
Summa intäkter	0	0	0	0	0
Personalkostnader	-838	-1 329	491	-687	-838
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-1 033	-1 364	331	-969	-1 078
Summa kostnader	-1 871	-2 693	822	-1 656	-1 916
Summa nettokostnader	-1 871	-2 693	822	-1 656	-1 916
Kommunbidrag	2 693	2 693	0	2 653	2 592
Årets resultat	822	0	822	997	676

REVISION

Den kommunala revisionen är en del av den lokala självstyrelsen. Kommunens revisorer är förtroendevalda, som på kommunfullmäktiges uppdrag granskar kommunens organisation, verksamhet och ekonomi.

Enligt kommunallagen granskar revisorerna årligen all verksamhet med syfte att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontroll som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Val av fördjupade granskningsprojekt sker utifrån en prövning av väsentlighet och risk dvs. hur betydelsefullt området är, vilka risker för fel som föreligger samt vilka konsekvenser eventuella felaktigheter skulle kunna medföra för kommunen. I sitt val av granskningsområde är alltid revisorerna självständiga och genomför sitt arbete på eget initiativ.

I enlighet med god revisionssed skall dessutom revisorerna ha en stödjande och rådgivande roll i förhållande till styrelsen och nämnderna.

Revisorerna biträdes, i enlighet med gällande lagstiftning, av sakkunniga.

Revisorerna granskar hela den kommunala verksamheten, oavsett i vilken juridisk form den bedrivs, ex hel- eller delägda aktiebolag samt kommunalförbund. Granskningen av dessa organisationer sker genom revisorer som valts ur kretsen av kommunens revisorer. I aktiebolag där kommunen är delägare utses lekmannarevisorer i samråd med övriga delägare.

EKONOMISK ÖVERSIKT

Kommunrevisionen har inte lämnat några förväntade avvikelser i prognoser under året. Slutligt utfall är i nära paritet med budget. Utfallet för sakkunnigas granskningar uppgick till 813 tkr. uppgick till 759 tkr.

ÅRETS RESULTAT

(Tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Intäkter	0	0	0	0	0
Summa intäkter	0	0	0	0	0
Personalkostnader	-273	-364	91	-314	-303
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-821	-735	-86	-771	-744
Summa kostnader	-1 094	-1 099	5	-1 085	-1 047
Summa nettokostnader	-1 094	-1 099	5	-1 085	-1 047
Kommunbidrag	1 099	1 099	0	1 086	1 060
Årets resultat	5	0	5	1	13

VALNÄMNDEN

I varje kommun ska finnas en valnämnd som är den lokala valmyndigheten. Valmyndigheten ansvarar för att genomföra allmänna val till riksdag, region och kommunfullmäktige samt europaparlamentet.

ÅRETS RESULTAT

(Tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Intäkter	0	0	0	0	432
Summa intäkter	0	0	0	0	432
Personalkostnader	-8	0	-8	0	-638
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	0	0	0	-1	-40
Summa kostnader	-8	0	-8	-1	-678
Summa nettokostnader	-8	0	-8	-1	-246
Kommunbidrag	0	0	0	0	250
Årets resultat	-8	0	-8	-1	4

ÖVERFÖRMYNDARNÄMND

Överförmyndarnämnden redovisar 2021 ett underskott med 0,6 mnkr mot budget. Resultatet är relativt oförändrat jämfört med föregående år

ÅRETS RESULTAT

(Tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Intäkter	0	0	0	13	0
Summa intäkter	0	0	0	13	0
Personalkostnader	-1 055	-367	-688	-993	-1 071
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-1 033	-1 106	73	-1 094	-1 126
Summa kostnader	-2 088	-1 473	-615	-2 087	-2 197
Summa nettokostnader	-2 088	-1 473	-615	-2 074	-2 197
Kommunbidrag	1 473	1 473	0	1 457	1 417
Årets resultat	-615	0	-615	-617	-780

KOMMUNSTYRELSEN

Kommunstyrelsens grunduppdrag är att utifrån ett helhetsansvar leda och samordna kommunens verksamheter, utveckling och ekonomi. Därtill fullgöra den lagstadgade uppsiktsplikten.

NÄMNDENS INRIKTNINGAR

I Skara ska kreativitet och entreprenörskap vara givna inslag i vardagen i alla åldrar. Skara kommun ska ha en väl fungerande samverkan och dialog med näringslivet och skolan har ett givande samarbete med högre utbildning och arbetsliv. Det ska vara enkelt för invånare, företag och organisationer att komma i kontakt och samarbeta med kommunen.

NÄMNDENS MÅL

Skara kommun ska genom dialog, service och tillgänglighet skapa ett företagsklimat i toppklass och därmed de bästa förutsättningarna för hållbart företagande.

Prognosen är att målet inte uppnås under mandatperioden.

Skara kommun använder tre verktyg för att mäta företagens syn på dialog, service och tillgänglighet; SKRs Löpande insikt, Svenskt näringsliv företagsklimat och Fastighetsföretagarnas undersökning.

I Löpande insikt resultat för Skara kommun ges högst betyg för bemötande och myndighetsutövning inom bygglov och livsmedelskontroll. Markupplåtelse och miljö- och hälsoskydd får lägst betyg.

I Svenskt näringslivs ranking placerar sig Skara kommun på plats 123 av 290.

I de två förstnämnda mätningarna har Skara kommuns resultat försämrats från föregående mätning, medan i Fastighetsföretagarnas undersökning har Skara kommuns resultat förbättrats. Utifrån de årliga mätningarna har ett antal fokusområden identifierats. Utöver dessa mätningar pågår ett kontinuerligt förbättrings- och utvecklingsarbete. Aktiviteter och samverkansmöjligheter för dialoger med

ÅRETS RESULTAT

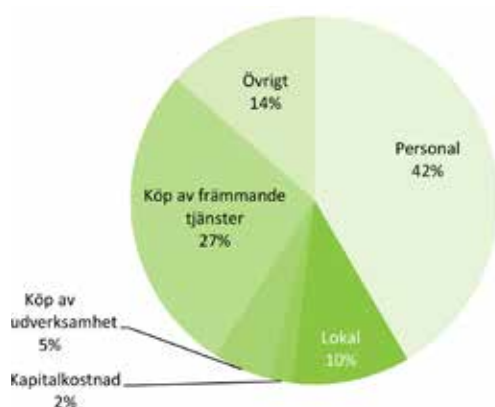
Nettokostnad per verksamhet (Tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Awikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Kommunstyrelsen	6 440	6 769	329	6 212	6 766
Kommundirektör	18 034	17 775	-259	16 144	11 506
Ekonomienheten	8 490	8 610	120	7 666	7 919
HR-enheten	8 879	9 074	195	8 802	9 257
Kanslienheten	5 564	6 412	848	3 516	3 228
Kommunikationsenheten	9 976	9 495	-481	10 234	12 665
Utvecklingsenheten	7 788	9 686	1 898	8 246	6 501
Planenheten	2 577	4 270	1 693	8 675	9 822
Bostadsanpassning	0	0	0	1 125	1 842
Samhällsbetalda resor	3 882	4 263	381	3 545	4 415
Summa nettokostnad	71 630	76 354	4 724	74 165	73 921

Fr.o.m. 2021 ingår inte miljöenheten, byggenheten och bostadsanpassning i ovanstående siffror.

(Tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Awikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Intäkter	21 378	17 780	3 598	25 553	21 755
Summa intäkter	21 378	17 780	3 598	25 553	21 755
Personalkostnader	-38 674	-39 512	838	-45 560	-41 877
Kapitalkostnader	-2 503	-2 577	74	-3 346	-2 740
Övriga kostnader	-51 831	-52 045	214	-50 812	-51 059
Summa kostnader	-93 008	-94 134	1 126	-99 718	-95 676
Summa nettokostnader	-71 630	-76 354	4 724	-74 165	-73 921
Kommunbidrag	76 354	76 354	0	81 553	75 822
Årets resultat	4 724	0	4 724	7 388	1 901

Fr.o.m. 2021 ingår inte miljöenheten, byggenheten och bostadsanpassning i ovanstående siffror.

KOSTNADSSTRUKTURDIAGRAM %

VERKSAMHETSFÖRDELDE KOSTNADER %

näringslivet är prioriterade. Det är ett långsiktigt arbete att förändra näringslivsklimatet.

Resultatet av dessa mätningar gör att bedömningen av måluppfyllelsen är att målet inte nås under mandatperioden, det vill säga under år 2022 som är sista året på mandatperioden.

En förutsättning för ett bra företagsklimat är dialog, tydlighet och engagemang. Under 2020 inleddes arbetet med att etablera en ny paraplyfunktion i näringslivet där flera olika aktörer, såsom föreningar, företag och kommunen kunde samlas för att stärka näringslivet i Skara. I mars 2021 startade den nya näringslivsföreningen MEGA+ och har sedan dess varit en stark aktör för dialog, remissinstans och genomförande av aktiviteter i Skara.

Kommunen stärker arbetet med företagsklimatet genom arbetsmarknadspolitiska insatser som riktar sig till kompetensförsörjning, nyföretagande, ökad sysselsättning och ungas entreprenörskap. Kommunfullmäktige har under 2021 beslutat om en arbetsmarknadsstrategi och kommunstyrelsen samordnar arbetet med genomförandet av strategin.

Ökad upplevd trygghet i Skara kommun.

Prognosen är att målet uppnås under mandatperioden.

Skara kommun har tagit ett helhetsgrepp gällande trygghetsfrågan och arbetar nu i bred samverkan internt och externt för att öka den upplevda tryggheten. Stort fokus är på gestaltningsåtgärder och kommunikationsinsatser. De satsningar som är gjorda runt stationsområdet förväntas ha betydelse för den upplevda tryggheten och attraktiviteten liksom de gestaltningsprojekt som pågår. I alla gestaltningsprojekt och vid framtagande av detaljplaner är tryggheten i fokus. Samverkansprojektet Purple Flag har skapat bred delaktighet och dialog kring trygghetsfrågorna. De trygghetsvandringar och nätverksträffar som genomförts utgör grunden för det fortsatta arbetet med att ta fram en nulägesbild och en gemensam handlingsplan.

En kommunikationsplan har tagits fram för de insatser som sker för ökad upplevd trygghet inom samtliga förvaltningar. Marknadsföring och kommunikationsmaterial till Purple Week, pressmeddelanden som genererat synlighet i media, både lokalt och regionalt samt närvaro i sociala medier.

Under 2021 genomfördes Medborgarundersökningen i en ny form. Vilket innebär att det inte finns jämförelsebara siffror för att se förändring i den upplevda tryggheten. Vad som framgår är att den upplevda tryggheten i Skara kommun inte särskilt skiljer sig från riket. De frågor som skiljer och där invånarna är mer negativa än snittet för riket är de frågor som handlar om upplevda problem med gäng som bråkar och stör, narkotikahandel samt våldsbrott. I Skara upplever kvinnorna sig mindre trygga än männen.

Medborgardialog om trygghet genomförs varje år och visar att drygt hälften av de som svarat uppger att de är rädda att drabbas av brott eller att någon i deras närhet ska drabbas. Mest oroliga är de som svarat att utsättas för

NETTOINVESTERINGAR

Netto-investeringar (Tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Inventarier	0	300	300	44	33
Utrustning	565	1 000	435	193	0
Stadshuset	182	435	253	565	193
Digitala skyltar	58	1 969	1 911	31	0
Inköp konstgräsplan Vilan	5 501	0	-5 501	0	0
Centrumutveckling	3 431	4 091	660	455	2 349
Strategiska markinköp	0	3 000	3 000	305	254
Strategiska	305	3 000	2 695	254	12
fastighetsinköp	0	0	0	42	0
Särskilt boende	65 174	146 853	81 679	0	0
Summa netto-investering	74 346	156 648	82 302	1 442	2 829

misshandel/överfall. De platser som upplevs otrygga är stationsområdet, Valhall och centrum. De upplevs främst otrygga på kvällen och natten. För att öka tryggheten tycker de som svarat att det behövs mer synliga poliser ökad belysning och kameraövervakning.

I Svenskt näringslivs årliga enkät om företagsklimatet framkommer det bland annat att 47 procent av företagen vill att Skara kommun ska prioritera 'Minskad brottslighet och ökad trygghet'. Samverkan med näringslivet runt trygghetsfrågor har ökat under 2021 och Skara lyfts fram som ett inspirerande exempel nationellt på hur näringslivet och kommunen samverkar runt trygghetsfrågor av Svenskt näringsliv, BRÅ, Polisen och Länsstyrelsen.

Utifrån att Skara kommun tagit ett helhetsgrepp i trygghetsfrågan, där samtliga förvaltningar är delaktiga och bidrar, pågår många aktiviteter och insatser för ökad upplevd trygghet. Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är därför att målet bedöms uppnås under mandatperioden.

EKONOMISK ÖVERSIKT

Kommunstyrelsens resultat uppgår till 4,7 mnkr.

EKONOMISK ANALYS

Kommunstyrelsens resultat uppgår till 4,7 mnkr. Nettokostnaden för verksamheten har ökat med 2,2 mnkr jämfört med 2020. Intäkterna har totalt ökat med 3,6 mnkr jämfört med budget och beror främst av ökade intäkter för planenheten som fått ökade intäkter med 2,3 mnkr.

Kostnaderna har totalt minskat med 1,1 mnkr jämfört med budget och beror främst av minskade personalkostnader och övriga kostnader till följd av covid-19.

Större avvikelser mot budget finns för utvecklingsenheten och planenheten.

Utvecklingsenheten visar ett överskott med 1,9 mnkr relaterat lägre personalkostnader och lägre kostnad för medel till landsbygdsstrategi. IT-kostnader har blivit lägre

beroende av att del av planerad kostnad för utveckling flyttas till nästa år.

Planenheten visar ett överskott med 1,7 mnkr relaterat högre intäkter från taxor och avgifter och sålda tjänster tillsammans med lägre kostnader för främmande tjänster.

INVESTERINGSREDOVISNING

Sammantaget har kommunstyrelsen genomfört investeringar med 74,3 mnkr under 2021 (budget 156,6 mnkr). Den i bokslutet största avvikelsen är hänförlig till särskilt boende som beräknas färdigställas 2023. Investering i inventarier såsom bl. a övervakningskameror har förskjutits i tid. Arbetet med digitala skyltar har förskjutits i tid p g a överklagande till Kammarrätten och beräknas färdigställas våren 2022. Återstående medel för Centrumutveckling är planerade att användas till gestaltningsåtgärder i samband med ombyggnation av Skolgatan.

Investeringsmedel som är aktuella för ombudgetering gäller inventarier, utrustning Stadshuset, digitala skyltar, centrumutveckling och särskilt boende.

VERKSAMHET

KOMMUNUTVECKLING

I februari 2021 antog regionfullmäktige en regional utvecklingsstrategi (RUS) för Västra Götaland 2021-2030. Strategin pekar ut riktningen för hur Västra Götaland ska utvecklas till 2030 och konkretiserar vad en sådan omställning innebär ur ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv. Strategin har formats efter många dialoger i länet med kommuner, universitet, högskolor, näringsliv, myndigheter, föreningslivet och andra organisationer.

För att docka an till den regionala utvecklingsstrategin har ett arbete genomförts på Skaraborgsnivå med en delregional utvecklingsstrategi (DRUS). Skara kommun kommer i de strategidokument som arbetas fram på lokal nivå inspireras och vägledas av dessa två utvecklingsstrategier.

Under 2021 har en arbetsmarknadsstrategi samt en folkhälsostategi antagits av kommunfullmäktige i Skara. Strategierna ska ange kommunens riktning och bidra till Skara kommuns vision om att skapa goda livsvillkor för alla kommuninvånare. Strategierna antas i kommunfullmäktige och samtliga kommunens nämnder och förvaltningar bidrar till genomförande. Genom förvaltningarnas verksamhetsplaner framgår verkställighet av strategierna och återkoppling sker till nämnderna delår och helår.

ÖKAD SAMVERKAN

En av de kommunövergripande inriktningarna anger att Skara ska vara en drivande kraft för mer samarbete, såväl mellan kommunens förvaltningar och bolag, med kommuninvånarna, näringslivet samt med andra kommuner.

V6 samverkan utvecklas kontinuerligt och en avsiktsförklaring finns beslutad för samverkan, en verksamhetsplan

har tagits fram för 2021-2022. Verksamhetsplanen lyfter fram fokusområden och gemensamma målsättningar för samverkan. I enlighet med avsiktsförklaringen skall extra fokus ges till digitaliseringsprocesser. Skara har varit ordförandekommun hösten 2021 och lämnar över ordförandeskapet till Essunga från och med 1 januari 2022.

Samverkan mellan V6-kommunerna ska framförallt ha ett tydligt driftsperspektiv, det handlar om att bygga gemensamma strukturer direkt kopplat till den dagliga verksamheten. Samverkan kring större strategiska frågor förs inom bland annat Skaraborgs kommunalförbund och andra regionala/nationella strukturer.

DIGITALISERING

I den kommunövergripande inriktningen ”Innovation, nytänkande och samverkan ska genomsyra all verksamhet” beskrivs att Skara ska vara en kommun i utveckling som tar tillvara innovation och nya idéer, både när den egna verksamheten utvecklas men även för att skapa förutsättningar för företag och människor att verka i Skara. Kommunens egna verksamheter ska sträva efter att hitta nya smartare sätt att arbeta.

Under 2021 har Skara kommuns verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering stärkts. Skara kommun anslöt under året till den nationella tjänsten Mina Meddelanden/Digital Post för att effektivisera och säkra arbetssätt. Att kunna skicka meddelanden digitalt och säkert till andra myndigheter och kommuner är en grundförutsättning i en digital förvaltning. En lösning för Säker digital kommunikation (SDK) kommer att implementeras i Skara under 2022. Arbetet med systemförvaltning har utvecklats och en ny modell som bygger på ett objektorienterat arbetssätt har tagits fram. Detta förväntas bidra till effektivare arbetssätt och en mer professionell förvaltning av V6 kommunernas system.

Skara kommun deltar i det regionala samverkansprojektet för Öppna data; Dataportal väst. Syftet är att tillgängliggöra datamängder för att öka insynen, höja kvaliteten, minska belastningen på kommunens verksamheter och öka innovationskraften.

Processen för att utveckla e-tjänster har förbättrats och kommunen har en fortsatt hög utvecklingstakt av e-tjänster, både för invånare och medarbetare. Att erbjuda e-tjänster för medarbetare ökar den digitala kompetensen och bidrar till att medarbetare också får kunskap om och förståelse för hur kommunen kan erbjuda digitala tjänster till invånarna. Under 2021 har ytterligare 18 e-tjänster utvecklats i den gemensamma plattform (Open-e) och den sista december fanns 45 e-tjänster som förenklar för invånare och effektiviserar det interna arbetet.

Ett stort utvecklingsarbete har bedrivits för att ta fram en effektiv V6-gemensam digital process för tilldelning av behörigheter till IT-system vid nyanställning. Syftet är att förenkla för chefer samt höja informationssäkerheten genom att utveckla en mer digital process med ett användarvänligt systemstöd. Skara kommer som första V6-kom-

mun att testa lösningen i början av 2022.

En betydelsefull aktivitet mot en ökad digitalisering handlar om arbetssätt och samverkan i V6. Under året har nya arbetssätt skapats för digitaliseringsstrategerna i V6. Kompetensområden har etablerats och inom ramen för dessa har arbetsgrupper bildats i syfte att effektivisera arbetssätt. Att fortsätta utveckla dessa arbetssätt är viktigt även under kommande år och ett samarbete har påbörjats tillsammans med Högskolan i Skövde. Organisationerna måste också utvecklas för att vi ska kunna genomföra den digitala transformationen och skapa bättre förutsättningar för effektfulla verksamheter.

Sammantaget pågår många initiativ där digitalisering bidrar till verksamhetsutveckling men det finns mycket mer att göra ex e-signaturer, Öppna data, automatiserade och robotiserade processer och Internet of Things (IoT).

Nyttorealiserings är ett annat exempel som bör utvecklas ytterligare. Ett digitalt stöd för nyttorealiserings togs fram i slutet av 2021 och kommer att implementeras i början av 2022, och syftar till att säkerställa hemtagningen av den förväntade nyttan (effektmålen) i ett projekt.

TRYGGHETSSKAPANDE ÅTGÄRDER

Den kommunövergripande inriktningen ”Skara ska upplevas som en trygg plats” tydliggör att samtliga kommunens verksamheter ska arbeta trygghetsskapande inom sina respektive områden och i samverkan med andra aktörer för att öka den upplevda tryggheten hos invånarna i Skara. I Skara ska människor i alla åldrar tryggt kunna röra sig överallt i hela kommunen, under alla tider på dygnet.

Skara kommun har tagit ett helhetsgrepp gällande trygghetsfrågan och arbetar nu i bred samverkan internt och externt för att öka den upplevda tryggheten. Stort fokus på gestaltningsåtgärder och kommunikationsinsatser. De satsningar som är gjorda runt stationsområdet förväntas ha betydelse för den upplevda tryggheten och attraktiviteten så också de gestaltningsprojekt som pågår i Djäkneparken, Olins gränd och Skolgatan utmed Botan.

Kommunen deltar i flertalet samverkansprojekt för ökad upplevd trygghet:

- Brottsförebyggande rådet
- Effektiv samverkan för trygghet (EST)
- SSPF (fokus förebyggande arbete ungdomar, samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid).
- Purple Flag (Trygghetsprojekt för stadskärnor)

Brottsförebyggande rådet har genomfört förebyggande aktiviteter mot narkotika och alkohol. Skara kommun har under 2021 mätt narkotikaspar i avloppsvatten, vilket analyserats av Brottsförebyggande rådet och används som ett underlag för förebyggande insatser.

Arbetet med att trygga stationsområdet pågår och Integritetsmyndigheten (IMY) har godkänt Skara kommuns ansökan om kameraövervakning. Ett arbete pågår för att

köpa in kameror och se över hur filmerna ska hanteras.

Skara kommun genomför årligen medborgardialog med fokus på trygghet. Under 2021 var det 414 personer som deltog, 62 procent av dem var kvinnor. De flesta av de som svarade var under 65 år. I årets medborgardialog var 32 procent av de svarande mellan 13-17 år. Medborgardialogen visar att drygt hälften av de som svarat uppger att de är rädda att drabbas av brott eller att någon i deras närhet ska drabbas. Mest oroliga är de som svarat att utsättas för misshandel/överfall. De platser som upplevs otrygga är stationsområdet, Valhall och centrum. De upplevs främst otrygga på kvällen och natten.

För att öka tryggheten tycker de som svarat att det behövs mer synliga poliser ökad belysning och kameraövervakning.

De Unga kommunutvecklare som var aktiva i Skara i somras fokuserade på trygghet och har pekat ut platser de anser vara otrygga.

Forskningsprojektet Skara skyddsängel ska utveckla och testa drönarbaserade lösningar för cykelbelysning i Skara kommun. Genom projektet hoppas forskarna få fler att välja cykeln även under vintern när det är som mörkast i Sverige. Projektet startade hösten 2021 pågår fram till hösten 2023 och finansieras av Vinnova för att stödja beteendeförändringar mot aktiv, klimatneutral och hälsosam mobilitet.

En kommunikationsplan för de insatser för ökad upplevd trygghet som sker inom samtliga förvaltningar är upprättad. Marknadsföring och kommunikationsmaterial till Purple Week, pressmeddelanden som genererat synlighet i media, både lokalt och regionalt samt närvaro i sociala medier.

NÄRINGS LIV

Den kommunövergripande inriktningen ”Skara skapar tillväxt - långsiktigt och hållbart” fokuserar på att Skara ska ha det bästa klimatet för företagsamma människor, där dialogen mellan näringslivet och kommunen ska förenklas och förbättras ytterligare. I Skara ska det vara enkelt att starta och driva företag, det ska finnas ett bra utbud av kreativa mötesplatser där företagsamma människor kan mötas.

Skara har ett brett näringsliv med 2 449 registrerade företag varav 681 har en eller flera anställda. Handel, logistik, transporter, tillverkningsindustri, gröna näringar, kultur och besöksnäring är viktiga branscher för Skara. Näringslivsåret 2021 är liksom 2020 starkt präglad av coronapandemin. Skara kommun arbetar ständigt med att förbättra dialogen med näringslivet och under 2021 har digitala mötesformer använts.

Två nya bransch nätverk har bildats. Ett för tillverkningsindustrin i Skara och ett för besöksnäring, kulturella och kreativa näringar. Nätverken träffas varje kvartal och belyser bland annat frågor runt kompetensbehov, utbildning och företagsklimat.

I Svenskt näringslivs enkätundersökning 2021 om Före-

tagsklimatet har det sammanfattade omdömet försämrats från föregående mätning. Skara rankas på plats 123 (2020: 89) av Sveriges 290 kommuner.

I Svenskt näringslivs årliga enkät om företagsklimatet framkommer det att Skara är starka inom mobilnät och bredband, näringslivet upplever inte att kommunen konkurrerar med näringslivet samt att Skara har ett bra omdöme om kommunens service och bemötande. Det omdöme som ökar mest är tillgången på relevant kompetens.

På frågan om upphandling är den enda frågan som får under godkänt, vilket är en försämring mot föregående mätning. På frågan om vad företagen vill att Skara kommun ska fokusera på lyfts ökad förståelse, minskad brottslighet och ökad trygghet, bättre dialog, fler bostäder och mer byggbar mark.

Under 2021 har arbetet med att utveckla upphandling fortsatt på V6-nivå. Inom trygghet lyfts Skara fram som ett inspirerande exempel av bland annat Svenskt näringsliv, polisen och Länsstyrelsen, på hur näringslivet och kommunen samverkar runt trygghetsfrågor. Samverkan sker genom projektet Purple Flag, BRÅ, EST och näringslivets delaktighet i medborgarlöftet. Dialoger under pandemin har varit en utmaning, men flera nya nätverksgrupper har initierats och möten har ofta skett digitalt. Flera olika bostadsprojekt är har inletts och ny verksamhetsmark har tillkommit.

Borgunda har beslutat att förvärva Aqualines filial i Skara och uppföra en ny byggvaruhandel på industriområdet Bernstorp som förväntas öppna 2022. Astro Sweden har startat byggnationen av deras nya butik, lager och huvudkontor vid korsningen E20 och väg 184. Julia har förvärvat ca 12 hektar mark av Skara kommun väster om centrallagret för att säkerställa att en fortsatt utveckling i Skara.

I ett led att främja ungt entreprenörskap erbjöds åtta ungdomar att starta företag under sommaren tillsammans med konceptet Ung Drive, som finansieras av Skara kommun. När praon uteblev arrangerades en livesändning med representanter från såväl det privata som kommunala yrkeslivet. Elever på högstadiet fick bland annat ta del av tips, råd och inspiration kopplat till utbildnings- och yrkesval. Ung Företagsamhet är ett prioriterat arbetssätt i Skara kommun. Under våren utsågs Skara kommun till 'Årets UF kommun' i Skaraborg. Utöver det blev Katedralskolan 'Årets UF skola'. Genom Ung Företagsamhet motiveras eleverna att använda sina skolkunskaper i ett verkligt sammanhang.

Regionfullmäktige beslutade under 2021 att utveckla och investera i Axevalla hästcentrum för att bli ett utbildningsnav regionalt men på sikt även nationellt inom hästnäringen. Satsningen kan få positiva effekter på landsbygdsutveckling, näringsliv och besöksnäring och än mer stärka Skara kommun som en innovationsnod inom gröna näringar.

BOENDE

Intresset för bostadsmarknaden i Skara stiger. Bostadspri-
serna på enbostadshus har enligt Svensk Mäklarstatistik

ökat mer än i övriga Sverige under året. Antalet som står i tomtkön för småhustomter har under samma period ökat från 40 personer till 84 personer. Även antal intressenter för de markanvisningar som genomförts har ökat. Totalt har sex olika exploatörer lämnat anbud på de markanvisningar som genomförts och olika exploatörer har tilldelats de fyra olika projekten. I slutet av 2021 är sex olika bostadsprojekt igång som innefattande ca 150 hyresrätter och ca 40 bostadsrätter/äganderätter. Utöver dessa uppförs 115 boendeplatser på det nya särskilda boendet Teglagården samt ett antal enbostadshus fördelat i både tätorten och på landsbygden.

Det för Skara stora antalet bostäder som är på gång kan delvis förklaras med bildandet av Stinsen, Centrumbostäders 65+boende, med 48 lägenheter och att de 28 lägenheter som Arkadia Bostad AB nu fått ett lagakraftvunnet bygglov. I Sörskogen norra etapp 2 genomfördes under våren både tomtsläpp för 14 villatomter samt markanvisning för tre kvarter som ser ut att kunna tillskapa ca 65 hyresrätter och ca 10 radhus istället för de 13 villor som var ursprungligen var tänkt för de tomterna som istället markanvisades. Under året såldes även 10 småhustomter varav 3 stycken i Axvall där det kommer uppföras 6 stycken parhus på med hyresrätter i.

Under 2021 färdigställdes 33 nya bostadslägenheter (nybyggnad av bostadshus och lägenheter i redan befintliga byggnader) vilket är mer än något av de föregående tre åren. Majoriteten av bostadslägenheterna har tillskapats genom att ställa om andra typer av lokaler till bostäder och endast 6 stycken enbostadshus är ren nybyggnation.

Samrådsförslag av den nya översiktsplanen har under 2021 arbetats fram samtidigt som 7 detaljplaner med ändamål bostäder varit under framtagande varav 3 har startats upp under året. Inga detaljplaner för bostäder har antagits under året då översiktsplanen framtagande krävt stora resurser från planenheten.

Kommunikationsinsatser för att marknadsföra Skara som en attraktiv boendeort har skett genom exempelvis stadsdelsbeskrivningar, pressmeddelanden, broschyrer, filmer om samhällsservice på boendeorter på sociala medier och uppdatering av kommunens hemsida.

ÖVERSIKTSPLANERING

Ett intensivt arbete med framtagandet av Skara kommuns nya översiktsplan har pågått under året och samrådshandlingen gick i slutet av året ut på remiss. Arbetet har skett med bred delaktighet både internt inom kommunen och externt, där den breda delaktigheten från medborgardialogen haft betydelse. Under våren 2022 kommer planen att bearbetas på tjänstemannanivå och i den politiska styrgruppen utifrån inkomna synpunkter under samrådstiden för att sedan gå ut på granskning under sommaren. Ett slutligt antagande av översiktsplanen är beräknat att ske efter sommaren 2022.

INFRASTRUKTUR

Infrastruktursatsningar är en strategiskt viktig fråga för en fortsatt regional utveckling och för att Skaraborg ska bli ett lokalt arbetsmarknadsområde. Ett kontinuerligt arbete pågår dels på strategisk nivå i samarbete med övriga kommuner och Skaraborgs kommunalförbund där fokus under 2021 varit gemensamma inspel till revidering av regionala och nationella infrastrukturplanerna.

I den regionala infrastrukturplanen som är framtagen finns redan beslutade objekt kvar i plan, endast ett nytt namngivet objekt föreslås och det är utbyggnad av halva sträckan mellan Varnhem och Skövde på väg 49.

Enligt den nationella infrastrukturplanen fortsätter utbyggnationen av E20 medan det finns osäkerhet för att satsningar på västra stambanan utblir.

För Skara är det angeläget att de objekt som redan är beslutade för väg 49 genomförs inom en snar framtid. Etapp Axvall - Varnhem är avgörande för den fortsatta utvecklingen i området, för att höja trafiksäkerheten och för satsningar på restidsförkortning på stråket som bidrar till den regionala utvecklingen. Åtgärderna direkt norr om Skara med cirkulationsplatser och planfria korsningar för oskyddade trafikanter är viktiga för Skara tätorts fortsatta utveckling.

Västtrafik har en pågående förstudie inför deras upphandling av busstrafiken i Skaraborg som börjar trafikera sommaren 2024. Kollektivtrafiken i stråken mot Skövde, Lidköping, Falköping och Götene beskrivs ha potential för ökat resande och behov av mer trafik. Västtrafik gav beskedet att nuvarande form för Skara stadstrafik inte kommer att fortsätta och arbetet för att hitta rätt lösning pågår. Övrig trafik till största delar med landsbygdskaraktär kommer behållas i stora drag med dagens utbud.

Utbyggnaden av E20 mellan Vilan och södra avfarten intill Lundsbrunn färdigställdes under hösten. Här pågår en process mellan Trafikverket och kommunen kring de massor som placerats i anslutning till trafikplats Vilan.

Upphandling av skolskjuts är i slutskedet, nya trafiken påbörjas höstterminen 2022.

Arbete har skett enligt cykelstrategin och parkeringsstrategin under året dels genom test perioden med trettimmars parkering i centrala Skara samt uppdatering av handlingsplan för cykelstrategin.

SMaRT-projektet har haft sin första testsommar, med testfamiljer som fått cykla från Skara till Sommarland och från Skara till Varnhem, med hycyklar.

Under 2021 har kommunikationsinsatser skett av infrastruktursatsningar för att möjliggöra en dialog. Exempelvis har det förts kommunikation kring översiktsplan, trafiksäkerhet, parkeringstider och förändringar i gatunätet och infrastrukturförbättringar; som ombyggnationer, nya cykelbanor och rondeller.

ARBETSMARKNAD OCH SYSSELSÄTTNING

Under 2021 har återhämtningen på arbetsmarknaden varit stark. I december 2021 konstaterade arbetsförmedlingen

en stor ökning av antalet jobb på arbetsförmedlingens platsbank, stora anställningsplaner hos arbetsgivare, fortsatt låga varseltal och en minskad arbetslöshet i alla grupper bortsett från gruppen långtidsarbetslösa.

Antalet inskrivna arbetslösa i Sverige var i december 2021 tillbaka på samma nivåer som innan pandemin. Arbetsförmedlingen bedömer att arbetslösheten kommer att fortsätta minska under 2022, om än i mindre takt. De inskrivna arbetslösa som har gått till arbete under 2021 är framför allt personer med kortare tid i arbetslöshet och som nästan uteslutande har en gymnasieutbildning. Detta gör att långtidsarbetslösheten är kvar på samma nivåer trots att arbetslösheten i övrigt sjunker. Gruppen långtidsarbetslösa utgör nationellt sett cirka hälften av alla arbetslösa. Trots den höga arbetslösheten har arbetsgivare svårt att hitta personal eftersom de arbetsökande saknar efterfrågad kompetens. Detta är en stor utmaning både för arbetsgivares kompetensförsörjning och för den enskilde individen.

I december 2021 var andelen inskrivna arbetslösa (16-64 år) i Skara 6,7 procent vilket är en minskning med 2,0 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2020. I december 2021 var arbetslösheten i Västra Götalandsregionen 6,5 procent och arbetslösheten i riket 7,2 procent.

I december 2021 var andelen inskrivna arbetslösa unga (18 - 24 år) i Skara 6,8 procent vilket är en minskning med 4,7 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2020. Motsvarande andel i Västra Götalandsregionen var 7,6 procent vilket är en minskning med 3,0 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2020. Motsvarande andel för riket var i december 2021 8,9 procent vilket är en minskning med 3,1 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2020.

I december 2021 var andelen inskrivna arbetslösa utrikesfödda i Skara 18,2 procent vilket är en minskning med 6,3 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2020. Motsvarande andel för Västra Götalandsregionen var 16,4 procent och för riket 17,7 procent. Detta är en minskning med 3,8 respektive 3,4 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2020.

I december 2021 var andelen långtidsarbetslösa (6 månader eller längre) 3,2 procent vilket är en minskning med 0,6 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2021. Under 2022 fortsätter arbetsförmedlingen reformering och med det införandet av systemet Rusta och Matcha, som kom till Skara i december 2021 och i huvudsak innebär att fristående leverantörer ska stötta medborgaren på vägen till egen försörjning. Arbetet med att skapa samverkansformer mellan kommun och fristående leverantörer har påbörjats och drivs av arbetsförmedlingen på V6-nivå.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Under året har det påbörjats en implementering av kommunens strategi och program för kompetensförsörjning som bygger på ARUBA-modellen, Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla och Avsluta. Flera av processerna kring

kompetensförsörjning har effektiviserats med hjälp av digitalisering.

Flera av de interna processerna kring arbetsmiljö, lön, samverkan, organisation och ledarskap har setts över och utvecklas under 2021 och kommer fortsätta under 2022.

Utifrån Arbetsmiljöverkets återinspektion våren 2021 där ett antal krav ställdes på kommunen har arbetsmiljöansvaret och fördelningen av arbetsmiljöuppgifter förtydligats hos både politik, chefer och medarbetare med funktionsansvar. Ett förbättringsarbete har genomförts kring det systematiska arbetsmiljöarbetet genom implementering av en arbetsmiljömodul i Stratsys. En rutin för årlig uppföljning har antagits och under 2022 genomförs den på samtliga nivåer kommunen.

Ett utvecklingsarbete kring stödfunktionerna har inletts i syfte att skapa ett tydligare och mer effektivt samarbete och stöd till kommunens chefer, medarbetare och verksamheter.

I utvärdering av HR-organisationen som genomfördes i början av 2021 övervägde fördelarna för en sammanslagen HR-organisation under Kommunledningsförvaltningens, vilket det sedan beslutades om i kommunfullmäktige i slutet av året med start januari 2022. Sammanslagning av resurser och ansvar ger ökad strategisk styrning och är ett verktyg för att ge ett effektivt och likvärdigt stöd, vilket i slutändan gynnar kommunen som attraktiv arbetsgivare. Det ger ökad möjlighet till prioritering av resurser och flexibel anpassning efter verksamheternas behov.

Kompetensförsörjningen på Kommunledningsförvaltningens är god. Det finns dock utmaningar till att rekrytera rätt kompetens till vissa av tjänsterna.

DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Skara kommun antog under 2021 en deklaration för att värna och stärka demokratin. Genom deklarationen åtog sig kommunen att genomföra ett antal aktiviteter för att skapa mer delaktighet och inflytande i de kommunala beslutsprocesserna för invånare. Aktiviteterna har varit både kompetensutveckling internt i hur kommunen fungerar som en politiskt styrd organisation och genom externa kommunikationsinsatser kring demokratin grunder och utveckling. Det har även genomförts medborgardialoger kopplat till framtagandet av en ny översiktsplan och medborgarundersökningen genomfördes under hösten 2021.

Skara kommun har under 2021 utvecklat arbetet inom det regionala samverkansprojektet för Öppna data, vars syfte är att tillgängliggöra datamängder för att öka insynen, höja kvaliteten, minska belastningen på kommunens verksamheter och öka innovationskraften. För att öka kommunens tillgänglighet och förbättra servicen ännu mer har Skara kommun påbörjat projektet kontaktcenter 2.0 som ska skapa ”en väg in” till kommunen. Kopplat till kontaktcenter inrättades även tjänsten Digital fixare som ska öka den digitala delaktigheten och kompetensen hos äldre kommuninvånare.

För att öka ungas delaktighet och inflytande har kom-

munen genomfört en enkät för Lokal uppföljning av ungdomspolitik (LUPP-enkäten) för elever i årskurs 8 och årskurs 2 på gymnasiet, samt haft utvecklingsdialoger på fyra högstadium och gymnasium. En av de kommunala grundskolorna har genom sitt elevråd haft dialog med representanter i kommunfullmäktige för att få svar på hur kommunen fungerar och öka barns förståelse för det demokratiska systemet.

Det har även utretts möjligheterna till att bilda ett kommunalt ungdomsråd för ungdomar mellan 13-23 år. Kommunfullmäktige beslutade i november 2021 att inrätta ungdomsrådet och likställa det med rådet för funktionshinderfrågor och det kommunala pensionärsrådet.

TURISM OCH BESÖKSNÄRING

Besöksnäringen i Skara kommun har påverkats av pandemin. Skaras fördelar med starka reseanledningar inom natur och kultur har stått sig väl. Turismen till Varnhem, Valle och Hornborgasjön har mätts till fler besökare än tidigare år. Pandemin har gjort det svårt att genomföra större evenemang enligt den plan som var tänkt. Anpassningar har fått ske utifrån rådande läge och restriktioner. Under året invigdes det nya besöksmålet Bokäventyret, Ostmässan genomfördes, Klostersjön i Varnhem anlades och nominerades till årets Hållbarhetskliv.

Besöksmålet Varnhem har utvecklats och uppmärksammats i riksmidia. Besöksmålutvecklingen har härigenom även skapat ett nytt rekreativområde för lokalsamhället. Ett tillgänglighetsarbete har påbörjats i samarbete med det lokala näringslivet.

Ökat intresse för vandring har märkts av i Valle, på Pilgrimsleden och Billingeleden.

Samarbetet inom Visit Hornborgasjön har fortgått enligt planering och under sista kvartalet beslutade kommunstyrelsen att Skara kommun önskar fortsätta samarbetet ytterligare fem år 2022-2026, med inriktning på den hållbara destinationen.

Skara kommun har deltagit i arbetet inom Visit Skaraborg, en gemensam digital plattform för Skaraborgs kommuner i syfte att få besökarna att stanna längre och uppleva mer i Skaraborg. Skara kommun har tillsammans med åtta andra kommuner bidragit till Platåbergens Geoparks fortsättning och under sista kvartalet besöktes geoparken av UNESCO, ett positivt förhandsbesked gavs och geoparken är på väg att bli Sveriges första, enligt UNESCO, globala geopark.

FRAMTID OCH UTVECKLING

KOMMUNUTVECKLING

I februari 2021 antog regionfullmäktige en regional utvecklingsstrategi (RUS) för Västra Götaland 2021-2030. Strategin pekar ut riktningen för hur Västra Götaland ska utvecklas till 2030 och konkretiserar vad en sådan omställning innebär ur ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt

perspektiv. Strategin har formats efter många dialoger i länet med kommuner, universitet, högskolor, näringsliv, myndigheter, föreningslivet och andra organisationer.

För att docka an till den regionala utvecklingsstrategin har ett arbete genomförts på Skaraborgsnivå med en delregional utvecklingsstrategi (DRUS). Skara kommun kommer i de strategidokument som arbetas fram på lokal nivå inspireras och vägledas av dessa två utvecklingsstrategier.

Under 2021 har en arbetsmarknadsstrategi samt en folkhälsostrategi antagits av kommunfullmäktige i Skara. Strategierna ska ange kommunens riktning och bidra till Skara kommuns vision om att skapa goda livsvillkor för alla kommuninvånare. Strategierna antas i kommunfullmäktige och samtliga kommunens nämnder och förvaltningar bidra till genomförande. Genom förvaltningarnas verksamhetsplaner framgår verkställighet av strategierna och återkoppling sker till nämnderna delår och helår.

ÖKAD SAMVERKAN

En av de kommunövergripande inriktningarna anger att Skara ska vara en drivande kraft för mer samarbete, såväl mellan kommunens förvaltningar och bolag, med kommuninvånarna, näringslivet samt med andra kommuner.

V6 samverkan utvecklas kontinuerligt och en avsiktsförklaring finns beslutad för samverkan, en verksamhetsplan har tagits fram för 2021-2022. Verksamhetsplanen lyfter fram fokusområden och gemensamma målsättningar för samverkan. I enlighet med avsiktsförklaringen skall extra fokus ges till digitaliseringsprocesser. Skara har varit ordförandekommun hösten 2021 och lämnar över ordförandeskapet till Essunga från och med 1 januari 2022.

Samverkan mellan V6-kommunerna ska framförallt ha ett tydligt driftsperspektiv, det handlar om att bygga gemensamma strukturer direkt kopplat till den dagliga verksamheten. Samverkan kring större strategisk frågor förs inom bland annat Skaraborgs kommunalförbund och andra regionala/nationella strukturer.

DIGITALISERING

I den kommunövergripande inriktningen ”Innovation, nytänkande och samverkan ska genomsyra all verksamhet” beskrivs att Skara ska vara en kommun i utveckling som tar tillvara innovation och nya idéer, både när den egna verksamheten utvecklas men även för att skapa förutsättningar för företag och människor att verka i Skara. Kommunens egna verksamheter ska sträva efter att hitta nya smartare sätt att arbeta.

Under 2021 har Skara kommuns verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering stärkts. Skara kommun anslöt under året till den nationella tjänsten Mina Meddelanden/Digital Post för att effektivisera och säkra arbetssätt. Att kunna skicka meddelanden digitalt och säkert till andra myndigheter och kommuner är en grundförutsättning i en digital förvaltning. En lösning för Säker digital kommunikation (SDK) kommer att implementeras i Skara under 2022. Arbetet med systemförvaltning har utvecklats och

en ny modell som bygger på ett objektorienterat arbetssätt har tagits fram. Detta förväntas bidra till effektivare arbetssätt och en mer professionell förvaltning av V6 kommunernas system.

Skara kommun deltar i det regionala samverkansprojektet för Öppna data; Dataportal väst. Syftet är att tillgängliggöra datamängder för att öka insynen, höja kvaliteten, minska belastningen på kommunens verksamheter och öka innovationskraften.

Processen för att utveckla e-tjänster har förbättrats och kommunen har en fortsatt hög utvecklingstakt av e-tjänster, både för invånare och medarbetare. Att erbjuda e-tjänster för medarbetare ökar den digitala kompetensen och bidrar till att medarbetare också får kunskap om och förståelse för hur kommunen kan erbjuda digitala tjänster till invånarna. Under 2021 har ytterligare 18 e-tjänster utvecklats i den gemensamma plattform (Open-e) och den sista december fanns 45 e-tjänster som förenklar för invånare och effektiviserar det interna arbetet.

Ett stort utvecklingsarbete har bedrivits för att ta fram en effektiv V6-gemensam digital process för tilldelning av behörigheter till IT-system vid nyanställning. Syftet är att förenkla för chefer samt höja informationssäkerheten genom att utveckla en mer digital process med ett användarvänligt systemstöd. Skara kommer som första V6-kommun att testa lösningen i början av 2022.

En betydelsefull aktivitet mot en ökad digitalisering handlar om arbetssätt och samverkan i V6. Under året har nya arbetssätt skapats för digitaliseringsstrategierna i V6. Kompetensområden har etablerats och inom ramen för dessa har arbetsgrupper bildats i syfte att effektivisera arbetssätt. Att fortsätta utveckla dessa arbetssätt är viktigt även under kommande år och ett samarbete har påbörjats tillsammans med Högskolan i Skövde. Organisationerna måste också utvecklas för att vi ska kunna genomföra den digitala transformationen och skapa bättre förutsättningar för effektfulla verksamheter.

Sammantaget pågår många initiativ där digitalisering bidrar till verksamhetsutveckling men det finns mycket mer att göra ex e-signaturer, Öppna data, automatiserade och robotiserade processer och Internet of Things (IoT). Nyttorealiserings är ett annat exempel som bör utvecklas ytterligare. Ett digitalt stöd för nyttorealiserings togs fram i slutet av 2021 och kommer att implementeras i början av 2022, och syftar till att säkerställa hemtagningen av den förväntade nyttan (effektmålen) i ett projekt.

TRYGGHETSSKAPANDE ÅTGÄRDER

Den kommunövergripande inriktningen ”Skara ska upplevas som en trygg plats” tydliggör att samtliga kommunens verksamheter ska arbeta trygghetsskapande inom sina respektive områden och i samverkan med andra aktörer för att öka den upplevda tryggheten hos invånarna i Skara. I Skara ska människor i alla åldrar tryggt kunna röra sig överallt i hela kommunen, under alla tider på dygnet.

Skara kommun har tagit ett helhetsgrepp gällande trygg-

hetsfrågan och arbetar nu i bred samverkan internt och externt för att öka den upplevda tryggheten. Stort fokus på gestaltningsåtgärder och kommunikationsinsatser. De satsningar som är gjorda runt stationsområdet förväntas ha betydelse för den upplevda tryggheten och attraktiviteten så också de gestaltningsprojekt som pågår i Djäkneparken, Olins gränd och Skolgatan utmed Botan.

Kommunen deltar i flertalet samverkansprojekt för ökad upplevd trygghet:

- Brottsförebyggande rådet
- Effektiv samverkan för trygghet (EST)
- SSPF (fokus förebyggande arbete ungdomar, samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid).
- Purple Flag (Trygghetsprojekt för stadskärnor)

Brottsförebyggande rådet har genomfört förebyggande aktiviteter mot narkotika och alkohol. Skara kommun har under 2021 mätt narkotikaspar i avloppsvatten, vilket analyserats av Brottsförebyggande rådet och används som ett underlag för förebyggande insatser.

Arbetet med att trygga stationsområdet pågår och Integritetsmyndigheten (IMY) har godkänt Skara kommuns ansökan om kameraövervakning. Ett arbete pågår för att köpa in kameror och se över hur filmerna ska hanteras.

Skara kommun genomför årligen medborgardialog med fokus på trygghet. Under 2021 var det 414 personer som deltog, 62 procent av dem var kvinnor. De flesta av de som svarade var under 65 år. I årets medborgardialog var 32 procent av de svarande mellan 13-17 år. Medborgardialogen visar att drygt hälften av de som svarat uppger att de är rädda att drabbas av brott eller att någon i deras närhet ska drabbas. Mest oroliga är de som svarat att utsätts för misshandel/överfall. De platser som upplevs otrygga är stationsområdet, Valhall och centrum. De upplevs främst otrygga på kvällen och natten.

För att öka tryggheten tycker de som svarat att det behövs mer synliga poliser ökad belysning och kameraövervakning.

De Unga kommunutvecklare som var aktiva i Skara i somras fokuserade på trygghet och har pekat ut platser de anser vara otrygga.

Forskningsprojektet Skara skyddsängel ska utveckla och testa drönarbaserade lösningar för cykelbelysning i Skara kommun. Genom projektet hoppas forskarna få fler att välja cykeln även under vintern när det är som mörkast i Sverige. Projektet startade hösten 2021 pågår fram till hösten 2023 och finansieras av Vinnova för att stödja beteendeförändringar mot aktiv, klimatneutral och hälsosam mobilitet.

En kommunikationsplan för de insatser för ökad upplevd trygghet som sker inom samtliga förvaltningar är upprättad. Marknadsföring och kommunikationsmaterial till Purple Week, pressmeddelanden som genererat synlighet i media, både lokalt och regionalt samt närvaro i sociala medier.

NÄRINGS LIV

Den kommunövergripande inriktningen ”Skara skapar tillväxt - långsiktigt och hållbart” fokuserar på att Skara ska ha det bästa klimatet för företagsamma människor, där dialogen mellan näringslivet och kommunen ska förenklas och förbättras ytterligare. I Skara ska det vara enkelt att starta och driva företag, det ska finnas ett bra utbud av kreativa mötesplatser där företagsamma människor kan mötas.

Skara har ett brett näringsliv med 2 449 registrerade företag varav 681 har en eller flera anställda. Handel, logistik, transporter, tillverkningsindustri, gröna näringar, kultur och besöksnäring är viktiga branscher för Skara. Näringslivsåret 2021 är liksom 2020 starkt präglad av coronapandemin. Skara kommun arbetar ständigt med att förbättra dialogen med näringslivet och under 2021 har digitala mötesformer använts.

Två nya bransch nätverk har bildats. Ett för tillverkningsindustrin i Skara och ett för besöksnäring, kulturella och kreativa näringar. Nätverken träffas varje kvartal och belyser bland annat frågor runt kompetensbehov, utbildning och företagsklimat.

I Svenskt näringslivs enkätundersökning 2021 om Företagsklimatet har det sammanfattade omdömet försämrats från föregående mätning. Skara rankas på plats 123 (2020: 89) av Sveriges 290 kommuner.

I Svenskt näringslivs årliga enkät om företagsklimatet framkommer det att Skara är starka inom mobilnät och bredband, näringslivet upplever inte att kommunen konkurrerar med näringslivet samt att Skara har ett bra omdöme om kommunens service och bemötande. Det omdöme som ökar mest är tillgången på relevant kompetens.

På frågan om upphandling är den enda frågan som får under godkänt, vilket är en försämring mot föregående mätning. På frågan om vad företagen vill att Skara kommun ska fokusera på lyfts ökad förstäelse, minskad brottslighet och ökad trygghet, bättre dialog, fler bostäder och mer byggbar mark.

Under 2021 har arbetet med att utveckla upphandling fortsatt på V6-nivå. Inom trygghet lyfts Skara fram som ett inspirerande exempel av bland annat Svenskt näringsliv, polisen och Länsstyrelsen, på hur näringslivet och kommunen samverkar runt trygghetsfrågor. Samverkan sker genom projektet Purple Flag, BRÅ, EST och näringslivets delaktighet i medborgarlöftet. Dialoger under pandemin har varit en utmaning, men flera nya nätverksgrupper har initierats och möten har ofta skett digitalt. Flera olika bostadsprojekt är har inletts och ny verksamhetsmark har tillkommit.

Borgunda har beslutat att förvärva Aqualines filial i Skara och uppföra en ny byggvaruhandel på industriområdet Bernstorp som förväntas öppna 2022. Astro Sweden har startat byggnationen av deras nya butik, lager och huvudkontor vid korsningen E20 och väg 184. Julia har förvärvat ca 12 hektar mark av Skara kommun väster om centrallagret för att säkerställa att en fortsatt utveckling i Skara.

I ett led att främja ungt entreprenörskap erbjöds åtta ungdomar att starta företag under sommaren tillsammans med konceptet Ung Drive, som finansieras av Skara kommun. När praon uteblev arrangerades en livesändning med representanter från såväl det privata som kommunala yrkeslivet. Elever på högstadiet fick bland annat ta del av tips, råd och inspiration kopplat till utbildnings- och yrkesval. Ung Företagsamhet är ett prioriterat arbets sätt i Skara kommun. Under våren utsågs Skara kommun till 'Årets UF kommun' i Skaraborg. Utöver det blev Katedralskolan 'Årets UF skola'. Genom Ung Företagsamhet motiveras eleverna att använda sina skolkunskaper i ett verkligt sammanhang.

Regionfullmäktige beslutade under 2021 att utveckla och investera i Axevalla hästcentrum för att bli ett utbildningsnav regionalt men på sikt även nationellt inom hästnäringen. Satsningen kan få positiva effekter på landsbygdsutveckling, näringsliv och besöksnäring och än mer stärka Skara kommun som en innovationsnod inom gröna näringar.

BOENDE

Intresset för bostadsmarknaden i Skara stiger. Bostadspri-serna på enbostadshus har enligt Svensk Mäklarstatistik ökat mer än i övriga Sverige under året. Antalet som står i tomtkön för småhustomter har under samma period ökat från 40 personer till 84 personer. Även antal intressenter för de markanvisningar som genomförts har ökat. Totalt har sex olika exploitörer lämnat anbud på de markanvisningar som genomförts och olika exploitörer har tilldelats de fyra olika projekten. I slutet av 2021 är sex olika bostadsprojekt igång som innefattande ca 150 hyresrätter och ca 40 bostadsrätter/äganderätter. Utöver dessa uppförs 115 boendeplatser på det nya särskilda boendet Teglagården samt ett antal enbostadshus fördelat i både tätorten och på landsbygden.

Det för Skara stora antalet bostäder som är på gång kan delvis förklaras med bildandet av Stinsen, Centrumbostäders 65+boende, med 48 lägenheter och att de 28 lägenheter som Arkadia Bostad AB nu fått ett lagakraftvunnet bygglov. I Sörskogen norra etapp 2 genomfördes under våren både tomtsläpp för 14 villatomter samt markanvisning för tre kvarter som ser ut att kunna tillskapa ca 65 hyresrätter och ca 10 radhus istället för de 13 villor som var ursprungligen tänkt för de tomterna som istället markanvisades. Under året såldes även 10 småhustomter varav 3 stycken i Axvall där det kommer uppföras 6 stycken parhus på med hyresrätter i.

Under 2021 färdigställdes 33 nya bostadslägenheter (nybyggnad av bostadshus och lägenheter i redan befintliga byggnader) vilket är mer än något av de föregående tre åren. Majoriteten av bostadslägenheterna har tillskapats genom att ställa om andra typer av lokaler till bostäder och endast 6 stycken enbostadshus är ren nybyggnation.

Samrådsförslag av den nya översiktsplanen har under 2021 arbetats fram samtidigt som 7 detaljplaner med ända-

mål bostäder varit under framtagande varav 3 har startats upp under året. Inga detaljplaner för bostäder har antagits under året då översiktsplanen framtagande krävt stora resurser från planenheter.

Kommunikationsinsatser för att marknadsföra Skara som en attraktiv boendeort har skett genom exempelvis stadsdelsbeskrivningar, pressmeddelanden, broschyrer, filmer om samhällsservice på boendeorter på sociala medier och uppdatering av kommunens hemsida.

ÖVERSIKTSPLANERING

Ett intensivt arbete med framtagandet av Skara kommuns nya översiktsplan har pågått under året och samrådshandlingen gick i slutet av året ut på remiss. Arbetet har skett med bred delaktighet både internt inom kommunen och externt, där den breda delaktigheten från medborgardialogen haft betydelse. Under våren 2022 kommer planen att bearbetas på tjänstemannanivå och i den politiska styrgruppen utifrån inkomna synpunkter under samrådstiden för att sedan gå ut på granskning under sommaren. Ett slutligt antagande av översiktsplanen är beräknat att ske efter sommaren 2022.

INFRASTRUKTUR

Infrastruktursatsningar är en strategiskt viktig fråga för en fortsatt regional utveckling och för att Skaraborg ska bli ett lokalt arbetsmarknadsområde. Ett kontinuerligt arbete pågår dels på strategisk nivå i samarbete med övriga kommuner och Skaraborgs kommunalförbund där fokus under 2021 varit gemensamma inspel till revidering av regionala och nationella infrastrukturplanerna.

I den regionala infrastrukturplanen som är framtagen finns redan beslutade objekt kvar i plan, endast ett nytt namngivet objekt föreslås och det är utbyggnad av halva sträckan mellan Varnhem och Skövde på väg 49.

Enligt den nationella infrastrukturplanen fortsätter utbyggnationen av E20 medan det finns osäkerhet för att satsningar på västra stambanan utblir.

För Skara är det angeläget att de objekt som redan är beslutade för väg 49 genomförs inom en snar framtid. Etapp Axvall - Varnhem är avgörande för den fortsatta utvecklingen i området, för att höja trafiksäkerheten och för satsningar på restidsförkortning på stråket som bidrar till den regionala utvecklingen. Åtgärderna direkt norr om Skara med cirkulationsplatser och planfria korsningar för oskyddade trafikanter är viktiga för Skara tätorts fortsatta utveckling.

Västtrafik har en pågående förstudie inför deras upphandling av busstrafiken i Skaraborg som börjar trafikera sommaren 2024. Kollektivtrafiken i stråken mot Skövde, Lidköping, Falköping och Götene beskrivs ha potential för ökat resande och behov av mer trafik. Västtrafik gav beskedet att nuvarande form för Skara stadstrafik inte kommer att fortsätta och arbetet för att hitta rätt lösning pågår. Övrig trafik till största delar med landsbygds-karakter kommer behållas i stora drag med dagens utbud.

Utbyggnaden av E20 mellan Vilan och södra avfarten intill Lundsbrunn färdigställdes under hösten. Här pågår en process mellan Trafikverket och kommunen kring de massor som placerats i anslutning till trafikplats Vilan.

Upphandling av skolskjuts är i slutskedet, nya trafiken påbörjas höstterminen 2022.

Arbete har skett enligt cykelstrategin och parkeringsstrategin under året dels genom test perioden med tretimmars parkering i centrala Skara samt uppdatering av handlingsplan för cykelstrategin.

SMArT-projektet har haft sin första testsommar, med testfamiljer som fått cykla från Skara till Sommarland och från Skara till Varnhem, med hircyklar.

Under 2021 har kommunikationsinsatser skett av infrastruktuursatsningar för att möjliggöra en dialog. Exempelvis har det förts kommunikation kring översiktsplan, trafiksäkerhet, parkeringstider och förändringar i gatunätet och infrastrukturförbättringar; som ombyggnationer, nya cykelbanor och rondeller.

ARBETSMARKNAD OCH SYSSELSÄTTNING

Under 2021 har återhämtningen på arbetsmarknaden varit stark. I december 2021 konstaterade arbetsförmedlingen en stor ökning av antalet jobb på arbetsförmedlingens platsbank, stora anställningsplaner hos arbetsgivare, fortsatt låga varseltal och en minskad arbetslöshet i alla grupper bortsett från gruppen långtidsarbetslösa.

Antalet inskrivna arbetslösa i Sverige var i december 2021 tillbaka på samma nivåer som innan pandemin. Arbetsförmedlingen bedömer att arbetslösheten kommer att fortsätta minska under 2022, om än i mindre takt. De inskrivna arbetslösa som har gått till arbete under 2021 är framför allt personer med kortare tid i arbetslöshet och som nästan uteslutande har en gymnasieutbildning. Detta gör att långtidsarbetslösheten är kvar på samma nivåer trots att arbetslösheten i övrigt sjunker. Gruppen långtidsarbetslösa utgör nationellt sett cirka hälften av alla arbetslösa. Trots den höga arbetslösheten har arbetsgivare svårt att hitta personal eftersom de arbetssökande saknar efterfrågad kompetens. Detta är en stor utmaning både för arbetsgivares kompetensförsörjning och för den enskilde individen.

I december 2021 var andelen inskrivna arbetslösa (16-64 år) i Skara 6,7 procent vilket är en minskning med 2,0 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2020. I december 2021 var arbetslösheten i Västra Götalandsregionen 6,5 procent och arbetslösheten i riket 7,2 procent.

I december 2021 var andelen inskrivna arbetslösa unga (18 - 24 år) i Skara 6,8 procent vilket är en minskning med 4,7 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2020. Motsvarande andel i Västra Götalandsregionen var 7,6 procent vilket är en minskning med 3,0 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2020. Motsvarande andel för riket var i december 2021 8,9 procent vilket är en minskning med 3,1 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2020.

I december 2021 var andelen inskrivna arbetslösa utrikesfödda i Skara 18,2 procent vilket är en minskning med 6,3 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2020. Motsvarande andel för Västra Götalandsregionen var 16,4 procent och för riket 17,7 procent. Detta är en minskning med 3,8 respektive 3,4 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2020.

I december 2021 var andelen långtidsarbetslösa (6 månader eller längre) 3,2 procent vilket är en minskning med 0,6 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2021.

Under 2022 fortsätter arbetsförmedlingen reformering och med det införandet av systemet Rusta och Matcha, som kom till Skara i december 2021 och i huvudsak innebär att fristående leverantörer ska stötta medborgaren på vägen till egen försörjning. Arbetet med att skapa samverkansformer mellan kommun och fristående leverantörer har påbörjats och drivs av arbetsförmedlingen på V6-nivå.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Under året har det påbörjats en implementering av kommunens strategi och program för kompetensförsörjning som bygger på ARUBA-modellen, Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla och Avsluta. Flera av processerna kring kompetensförsörjning har effektiviserats med hjälp av digitalisering.

Flera av de interna processerna kring arbetsmiljö, lön, samverkan, organisation och ledarskap har setts över och utvecklas under 2021 och kommer fortsätta under 2022.

Utifrån Arbetsmiljöverkets återinspektion våren 2021 där ett antal krav ställdes på kommunen har arbetsmiljöansvaret och fördelningen av arbetsmiljöuppgifter tydliggjorts hos både politik, chefer och medarbetare med funktionsansvar. Ett förbättringsarbete har genomförts kring det systematiska arbetsmiljöarbetet genom implementering av en arbetsmiljömodul i Stratsys. En rutin för årlig uppföljning har antagits och under 2022 genomförs den på samtliga nivåer kommunen.

Ett utvecklingsarbete kring stödfunktionerna har inletts i syfte att skapa ett tydligare och mer effektivt samarbete och stöd till kommunens chefer, medarbetare och verksamheter.

I utvärdering av HR-organisationen som genomfördes i början av 2021 övervägde fördelarna för en sammanslagen HR-organisation under Kommunledningsförvaltningens, vilket det sedan beslutades om i kommunfullmäktige i slutet av året med start januari 2022. Sammanslagning av resurser och ansvar ger ökad strategisk styrning och är ett verktyg för att ge ett effektivt och likvärdigt stöd, vilket i slutändan gynnar kommunen som attraktiv arbetsgivare. Det ger ökad möjlighet till prioritering av resurser och flexibel anpassning efter verksamheternas behov. Kompetensförsörjningen på Kommunledningsförvaltningens är god. Det finns dock utmaningar till att rekrytera rätt kompetens till vissa av tjänsterna.

Kommunens ungdomsråd

DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Skara kommun antog under 2021 en deklARATION för att värna och stärka demokratin. Genom deklARATIONEN åtog sig kommunen att genomföra ett antal aktiviteter för att skapa mer delaktighet och inflytande i de kommunala beslutsprocesserna för invånare. Aktiviteterna har varit både kompetensutveckling internt i hur kommunen fungerar som en politiskt styrd organisation och genom externa kommunikationsinsatser kring demokratins grunder och utveckling. Det har även genomförts medborgardialoger kopplat till framtagandet av en ny översiktsplan och medborgarundersökningen genomfördes under hösten 2021.

Skara kommun har under 2021 utvecklat arbetet inom det regionala samverkansprojektet för Öppna data, vars syfte är att tillgängliggöra datamängder för att öka insynen, höja kvaliteten, minska belastningen på kommunens verksamheter och öka innovationskraften. För att öka kommunens tillgänglighet och förbättra servicen ännu mer har Skara kommun påbörjat projektet kontaktcenter 2.0 som ska skapa ”en väg in” till kommunen. Kopplat till kontaktcenter inrättades även tjänsten Digital fixare som ska öka den digitala delaktigheten och kompetensen hos äldre kommuninvånare.

För att öka ungas delaktighet och inflytande har kommunen genomfört en enkät för Lokal uppföljning av ungdomspolitik (LUPP-enkäten) för elever i årskurs 8 och årskurs 2 på gymnasiet, samt haft utvecklingsdialoger på fyra högstadium och gymnasium. En av de kommunala grundskolorna har genom sitt elevråd haft dialog med representanter i kommunfullmäktige för att få svar på hur kommunen fungerar och öka barns förståelse för det demokratiska systemet.

Det har även utretts möjligheterna till att bilda ett kommunalt ungdomsråd för ungdomar mellan 13-23 år. Kommunfullmäktige beslutade i november 2021 att inrätta ungdomsrådet och likställa det med rådet för funktionshinderfrågor och det kommunala pensionärsrådet.

TURISM OCH BESÖKSNÄRING

Besöksnäringen i Skara kommun har påverkats av pandemin. Skaras fördelar med starka reseanledningar inom natur och kultur har stått sig väl. Turismen till Varnhem, Valle och Hornborgasjön har mätts till fler besökare än tidigare år. Pandemin har gjort det svårt att genomföra större evenemang enligt den plan som var tänkt. Anpassningar har fått ske utifrån rådande läge och restriktioner. Under året invigdes det nya besöksmålet Bokäventyret, Ostmässan genomfördes, Klostersjön i Varnhem anlades och nominerades till årets Hållbarhetskliv.

Besöksmålet Varnhem har utvecklats och uppmärksamats i riksmedia. Besöksmålutvecklingen har härigenom även skapat ett nytt rekreativområde för lokalsamhället. Ett tillgänglighetsarbete har påbörjats i samarbete med det lokala näringslivet.

Ökat intresse för vandring har märkts av i Valle, på Pilgrimsleden och Billingeleden.

Samarbetet inom Visit Hornborgasjön har fortgått enligt planering och under sista kvartalet beslutade kommunstyrelsen att Skara kommun önskar fortsätta samarbetet ytterligare fem år 2022-2026, med inriktning på den hållbara destinationen.

Skara kommun har deltagit i arbetet inom Visit Skaraborg, en gemensam digital plattform för Skaraborgs kommuner i syfte att få besökarna att stanna längre och uppleva mer i Skaraborg.

Skara kommun har tillsammans med åtta andra kommuner bidragit till Platåbergens Geoparks fortsättning och under sista kvartalet besöktes geoparken av UNESCO, ett positivt förhandsbesked gavs och geoparken är på väg att bli Sveriges första, enligt UNESCO, globala geopark.

NÄMNDEN FÖR SERVICE & TEKNIK

Skara och Götene kommuners gemensamma nämnd har till uppdrag att på ett kvalitativt och effektivt sätt ta till vara på och utveckla gemensamma resurser inom verksamheterna gata/park, fastighetservice och kost. Nämndens uppdrag är att ge kommunernas verksamheter och deras medborgare professionell, ändamålsenlig och kostnadseffektiv service.

NÄMNDENS INRIKTNINGAR

Nämnden för Service- och Teknik har en kostnadseffektiv och professionell förvaltning som sätter medborgarna i fokus och möter verksamheternas behov genom att erbjuda god och näringsrik mat, välvårdade och ändamålsenliga lokaler samt en trygg tilltalande trafik- och utemiljö.

NÄMNDENS MÅL

Lokalnöjdheten ska öka

Prognosen är att målet uppnås under mandatperioden

Under 2021 har avdelningen för fastighetservice arbetat med att implementera nya rutiner och genomföra aktiviteter för att lokalnöjdheten ska öka. En kommunikationsplan är framtagen för både fastighets och lokalvårdens årliga enkätutskick som mäter lokalnöjdheten. Resultaten för kvalitetsmått för fastighet och lokalvård ligger kvar på en hög nivå som påvisar att kunderna är nöjda med förvaltning och lokalvård. En marginell minskning mot föregående år inom båda enheterna vilket tros orsakats av svårigheterna att genomföra fysiska dialoger och besiktningar med hyresgäster och kunder.

Förbättra måltidsupplevelsen

Prognosen är att målet uppnås under mandatperioden

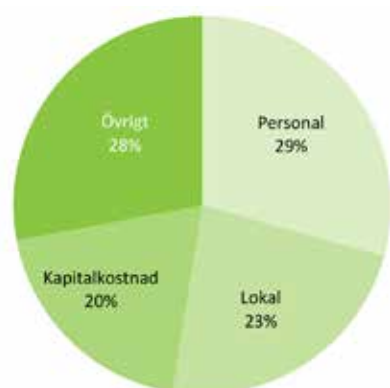
Under 2021 har avdelningen för kost arbetat med aktiviteter för att förbättra måltidsupplevelsen för elever och äldre genom fokus på matsedel och utveckling av valbara rätter. Resultat från kvalitetsundersökningarna påvisar att arbetet med att utveckla matsedeln och införa fler valbara rätter

ÅRETS RESULTAT

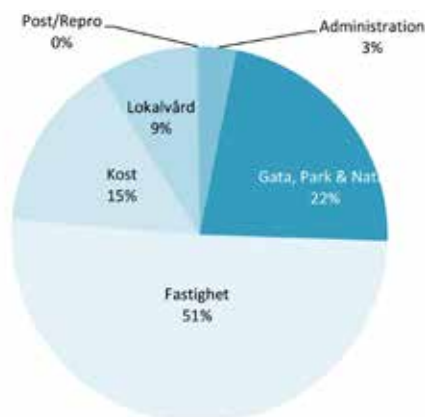
Nettokostnad per verksamhet (Tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Awikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Gata/Park - Götene	-77	0	77	-874	-450
Gata/Park - Skara	27 706	30 407	2 701	28 446	27 139
Fastighetservice - Götene	242	0	-242	-2 271	-1 112
Fastighetservice - Skara	-2 555	0	2 555	-3 544	-1 785
Kost - Götene	956	0	-956	470	-948
Kost - Skara	2 379	0	-2 379	2 458	-1 718
Post - Skara	803	850	47	803	826
Kosthalvmiljonen - Skara	413	400	-13	375	389
*Resultatreglering Götene kommun	-1 121	0	1 121	2 675	2 510
Summa nettokostnad	28 746	31 657	2 911	28 538	24 851

(Tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Awikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Intäkter	386 844	401 284	-14 440	390 801	418 610
Summa intäkter	386 844	401 284	-14 440	390 801	418 610
Personalkostnader	-99 200	-105 162	5 962	-99 671	-100 333
Kapitalkostnader	-42 250	-51 516	9 266	-85 593	-80 226
Övriga kostnader	-274 140	-276 263	2 123	-234 075	-262 902
Summa kostnader	-415 590	-432 941	17 351	-419 339	-443 461
Summa nettokostnader	-28 746	-31 657	2 911	-28 538	-24 851
Kommunbidrag	31 657	31 657	0	30 799	29 967
Årets resultat	2 911	0	2 911	2 261	5 116

KOSTNADSSTRUKTURDIAGRAM %

VERKSAMHETSFÖRDELADE KOSTNADER %

har gett en ökning av skolelevernas måltidsupplevelse. De äldre som äter i hemmet har uppskattat sin måltidsupplevelse lägre jämfört med föregående år. Det lägre resultatet för äldre kan vara en effekt av pandemins isolering där restaurang Frejan i Skara varit stängd under en lång period.

Öka gata/parks medborgarindex

Prognosen är att målet uppnås under mandatperioden

Under 2021 har Skara och Götene deltagit i den nya SCB-medborgarundersökningen som mäter medborgarnas nöjdhet. Förvaltningen har beslutat att härnäst använda sig av resultaten i SCB-undersökningen gällande underhåll av den offentliga miljön. Därför finns ingen möjlighet att i nuläget dra en slutsats kring måluppfyllelse, nästa mätning kommer sker år 2023. Nuvarande mätning påvisar att 69 procent i Skara kommun anser att underhåll av den offentliga miljön är godkänd. Motsvarande siffra för Götene kommun är 70 procent. Ett kvalitetsarbete med att analysera Skara och Götene resultat i relation till kommunerna i V6 och deras resultat i undersökningen kommer ske under 2022.

EKONOMISK ÖVERSIKT

Nämnden för Service och Teknik har att förhålla sig till två resultatposter, Skara kommun och Götene kommun. Resultatet för Skara kommun är ett överskott om 2,9 mnkr. Resultatet för Götene kommun är ett underskott om 1,1 mnkr.

EKONOMISK ANALYS

Nämnden för Service och teknik finansieras både genom kommunbidrag (gata/park, post och kosthalmiljön) samt intäktsfinansierade verksamheter (lokalvård, fastighet och kost).

Nämnden har ett positivt resultat om 2,9 mnkr.

GATA/PARK

Avdelningen för gata/park har ett överskott om 2,7 mnkr. Kapitalkostnader blev 1,8 mnkr lägre än budgeterat, vilket beror på att investeringar av olika anledningar inte har genomförts i takt med ramkompensationen samt att vissa tidigare investeringar är avskrivna och därmed inte genererar några kapitalkostnader. Kostnader för gatubelysning blev 0,2 mnkr lägre än budgeterat och relaterar till lägre kostnader för underhåll. Gata/park är väderberoende och parkverksamheter har ett sammanlagt överskott om 0,7 mnkr, där bland annat aktiviteten vår- och höststädning har en positiv avvikelse gentemot budget.

FASTIGHETSSERVICE

Fastighetsservice består av fastighet och lokalvård och det samlade överskottet blev 2,6 mnkr. Vakanser på ingenjörsidan ger en positiv avvikelse om 0,6 mnkr och personalkostnaderna för fastighetsskötare blev 0,4 mnkr lägre än

INVESTERINGSREDOVISNING

Netto-investeringar (Tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Gata/Park Skara	5 675	26 463	20 788	20 358	15 812
Fastighet Skara	33 112	133 034	99 922	24 099	102 427
Inventarier	145	420	275	246	174
Maskiner och fordon	985	2 000	1 015	1 959	3 638
Övriga	0	0	0	0	0
Summa nettoinvestering	39 917	161 917	122 000	46 662	122 051

budgeterat då vakanser funnits även där under året. Akuta underhållsåtgärder på fastigheterna blev 1,1 mnkr lägre än budget men balanseras av högre kostnader för det planerade underhållet. Under senare delen av året var mer åtgärder på fastigheterna planerade men genomfördes ej på grund av leveransproblem av material och tjänster.

Avdelningen för lokalvård har en positiv avvikelse om 1,3 mnkr. 0,6 mnkr relaterar till vakanser inom poolenheten och lägre vikariekostnader. På övriga kostnadssidan återfinns ett överskott om 0,4 mnkr och förklaras främst av lägre kostnader för förbrukningsmaterial och fordonskostnader. Intäkterna har en positiv avvikelse om 0,3 mnkr och relaterar till fler utförda städtimmar jämfört med budget.

KOST

Kostavdelningen har ett underskott om 2,4 mnkr. Pandemin har påverkat intäkterna negativt och Barn och utbildning köpte portioner för 4,1 mnkr lägre än budgeterat. Stängda dagcentraler och restauranger under året har en negativ avvikelse på intäkterna med 0,3 mnkr. Övriga budgeterade intäkter har en negativ avvikelse om 0,2 mnkr.

Den minskade måltidsproduktionen har medfört att livsmedelskostnaderna har en positiv avvikelse om 1,4 mnkr. Personalkostnaderna blev 0,7 mnkr lägre än budgeterat vilket förklaras främst av lägre vikariekostnader. Övriga kostnader har sammantaget en positiv avvikelse om 0,2 mnkr.

KOSTHALVMILJONEN

Kosthalmiljonen, som avser servering av mjukt bröd till gymnasieelever samt frukt till alla skolbarn, har en negativ avvikelse med 13 tkr.

POST

Postverksamheten som levererar internpost i kommunen har ett överskott om 47 tkr och beror på lägre personalkostnader.

VERKSAMHET

I förvaltningens verksamhetsplan finns ett antal olika uppdrag och därtill hörande insatser som sammantagna kommer att bidra till lokalnöjdhet, nöjdhet hos medborgare gällande gata/park och nöjdhet med maten som serveras till elever och äldre.

AVDELNING FÖR FASTIGHETSSERVICE

Fastighet och lokalvård arbetar gemensamt för att effektivisera verksamheterna och leds av gemensam avdelningschef. Årliga undersökningar visar att avdelningen håller fortsatt hög kvalitet inom fastighetsförvaltning, projektering och lokalvård.

FASTIGHET

Fastighet ansvarar för fastigheter som ägs av respektive kommun där kommunal verksamhet förekommer. Inhyring av externa lokaler kan förekomma. Totala fastighetsytan som avdelningen ansvarar för är uppskattningsvis 160 000 kvadratmeter (kvm) fördelat på 102 000 kvm i Skara och 57 000 kvm i Götene. Projektenheten ansvarar för större ombyggnader och nybyggnationer och har två driftenheter i Skara respektive i Götene som ansvarar för att förvalta och sköta drift samt mindre underhåll för byggnaderna och utemiljön. Hyresgäster har även möjlighet att köpa verksamhetsservice efter behov. Fastighet fokuserar på en intern effektivitet och arbetar kontinuerligt med att energieffektivisera. Under 2021 har fastighet arbetat med en rad uppdrag och projekt i Götene och Skara. Av de stora projekteten är renoveringen av vårdcentralen i Centrumhuset i Götene påbörjad sommaren 2021 och beräknas slutföras under sommaren 2022. Förskolan Liljelunda i Lundsbrunn har rivits och badhuset har stängts och en utredning gällande ombyggnad eller nybyggnation har genomförts. Västerbyskolan har under året sålts av till Olinsgymnasiet och renovering av grundskolan i Lundsbrunns kök. I Skara kommun har arbetet med ett nytt särskilt boende för äldre inletts och byggnation av Teglagården startade hösten 2021 och beräknas vara klart hösten 2023. På Vilanområdet har utbyte av konstgräs på fotbollsplanen genomförts. En omfattande fasadrenovering av Källeskolan samt ny ventilation i gymnastik- och matsalen är avslutade. Översyn av teknisk utrustning för styrning av värme och ventilation har skett på flera fastigheter och flera förskolor och grundskolor har fått upp- rustad utemiljö samt mindre invändig renovering. Avslutningsvis har projektering och förberedelse för ny förskola i Mariebergområdet i Skara startas upp.

LOKALVÅRD

För att nå verksamhetens mål med rena lokaler har lokalvården städkontroller och städ råd som genomförs årligen för att säkerställa en god arbetsmiljö för de som vistas inomhus i kommunens lokaler. I en del av verksamhetens arbete med kemikalier har man säkerställt att rutiner

kring dessa följs. Lokalvården deltog i projektet Kick-off - Fördomsfri rekrytering som var en rekryteringsutbildning för chefer och medarbetare för att medvetandegöra en mer inkluderande rekrytering och arbetsplats. Projektet har sträckt sig över flera år och har avslutats 2021. Intern service är en serviceinriktad stab som startade i det nya stadshuset i Skara hösten 2019. Huvuduppdraget inom intern service innebär anställning som servicevärd med uppdrag att vara behjälplig för arbetsplatsens alla medarbetare och besökare. Servicevärdarna arbetar med lokalvård samt arbetsplatsanknutna tjänster som i café, konferens- och teknikverksamhet samt även viss del av vaktmästeri. Projekt Yrkesbevis Lokalvårdare (PRYL) har genomförts under året. Målet är att alla lokalvårdare skall genomgå PRYL. Enhetschefer inom lokalvård ingår i nätverk inom Skaraborg där kommuner som Falköping, Vara, Lidköping, Essunga, Grästorp och Tidaholm för erfarenhetsutbyte. Lokalvården har startat en rekryteringsprocess för att tillföra arbetsledare med tanken att tillföra mer stöttning till enhetschefer och personal för en effektivare organisation.

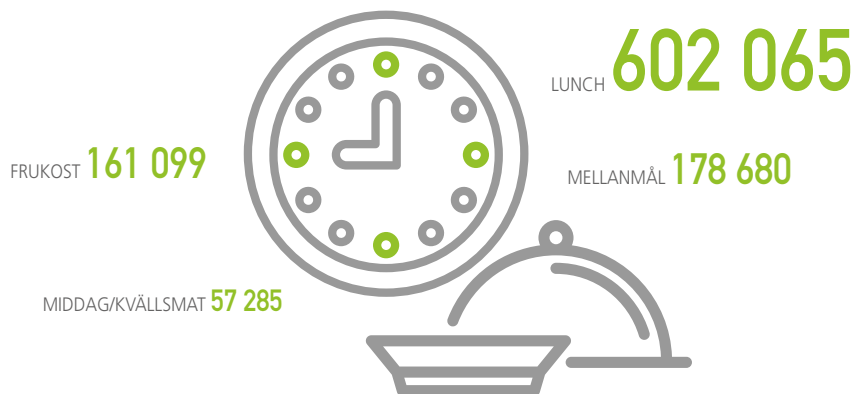
AVDELNINGEN GATA/PARK

Gata/park ansvarar för drift och underhåll och byggande av kommunernas gator, parker och naturområden. Avdelningen ansvarar också för trafik- och parkeringsfrågor. Gata/Parks mål är att tillhandahålla en tillgänglig, attraktiv, trygg och välskött offentlig utemiljö. Den årliga SCB-undersökningen i Skara och Götene påvisar att avdelningen levererar god service till medborgare. Under året har avdelningen slagit samma två enheter och består nu av en gemensam organisation för gata och park.

Under 2021 har avdelningen sett ett ökat tryck av besökare på Skara och Götene's allmänna platser där vandringsleder, motionsspår och badplatser haft många besökare. Detta har inneburit mer skräp och underhåll. I arbetet med trygghet har ett extra fokus lagts på att genomföra trygghetsskapande insatser så som trafiksäkerhet, underhåll av vinterväghållning, säkra cykelbanor och beskärning av buskar och träd. Trygghetsvandringar har genomförts tillsammans med Brottsförebyggande rådet och projekt Purple Flag för en tryggare stadskärna. Projekt har fort- löpt en enligt planering.

Vandringsleden Flämsjön runt rustades upp och fick ny märkning

KOSTAVDELNINGEN

2021 har fortsatt varit ett år som haft stor påverkan på kostavdelningen. På grund av pandemin har delar av verksamheterna fått ställa om produktionen med kort varsel. Skolors övergång till distansundervisning har inneburit en omställning för verksamheterna till både varma och kalla matlådor till elever på både grundskola och gymnasium samt till de gymnasieelever som är folkbokförda i Skara kommun men studerar på annan ort. Bemanningsplan vid pandemi, krismenyer, hygienplan och serveringsplan har arbetats fram. Förutom arbetet med omställningar så har verksamheten även arbetat med olika projekt; ESF-projektet Kick-off Inkluderande rekrytering, Heltidsresan och Rätt från Slätt. Enkäter har genomförts och resultat visar att elevernas upplevelse av måltiden har ökat medan de äldre som äter i hemmet upplever en minskning i måltidsupplevelsen. Avslutningsvis har avdelningen arbetat mycket med klimat- och miljöfrågor och upphandlat ett nytt kostdataprogram.

FRAMTID OCH UTVECKLING

Förvaltningen för Service och teknik står inför utmaningar inom alla avdelningar när det gäller kompetensförsörjning, teknisk utveckling och förändrade förväntningar från medborgare och allmänhet. Förvaltningens fokus framåt blir att fortsätta kartlägga processer för att ytterligare hitta samverkan, skapa innovation och en ökad effektivitet. Stort fokus 2022 kommer vara miljöfrågor där förvaltningen har flera uppdrag.

När det gäller kompetensförsörjning är det inte enbart arbetskraftsbristen förvaltningen behöver hantera utan även de allt högre kompetenskraven som ställs på medarbetarna samt arbetet med rätten till heltid genom projekt Heltidsresan. I dag ställs det högre krav på digital kompetens och tekniskt kunnande inom samtliga områden inom förvaltningen. Förvaltningen har en stor kommande pensionsavgång och arbetet med kompetensförsörjning och behålla befintlig arbetskraft och samverkan med andra förvaltningar i arbetsmarknadsfrågan är högprioriterat.

Inom gata/park och fastighetsservice fortskrider ett systematiskt arbete med robotiseringen och digitalisering inom olika processer som administration till maskinhantering. Digitalisering kommer vägas in i processkartläggning för att identifiera vart det blir störst vinster att införa ny teknik och effektivisera arbete vid projekt. Gata/park arbetar vidare med trygghetsvandringar, medborgardialog, synpunktshandling och åtgärder för att öka medborgarnas nöjdhet med kommunernas gator, parker och vandringleder samt bidra till en ökad trygghet i samhället.

Inom kostavdelningen ökar behovet av specialistutbildning för kökspersonal för att möta olika former av specialkost. För att möta den ökade efterfrågan på specialkost kommer kostavdelningen att arbeta mer med kundanpassade matsedlar för att möta gästernas önskemål och införa fler valbara maträtter för att minska tillagning av specialkost. Arbetet fortsätter med att öka nöjdhetsgraden gällande maten som serveras till äldre och till barn och unga i förskolor, grundskolor och gymnasieskolan i Skara. Att även servera fler växtbaserade maträtter/ livsmedel är en utmaning men nödvändig för att minska koldioxidutsläppen.

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden utifrån sina olika behov.
Främja utveckling och lärande samt livslång lust att lära.
Förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och
de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.
Samarbeta med hemmen och främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling.

NÄMNDENS INRIKTNINGAR

Barn i behov av särskilt stöd ska identifieras i tidig ålder. Alla barn och elever i Skara ska ges förutsättningar att nå sin fulla potential, genom trygghet och studiero samt god kvalitet på utbildningen. Genomströmningen av elever på Katedralskolan ska visa en positiv trend.

NÄMNDENS MÅL

Den upplevda tryggheten på Viktoriaskolan ska öka
Prognosen är att målet uppnås under mandatperioden.

När Viktoriaskolan frågar eleverna hur de upplever tryggheten svarar drygt 91 procent att de alltid eller oftast känner sig trygga i skolan. Svarefrekvensen är på 81 procent vilket motsvarar 412 elever. Platser som beskrivs som mest otrygga är matsal och omklädningsrum. Arbete pågår redan i syfte att stärka tryggheten i matsalen. Tidigare har insatser gjorts för att förändra schema, göra uppdelningar i rummet men resultaten visar att detta inte gett avsedd effekt. Här behövs ett fortsatt utvecklingsarbete. Ett annat utvecklingsområde som identifierats är att utveckla samsynen hos personalen så att det finns en tydlighet från ord till handling.

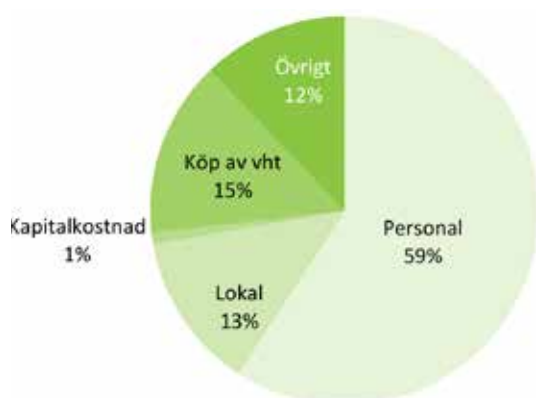
Det finns en markant skillnad mellan flickor och pojkars upplevelse av trygghet. Det är 59 procent av pojkarna som alltid känner sig trygga medan det hos flickorna inte utgör fler än 32 procent. Sju elever uppger att de inte alls är trygga i skolan. Av dessa är fem flickor och två pojkar.

ÅRETS RESULTAT

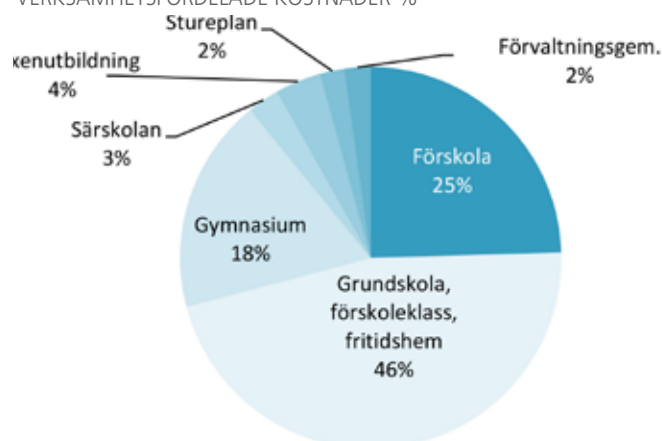
Nettokostnad per verksamhet (Tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Awikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Förskola	119 511	121 599	2 088	111 243	113 826
Grundskola, förskoleklass, fritidshem	225 669	223 901	-1 768	218 916	217 763
Gymnasium	88 806	87 385	-1 421	83 142	80 245
Särskolan	13 227	13 888	661	15 212	15 607
Vuxenutbildningen	18 968	20 770	1 802	18 628	19 384
Stureplan	10 064	9 967	-97	8 509	8 954
Förvaltningsgemensam verksamhet	10 786	13 047	2 261	13 749	10 705
Summa nettokostnad	487 031	490 557	3 526	469 399	466 484

(Tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Awikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Intäkter	105 208	92 960	12 248	102 467	107 117
Summa intäkter	105 208	92 960	12 248	102 467	107 117
Personalkostnader	-350 557	-343 778	-6 779	-331 257	-330 891
Kapitalkostnader	-5 793	-5 722	-71	-6 915	-7 516
Övriga kostnader	-235 889	-234 017	-1 872	-233 694	-235 194
Summa kostnader	-592 239	-583 517	-8 722	-571 866	-573 601
Summa nettokostnader	-487 031	-490 557	3 526	-469 399	-466 484
Kommunbidrag	490 557	490 557	0	481 700	464 369
Årets resultat	3 526	0	3 526	12 301	-2 115

KOSTNADSSTRUKTURDIAGRAM %

VERKSAMHETSFÖRDELADE KOSTNADER %

Åtgärder gällande detta hanteras på individnivå.

I skolenkäten för årskurs nio som Skolverket samlar in gällande till exempel trygghet och studiero visar resultaten 2021 5,1 att jämföra med rikssnittet 5,4 och för Trygghet 6,9 mot 7,7. Maximalt värde är 10. Vid jämförelse med föregående mätning 2018 har studiero förbättrats medan tryggheten försämrats.

Vad gäller studiero i klassrummen på Viktoriaskolan finns det en stor variation mellan olika grupper och klasser. Sammantaget bedöms studiero vara acceptabel i de flesta grupper.

Under året har åtgärder genomförts i syfte att både skapa lugn inramning och möjliggöra högre undervisningskvalitet som möter elevernas behov. En satsning på minskade grupper i svenska som andraspråk samt svenska/engelska har visat ett förbättrat betygsresultat i sva och ökad studiero.

Det finns några klasser som behöver andra insatser och här har elevhälsan kopplats in och arbetar utifrån Héléne Jenvens forskning.

En faktor som påverkar studieron är elevernas aktiviteter på nätet. Här behöver skolan arbeta fram en samsyn vad gäller hur personalen ska agera samt att utöka samverkan med andra aktören runt eleverna efter skoltid. En annan faktor som påverkar studieron är elevers motivation till varför de går i skolan. 42 procent av eleverna uppger att de sällan eller aldrig känner sig motiverade att gå till skolan. Vidare framkommer att elever upplever att gångarna är för långa så de tappar intresset och inte orkar lyssna. Att hålla i utvecklingsarbetet med Zimmermans forskning är en del i det fortsatta arbetet utifrån att skolan identifierat att det finns antipluggkulturer. Här behöver skolan fördjupa sig i och arbeta vidare med lektionsuppbygg som hur stöd och stimulans kan utvecklas.

Ur ett längre perspektiv ser skolan att det socialt hårdare klimat som fanns vid skolans öppnande successivt arbetats bort. En framgångsfaktor är att skolan varit tydliga i konsekvenserna i sitt handlade vilket beskrivs ha gett resultat.

Genomströmningen av elever på Katedralskolan ska öka

Prognosen är att målet uppnås under mandatperioden.

Genomströmningen efter tre år på Katedralskolan har, utifrån den egna statistiken läsåret 2020/2021, ökat inom de nationella programmen från 59 procent till 64 procent. För International Baccalaureate (IB) har ökningen skett med tre procentenheter till 58 procent och genomströmningen i Introduktionsprogrammet (IM) har nästan fördubblats från 7 procent till 13 procent. När det gäller genomströmningen på 4 år så har den på de nationella programmen och Introduktionsprogrammet (IM) ökat medan International Baccalaureate (IB) har fått en något lägre genomströmning. Däremot visar trenden att genomströmningen under 5 år har ökat på IB. Sambandet mellan ökad närvaro och hög måluppfyllelse framträder tydligt i underlagen.

Att analysera resultatet är svårt under en pågående pandemi där förutsättningarna varit annorlunda och mer komplexa. Stor del av ledningen har handlat om driftsfrågor snarare än utvecklingsfrågor för att få verksamheten att fungera. Ledarskapet har snarare varit ett chefskap under distansarbete och distansundervisning. Att kunna se och möta varje individ har varit en utmaning och den stora utvecklingen har under denna tid hamnat på att få en fungerande undervisning och kommunikation med digitala verktyg. Utvecklingsarbetet har fått genomföras i andra former, med minskad intensitet då det kollegiala lärandet varit svårare att genomföra på distans.

Samttaget bedöms gymnasiets treåriga utvecklingsarbete med fokus på ökad närvaro för högre måluppfyllelse, trygghet och studiero samt pedagogiskt ledarskap ha bidragit till den något förbättrade måluppfyllelsen. Kompetensutveckling både inom språkutvecklande arbete och lektionsdesign har skapat nyfikenhet och gett lärarna nya redskap att öka elevernas motivation och måluppfyllelse. Lärarna har börjat reflektera och utforska sin egen praktik vilket förväntas fortsatt stärka resultaten framåt. Det går också att utläsa att en ökad medvetenhet kring språkutvecklande arbetssätt vilket har resulterat i mer anpassade elevuppgifter.

Under läsåret 2021/2022 kommer följande utvecklingsområden att finnas:

- Ökad närvaro för högre måluppfyllelse. Med ökad närvaro har skolan bättre möjligheter att nå eleven och göra den skillnad som behövs för att eleven ska nå högre eller längre rent betygsmässigt.
- Stärkt ledarskap i klassrummet och hög kvalitet på undervisningen. Föregående läsårs utvecklingsarbete ska fortsätta.
- Tillsammans och framåt. Skara kommuns ledord är viktiga i arbetet med att skapa en kultur där alla arbetar tillsammans, där vi pratar med varandra i stället för om varandra. Genom kollegiala aktiviteter stärks banden och ökar möjligheten till samarbete över ämnes-/program- och enhetsgränser.
- Utifrån den långsiktiga plan som upprättats 2021 bör målet om genomströmning även innefatta att andelen Skaraungdomar som går på Katedralskolan ska öka. Den målsättning som skrivs fram i underlaget är:
- Målsättningen till 2027 är att 75 procent av ungdomarna i Skara kommun ska gå på Katedralskolan.

Högre måluppfyllelse i årskurs 3, 6 och 9 samt gymnasiet

Prognosen är att målet inte uppnås under mandatperioden.

SAMMANTAGEN BEDÖMNING

Grundskolans resultat visar på en negativ trend vad gäller högre måluppfyllelse och sammantaget har Skara låga resultat jämfört med övriga kommuner i riket. Sammantaget går att utläsa att likvärdigheten är låg och det är en stor spridning av resultat. Elever som är utrikesfödda och elever vars vårdnadshavare har låg utbildningsnivå visar fortfarande markant lägre resultat. Andra faktorer som lyfts fram i analysen är att andelen elever med olika specifika behov har ökat. Kontinuiteten i klassrummen är svåra att hålla då genomflödet av nya elever och lärare har ökat generellt senaste åren.

MÅLUPPFYLLELSE ÅRSKURS 3

Eftersom nationella prov inte genomförts på grund av pandemin finns inga jämförande underlag att tillgå gällande årskurs 3.

MÅLUPPFYLLELSE ÅRSKURS 6

Årskurs 6 resultat pekar på en negativ trend både vad gäller svenska, matematik och engelska samt den sammanlagda andelen elever som når minst godkänt i alla ämnen. Jämfört med riket totalt ligger Skara under betygssnittet i samtliga ämnen utom i svenska som andraspråk där värdet ligger precis på snittet. En förbättring som går att utläsa i årskurs 6 är att andelen elever med svenska som andraspråk som når minst E ökat med nästan 20 procentenhet på två år.

Vid jämförelse med förväntat resultat (modellbaserat) visar det också en negativ trend.

MÅLUPPFYLLELSE ÅRSKURS 9

Resultaten i årskurs 9 visar en negativ trend vid jämförelse med föregående år. Om samma årskull däremot följs de senaste tre åren syns en positiv progression där meritvärdet ökat. Årskullen har en låg måluppfyllelse men utvecklingskurvan är positiv. Framförallt gäller detta pojkar och analys visar att utvecklingsarbete med forskning (Zimmerman) gett viss effekt. Flickornas sjunkande resultat förklaras bland annat av en ökad psykisk ohälsa. Även i årskurs 9 finns en positiv progression vad gäller betygen i svenska som andraspråk.

MÅLUPPFYLLELSE GYMNASIET

Vad gäller gymnasieskolans trend, för andelen som når gymnasieexamen efter 4 år, är den inte så tydlig utan resultaten pekar snarare på ett relativt oförändrat resultat sammantaget. Trendkurvan visar att andelen ökat något och för män är utveckling upp till 63,5 procent vilket är en ökning med 4,1 procent. Även kvinnorna har förbättrats med 3,9 procent upp till 74,4 procent. Generellt är flickornas betyg högre än pojkarnas, vilket även följer övriga rikets resultat. Däremot kan konstateras att resultaten är för låga och det tycks finnas en liten tendens sammantaget

IB-studenterna på Katedralskolan levererade i världsklass trots pandemin. Distanstudier har inte hindrat gymnasieleverna att få höga slutbetygspoäng utan når ett snitt på 34,5 poäng, vilket är en bra bit över världsmedlet. Det är också skolans högsta resultat genom tiderna. På bilden: Filippa Johansson och Mickael Gayet.

att flickornas prestationer sjunker. Deras frånvarotid har ökat men utifrån pandemin är det för tidigt att dra slutsatser, detta behöver följas framåt.

Betygen i karaktärsämnen är markant högre än i de gymnasiegemensamma, vilket indikerar att eleverna är på "rätt" program.

Ett utvecklingsbehov är att i stället för speciallösningar behöver undervisningen planeras för samtliga elever från start. Här ska arbetet med att utforska sitt pedagogiskt ledarskap med fokus på kvalitet på undervisningen fortlöpa. Tvåläraresystem, lärares ledarskap och det kollegiala lärandet samt högre förväntningar på elever är viktiga faktorer i detta.

Generellt har pandemin haft effekt på måluppfyllelsen på individnivå. I de högre årskullar finns elever som haft svårt att klara distansundervisning och frånvaron i klassrummen har påverkat kontinuitet och kvalitet. Däremot har flexiblare undervisningsformer utvecklats vilket är gynnsamt för andra.

UNDERLAG

Underlagen för att analysera måluppfyllelse är såväl kvalitativa som kvantitativa. Processen har grundat sig kvantitativa mått, professionens arbete och underlag för att därefter ha gemensam dialog och analys på verksamhets och förvaltningsnivå. Slutsatserna bidrar till vilka framtida insatser och vilket utvecklingsarbete som behöver göras övergripande tillsammans och vad som behövs på den enskilda enheten.

EKONOMISK ÖVERSIKT

Förvaltningen visar ett överskott på 3,5 mnkr motsvarande 0,7 procent av budgeterad omsättning. Överskottet förklaras av lägre måltidskostnader, statlig ersättning för sjuklönekostnader samt högre statsbidrag till vuxenutbildningen. Överskottet reduceras beroende på färre elever jämfört budget på kommunens gymnasieskola och ökade kostnader för behovsprövade resurser i grundskolan.

EKONOMISK ANALYS

Nettokostnaden ökade med 17,6 mnkr från 2020. Högre kommunbidrag har gett möjlighet till högre personalkostnader. Personalkostnaden ökade med 19,3 mnkr från föregående år där löneökning, ökat personalomkostnadspålägg och engångsersättning till anställda beroende på förändring i centralt avtal uppgår till 11,2 mnkr. Resterande 8,2 mnkr består av fler anställda under året på förvaltningen. Lokalkostnader minskade med 11,0 mnkr beroende på lägre hyror till förvaltningen service och teknik. Det har varit fler elever i gymnasieskolor i andra kommuner och fristående huvudmän mot föregående år. Detta har ökat kostnaden med 5,0 mnkr. Resterande ökning mot föregående år förklaras till största delen av högre måltidskostnader, lägre statlig ersättning för sjuklönekostnader och indexuppräknings.

Förvaltningen visar ett överskott på 3,5 mnkr motsvarande 0,7 procent av budgeterad omsättning.

Utfallet har påverkats av pandemin. Lägre måltidskostnader beroende på färre barn och elever i verksamheten, fjärrundervisning/distansundervisning, 3,7 mnkr. Statlig ersättning för sjuklönekostnader 1,8 mnkr. Lägre vikariekostnader delar av året 0,7 mnkr. Dessa poster summeras till 6,2 mnkr.

Statsbidragen till vuxenutbildningen har ökat beroende på förändring i reglerna om medfinansiering under hösten, 1,8 mnkr. Förvaltningen har ej fullgjort budgetuppdrag där 1,2 mnkr tillfördes för tillsättning av lektorer och heltidsmentor.

Överskottet har reducerats framförallt beroende på färre elever i kommunens gymnasieskola, ökade kostnader för behovsprövade resurser i grundskola och kompensation till anställda via engångsbelopp för ändring i centralt avtal.

Förskoleverksamhet visar ett överskott på 2,1 mnkr. Verksamheten har under det gångna året påverkats av covid-19 utifrån flera aspekter. Frånvaron av barn har varit högre vilket har inneburit lägre måltidskostnader, 1,7 mnkr. Till följd av den lägre närvaron av barn så har vikariekostnaderna inte blivit lika höga som budgeterat, 0,2 mnkr. Intäkterna ökar beroende på statlig ersättning sjuklönekostnader, 0,4 mnkr Sammanslagningen av förskolan genomfördes inte i lika stor utsträckning som planerat till följd av pandemin. Verksamheten har kompenserats via högre kommunbidrag för de ej budgeterade kostnaderna, 0,5 mnkr. Ett engångsbelopp till lärarförbunden som beslutats på riksnivå betalades ut under året vilket resulterade i högre personalkostnader, 0,2 mnkr. Förskolan har under

året erhållit statsbidrag för minskade barngrupper, 5,3 mnkr, vilket möjliggjort högre personaltäthet och mindre barngrupper under året. Statsbidraget Språkutveckling i förskolan har bidragit till satsningen av Språkutveckling, både i form av material samt kompetensutveckling för personal.

Grundskoleverksamheten inklusive fritidshemsverksamheten visar ett underskott på 1,8 mnkr. Sammanslagning av fritidshem under sommarmånaderna har inte genomförts som föregående år. Verksamheten har kompenserats via högre kommunbidrag för de ej budgeterade kostnaderna, 0,5 mnkr. Ökat kommunbidrag på 1,4 mnkr. Under läsåret 2020/2021 har grundskoleelever identifierats där ordinarie undervisning inte har varit tillräcklig under pandemin. Personalförstärkning i grundskolan för att möjliggöra lärmiljöer utanför klassrummet. Kostnader med i utfallet för verksamheten. Intäkterna ökar beroende på statlig ersättning sjuklönekostnader, 1,0 mnkr Verksamheten har haft lägre måltidskostnader beroende distansundervisning/fjärrundervisning på grund av covid-19, 0,7 mnkr. Grundskolan har högre personalkostnader mot budget. Detta förklaras av engångsbelopp till anställda beslutat på riksnivå, 0,8 mnkr och åtgärder för att skapa trygghet och studiero 2,9 mnkr. Verksamheten har ej fullgjort budgetuppdraget där medel om 0,2 mnkr tillfördes för tillsättning av heltidsmentor.

Gymnasieverksamheten visar ett underskott på 1,4 mnkr. Personalkostnaden är dimensionerade utefter antal elever, program och klasser. Detta medför att kostnaden överskrider budget med 1,9 mnkr. Personalkostnader är på något lägre nivå mot höstterminen 2020 exklusive löneökning. Lägre måltidskostnader beroende distansundervisning/fjärrundervisning på grund av covid-19, 1,3 mnkr. Ökade intäkter för statlig ersättning sjuklönekostnader, 0,4 mnkr. Ökade kostnader till andra kommuner och friskolor till följd av färre elever i kommunens gymnasieskola, 2,2 mnkr. Verksamheten har ej fullgjort budgetuppdraget där medel om 1,0 mnkr tillfördes för tillsättning av lektorer och heltidsmentor. Under året har kommunbidrag ökat med 0,8 mnkr. Tillskottet har använts till att förstärka arbetet för elever med låg förkunskapsnivå 0,7 mnkr och till ökade kostnader för arbetsplatsförlagt lärande (APL) under pandemin 0,1 mnkr.

Särskolan visar ett överskott på 0,7 mnkr. Personalkostnaden följer budget. Fler elever från andra kommuner i kommunens särskola samt färre elever hos andra kommuner och fristående huvudmän ger ett överskott till verksamheten.

INVESTERINGSREDOVISNING

Netto-investeringar (Tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Inventarier	4 157	8 100	3 943	3 810	4 467
Summa nettoinvestering	4 157	8 100	3 943	3 810	4 467

Stureplan genomförde ett stort cirkusprojekt som kulminerade i en cirkusdag i Skara med många medverkande barn, ungdomar och cirkusartister.

Vuxenutbildningen visar ett överskott på 1,8 mnkr. Personalkostnaden följer budget. Överskottet förklaras av ökade statsbidrag. Kostnaden för yrkesbyrå finansieras via statsbidrag. Ändrade villkor under hösten i regelverket för statsbidrag till vuxenutbildningen har medfört högre statsbidrag. Kravet på medfinansiering förändrades.

Stureplan visar ett underskott på 0,1 mnkr. Lägre intäkter för Musikskolan, 0,1 mnkr. Främsta orsaken är att verksamheten påverkats av pandemin där undervisningen skett till viss del digitalt. Stureplan i sin helhet har under hela året fått anpassa sin verksamhet för att kunna hålla öppet enligt de rekommendationer som funnits.

Förvaltningsgemensamt visar ett överskott på 2,3 mnkr. I budgeten för året reserverades 2,5 mnkr i en gemensam reserv för oförutsägbara kostnader. Denna reserv upplöstes i prognos 1. Högre kostnader för julklapp till anställda, beslut för hela Skara kommun, och lönekostnader under uppsägningstiden för avgående förvaltningschef minskar överskottet.

Sjukfrånvaron ökade från föregående år. Totala sjukfrånvaron ökade från 6,4 procent 2020 till 6,6 procent 2021. Trenden var en nedgång till och med 2019 men har ökat till drygt 6 procent för år 2020 och 2021. Pandemin är förklaringen till ökningen.

INVESTERINGSREDOVISNING

Kommunfullmäktige beslutade 25 oktober 2021 att godkänna barn- och utbildningsnämndens yrkande om att öka investeringsramen 2021 med 2,3 mnkr. Yrkandet avsåg en ny lastbil till Katedralskolan. Inköpet beräknas uppgå till 2,5 mnkr, 0,2 mnkr fanns inom förvaltningens ram för året. Lastbilen kommer att levereras under 2022.

Antal inskrivna barn per årsarbetare i kommunala förskolor (oförändrat mot 2020)

VERKSAMHET

Pandemin har påverkat hela nämnden och alla verksamheterna. Den största utmaningen har handlat om att beman- na och hantera sjukfrånvaro samt information internt och externt. Trots detta har tillgången till utbildning varit god under pandemin och verksamheterna har i stort lyckats fullfölja sitt uppdrag med undervisningstid och öppna verksamheter.

Samtidigt finns en risk för efterverkningar genom kunskapsstapp, det vill säga att elever inte får de kunskaper och färdigheter de annars skulle förvärvat. Efterverkningarna av pandemin förväntas ha en påverkan även under 2022 och konsekvensen med en utbildningsskuld kan bli långvarig.

Pandemin har haft en stor påverkan på nämndens alla ansvarsområden. Bedömningen är att alla enheter, utifrån rådande omständigheter, hanterat uppdraget mycket bra. En positiv konsekvens av den snabba omställningen är att alla verksamheter gjort kompetenskliv framåt inom digitalisering. Den digitala omställningen har möjliggjort nya metoder vid undervisning, utvecklingssamtal och föräldramöten vilket ökat flexibiliteten. Pandemin vilket medfört ett ökat fokus på att hålla igång en fungerande driftsorganisation och därmed minskat utrymme för utvecklingsfrågor.

Under höstas slutade förvaltningschefen och en interim- chef ersatte i uppdrag att skapa en långsiktigt hållbar orga- nisation. Det senaste åren har förvaltningsledningen bytts ut vilket fått konsekvensen att det långsiktiga utvecklings- arbetet brustit och det blir omtag. Även i rektorsgruppen har flera slutat och några varit sjukskrivna längre perioder vilket får konsekvenser för kontinuitet och att långsiktigt utvecklingsarbete försvårats.

Ett utvecklingsarbete har påbörjats utifrån att förvaltningen ska vila på en tillitsbaserad ledning och styrning. Utvecklingsdagar och processarbete i ledarforum har haft fokus på att tillsammans arbeta med kultur, struktur, strategi och riktning utifrån ett tillitsperspektiv där dialogen är central. Dialogspecialisten Martin Sande från Dialogues har varit processledare. Arbete för att skilja mellan enkla, komplicerade och komplexa frågor och utifrån det skapa förutsättningar för andra tanke- och arbetssätt har varit en del av insatsen. Utvecklingsarbetet har syftat till att bygga gemensam grund, begreppsbildning och till att förtroendet byggs och relationer stärks.

Skolinspektionen gjorde under hösten en kvalitetsgranskning av grundskolan som sammantaget visade att huvudmannen i låg utsträckning gör relevanta analyser av studieresultat och resultat avseende trygghet. Detta medför bristande underlag för analys av förbättringsåtgärder inom dessa områden.

Under året har förvaltningen ställt om till digitala verksamhetssystem som Stratsys där verksamhetsplanen, det systematiska kvalitetsarbetet, resursplaneringen och arbetsmiljöarbetet följs.

Under året har förvaltningen samverkat vilket sammantaget bedöms till kommunens vision och stärkt målpuppfyllelse. Ett exempel som ytterligare ett år visar sig vara en framgångsfaktor är UF, ungt företagande. Kommunen är i framkant vilket genererat priser som "Årets UF-skola" och årets "UF-kommun".

Samarbete för barns bästa har utvecklats och stärkts upp under året vilket långsiktigt bedöms gynnas barns livsvillkor. För att få fortsatt kraft i processerna och helhetsbild som möjliggör prioriteringar kommer området följas mer klustrat framöver. Det pågår en omställning mot sammanhållna processer överlag.

Gemensamma utbildningsinsatser inom kommunen och tillsammans med regionen gällande samordnad individuell plan, SIP. Omsorgens SIP-samordnare även för barn- och utbildning utifrån ett helhetsperspektiv. Vidare har SSPF, skola, socialtjänst, polis och fritid, införts och en koordinator har anställts. Uppdragets fokus är att genom denna samverkansmodell förhindra och minimera ungdomars riskbeteenden. Även särskilda föräldraskapsutbildningar till utrikesfödda "Föräldraskap i Sverige" och fortsatt erbjuda föräldraskapsstöd i samverkan mellan barn- och utbildning och omsorgen är infört under året.

FRAMTID OCH UTVECKLING

MÅLUPPFYLLELSE

Verksamheternas målpuppfyllelse behöver sammantaget bli högre och en mer kvalitativ undervisning behöver säkras.

Det är väsentligt att utvecklingsprocesser med fokuset att utveckla barns och elevers lärande fortsätter att utvecklas och blir en naturlig del i det pedagogiska arbetet.

DET SOM VARIT FRAMGÅNGSRIKT UNDER 2021 ÄR

- kollegialt lärande kring olika pedagogiska frågor
- språkutvecklande undervisning
- samarbete för barns bästa

DET FÖRVALTNINGEN OCH VERKSAMHETERNA IDENTIFIERAR SOM UTVECKLINGSOMRÅDEN ÄR

- det systematiska kvalitetsarbetet (sammanhållen styrkedja, relevanta underlag, dialog och analys)
- undervisningens kvalitet (lärarens ledarskap, ledning och stimulans)
- elevhälsoarbetet som hela skolans ansvar
- trygghet och studiero

KOMPETENSFÖRSÖRJNING OCH DIGITAL KOMPETENS

Lärares kompetens är avgörande så med förståelse pensionsavgångar samt personal som slutar behöver Skaras verksamheter bli mer attraktiva. Den belastning pandemin haft på personalen riskerar påverka verksamheterna framåt i både i form av personaltapp och behov av återhämtning. En adekvat digital kompetens är en viktig faktor vid nyanställning.

En omställning mot en mer digital skola ska fortsätta för att möjliggöra flexibla undervisningsformer, ge barn och elever digitala stöd som verktyg och rusta för framtidens arbetsmarknad. Omställningen ska också möjliggöra nya sätt att leda och styra, processa och arbeta. Såväl medarbetare som elever behöver rustas för en digital framtid där den egna kompetensen inte ska begränsa vad som är möjligt. Förvaltningen behöver fortsätta att utveckla arbetet inom digitalisering och även säkerställa arbete kring digital säkerhet.

BUDGET I BALANS

Budgeten har de senaste åren varit i balans bland annat beroende av riktade och allmänna statsbidrag och lägre måltidskostnader. Kommunens kostnad av barn/elev exklusive lokaler och måltider ligger under genomsnittet i riket och jämförbara kommuner.

PANDEMINS KONSEKVENSER

Redan nu framträder konsekvenser av pandemin i form av till exempel psykisk ohälsa och mindre fysisk aktivitet vilket befaras påverka barn och elever lång tid framöver.

NYA STYRDOKUMENT

Hösten 2022 kommer en ny reviderad läroplan och kursplaner styra grundskolan och gymnasiet vilket innebär ett utvecklingsarbete för att ställa om och möta nya krav och riktlinjer. Ett omställningsarbete som berör samtliga nivåer i organisationen.

OMSORGSNÄMNDEN

Tillhandahålla omsorg, service, upplysningar, råd, stöd, vård och ekonomisk hjälp till familjer och enskilda som behöver det. Möjliggöra individers självständighet och självförsörjning för att aktivt kunna delta i samhället. Arbeta förebyggande för att skapa goda förhållanden för barn och unga, äldre och andra grupper som har behov av samhällets särskilda stöd. Ha god kännedom om levnadsförhållandena i kommunen. Samarbeta med andra samhällsorgan, organisationer, föreningar och enskilda och tillsammans med dem främja att det finns bra miljöer i kommunen. Vara delaktig i samhällsplaneringen. Informera om sin verksamhet på ett så enkelt och väl tillgängligt vis som möjligt. Främja förutsättningar för goda levnadsförhållande genom att nå ut till och söka upp de som är i behov av socialtjänstens hjälp. Bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet och vid alla åtgärder som rör barn ska deras bästa alltid särskilt beaktas.

NÄMNDENS INRIKTNINGAR

Hållbar bemanning utifrån: Effektivitet, Kvalitet, Arbetsmiljö, Ekonomi. Utveckla metoder och insatser i syfte att individerna förvaltningen möter ska uppnå makt att förändra sin situation mot självförsörjning, självständighet, självbestämmande.

NÄMNDENS MÅL

Minska antalet hushåll som uppstår försörjningsstöd från 433 st, år 2019 till 250 st, år 2022.

Prognosen är att målet inte uppnås under mandatperioden.

433 försörjningsstödshushåll avser antal unika hushåll under hela året 2019, att åstadkomma en minskning till 250 st innebär en minskning om 42 procent av de unika hushållen.

2021 var i genomsnitt 211 hushåll/månad beviljade försörjningsstöd, att jämföra med 224 hushåll/månad 2020, detta innebär en minskning om 5,8 procent. Antal öppna utredningar/månad har minskat från 24,5 till 18,1 i genomsnitt/månad. Årsresultatet visar också på att antal hushåll minskat 2021:

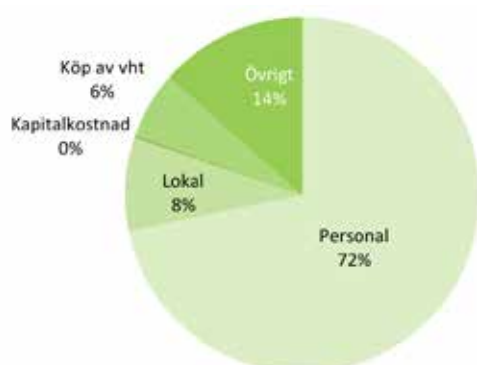
- 2019 - 433 hushåll
- 2020 - 465 hushåll
- 2021 - 416 hushåll

ÅRETS RESULTAT

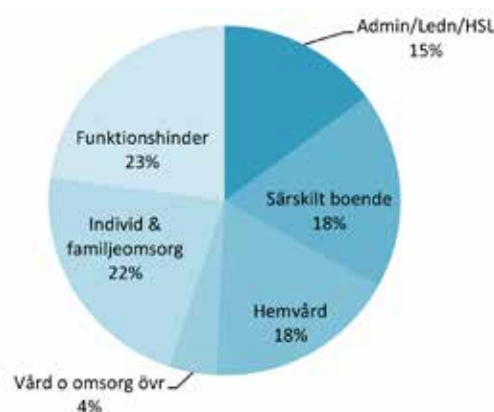
Nettokostnad per verksamhet (Tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Administration, ledning och HSL	68 979	75 819	6 840	63 886	23 185
varav HSL	40 910	42 089	1 179	34 623	
Avdelning Vård och omsorg	186 196	193 430	7 234	193 324	242 655
varav Särskilda boenden	84 475	82 586	-1 889	78 325	78 017
varav Hemvård	81 627	80 976	-651	66 582	71 517
Avdelning Stöd och behandling	208 131	205 929	-2 202	197 263	190 439
varav Individ och familjeomsorg	101 975	101 887	-88	97 465	88 965
varav Funktionshinder	106 155	104 042	-2 113	99 798	101 474
Summa nettokostnad	463 306	475 178	11 872	454 473	456 279

(Tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Intäkter	120 440	84 891	35 549	119 366	115 267
Summa intäkter	120 440	84 891	35 549	119 366	115 267
Personalkostnader	-419 012	-422 011	2 999	-408 991	-416 099
Kapitalkostnader	-1 260	-995	-265	-1 192	-1 363
Övriga kostnader	-163 474	-137 063	-26 411	-163 656	-154 084
Summa kostnader	-583 746	-560 069	-23 677	-573 839	-571 546
Summa nettokostnader	-463 306	-475 178	11 872	-454 473	-456 279
Kommunbidrag	475 178	475 178	0	459 158	436 838
Årets resultat	11 872	0	11 872	4 685	-19 441

KOSTNADSSTRUKTURDIAGRAM %

VERKSAMHETSFÖRDELADE KOSTNADER %

Sedan målet fastställdes har antalet hushåll först markant ökat för att innevarande år markant minskat.

Totalt utbetalt belopp är svagt minskande från 19,5 mkr 2020 till 19,3 mkr 2021. Genomsnittlig utbetalning/hushåll är däremot svagt ökande från 7 214 kronor/hushåll 2020 till 7 582 kronor/hushåll 2021.

Att relatera till målet är också AME-Spektras resultat. Under 2021 avslutades 189 inskrivna personer, 73 stycken (38 procent) till arbete och 36 stycken (19 procent) till studier. Majoriteten av dessa är försörjningsstödstagare. Antal avslutade ärenden ökar andelen som avslutas mot arbete eller studier ökar.

Sjukskrivningarna ska minska med 2 procentenheter från 2019 års nivå 7,1 procent fram till årsskiftet 22/23.

Prognosen är att målet inte uppnås under mandatperioden.

Omsorgsförvaltningen har under 2021 8,75 procent sjukfrånvaro jämfört med 2020 då omsorgsförvaltningen hade 8,9 procent sjukfrånvaro. Av dessa är 3,97 procent långtidssjukskrivning, mer än 60 dagar, och 4,78 procent är korttidssjukfrånvaro.

- Efter sommaren var tendensen att sjukfrånvaron minskade, sjukfrånvaron under perioden 1 juli till 31 augusti låg på 6,6 procent, men i samband med att pandemin tog ny fart ökade sjukfrånvaron igen.
- Den ökade sjukfrånvaron under de två senaste åren är i hög grad resultatet av den rådande pandemin.

De pågående övergripande aktiviteterna för att arbeta mot att målet uppfylls:

- Projekt Hållbar bemanning.
- Samarbetet med försäkringskassan för medarbetare med långtidssjukskrivning har intensifierats och fördjupats på individnivå. För 2022 är en 50 procent tjänst riktad mot långtidssjukskrivna för hela kommunen.
- Öka medvetenheten hos chefer om vikten av att redan i ett tidigt skede agera vid sjukanmälningar.
- Öka tillgänglighet för stödmaterial till enhetschefer från sjukdag 1.

- Ge ökat stöd till chefer att arbeta med sjukfrånvaron, exempelvis från HR, företagshälsovård och FK.
- Arbetsgrupp Hållbart yrkesliv har anordnat bl.a. nätverksfrukostar ur olika teman kring hälsa/ohälsa.

Brukartiden ska öka inom hemtjänsten och 2021 ska brukartiden uppgå till lägst 55 procent.

Prognosen är att målet inte uppnås under mandatperioden.

Brukartiden har minskat under 2021, från nästan 50 procent 2020, till 47 procent i genomsnitt 2021. Brukartiden är den inrapporterade tid som vårdpersonalen befinner sig hos brukaren och den sätts i relation till den sammanlagda arbetstiden personalen är i tjänst. Övrig tid räknas som kringtid och består bland annat av restid, dokumentation och APT. Efterfrågan på hemvård minskade under pandemin vilket riskerar att påverka brukartiden om verksamheterna inte lyckas ställa om bemanning och schema för att matcha behoven. Pandemin har på många sätt gjort det svårt att planera verksamheterna och schemalägga optimalt.

EKONOMISK ÖVERSIKT

Omsorgsnämnden redovisar ett resultat 2021 på 11,9 mnkr. Året har präglats av en pandemi som inneburit ökade kostnader men också stora statliga bidrag. Resultatet fördelar sig enligt;

Administration, Ledning och HSL +6,8 mnkr.

Avdelningen för Vård och omsorg +7,2 mnkr.

Avdelningen Myndighet, stöd och behandling -2,2 mnkr.

EKONOMISK ANALYS

Nämnden redovisade ett budgetöverskott på 11,9 mnkr och nettokostnaderna har ökat med 8,8 mnkr mellan 2020 till 2021. En minskad efterfrågan på hemtjänst, stängda verksamheter och statliga bidrag har gjort att nettokostnaden har ökat mindre än löne- och prisökningar.

Sjukfrånvaron har legat på 8,75 procent vilket är förhållandevis högt men lägre än 2020. Vissa verksamheter har periodvis haft en mycket hög sjukfrånvaro på grund av Covid 19.

Totalt redovisade hemvården ett budgetunderskott med -0,6 mnkr och nettokostnader ökade med 0,1 mnkr i förhållande till 2020. Nattpatrullen och Lindens hemvårdsområde är de verksamheter som redovisat underskott. De verksamheter som ingår i LOVen gjorde överskott. Efterfrågan på hemvård har minskat under året på grund av pandemin. Sjukfrånvaron har i perioder varit mycket hög och verksamheten har fått ta hjälp av andra delar både i och utanför förvaltningen.

Särskilda boenden redovisar sammantaget ett underskott

INVESTERINGSREDOVISNING

Netto-investeringar (Tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Ändring 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Inventarier	1 503	1 500	-3	927	1 348
Summa nettoinvestering	1 503	1 500	-3	927	1 348

Byggnationen av Teglagården inleddes

mot budget med -1,9 mnkr. Nettokostnaderna för särskilda boenden ökade med 4,7 mnkr. Covid19 har påverkat verksamheterna under hela året och sjukfrånvaron har i perioder varit mycket hög. Arbetsmiljöproblem har också belastat vissa boenden.

Dagverksamheter, öppna mötesplatser och daglig verksamhet har haft begränsade öppettider eller stängt under delar av pandemin. Personalen har istället kunnat användas i andra verksamheter.

Personlig assistans redovisar ett underskott med -3,0 mnkr vilket är bättre än prognos och 2020. Nettokostnaderna ökade med 1,2 mnkr under 2021. Verksamheten har anslutit sig till personalpoolen och egna jourteam har tagits bort.

Intäkter från migrationsverket har minskat väsentligt sedan 2016. Nämnden har under året haft några beslut som har överklagats till förvaltningsrätten. Överskottet för verksamheten är delvis kopplat till vunna tvister från tidigare år.

INVESTERINGSREDOVISNING

Investeringsmedel för utbyte av datorer och inventarier har legat lite över plan men utbyte av övriga inventarier har istället legat lägre.

VERKSAMHET

Vård och omsorg har präglats av pandemin med höga sjuktal bland medarbetarna och arbete med att förhindra smittspridning.

Avdelningen har arbetat med att få brukartiden att öka, sänka antalet medarbetare runt en brukare inom hemtjänst vilket har förbättrats till 14 personer och att revidera Äldreomsorgsplanen. Byggnationen av särskilt boende Teglagården är igångsatt.

Digital natttillsyn med kamera har ökat. Digitala signeringslistor inom den kommunala Hälso- och sjukvården har implementerats.

Samarbetet med SMS, Samhällsskydd mellersta Skaraborg möjliggör en förbättrad säkerhet och trygghet för medborgarna i Skara kommun. Vidare samarbeten är också arbetet med EST (effektiv samordning för trygghet).

Arbetet med hållbar schema- och bemanningsplanering pågår. Vård och omsorg berörs av Heltidsresan, ett utvecklingsprojekt drivs av SKR och Kommunal där målet är att heltidsarbete ska bli norm. Minska sjukfrånvaron med ett aktivt och engagerande rehabiliterings- och arbetsmiljöarbete är ett fortsatt prioriterat område där hållbart yrkesliv och tillitsbaserat ledarskap ingår.

Stimulansmedel har möjliggjort att alla medarbetare haft en heldag med temat "Friskt jobbat" och reflekterat över händelser som påverkat verksamhet och personal under pandemin.

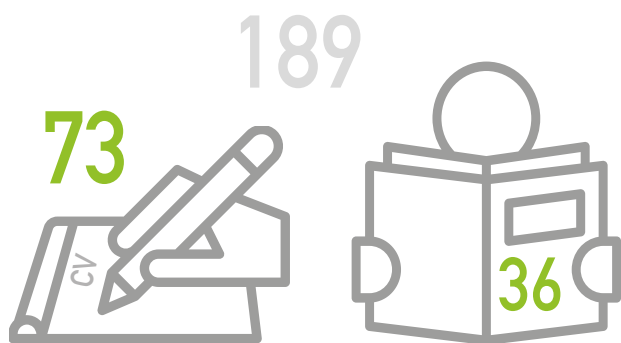
Arbete med kompetensförsörjning och att trygga framtiden med rätt personal på rätt plats via bland annat äldreomsorglyftet har fortsatt.

Inom funktionshinderverksamheten fortsätter utvecklingsarbete utifrån den lokala planen. Skara medverkar i den nationella yrkesresan inom funktionshinder som initierats av SKR. Planerade kompetensutvecklingsinsatser har genomförts på flertal enheter. Pandemin har medfört stängningar inom daglig verksamhet.

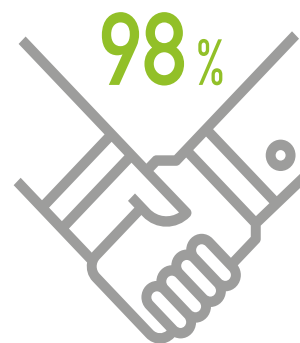
Byggnationen av Teglagården innebär åtta platser för funktionshinder, LSS. Under året har samtliga platser varit belagda på gruppboendena LSS.

Inom personlig assistans fortsätter brukarunderlaget att minska. LSS-lagstiftningen är föremål för översyn i sin helhet och ett förändrat huvudmannaskap för insatsen personlig assistans är föreslaget.

Under 2021 avslutade 189 personer sina insatser vid AME-Spektra av dessa gick 73 personer till arbete och 36 personer till studier.

I en enkätundersökning vid daglig verksamhet svarade 98 % att de trivdes med sin dagliga verksamhet.

Att minska försörjningsstödet är en av de politiska prioriteringarna i omsorgsnämnden och stort fokus ligger på det. Försörjningsstödet har under året visat en nedåtgående trend. Antal hushåll har minskat från 465 st 2020 till 416 under 2021, det totalt utbetalda beloppet minskade från 19,5 mkr till 19,3 mkr.

AME/Spektras resultat förbättras år från år. Under 2021 avslutades 189 inskrivna personer, 73 st (38 procent) till arbete och 36 st (19 procent) till studier. Majoriteten av de inskrivna på Spektra är försörjningsstödstagare. Lokalt utvecklas arbetssätten i den kommunövergripande arbetsmarknadsgruppen. Den arbetsmarknadsstrategi som är antagen harmoniserar med AME

Antal nyanlända personer som anvisats har varit mycket begränsat de senaste åren, 2 personer 2020, 9 personer 2021 och 12 personer 2022.

Antalet HVB-placerade med beroendeproblematik har ökat. Placeringar för socialpsykiatrisk problematik och våld i nära relation är relativt stabilt. Kommunens placeringskostnader är i en nationell jämförelse låga. Avdelningarna har en väl utvecklad öppenvård.

Samarbete med civilsamhället, som är en av framtidsfrågorna för välfärden förekommer på flera områden inom avdelningen. Anhörigstöd, frivilligsamordning och öppen mötesplats/Sockerbagaren är de mest tongivande.

I de tre enheter som arbetar med barn och unga är såväl grunduppdraget som samverkan centralt. Barnskyddsarbetet är välutvecklat. Den kommunövergripande samverkansformen Samverkan barn- och unga innehåller en rad utvecklingsarbeten.

Familjehems- och familjebehandlingsarbetet befinner sig sedan länge i ett professionaliseringsarbete. Såväl placeringar på HVB som användande av externt köpt familjehemsvård är sällsynta.

De myndighetsutövande enheterna har samtliga en hög rättssäkerhet.

Kvalitet inom den kommunala hälso- och sjukvården styrs främst av Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL, som är en målinriktad ramlag, vilket betyder att den innehåller övergripande mål och riktlinjer för hälso- och sjukvården, och Patientsäkerhetslagen (2010:659), PSL, som syftar till att främja en hög patientsäkerhet inom

hälso- och sjukvården och tandvård.

Hög patientsäkerhet är ett grundläggande krav och kvalitetsfråga. Varje patient ska känna sig trygg och säker i kontakten med vården. Varje anställd ska kunna utföra sitt arbete med rätt förutsättningar och metoder så att en säker vård och omsorg kan ges.

AKTIVITETER INOM DEN KOMMUNALA HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN

- Genomföra patientsäkra bedömningar i olika nationella kvalitetsregister som Senior alert, Palliativregistret och BPSD samt i olika punktprevalensmätningar.
- Resultaten av Öppna jämförelser ger insyn och används för att följa upp, analysera och utveckla hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens verksamheter.
- Kvalitetssäkra så att alla som har rätt till en munhälsobedömning också får det, inklusive uppsökande och nödvändig tandvård. Målet är att nå minst 3 procent.
- Medicinskt ansvarig Sjuksköterska (MAS) genomför regelbunden egenkontroll med internuppföljning inom områdena, delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter, läkemedelshantering och journalgranskning.
- Kvalitetssäkra avvikelseprocessen i teamet genom att ta ansvar för de händelser i verksamheten som har medfört eller kunnat medföra en vårdskada. Genomföra riskanalys för att identifiera och värdera risker, identifiera orsaker till dessa och ta fram åtgärder som eliminerar eller minskar riskerna, eller mildrar konsekvenserna.
- Omställning Nära vård.
- Framtidens vårdinformationsmiljö, FVM. Målsättningen att ge alla invånare en mer tillgänglig hälso- och sjukvård med hög kvalitet och stor delaktighet.
- Kvalitetssäkra medicinsk vårdplanering med läkemedelsgenomgång.
- BViS, Beslutstöd för Vård i Skaraborg. Checklista

beslutsstöd är ett verktyg för sjuksköterskor som ska öka möjligheten för personer i kommunal hälso- och sjukvård att få vård på rätt vårdnivå.

FRAMTID OCH UTVECKLING

FRAMTIDENS UTMANINGAR

Omsorgsnämnden står inför ett antal utmaningar och inom dessa områden har och kommer utvecklingsarbetet behöva fokuseras kring under många år framöver.

DEMOGRAFIN

Den demografiska påverkan innebär en utmaning för omsorgsnämnden att kunna upprätthålla kvalitetsnivå utifrån ökade behov och att resurserna ska räcka till.

KOMPETENSFÖRSÖRJNINGEN

Framtiden innebär ökat behov av kompetens och personal och många verksamheter konkurrerar om tillgänglig personal.

OMSTÄLLNING NÄRA VÅRD

Nära vård är omställning till ett nytt sätt att arbeta med hälsa, vård och omsorg. En mer tillgänglig, närmare vård kan tillsammans med nya arbetssätt i vården innebära att resurserna inom vård och omsorg kan användas bättre och därmed räcka till fler. Kärnan i nära vård är ett personcentrerat arbetssätt som utgår från individens behov och förutsättningar.

VERKSAMHETSUTVECKLING MED STÖD AV DIGITALISERINGEN

Den ökade digitaliseringstakten ger ökade möjligheter i verksamhetsutvecklingen men ställer höga krav på verksamheterna att förstå och utnyttja möjligheterna med och också kunna förvalta de digitala systemen.

KOMMANDE LAGFÖRÄNDRINGAR

Det pågår på nationell nivå ett antal utredningar där lagförslag tas fram som i olika grad kommer att påverka omsorgsnämndens arbete.

FÖRSLAG PÅ NY SOCIALTJÄNSTLAG

Förslaget är ute på remiss. Någon tidpunkt för införande är inte fastställt. Förslaget innehåller främst förändringar som berör:

- Övergripande planering
- Kvalitet inom socialtjänsten
- En kunskapsbaserad socialtjänst
- Ny lag om socialtjänstdataregister
- Insatser till enskilda utan behovsprövning
- Förtydligt barnrättsperspektiv

SAMSIJKLIGHETSUTREDNINGEN

Samsjuklighetsutredningen tillsattes av regeringen i juni 2020. Utredningen fick i uppdrag att föreslå hur samordnade insatser när det gäller vård, behandling och stöd kan säkerställas för barn, unga, och vuxna personer med samsjuklighet i form av missbruk och beroende och annan psykiatrisk diagnos eller närliggande tillstånd. Den 28 oktober 2021 beslutade regeringen om tilläggsdirektiv där förslag på gemensam lagstiftning för vård utan samtycke (LVM och LPT) tas fram. Utredningen ska lämna sin slutredovisning senast den 31 januari 2023.

ÄLDREOMSORGSLAG

Regeringen uppdrar åt en utredare att föreslå en äldreomsorgslag. Begreppet äldreomsorg behöver definieras och ges ett tydligare uppdrag och innehåll. Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2022.

BARN OCH UNGA I SAMHÄLLETS VÅRD

Utredaren ska bl.a. lämna förslag på hur kvaliteten i vården av barn och unga som placeras utanför det egna hemmet kan säkerställas, på hur stödet till barn och unga kan förbättras sedan vård utanför det egna hemmet har upphört, analysera familjehemmets förutsättningar att ge god vård och föreslå hur tillgången till fler lämpliga familjehem kan öka, – analysera och föreslå hur kunskapen om kvaliteten i vården kan öka lokalt och nationellt, och föreslå de åtgärder eller författningsändringar som bedöms lämpliga.

Uppdraget ska redovisas senast den 10 april 2023.

HUVUDMANNASKAPsutredningen

Utredaren ska analysera för- och nackdelar med förändrat huvudmannaskap för personlig assistans, föreslå hur ett statligt huvudmannaskap kan utformas, överväga förslag till alternativa lösningar till ett statligt huvudmannaskap, beskriva organisatoriska och finansiella förändringar och beräkna kostnaderna och finansiering för personlig assistans för var och en av de alternativa lösningar som föreslås, lämna förslag om hur överföring och anpassningar av kommunala beslut om personlig assistans till assistansersättningen enligt socialförsäkringsbalken kan genomföras.

Uppdraget redovisas senast den 1 mars 2023.

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Kultur- och fritidsnämnden arbetar för ett rikt kultur- och idrottsutbud, där ett attraktivt kultur- och föreningsliv med ideella krafter skapar en trygg och gemensam plattform. Kultur- och fritidsnämnden stödjer också det civila samhället, som bär upp en stor del av kommunens kultur- och fritidsliv.

NÄMNDENS INRIKTNINGAR

Skara kommuns invånare i alla åldrar skall ha ökad tillgång till bibliotekets lokaler, medier och programverksamhet. Läsfrämjande verksamhet för barn- och unga ska öka i Gamla biblioteket för att nyttja lokaler och intensifiera generationsöverskridande aktiviteter. En ökad satsning på idrottsturism skall innebära effektivare användande av våra fritidsanläggningar. Kommunen ska i ökad grad samverka med civilsamhället vid kultur- och fritidsevenemang vilket ger större social sammanhållning med föreningslivet.

NÄMNDENS MÅL

Antal besökare till biblioteket ska öka och uppgå till minst 10 000 besökare, varav 800 barn inom gruppen barnverksamhet från förskole- och skolverksamhet i Skara kommun under 2021.

Prognosen är att målet uppnås under mandatperioden.

Målet 10 000 besökare på helårsbasis och det har inte infriats på grund av pandemins restriktioner. Skaras permanenta lek- och läroställning Bokäventyret i Gamla biblioteket invigdes den 25 september och gästades av ca 5000 besökare år 2021. På grund av pandemin sköts invigningen upp åtta månader (från januari 2021), således kunde inte nämndens mål nås om 10 000 besökare 2021 i Gamla biblioteket, däremot har ca 800 barn i grupper som fått pedagogisk vägledning tagits emot i Gamla biblioteket. Forskaravdelningen gästades av ca 1000 besökare.

En mycket god aktivitetsuppfyllelse vad gäller marknadsföring och mediarbete dvs. ett publikarbete som gav goda resultat under hösten 2021.

ÅRETS RESULTAT

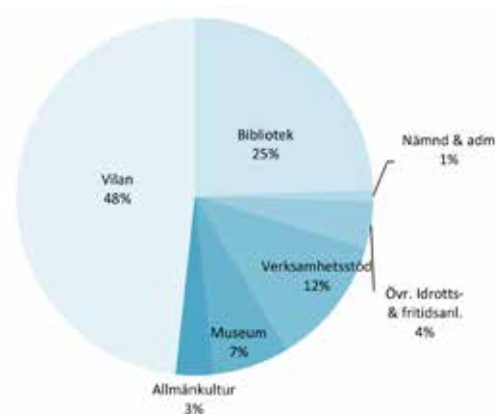
Nettokostnad per verksamhet (Tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Awikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Nämnd	275	420	145	281	313
Administration	218	234	16	488	1 825
Verksamhetsstöd	5 753	5 820	67	5 550	5 612
Museum	3 347	3 347	0	3 347	3 347
Allmänkultur	1 665	1 738	73	1 748	1 895
Bibliotek	11 917	11 774	-143	12 106	9 709
Vilan	23 562	21 232	-2 330	26 073	23 009
Övr. Idrotts- och fritidsanläggningar	2 072	2 048	-24	2 220	2 186
Summa nettokostnad	48 809	46 613	-2 196	51 813	47 896

(Tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Awikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Intäkter	10 435	9 736	699	10 375	10 653
Summa intäkter	10 435	9 736	699	10 375	10 653
Personalkostnader	-17 525	-16 567	-958	-16 891	-16 182
Kapitalkostnader	-656	-602	-54	-598	-574
Övriga kostnader	-41 063	-39 180	-1 883	-44 699	-41 793
Summa kostnader	-59 244	-56 349	-2 895	-62 188	-58 549
Summa nettokostnader	-48 809	-46 613	-2 196	-51 813	-47 896
Kommunbidrag	46 613	46 613	0	50 385	49 262
Årets resultat	-2 196	0	-2 196	-1 428	1 366

KOSTNADSSTRUKTURDIAGRAM %

VERKSAMHETSFÖRDELADE KOSTNADER %

En mycket god aktivitetsuppfyllelse vad gäller samarbete med barn- och utbildningsnämnden vad gäller pedagogisk verksamhet.

Antalet besökare och intäkter i samtliga fritidsanläggningar i kommunen ska öka.

Prognosen är att målet uppnås under mandatperioden.

Besökare till Vilans fritidsområde har inte ökat som förväntas under år 2021 på grund av pandemin. Badhuset tvingades stänga under hösten 2020 och öppnades återigen inte förrän i maj månad 2021. Utebadet öppnades som planerat och sommaren blev bättre än budgeterat vad det gäller badande gäster. Däremot uteblev eller avbokades planerade/inbokade läger i övriga anläggningar på Vilans fritidsområde varvid både besökare och intäkter blev lägre än budgeterat.

Under hösten inträffade en incident i ventilationssystemet avseende badhuset. En fläktmotor havererade och leveranstiden var flera veckor, varvid badhuset återigen tvingades stänga under drygt en månads tid. Trots Folkhälsomyndighetens restriktioner planerades för Skara Ostmässa under hösten, med hänsyn tagen till begränsningarna i restriktionerna. Strax före genomförandet hävdades vissa restriktioner och mässan genomfördes med drygt 5 000 besökare.

EKONOMISK ANALYS

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett underskott om totalt 2,2 mnkr.

2021 har varit ett extraordinärt år för Kultur- och fritidsnämnden både ur ett ekonomiskt och verksamhetsmässigt perspektiv p.g.a. rådande pandemi i samhället. Pandemin har påverkat verksamheterna i stor utsträckning under året eftersom anläggningar och verksamheter har på regeringens och Folkhälsomyndighetens uppmaning varit stängda.

Den positiva avvikelserna på intäktsidan är till största delen hänförlig till de externt finansierade projekt och aktiviteter som företagits i kultur- och fritidsverksamheten. Ett flertal projekt pågår och totalt uppgår intäkter avseende externt finansierade projekt till 3,1 mnkr. Intäkter avseende externt finansierade projekt ingår inte i budgeterade intäkter då osäkerheten är stor innan beslut om medel fattas.

Intäkterna för fritidsverksamheten har minskat jämfört med budget vilket till största delen beror på pandemin i samhället, minskade besök och minskad beläggning i anläggningar är främsta orsaken. Intäkter i verksamheterna visar ett minskat utfall gentemot budget på drygt 3 mnkr vilket framför allt är hänförligt till minskade intäkter för badhus och idrottsanläggningar avseende minskat besöksantal på Vilans fritidsområde vilket är en konsekvens av den pandemi som existerar i samhället.

Ökningen av kostnadssidan har delvis sin naturliga förklaring i att de projekt och aktiviteter där extern finansiering har förekommit också innefattar kostnader. Projekt

INVESTERINGSREDOVISNING

	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Inventarier	186	200	14	94	191
Maskiner och fordon	483	700	217	926	193
Övriga					1 001
Utsmyckning Skara	94	709	615	10	167
Meröppet	93	200	107	800	
Summa nettoinvestering	856	1 809	953	1 830	1 552

och aktiviteter redovisar alltid ett nollresultat där intäktsidan är lika stor som kostnadssidan.

Planerade budgeterade investeringar i anläggningar har blivit försenade och ännu ej genererat hyresökning för vilka kompensation erhållits i budget vilket ger en positiv avvikelse på kostnadssidan som är hänförlig till ordinarie verksamheter.

Nämnden redovisar ett överskott om 0,1 mnkr vilket är hänförligt till minskade ersättningar samt och representation, vilket kan förklaras med flera digitala möten under året.

Administrationn, verksamhetsstöd och allmän kultur redovisar ett marginellt överskott.

Biblioteket redovisar ett underskott om 0,1 mnkr vilket är hänförligt till ökade kostnader för data och informationsteknik.

Fritidsverksamheten redovisar ett underskott om 2,3 mnkr vilket till största delen är hänförligt till minskade intäkter om 3,1 mnkr. Därutöver minskade kostnader om 0,7 mnkr som avser investeringar som inte är färdigställda och där förväntad budgeterad hyreshöjning inte uppnår helårseffekt samt minskade lönekostnader om 0,1 mnkr.

Intäktsbortfallet är störst inom badhuset och badhusköskens verksamheter och uppgår till 2,2 mnkr, resterande intäktsbortfall fördelas sig på de övriga idrottsanläggningarna på Vilans fritidsområde där Ishallens uppskattade intäktsbortfall om 0,4 mnkr är det största och resterande intäktsbortfall fördelas sig på Sparbanken Arena, Idrotts- hallen och Vilanhallen samt tennisbanor.

Badhuset tvingades stänga en månad under hösten p.g.a. haveri i ventilationsanläggningen vilket innebar ett ytterligare intäktsbortfall utöver det som är hänförligt till pandemin och regeringens och Folkhälsomyndighetens restriktioner.

Övr. idrotts- och fritidsanläggningar* redovisar ett mindre underskott gentemot budget.

*Anläggningar som ligger utanför Vilans geografiska område

INVESTERINGSREDOVISNING

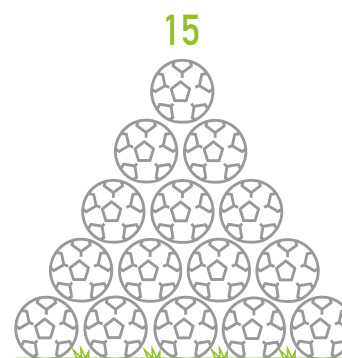
Investeringsbudgeten för 2021 har inte utnyttjats fullt ut utan visar en positiv avvikelse med 1,0 mnkr.

Inventarier: Budget 2021 uppgår till 0,2 mnkr, är utförda till en kostnad om 0,2 mnkr.

Maskiner och fordon: budget 2021 uppgår till 0,7 mnkr,

Trots pandemin hade badhuset 30 000 besökare 2021

I Skara kommun har vi femton fotbollsplaner, varav fyra med konstgräs

del av investeringen är utförd till en kostnad av 0,5 mnkr men är ännu inte slutförd.

Investeringen Utsmyckning Skara: Av 2021 års investeringsbudget avseende utsmyckning Skara återstår 0,6 mnkr. Planerade investeringar har fått flytta fram i tid på grund av coronapandemin, beroende på att planerade besök hos konstnärer och företag har fått ställas in. Medlen kommer så snart samhällssituationen tillåter att utnyttjas.

Investering av Meröppet i biblioteket har genomförts under 2020-2021 och det återstår en kostnad om 40 tkr innan investeringen är slutförd.

VERKSAMHET

Kultur- och fritidsnämnden ska värna om sin tydliga kultur- och idrottsprofil och prioritera barn och unga och arbetar utifrån FN:s barnkonvention.

Kultur- och fritidsverksamheten har drabbats av stora intäktsbortfall p.g.a. pandemin, framförallt fritidsverksamheten på Vilan. Kultur- och fritidsnämnden har trots det god måluppfyllelse och en positiv verksamhet. Bra erfarenheter har också gjorts under pandemiåren. Det har satsats mycket kraft på att hålla igång aktiviteter för barn och unga i små grupper, både inomhus och utomhus under vår och sommar. När restriktionerna släppte blev det en intensiv kultur- och fritidshöst med omfattande program för både vuxna och barn. Digitalisering och filmarbete ökade jämfört med tidigare.

Under hösten 2021 blev Skara kommun nominerad till Årets kulturkommun i Sverige och var den enda nomineringen från Skaraborg.

Skara kommuns kulturenhet arbetade under året med att lyfta Bokstaden Skara i olika sammanhang bland annat på två av Sveriges största mötesplatser för kultur. Kulturkongressen Folk & Kultur i februari och på Göteborgs bok- och biblioteksmässa i september. Skara har Sveriges äldsta bok Skaramissalet och kommunen har byggt en lek- och lärutställning om bokens historia för barn och unga som fått namnet Bokäventyret som inneburit mycket uppmärksamhet i media. Skara var också värd för en internationell författare från Island under septembermånad som ett led i Bokstaden Skara.

Förvaltningsöverskridande samarbeten med barns inflytande och ungdomsdemokrati i fokus har utvecklats

med goda resultat genom samarbetet i referensgrupp för barn- och unga.

Nämnden stödjer det civila samhället och föreningslivet som bär upp en stor del av kommunens kultur- och fritidsliv. Hållbara strukturer mellan Skara kommuns verksamheter, ideella föreningar och studieförbund skapar en stabil grund i kommunen. För Skaras bästa samverkar kultur- och fritidsenheterna lokalt med andra aktörer såsom föreningslivet, näringslivet och andra förvaltningar inom kommunen. Samarbeten med regionala, nationella och internationella aktörer har utvecklat kommunens kultur- och fritidsverksamhet.

Samarbeten och informationsöverföring över kommungränserna i bibliotekssamverkan Västra Skaraborg (V6) i pågår kring ett gemensamt uppdrag. Från juni 2021 öppnade biblioteket återigen efter stängning p.g.a. Folkhälsomyndighetens restriktioner och utökade tillgängligheten med meröppet.

Fritidsverksamheten är inne i en expansiv period med flera nya anläggningar som skall marknadsföras såväl internt som externt. Detta kommer att betyda att ”idrottsturnerarna” kommer att öka på Vilans fritidsområde. Denna marknadsföring skall göras tillsammans med föreningslivet. Trots pandemin och mycket av det som har planerats under 2021 har fått ställas in som.

Sparbanksstiftelsen har under hösten 2021 överlämnat en gåva om drygt 24 mnkr som är avsedd att användas för att utöka fritidsområdet Vilan med nya anläggningar vilket kommer att innebära en mycket positiv förstärkning för fritidsområdets besökare och intäkter.

Genom etableringen av nya anläggningar ökar kvaliteten för invånarna i Skara. Fler aktörer söker samverkan för att använda förvaltningens anläggningar och arenor.

FRAMTID OCH UTVECKLING

Innovation, nytänkande och samverkan ska genomsyra all verksamhet inom Kultur- och fritidsnämnden. Barn- och unga är en prioriterad grupp.

Kultur- och fritidsnämnden kommer att bidra till en ökad besöksnäring via det kommunövergripande arbetet med ”Skarapaketering”.

Sparbanksstiftelsens gåva som är avsedd att användas för att utöka fritidsområdet Vilan med nya anläggningar

kommer att innebära en mycket positiv förstärkning för fritidsområdets besökare och intäkter.

Vilans fritidsområde drar idag till sig idrottsbesökare från olika delar av landet. De nya anläggningarna på och runt Vilans fritidsområde ökar möjligheterna att fler "idrottsturister" förlägger sina läger, träningar och cuper här. I ett vidare perspektiv utgör Skara kommuns natur, kultur och Skara Hästland viktiga arenor för aktiv och passiv idrottsturism. Målet med idrottsturism är att tillsammans med föreningar, näringsliv utöka våra gemensamma möjligheter till att öka idrottsturismen ytterligare. Vilans fritidsområde kommer även att utvecklas till ett Parasportcenter. Ett kommande projekt är Para Craft som är ett kultur- och fritidsprojekt för funktionsvariationer.

Vision Bokstaden Skara är under bearbetning. Skara kan ev. bli en Fristadskommun som en del av denna utveckling.

För att göra kommunen attraktiv är det viktigt att fortsätta bygga vidare på de besöksmål som redan finns inom kulturarv, kultur och kreativa näringar. Kulturparksområdet skall utvecklas i samverkan med Västergötlandsmuseum och de andra aktörerna i området under 2022 och framåt. Verksamhetsområden inom kultur- och kulturarv, där kommuner och flera andra aktörer går samman är under utveckling.

Bokäventyret som invigdes 2021 är både ett besöksmål för turister och en kulturell och kreativ plats att gå till för kommuninvånarna och barngrupper från förskola och skola. Gamla biblioteket är under utveckling och digitalisering av bokbeståndet fortgår.

Utmaningar är ny organisation för kultur- och fritidsförvaltningen, behov av långsiktig verksamhetsplanering och synergieffekter både vad gäller personal och verksamhet.

Lek- och lärutställningen Bokäventyret invigdes 2021

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN

Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar för kommunens myndighetsutövning och rådgivning enligt lag när det gäller bl.a. bygglovsfrågor, miljöskydd, livsmedel, tobak, receptfria läkemedel, alkohol, serveringstillstånd och hälsoskydd.

NÄMNDENS INRIKTNINGAR

I Skara ska kreativitet och entreprenörskap vara givna inslag i vardagen i alla åldrar. Skara kommun ska ha en väl fungerande samverkan och dialog med näringslivet och skolan har ett givande samarbete med högre utbildning och arbetsliv. Det ska vara enkelt för invånare, företag och organisationer att komma i kontakt och samarbeta med kommunen.

Miljö- och byggnadsnämnden fullgör kommunens myndighetsuppgifter inom miljöbalkens och plan- och bygglagens område, utför livsmedelstillsyn, beslutar om och verkställer bostadsanpassningsåtgärder. I Skara kommun är fokus på ett hållbart klimat och en god livsmiljö. Kommunen ska säkerställa god tillgänglighet till grönska- och rekreationsområden, sammanhållna grönskastrukturer och den tätortsnära naturen. Invånare och företagare ska enkelt kunna utföra sina miljö, plan- och bygg ärenden via smarta digitala tjänster.

NÄMNDENS MÅL

Minska miljöpåverkan på Skara kommuns vattendrag genom förvaltningssamverkan och öka kunskap.

Prognosen är att målet inte uppnås under mandatperioden.

Skara kommuns VA-grupp som är förvaltning och bolagsövergripande har tagit fram policy och riktlinjer för hantering av dagvatten som blev beslutade av KF juni 2021. Miljöenheten har tillsammans med Skara Energi tagit

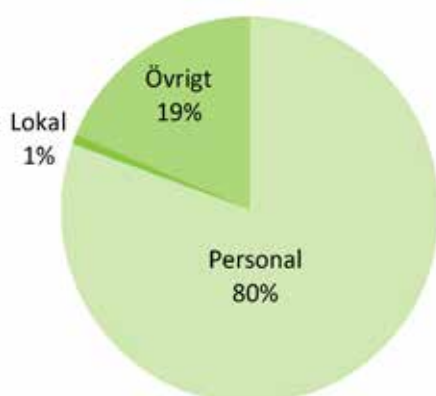
EKONOMISK ÖVERSIKT

Nettokostnad per verksamhet (Tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Nämnd	275	300	25	276	283
Miljöenhet	3 328	4 057	729	2 916	4 332
Byggenhet	1 612	2 455	843	2 429	1 955
Bostadsanpassning	1 671	1 834	163	1 125	1 842
Summa nettokostnad	6 886	8 646	1 760	6 746	8 412

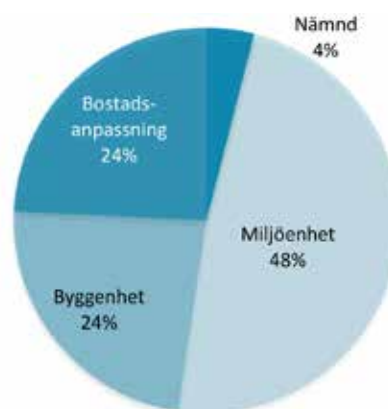
ÅRETS RESULTAT

Tkr	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Intäkter	5 787	4 671	1 116	5 215	5 100
Summa intäkter	5 787	4 671	1 116	5 215	5 100
Personalkostnader	-10 209	-10 546	337	-10 341	-10 657
Kapitalkostnader	-4	-4	0	-12	
Övriga kostnader	-2 460	-2 767	307	-1 608	-2 855
Summa kostnader	-12 673	-13 317	644	-11 961	-13 512
Summa nettokostnader	-6 886	-8 646	1 760	-6 746	-8 412
Kommunbidrag	8 646	8 646	0	8 686	10 107
Årets resultat	1 760	0	1 760	1 940	1 695

KOSTNADSSTRUKTURDIAGRAM %

VERKSAMHETSFÖRDELADE KOSTNADER %

fram en provtagningsplan för att undersöka olika typer av dagvattenströmmar inom tätorten för att kunna identifiera hur det ser ut med avseende på metaller och andra ämnen (mikroplaster, oljeföroreningar mm). Provtagning av dagvatten från 5 olika platser under tre olika tillfällen under året visar inte på några större skillnader, dock så har samtliga platser förhöjda halter utifrån riktvärden i allmänna bestämmelser för vatten och avlopp (ABVA) av zink, koppar, bly, kadmium. Biltrafik och specifikt antal överfarter med bil på platsen är sannolikt den troligaste orsaken. Åtgärder för dagvattenhantering vid ombyggnation eller motsvarande bör vara att se möjligheter till dagvattenrening t.ex. markinfiltration innan utsläpp till recipienten.

Miljöenheten har under 2021 haft tillsyns fokus på spill- och dagvatten på verksamheter med stor påverkan. Detta fokus område kommer även att fortsätta under 2022. Skara energi, byggenheten och miljöenheten har påbörjat ett arbete för att samtliga involverade parter ska ha god kännedom om vilka fastigheter och verksamheter som har oljeavskiljare.

Skara kommun arbetar aktivt i Lidan-Nossans vatten- och avloppsförbund för att medverka till att öka kunskapen om vattendragen i kommunen.

Förvaltningssamverkan har ökat och kommer fortsättningsvis att stärkas så att vi drar nytta av våra olika kompetenser och ansvarsområden för att minska påverkan på kommunens vattendrag. Effekter av åtgärder i vattenmiljöer är ett långsiktigt arbete vilket inte går att avläsa på en mandatperiod.

Ökad kundnöjdhet för kommunens service inom nämndens myndighetsområden.

Målet är uppnått.

Mätning av kundnöjdhet sker främst genom den nöjd kund index (NKI) undersökning som genomförs årligen.

NKI visar kundernas upplevelse av kommunens service utifrån tillgänglighet information, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet. För 2020 visade NKI resultatet en långsiktig positiv trend inom nämnden myndighetsutövning förutom serveringstillstånd. NKI för Skara uppgår till 75 vilket är en bra nivå och motsvarar tidigare mätning. Bygglov och livsmedelskontroll har det högsta betyget med NKI 82.

Resultatet för 2021 delges inte förrän under första kvartalet 2022. Med tanke på det höga ärendeflödet på bygglov och pandemin under 2021 finns en sannolikhet att NKI värdet kan ha sjunkit.

Arbete pågår med att fortsätta utveckla e-tjänster inom miljö och bygg för ökad tillgänglighet.

EKONOMISK ANALYS

Miljö- och byggnadsnämnden redovisar 2021 ett totalt överskott med 1,8 mnkr mot budget. Det är till största delen ökade intäkter från taxor och avgifter från byggenheten som bidragit till överskottet.

Intäkterna har ökat med 1,1 mnkr och avvikelsen kan främst härledas till:

Taxor och avgifter för byggenheten har blivit 0,8 mnkr mer än budgeterat. En bidragande orsak till de ökade intäkterna är främst att större byggprojekt påbörjats under året.

Taxor och avgifter för miljöenheten har blivit 0,2 mnkr mer än budgeterat.

Erhållna bidrag avseende smittskyddsåtgärder har blivit 0,1 mnkr mer än budgeterat.

Kostnaderna har minskat med 0,6 mnkr och avvikelsen kan främst härledas till:

- Lägre personalkostnader inom miljöenheten med 0,35 mnkr på grund av sjukfrånvaro, vakanser och föräldraledighet.
- Lägre kostnader för åtgärder inom bostadsanpassning med 0,15 mnkr.
- Nämnden, visar ett överskott med 25 tkr.
- Miljöenheten, visar ett överskott med 0,7 mnkr. Avvikelsen beror på ökade intäkter från taxor och avgifter och lägre personalkostnader.
- Byggenheten, visar ett överskott med 0,8 mnkr. Avvikelsen beror främst på ökade intäkter från taxor och avgifter.

Bostadsanpassning, visar ett överskott med 0,16 mnkr.

VERKSAMHET

Coronapandemin har påverkat nämndens verksamhet såväl för byggenheten som miljöenheten.

MILJÖENHETEN

Kontroller och tillsyn har skett digitalt men även genom begränsade platsbesök.

Miljöenheten har tillsyn över miljöfarlig verksamhet, anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter samt kontroll på livsmedelsverksamheter utifrån miljöbalken och livsmedelslagen

Hälsoskyddstillsyn på förskolor har flyttats till första kvartalet 2022 i övrigt har all planerat tillsyn och kontroll skett enligt tillsynsplanen. Under 2021 har inventering av enskilda avlopp fortsatt i Härlunda. Av kommunens 1800 enskilda avlopp beräknas dryga 60 procent ha godkända anläggningar.

Miljötillsynen har haft extra fokus på farligt avfall under 2021 på grund av nya bestämmelser inom avfallsområdet.

Fokus vid tillsyn har under de senaste åren även varit på dag- och spillvatten för att minimera påverkan på våra vattendrag.

För 2021 har en samsyn av livsmedelskontrollen skett av fokusområde 1 och 4 med fem operativa mål:

FOKUSOMRÅDEN FÖR LIVSMEDELSTILLSYN

1. Säkert dricksvatten
2. Mikrobiologiska risker
3. Kemiska risker
4. Säkerhetsställa information i livsmedelskedjan.

OPERATIVA MÅL FÖR LIVSMEDELSTILLSYSEN

1. Skötsel och underhåll av reservoarer
2. Spårbarhet kött
3. Spårbarhet ägg
4. Information om allergener
5. Uppgifter om ingredienser

2021 har haft nästan 50 procent fler anmälningar utifrån EU:s varningssystem om livsmedel, RASFF (rapid alert system för food and feed) vilket ligger på miljöenheten att kontrollera och följa upp så att åtgärderna är vidtagna och rapporterade till EU-varningssystemet.

En tre årig behovsutredning har genomförts utifrån en gemensam mall som är framtagen av Miljösamverkan Västra Götaland. Behovsutredningen visar att det inte finns tillräckliga resurser för att genomföra tillsyn av alla områden som miljöbalken och andra beslut som har meddelats med stöd av balken följs. Tillsynen är en del i strävan att uppnå Sveriges nationella miljö kvalitetsmål och folkhälsopolitiska mål. Tillsynen ska ha en tydlig koppling till de globala målen i Agenda 2030, regionala och lokala miljömålen samt den nationella kontrollplanen inom livsmedel.

BYGGENHETEN

Pandemin har påverkat enhetens sätt att arbeta genom ett stort antal digitala möten och ett litet antal platsbesök. Upplevelsen är att sökande tycker att det har fungerat bra. För information och bokning har telefontider funnits samt även möjligheter att boka tid via E-tjänst sedan två år tillbaka.

Under 2021 har det varit ett högre inflöde av ärenden än tidigare år. Handläggningstiderna ökar successivt. Handläggningstiden för ett bygglovsärende idag är i snitt ca 5-7 veckor vilket innebär att handläggningstiden har ökat med ca 2-3 veckor under senaste året.

Resultatet av satsningar med nya detaljplaner (bostäder, industrifastigheter mm) har medfört ett ökat behov av mätresurser. Ökningen har medfört längre väntetider på de tjänster som mät utför.

Bostadsanpassning har varit stabil under de senaste åren med antal ärenden som kan hanteras inom befintlig budget.

FRAMTID OCH UTVECKLING

UTVECKLINGSSOMRÅDE OCH FRAMTIDEN

Fortsatt utveckling av samarbete inom V6 inom både miljö och bygg för det gemensamma ärendesystemet. Utveckling av samarbetet även inom andra delar såsom personal mm. Fortsatt samarbetet med Essunga kommun gällande bygglovshantering

UTVECKLINGSSOMRÅDET 2022

- E-tjänster
- Information på hemsidan
- Samarbete inom V6
- Kontaktcenter 2.0
- Företagslots
- Vid bygglov se möjlighet till trygghetsskapande åtgärder
- Utöka samarbete över områdena för att bland annat värna om miljö- och hälsoskyddsfrågor och bygglovsfrågor vid detaljplanearbetet.

Barnkonventionen ska beaktas i alla våra beslut.

Skara kommuns intention att arbeta för ett ökat antal invånare kommer öka efterfrågan på tjänster inom miljö, bygg, och mät. I takt med denna utveckling är det centralt att det inte byggs upp hinder på grund av personalresurser.

CENTRUMBOSTÄDER AB

Ändamålet med bolagets verksamhet är att i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringprincip främja bostadsförsörjningen i Skara genom byggnation och förvaltning av bostäder, samt att utveckla boendet och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boinflytande och inflytande i bolaget.

Uthyrning av lokaler till näringsidkare ska bedrivas på affärsmässig grund och främja näringslivets utveckling inom kommunen. Bolaget ska utgöra en aktör av flera på bostadsmarknaden i Skara.

Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Inom ramen för affärsmässighet ska bolagets verksamhet präglas av ett bostadssocialt ansvar och ett ansvar för bostadsförsörjningen i kommunen.

Likvideras bolaget skall dess behållna tillgångar tillfalla Skara kommun.

BOLAGETS INRIKTNING

Hållbarhet- Miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet.
Centrumbostäder fokuserar på en hållbar utveckling –
Minskad klimatpåverkan –Värna en god ekonomi som
skapar möjligheter – Sociala utmaningar.

BOLAGETS MÅL

Vakansgraden skall inte överstiga 2,5 procent för
bostäder 2021.

Målet är uppnått.

Vakanser uppgår vid årsbokslutet till 1,2 procent exklusive
studentbostäder.

EKONOMISK ÖVERSIKT

Tkr	Bokslut 2021	Budget 2021	Awikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Summa intäkter	62 340	62 520	-180	60 410	60 637
Personalkostnader	-8 118	-7 852	-266	-6 570	-5 837
Övriga kostnader	-29 737	-27 596	-2 141	-27 130	-28 588
Avskrivningar	-12 415	-12 950	535	-25 328	-10 462
Övr jämförelsestörande poster	0	0	0	-50	-3 493
Summa kostnader	-50 270	-48 398	-1 872	-59 078	-48 380
Rörelseresultat	12 070	14 122	-2 052	1 332	12 257
Finansiella intäkter	10	0	10	15	0
Finansiella kostnader	-3 020	-4 100	1 080	-3 905	-3 854
Resultat från andelar i koncernföretag	0	0	0	11 859	0
Resultat efter finansiella poster	9 060	10 022	-962	9 301	8 403
Koncernbidrag	0	0	0	0	0
Skatt	1 212			-1 999	-536
Resultat	10 272	10 022	-962	7 302	7 867

INVESTERINGSREDOVISNING (TKR)

Netto- investeringar (Tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Awikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Investering i befintliga fastigheter	20 197	16 400	-3 797	25 408	17 562
Stationsområdet/övr nyproduktion/förvär	5 629	50 000	44 371	698	0
Summa netto-investering	25 826	66 400	40 574	26 106	17 562

Investeringar större än budgeterat och orsaken är en tilläggsinvestering som styrelsen beslutade om angående ombyggnationen av polishuset.

UTFALLS & JÄMFÖRELSETAL

	2021	2020	2019	2018	2017
Omsättning mnkr	60 636	58 069	58 324	43 806	39 761
Resultat efter finansnetto mnkr	9 060	9 301	8 403	9 543	8 727
Nettoinvesteringar mnkr	25 826	21 402	33 137	55 372	68 067
Soliditet %	28,4	26,5	22,3	17,9	15,9
Antal anställda	11	9	8	9	8

INVESTERINGSPROJEKT I KOMMUNALA BOLAG SOM FULLMÄKTIGE TAGIT STÄLLNING TILL

Tkr	Färdigställda projekt under 2021			Pågående projekt			
	Beslutad totalutgift	Ack. utfall	Awikelse	Beslutad totalutgift	Ack. utfall	Beräknad totalutgift	Beräknad awikelse
Stationsområdet				110 000	5 520	110 000	0

Fokus på trygghetsskapande åtgärder 2021. Utfall följs upp i genomförda aktiviteter och åtgärder. Både sociala och fysiska åtgärder.

Målet är uppnått.

En utvecklingsledare för bosociala frågor har anställts under 2021.

Bolaget planerar för att öppna upp verksamhet på Kaplan i syfte att stärka tryggheten och minska segregationen. Omfattande insats!

Ombyggnation av första gården av två på kvarteret Prelaten. Innebär nu lekutrustning/bollplan, ny och utökad belysning. Tagit bort otrygga buskage och ersätter med helt ny växtlighet.

Energiförbrukningen skall till 2021 minska med 6,0 procent jmf med referensår 2018. Måttenhet kWh/kvm.

Målet är uppnått.

Energiförbrukningen har till årsbokslutet minskat med 7 procent jämfört med 2018.

EKONOMISK ANALYS

Intäkter inga större avvikelser.

Personalkostnader är högre än både budget och föregående år. Orsaken är att personalstyrkan har ökat med tre tjänster. Tjänsten som utvecklingsledare för bosociala frågor låg inte med i budget.

Övriga kostnader ökar mot budget, vilket beror på ökade taxebundna kostnader till följd av ett kallt år samt höjda elpriser. Underhållskostnaderna har ökat till följd av fler beslutade åtgärder än vad det var beräknat i budget och det är främst lägenhetsunderhåll som är orsaken. Även kraftigt ökade byggmaterialpriser har påverkat.

Räntorna är lägre än budgeterat och utfall föregående år. Under året har flera lån bundits om till lägre ränta och ett lån har lösts.

EKONOMI

KONCERNBANK

Centrumbostäder ingår i Skara Kommuns koncernbank. Samtliga upptagna lån på 272 mnkr är finansierade genom koncernbanken. Utöver upptagna lån löper ett beviljat byggkreditiv via koncernbanken. Per 2021-12-31 var 7,5 mnkr nyttjat av byggkreditivet. Byggkreditivet löper till 2023-12-31. Stora delar av byggkreditivet är till för att finansiera byggnationen av Kvarteret Stinsen. Avsikten är att efter färdigställandet av kvarteret Stinsen omvandla byggkreditivet till ett så kallat, grönt lån. Centrumbostäder har även tillgång till en underliggande checkkredit på 13 mnkr.

MARKNADSVÄRDE

Senaste externa marknadsvärderingen av fastighetsbeståndet genomfördes av Svefa i december 2020 och uppgick till 641 mnkr (600). Bedömningen är att det har skett ringa förändringar på marknaden sedan föregående värdering. Nästa externa värdering sker december 2022. Totalavkastningen på genomsnittligt marknadsvärde var 4,2 procent (11,5).

Då det 2021 inte har genomförts någon uppdaterad marknadsvärdering så är totalavkastningen lika med direktavkastningen. Det vill säga ingen bedömd värdeförändring har beaktats. 2020 beaktades en värdeförändring om 41 mnkr.

FÖRSÄKRINGAR

Centrumbostäders fastigheter och förvaltning är försäkrat hos Länsförsäkringar. Försäkringsbehovet utvärderas årligen med externt stöd. Bolagets fordon och maskiner är försäkrade hos Protector. Tjänstereseförsäkring är tecknad hos Europeiska ERV och VD- och styrelseförsäkring är tecknad hos Chubb.

PERSONAL

Under 2021 har två nya roller tillsatts. I början av året tillträdde den andra av två tjänster som miljövärd. Miljövärdarna tillhör den nya organisationen där bland annat trapphusstädning sker i egen regi. I augusti tillträdde bolagets utvecklingsledare för bosociala frågor. Med den nya tjänsten inleder Centrumbostäder ett aktivt arbete med integration och bosociala frågor. Centrumbostäders personalstyrka uppgår till 11 personer per 2021-12-31, 5 tjänstemän och 6 kollektivanställda.

KUND

Vartannat år genomför Centrumbostäder en kundundersökning. Under hösten 2021 genomfördes senaste mätningen i samarbete med Aktivbo. Kundnöjdheten har ökat inom samtliga huvudkategorier.

HYRESFÖRHANDLING

I mars genomfördes årets hyresförhandling med Hyresgästföreningen, vilken resulterade i en genomsnittlig hyreshöjning om 1,25 procent för bostäder och lokaler. Hyresförändringen skedde per 1 april 2021. En stor del av företagets lokaler regleras hyresmässigt genom indexreglering och omfattas inte av hyresförhandlingen med Hyresgästföreningen.

ORGANISATIONSANSLUTNINGAR OCH ÅTAGANDE

Centrumbostäder är medlemmar i Sveriges Allmännytt, HBV (Husbyggnadsvaror HBV förening) och Sobona (Kommunala företagets arbetsgivarorganisation). Bolaget har också förbundit sig till Allmännyttans klimatinitiativ för en fossilfri allmännytt 2030 och minskade växthusgaser.

KUNDUNDERSÖKNING

	2021	2019
Serviceindex	87,9 procent	85,3 procent
Produktindex	83,7 procent	82,8 procent
Attraktivitet	89,3 procent	86,6 procent
Profil	90,3 procent	88,4 procent
Trend	91,9 procent	87,7 procent
Kan rekommendera Centrum- bostäder som hyresvärd	94,7 procent	90,1 procent

VERKSAMHET

VAD HÄNDE 2021

- Tillträdde fastigheten Klostret 8:7 i Varnhem. Här genomförs en större ombyggnation, där både den befintliga restaurangen kommer ingå samt Skara kommuns kommande verksamhet som turistknutpunkt med offentliga toaletter och turistinformation.
- Markförvärv Stinsen 1.
- Öppnade bostadskön till kvarteret Stinsen, i skrivande stund står ca 100 personer i kön.
- Tecknat entreprenadkontrakt med Peab samt genomfört projektering för byggnation på Kvarteret Stinsen.
- Ökat fokus på social hållbarhet och har förstärkt organisationen med en ny tjänst. Renodlar därigenom det bosociala arbetet.
- OVK-besiktning av cirka 500 lägenheter.
- Förnyade energideklarationer av samtliga bostadsfastigheter.
- Utemiljöupprustning etapp 1, kvarteret Prelaten.
- Genomfört referensmätning för radon omfattande cirka 440 lägenheter. Samtliga lägenheter som mättes ligger under gränsvärdet 200 Bq.

UNDERHÅLL OCH INVESTERING 2021

Totalt har 20,3 mnkr lagts på investeringar och underhåll i Centrubostäders befintliga bestånd under 2021. Nedan redovisas åtgärder överstigande 0,5 mnkr

- Lägenhetsunderhåll 8,7 mnkr
- Trapphusmålning Kvarteret Prelaten 0,8 mnkr
- Ombyggnation av polishuset 5,3 mnkr
- Utemiljöupprustning etapp 1, kvarteret Prelaten 3 mnkr
- Byte av entrépartier etapp 2, kvarteret Abboten 0,5 mnkr
- Garagerenovering etapp 2 kvarteret Abboten 0,5 mnkr
- Lägenhetsstillval 1,1 mnkr
- Byte av vitvaror 1,1 mnkr
- Fönsterbyte del av Kvarteret Tellus 0,6 mnkr
- Takbyte etapp 1, Kvarteret Jarlen 0,6 mnkr

FRAMTID OCH UTVECKLING

VAD HÄNDER 2022

- Byggstart och uthyrningsstart för kvarteret Stinsen, 48 lägenheter med gemensamhetsutrymmen för 65 +.
- Utemiljöupprustning etapp 2, kvarteret Prelaten.
- Färdigställer ombyggnationen av Klostret 8:7 i Varnhem.
- Fönsterbyte på kvarteret Munin.
- Fasadenovering etapp 2, kvarteret Tellus.
- Takbyte etapp 2, kvarteret Jarlen.
- Löpande lägenhetsunderhåll.
- Energieffektiviseringar i form av solcellsinstallationer.
- Fiberinstallation, Kvarteret Prelaten och Kvarteret Husaren.
- Öppnar en mötesplats på Kaplan. Syftet är att skapa förutsättningar för en bättre social infrastruktur som bidrar till ett tryggare och mer inkluderande Skara.
- Jubileumsår - Centrubostäder fyller 75 år.

SKARA ENERGI AB

Ändamålet med bolagets verksamhet är att vara ett ledande företag för infrastruktur. Bolagets tjänster ska präglas av stor driftssäkerhet, rationellt utförande och drift, god ekonomi, god miljö och med fokus på kunderna. Fjärrvärmeverksamhet samt produktion av och handel med el ska bedrivas på affärsmässig grund. VA- verksamhet ska bedrivas i enlighet med lokaliseringsprincipen, förbudet mot spekulativ verksamhet och självkostnadsprincipen. Vid drift av allmän Va-anläggning i annan kommun görs avsteg från lokaliseringsprincipen samt ställs krav på affärsmässig grund. Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Skara kommun.

BOLAGETS INRITKNING

Fjärrvärmeverksamhet samt produktion av och handel med el ska bedrivas på affärsmässig grund. VA- verksamhet ska bedrivas i enlighet med lokaliseringsprincipen, förbudet mot spekulativ verksamhet och självkostnadsprincipen. Vid drift av allmän Va-anläggning i annan kommun görs avsteg från lokaliseringsprincipen samt ställs krav på affärsmässig grund.

BOLAGETS MÅL

Uppnä minst 6,0 procent avkastning på sysselsatt kapital (exklusive Vatten och avlopp).

Målet är uppnått.

Avkastningen på sysselsatt kapital blev 9 procent.

Skara Energi ska ha en prissättning som innebär att priserna understiger medelpriset i Västra Götaland i den s.k. Nils Holgersson-undersökningen.

Målet är uppnått.

Skara ligger på 4:e plats i Sverige och är billigast inom VGR.

EKONOMISK ÖVERSIKT

Tkr	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Intäkter	166 591	151 267	15 324	151 712	152 617
Summa intäkter	166 591	151 267	15 324	151 712	152 617
Personalkostnader	-26 273	-27 504	1 231	-23 351	-25 008
Övriga kostnader	-86 060	-80 767	-5 293	-77 470	-78 946
Avskrivningar	-26 724	-27 207	483	-28 271	-27 893
Summa kostnader	-139 057	-135 478	-3 579	-129 092	-131 847
Rörelseresultat	27 534	15 789	11 745	22 620	20 770
Nedskrivning av aktier	-4 000	0	-4 000		
Finansiella intäkter	1 273	100	1 173	2 817	2 427
Finansiella kostnader	-362	-582	220	-1 107	-1 969
Resultat efter finansiella poster	24 445	15 307	9 138	24 330	21 228
Bokslutsdispositioner	-9 206	0	-9 206	-5 222	-2 618
Koncernbidrag					
Skatt	-2 712	0	-2 861	-3 554	-3 518
Resultat	12 527	15 307	-2 929	15 554	15 092

INVESTERINGSREDOVISNING

Netto-investeringar (Tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Elnät	4 593	16 950	12 357	2 622	6 392
Fjärrvärme	798	4 200	3 402	2 591	1 299
VA	4 885	6 300	1 415	5 911	9 835
Tjänster	5 101	10 500	5 399	13 548	13 181
Stadsnät	7 237	6 800	-437	7 365	5 640
Gemensamma funktioner	163	3 000	2 837	137	683
Inventarier	0	0	0	0	212
Summa netto-investering	22 777	47 750	24 973	32 174	37 242

UTFALLS- OCH JÄMFÖRELSETAL

	2021	2020	2019	2018	2017
Omsättning mnkr	166 591	151 712	152 617	154 845	154 862
Resultat efter finansnetto mnkr	24 445	24 330	21 228	24 045	26 882
Nettoinvesteringar mnkr	22 777	32 174	37 242	33 867	27 457
Soliditet %	53	54	54	49	45
Antal anställda	35	35	35	35	33

Fiberutbyggnaden fortsatte på landsbygden.

VERKSAMHET

Skara Energi har under året fortsatt utbyggnaden av fiber till flerfamiljshus och företag.

Under året har vi anslutit 313 kunder.

Under året har vi nästintill färdigställt utbyggnaden av vatten, avlopp Skånings Åsaka (fiberutbyggnaden färdigställs under 2022).

Den pågående pandemin har i förhållandevis liten omfattning påverkat verksamheten.

FRAMTID OCH UTVECKLING

Vi kommer att fortsätta arbetet med att säkra framtidens elförsörjning i Skara och under 2022 kommer vi bland annat att byta ställverk till en mottagningsstation (M2). Under nästa år kommer vi troligtvis även att ansluta någon eller några solparker till vårt elnät. Efter ett antal års uppehåll kommer vi att återuppta utbyggnaden av fjärrvärme i Skara tätort. Vi fortsätter också arbetet med att fiberansluta flerfamiljshus och företag i Skara. Vi kommer även påbörja utbyggnaden av VA och fiber i Händene-Tveta som därmed blir det fjärde området på landsbygden.

KOMMUNALFÖRBUND SAMT ÖVRIGA SAMVERKANSORGANISATIONER

KOMMUNALFÖRBUNDET SKARABORGSVATTEN

VERKSAMHET

Skaraborgsvatten tidigare Skaraborgs vattenverksförbund bildades 1955 av Skövde, Skara och Falköpings kommuner med uppgift att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Skaraborgsvatten skall leverera vatten med högsta möjliga kvalitet, med minsta möjliga mängd av kemiska tillsatser. Skaraborgsvatten skall upprätthålla en god drift- och egenkontroll av vattenkvaliteten. Skaraborgsvatten skall aktivt medverka i Vätternvårdsförbundet för att säkerställa råvattenkvaliteten.

KOMMUNALFÖRBUNDET GÖLISKA IT

VERKSAMHET

Kommunalförbundet Göliska IT bildades 2005 på initiativ av Lidköping, Skara och Götene kommuner som önskade samverka kring IT-drift och support. Att minska på sårbarheten, hålla nere kostnadsökningar och säkra spetskompetens var några av incitamenten vid bildandet. Under årens lopp har Grästorp, Essunga och Vara tillkommit så nu består förbundet av 6 kommuner i Västra Skaraborg som samverkar kring IT och digitalisering.

Bredden och djupet på samverkan inom medlemskommunerna ökar för varje år och många av de större verksamhetssystemen används nu gemensamt vilket sparar på kostnader och öppnar upp för större möjligheter för verksamhetsamverkan över kommungränserna.

AVFALL & ÅTERVINNING SKARABORG

VERKSAMHET

Kommunalförbundets medlemmar är Falköping, Gullspång, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro och Töreboda. Förbundet ska skapa en långsiktig hållbar organisation och verksamhet för insamling och hantering av främst hushållsavfall och därmed jämförligt avfall. Detta innebär en gemensam renhållningsförordning med avfallsplan och avfallsföreskrifter som beslutas av respektive kommun.

SKARABORGS KOMMUNALFÖRBUND

VERKSAMHET

Skaraborgs Kommunalförbund utgör plattformen för det gemensamma delregionala utvecklingsarbetet i Skaraborgs 15 kommuner. Förbundet har till ändamål att tillvarata medlemskommunernas intressen och har att främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärde för medlemmarna. Syftet ska vara att stärka

Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande. Förbundet skall särskilt verka inom följande områden: Tillväxt och utveckling, verksamhetsstöd och intressebevakning, projekt som har till syfte att främja samordning och samverkan inom områdena tillväxt och utveckling samt verksamhetsstöd.

I det gemensamma utvecklingsarbetet för Skaraborg har arbetet i förbundets strukturerats i fyra utvecklingsområden: Regional utveckling, hållbar samhällsutveckling, kunskapsutveckling och välfärdsutveckling

SAMHÄLLSSKYDD MELLERSTA SKARABORG

Gemensam för Skara, Götene, Tidaholm och Falköping med Falköping som huvudman.

VERKSAMHET

Falköpings, Götene, Skaras och Tidaholms kommuner har från 2017 inrättat en gemensam nämnd. Falköpings kommun är värdkommun och nämnden ingår i Falköpings kommuns organisation. Nämnden har att ansvara för den gemensamma räddningstjänsten i Falköpings, Götene, Skaras och Tidaholms kommuner i enlighet med vad som åvilar respektive kommun enligt gällande räddningstjänstlagstiftning. Nämnden fullgör Falköpings, Götene, Skaras och Tidaholms uppgifter inom ramen för lagen om skydd mot olyckor och lagen om brandfarliga explosiva varor. Larmhantering och säkerhetssamordning utförs för de av parterna som vill lägga över sådan uppgift på nämnden. Skara har lagt över säkerhetssamordning och därtill hör upprätthållande av kommunernas krishanteringssystem, säkerhetsskydd, interna skydd samt riskhanterings- och försäkringsfrågor. Nämnden ska vidta de beredskaps- och planeringsförberedelser som behövs vid en extraordinär händelse och kommunernas ansvar under höjd beredskap och i övrigt utföra de uppgifter som respektive kommunstyrelse uppdrar åt nämnden i samband med detta.

LÖNENÄMND

Gemensam för Skara och Götene med Götene som huvudman

VERKSAMHET

Skara och Götene kommuner har 2012 inrättat en gemensam lönenämnd. Götene kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i Götene kommuns organisation. Huvudsakligt verksamhetsområde för den gemensamma lönenämnden Götene-Skara är att ansvara för utförandet av kommunernas löne- och pensionsadministrativa arbete. Nämnden handhar frågor som rör förhållandet mellan nämnden som arbetsgivare och dess arbetstagare, i den mån dessa inte ankommer på kommunstyrelsen.

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2021

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder, kommunalförbund, stiftelser och genom utsedda lekmanrevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Det noteras att Lars Bergdahl på grund av jäv inte deltagit i granskningen av omsorgsnämnden.

Vi har under året granskat årsredovisning, delårsredovisning, haft särskilda möten med samtliga nämnder samt genomfört riskanalys och tre fördjupade granskningar.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Skara kommun i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

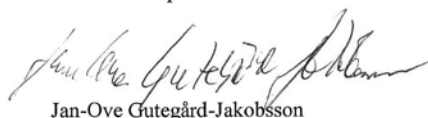
Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen delvis är förenligt med de finansiella målen och delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2021.

Till revisionsberättelsen hör granskning av årsredovisning, tidigare översända granskningsrapporter, granskningsrapporter från lekmanrevisorerna samt revisionsberättelser för Skara Energi AB och Centrumbostäder AB.

Skara den 7 april 2022

Jan-Ove Gutegård-Jakobsson

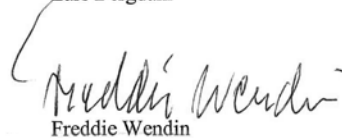

Eva Eriksson

Lars Bergdahl

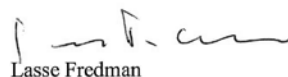
Anita Afzelius-Alm

Freddie Wendin

Ulf Frejinger

Lasse Fredman

BILAGA

Följande fördjupande granskningar har genomförts under 2021:

- Granskning av miljö- och integrationsstrategi
- Granskning av riktade bidrag
- Granskning av Skara Äldrehem

ANGÅENDE UNDERTECKNANDE AV REVISIONSBERÄTTELSE 2021

På grund av utlandsvistelse har jag inte möjlighet att just nu underteckna årsberättelsen, men jag har läst den och godkänner den.

San Jose, Kalifornien 22-04-08

Anita Afzelius-Alm

Tusen år har gjort oss kloka.
Och nyfikna på framtiden.

SKARA